הארץ

שנה נ"ה יום ד' י"ז באדר ב' תשל"ג 21 במרס 1973 V. 55/16.421 / MARCH 21

הפופולארית ביותר בישראל: SUBARU
איכות ואמינות גבוהה. מחיר נמוך. אחזקה זולה. עיצוב מרהיב.

עתוני חרטום פירסמו מסמכים על חלקו של „פתח" ברצח ה־3

מאת סופר „הארץ" לעניינים ערביים

עתוני הארטום פירסמו סדרה של מסמכים שנתפסו על־ידי שלטונות הבטחון הסודאניים ב־סניף „פתח" בבירת סודאן. מס־מכים אלה מוכיחים, כי ראש ה־סניף עבד כאחורי תכנון מבצע ההתקפה על השגרירות הסעודית. ראש הסניף פואז יאסין ברח לטריפולי, זמן קצר לפני ביצוע ההתקפה וממשלת סודאן דורשה הסגרתו.

פירסום המסמכים מעמיד בכל את הכחשות ראשי „פתח", שפורסמו לקראת באתו של נציגם להארטום, אור ליום אתמול, לפיהן אין לאיר־גון „פתח" ולסניפו בסודאן קשר כלשהו להתקפה על השגרירות ה־סעודית ולרצח שלושת הדיפלומא־טים הזרים.

שר־החוץ הסודאני נפגש אמש עם נציגי „פתח".

תכניות ההתקפה

פואז יאסין המכונה „אבו מרואן", שירטט בכתב ידו את תכנית ההת־קפה על השגרירות (ראה התבנית). בהתאם להבנית פרצו חבלני פתח מהכניסה הראשית (כסומן בחץ) לאישים וכי הכעלה כבד כוחו לצ־בי אולם קבלת הפנים. בתכנית צויינו נקודות אסטראטגיות כגון ה־חומה המערבית, המתנשאת לגובה שני מטרים; אגף המסדרים הצפו־ני ובנקודת המשטרה. בצד הימא־לי של התכנית ציין פואז את כמות הנשק שברשות המחבלים: 4 רובי קלשניקוב, 4 אקדחים ו־5 רימונים.

פקודות המבצע

במסמך אחר, אף הוא בכתב ידו, מצויות „פקודות הביצוע" לכל אחד מהמחבלים והבינוי שלו. כך למשל הוטל על „טארק" לפקד בקול רם ובהקיפות על כל הנוכחים באולם, לפריה בבקירה של תקלה לאחר הה־יעצות עם „אבו גהאן". על „אבו גהאן", הבכיר באקה ובריזמון, הי־טל לבריך את הנוכחים ולקשור את „השגרירים הבכירים".

על „סאלח" הוטל לפרוץ בהכניסה האחורית ולפתוח באש אם יהיה צורך בכך. על „ג'באל" הוטל להכ־ניס את כוהנות הומד־הנפץ אל אור־לם קבלת הפנים ולהגיש עזרה רא־שונה לפצועים.

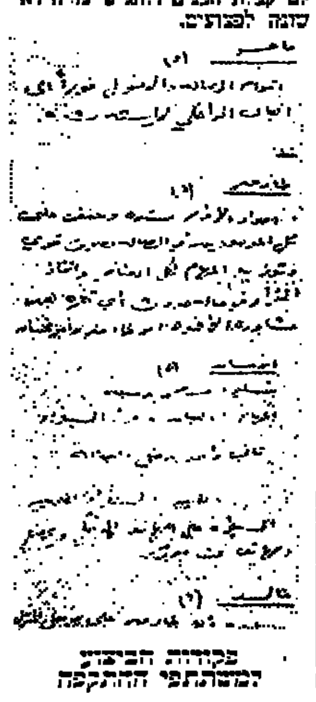

פקודות הביצוע למשתתפי ההתקפה

פואז יאסין, ראש סניף „פתח" בהארטום.

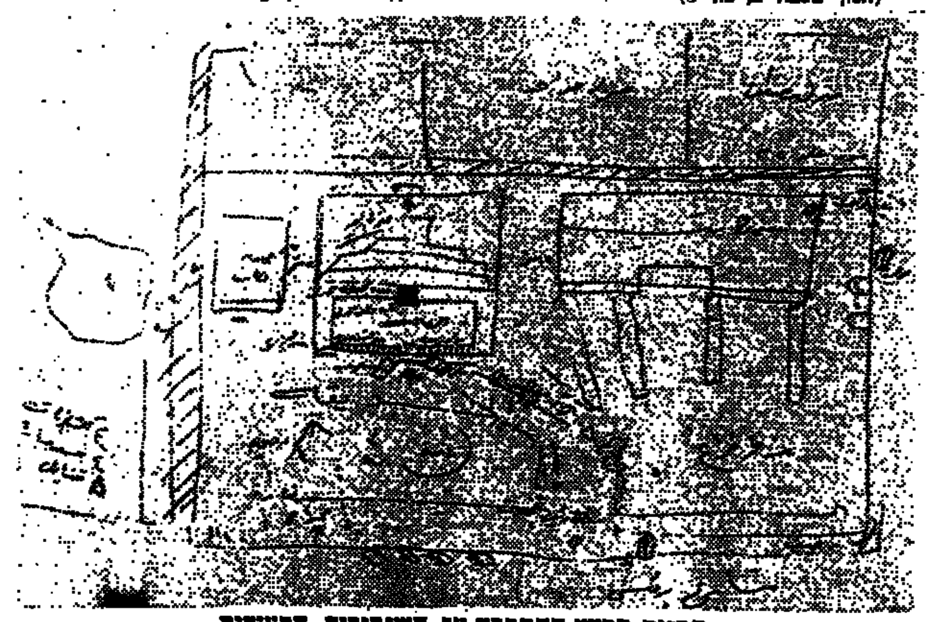

תבנית מבצע ההתקפה על השגרירות הסעודית.

מקורות מערביים בתל־אביב:

מדינות ערב דחו פניית ארה"ב להגביל פעולות אירגוני הטרור

ואשינגטון מקווה שהתשובה אינה „סוף פסוק"

מאת דן מרגלית, כתב „הארץ"

ממשלת ארה"ב פנתה בציבורות דיפלומטיים למרבית המדינות שיפ־עילו את לחצן לשם הגבלת פעילותם של אירגוני החבלה. הפניה נדחתה, מסרו אתמול מקורות מערביים בתל־אביב.

הפניה נעשתה בעקבות רצח שני הדיפלומטים האמריקאים והדיפלו־מט הבלגי בהארטום, ובעקבות גנ־יונות החבלה בארה"ב עצמה. ואש־ינגטון הבהירה לממשלות הערביות כי יש לבלום את הטרור וביקשה את סיוען.

כמה בירות ערביות קיצוניות הצ־דיקו ללא הסתייגות את מעשי הרצח של אירגוני המחבלים, וכמה בירות אחרות — יותר מתונות — השיבו לארצות הברית כי יש להבין את מניעי המחבלים, הפועלים מתוך תס־כול, דבר המצביע על הצורך בפת־רון כדיני — לפני תנאיהם של הממ־שלות הערביות.

התשובות איכזבו את ואשינגטון — [illegible] — עם זאת אין ארה"ב רואה את עמדת הממשלות הערביות כ„סוף פסוק". לא מן הנמנע כי עמדתן הרשמית מחייבת אותן לתמוך בפעולות ה־מחבלים, אך מהסעפים פנימיים הן עשויות לתבוע מהמחבלים להגביל את פעולותיהם.

השגריר האמריקאי הבא

המקורות אמרו אתמול, כי לא ידוע להן על כוונה לתפקיד השגריר ה־בא של ארה"ב בישראל. הידיעות על בינויו של דובר הבית הלבן רונלד זיגלר או של יועצו של הנשיא דונלד רמספלד לתפקיד איננן מבוס־סות, שיש גם הצעות לגבי ישראל.

אחד מאלה ששכם מוכר לאחרונה פעם נוספת הוא עוזר שר החוץ האמ־ריקאי מר ג'וזף סיסקו. המקורות סבורים, כי ההחלטה בעניין זה — בידיו. אם ירצה בתפקיד — יקבלו.

הסכם עם המחבלים

רוצחי ה־3 בחרטום יועמדו לדין אזרחי

קהיר, 20 (א.פ.). אירגוני ה־מחבלים הגיעו כנראה להסכם עם ממשלת סודאן לפיו יתבצע שפי־טה המחבלים, שרצחו את שלושת הדיפלומטים בהארטום, לדין אז־רחי, וכך ייבצע הצורך במשפט פלילי שעלול היה ליהפך למשפט פוליטי — כמסרו מקורות בהאר־טום.

עתוני סודאן פירסמו בהבלטה רבה את הדברים שאמר נציג ארגון ה־שחרור הפלסטיני ג'באל כיראני ב־בואו להארטום. הוא אמר כי המחב־לים חייבים לשאת באחריות לרצח, אולם זו אחריותם האישית בלבד. ויד־אים בכך רבו להסכם שה־8 יועמדו לדין אך לא יואשמו במשפט האשמות על ידי ארגוני המחבלים. סודאני אמר עוד ביום א' כי רצח שלושה הדיפלומטים לא אורגן על ידי ארגון השחרור הפלסטינאי או על ידי ה־פתח, ולפיכך חייבים המחבלים לשאת באחריות.

מקורות בהארטום מסרו היום, כי מועד המשפט ייקבע כנראה בשבת לפני שהנשיא נומירי יצא לביקור ממלכתי בבריטניה. כמשפטים סי־דאגיים אמרו כי הנידונים יידונו כי נראה להמות אך פרקליטיהם יערערו בפני הנשיא דיבוקו חנינה על סמך ההגנה שגם ממשלת ארה"ב לא תי־ביאה להורג את רוצחי הנסיך קנדי וברסון לותר קינג, וכן על פסק הק־דים שנומירי העניק חנינה לשכיר החרב הגרמני רולף שטיינר בשנת 1971.

מצב חירום בכווית בשל התקפה עירקית

צבא עיראק חדר לשטח הכוויתי, כבש תחנת משטרה ★ לונדון: לא נתערב

מאת סופר „הארץ" לעניינים ערביים

מועצת ההגנה העליונה של כווית, שהתכנסה אתמול ברא־שות יורש העצר וראש הממשלה השיך ג'אבר אל־אחמד, החליטה על „נקיטת פעולות מתאימות כדי להגן על המולדת" בעקבות ההת־קפה העיראקית על תחנת מש־טרה כוויתית באל־סאמתה. נמ־סר כי כווית הודיעה על סגירת גבולה עם עיראק ועל הכרזת מצב חירום במדינה.

לים רכבו לאורך הגבול הכוויתי ה־כי יחידות עיראקיות אחדות אף חדרו כ־3 ק"מ בשטח כווית, באיזור עב־דין המרוחק כ־50 ק"מ מהבירה. בעקבות ההתקפה על תחנת המש־טרה וכיבושה על־ידי העיראקים, דרשה כווית את הוצאת התוקפים משטחה, הפסקת כל הפעולות הצב־

(הסוף בעמוד 2, טור 3)

(קרא מאמר ראשי — בעמוד 13)

סגן שר החוץ הכוויתי מסר אמש לעתונאים, כי כוחות עיראקיים גדו־

עשרות סטודנטים נפצעו באתונה

הפגינו, השמיעו סיסמות־חופש

אתונה, 20 (יופ"י ורי"ר) עשרות מוריים מוריינים באלות הסתערו היום על בית־הספר למשפטים של אוניברסיטת אתונה וגרשו משם סטודנטים מפגינים.

מאות שוטרים נטלו חלק בהסת־ערות על הבניין, שבו עלו כאלף סטודנטים על הגג והשמיעו סיסמ־אות־חופש.

עדי ראיה אמרו, כי יותר מ־100 סטודנטים יצאו מהבניין נבריים, ול־פחות תריסר נישאו על ידי הבריות.

עתונאי יווני אמר כי לא חזה מזה 20 שנה בהתקפה, דוגמת זו שנערכה על־ידי המשטרה על הסטודנטים. כמה עשרות סטודנטים הועברו למטה שירותי הבטחון, נמסר. כי בין הנעצ־רים גם 10 שוטרים.

רבע מיליון עמדו לשבות בדנמרק

קופנהאגן, 20 (יופ"י). 258,000 פועלים עמדו לשבות הלילה ב־1 אחר חצות בשביתות, במסגרת סכסוך ה־עבודה הגדול ביותר בדנמרק מאז 1936.

הפרים על חתימת הסכמי עבודה חדשים לשנתיים, בין האיגודים ה־מקצועיים לבין התאחדות המעבידים, נכשל בשבוע שעבר.

השביתה תשתק את היצוא החק־לאי והדני, תשפיע על התחבורה ב־רכבות ובאוטובוסים, תגרום לסגירת רוב העתונים ומספר רב של מפעלי תעשיה. גדולים כגון מספנות, אתר בניה ומוסכים.

ביירות, 20 (יופ"י). ממשלת ערב הסעודית הזמינה את מנהיג המחב־לים יאסר ערפאת לבקר בארצה — מהרה היום סוכנות הידיעות הפלש־תינית ואפא.

הדולר התאושש

הסחר — מצומצם

בריסל, 20 (יופ"י). הדולר האמ־ריקאי התאושש היום אתמול, לאחר שערכו ירד בפתיחת המסחר בשוקי המטבע האירופיים שנפתחו מחדש אתמול.

המסחר בדולרים היה בדרך כלל מצומצם. שער סגירתו [illegible] במרקים תהו על הסגב [illegible] למטבע [illegible] בות גידום של רוב [illegible] ריים.

ברוב השווקים נר[illegible] בוקר ירידה קלה לדל[illegible] כזו, אולם בהמשך [illegible] הדיים לאט לרמה של [illegible]

שערי חליפין

בנק ישראל פרסם [illegible] חליפין של המטבעות [illegible] יחס ללירה הישראלית [illegible]

(הסוף בעמוד 2, [illegible])

פאריס, 20 (מיוחד ל„הארץ"). שבועון הצרפתי „לה פראן[illegible] גליונו האחרון, כי בשיא[illegible] לאופולד מגנו מתכונן לשמש כ־איש קשר בין מדינות אפריקה ל־ארצות ערב. עוד נודע, כי הוא מנ־כנן להתיר פתיחות משרד של „אל־פתח" בזאקר.

לונדון פירסמה הספר הלבן על עתיד צפון־אירלנד

תמשיך בשלטון ישיר ★ מציעה הקמת אסיפה מחוזית ובה ייצוג גדול יותר מבעבר לקאתולים

לונדון, 20 (יו.פי., צ"צ וע"ר). בריטניה הציגה היום לאירלנד ה־צפונית עיסקת חבילה פוליטית חדשה, שבעזרתה לשים קץ לשפי־כות הדמים הנמשכת בחבל זה שנים רבות.

בספר לבן רשמי קראה ממשלת בריטניה לחלוקת השלטון בין הרוב הפרוטסטנטי למיעוט הקתולי, לכינוס אסיפה של שני חלקי אירלנד כדי לדון בעתיד החבל הצפוני ולשים קץ לאפליה. אך הספר הלבן קובע שבריטניה תוסיף לשלוט שלטון ישיר מלונדון בחבל זה, כפי ש־הדבר מתבצע מאז מארס אשתקד כ־אשר בריטניה השעתה את המימשל המקומי ופיזרה את הפארלמנט ה־צפון־אירי. הספר הלבן מבטיח ש־צפון אירלנד תישאר חלק מבריט־ניה הגדולה כל עוד ירצה בכך הרוב האוכלוסים. ההצעות כוללות גם הק־מת אסיפה מחוזית בה 80 חברים, שתיבחר בבחירות יחסיות. דבר זה נועד להעניק לקתולים, שהם שליש מכיליון תושבי החבל, חלק גדול יותר בניהולו.

כדינאי בכיר באירלנד הצפונית לבר מהה היום בקורת חריפה על תבנית בריטית זו — אולם הקיצו־ניים באלסטר הפסיקו לפני שנה את [illegible] בבקבות [illegible] הלבן.

הספר הלבן פורסם בלונדון, תוך נקיטת אמצעי בטחון קיצוניים.

מזג האויר

מזג האויר היום — מעונן חלקית בצפון. במרכז הארץ יהבן בשם מקומי.

הטמפרטורות: ירושלים 7 עד 13; חיפה 11 עד 18; אילת 14 עד 26; רמת הגולן 5 עד 11; עזה 10 עד 19; תל־אביב 10 עד 18; באר־שבע 9 עד 19; מפרץ שלמה 18 עד 26; הר שומרון 8 עד 13; יריחו 10 עד 23.

הלחות היחסית: גבוהה.

בגליון זה 24 עמודים — המחיר 60 אגורות

רוג'רס דן בהגנה על דיפלומטים

מאת נייתם ראסמון מיוחד ל„הארץ" ול„ניו־יורק טיימס"

ואשינגטון 20, שר החוץ ה־אמריקאי, מר וויליאם רוג'רס, הבהיר לממשלות שונות, כי ב־עקבות גל ההתקפות ורצח ה־דיפלומטים בהרטום הובהר לד־אוג. לשלומם ובטחונם של השג־רירים ואנשי הסגל. הדיפלומטי ובני משפחותיהם.

עוד הבהיר מר רוג'רס בפנייתו לממשלות השונות, גל ההתקפות לא ייפסק כל עוד האנשים אשר מבצעים את המעשים ישולחו לחופשי.

שר החוץ האמריקאי אמר דברים אלה במסגרת הפעלתם של אמצעים להגנה על שגרירים. ואנשי סגל דיפ־לומטי בבירות שונות בעולם, מפני מחבלים או פושעים המאיימים ב־אחרונה על הקהילה הדיפלומטית ב־עולם.

טהראן, 20 (יו.פי.). השאח של איראן הודיע הערב בשידור טלוי־זיה. לעם האיראני כי איראן נטלה לידיה את השליטה והריבונות המל־אים על כל תעשיית הנפט.

השאח אמר את הדברים בעת חנו־כת מפעל פלדה באיספהאן, ואת דבריו מפרשים כהלאמת תעשיית הנפט.

קצ'לסקי לנשיאות

החליטו 5 מבין 6 חברי ועדת מפלגת העבודה

פרס הסתייג; עדיין תומך בנבון ★ י. נבון: שוקל המצב ★ צור פרש

מאת מתי גולן, כתבנו הפרלמנטרי של „הארץ"

חברים מוועדת ה־6 של מפלגת העבודה, החליטו ל־המליץ בפני מרכז המפלגה לבחור בפרופ' אפרים קצ'לסקי כ־מועמד המפלגה לנשיא המדינה. חברי הוועדה הם: השרים פנחס ספיר, ישראל גלילי, י. ש. שפירא, מזכיר המפלגה אהרן ידלין. [illegible] בוועדה, השר שמ[illegible] [illegible] כי בהחלטה ייא־[illegible] נתקבלה על דעת חמי־[illegible] הוא הוסיף כי את [illegible] בישיבה הקודמת, ש־[illegible] את המיכתב בח"כ יצחק

תגובת י. נבון

בהתבקשו להגיב על החלטתה של הוועדה אמר אמש ח"כ יצחק נבון: אני חושב ושוקל. קודם לכן הודיע מר יעקב צור לוועדה על הסרת מוע־מדותו.

(הסוף בעמוד 2, טור 4)

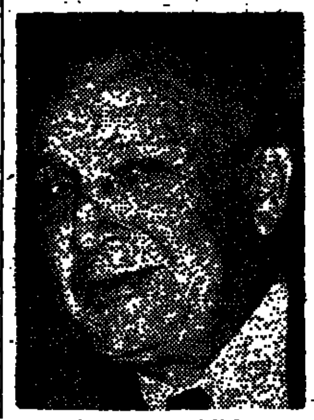

פרופ' א. קצ'לסקי

[illegible] הודעה נאמר, כי על דעת [illegible] במפלגת העבודה היתה [illegible] פרופ' קצ'לסקי להיות [illegible] פרופ' קצ'לסקי בי־[illegible] את ההצעה ואתמול [illegible] על הסכמתו.

על שאלה אמר אמש מר [illegible] לשיחות עם הפרופ' קצ'ל־[illegible] הוכרו מועמדים אחרים. [illegible] היתנה את הסכמתו ב־[illegible] מועמד יחיד של מפלגת

[illegible] ה לכיעת המעורך

[illegible] ישיבת הועדה אמש הו־[illegible] ליז על ההחלטה לסיעת [illegible] תכנסה בכנסת. סגן שר [illegible] ח"כ גד יעקובי, אמר ש־[illegible] דעה על המועמדים עב־[illegible] בהה תמיהות על הדרעתו [illegible] יז. מר יעקובי אמר כי [illegible] יכולים להציע לשום [illegible] ות מטעם המפלגה, אלא [illegible] למפלגה. עוד אמר כי [illegible] סקי יהיה מועמד המפ־[illegible] בחירתו — „אם ייבחר". [illegible] נוספת שלו היתה כי [illegible] הסכמה להכליל על מר [illegible] אלא אם כן יהיה מועמד

[illegible] ירת מ. בריטם

[illegible] ח"כ משה ברעם הס־[illegible] ביעקבי במגעים [illegible] במפלגה בכוונה — ואמנם [illegible] פרופ' קצ'לסקי מועמדות [illegible] הוצע לו להיות מועמד [illegible] פרופ' קצ'לסקי הוא ה־[illegible] זאת אמר כי הוא סבור [illegible] חברים מתוך ששה [illegible] אים, הם אינם יכולים [illegible] ליל עליו.

הממשלה אישרה הקמת שירות לשמירת הסביבה

ד"ר א. מרינוב — מועמד לתפקיד ראש השרות

מאת סופרו המדיני של „הארץ"

הממשלה אישרה אתמול את הצעתו של סגן ראש הממשלה יגאל אלון להקים במשרד ראש הממשלה שירות לשמירת איכות הסביבה. המועמד לראשות הש־רות הוא ד"ר אורי מרינוב.

הממשלה סיימה אתמול את הדיון בנושא זה, שהחל בישיבה הקודמת, בדיון הסתתמו כ־10 שרים. ראש הממשלה, גב' גולדה מאיר, הגדי־רה כי קיבלה תזכיר מבעייתם של [illegible] על השירות, מר שמעון פרס, הציע הקמתה של ועדת שרים לענייני אקולוגיה ועוד אפשרות, שלמחות יוקם משרד מיוחד לענין זה. בהקמת ועדת השרים תמך גם שר התיירות, מר משה קול.

שר־החוץ מר אבא אבן, הצביע על התשובות שבה מעניינות מדי־נות שונות לענייני אקולוגיה. הן רואות בכך נושא מצד המדינות ה־מפותחות להגבלת את פיתוחן. שר המסחר התעשיה מר חיים בר־לב מסר על פעולות משרדו בענין זה. במולד הדיון, והוכרו ענייני רדיוב אוזור.

ההצעה שאושרה אתמול בממשלה, קובעת:

★ השירות ייעץ למשרדים ה־ממשלתיים ולגופי התכנון בנושאי איכות הסביבה.

★ השירות יגיש לממשלה דו"ח פעם בשנה, ובו יכלו מידע ונתונים באשר למצב האיכות הסביבה בכל התחומים שבסמכות הממשלה.

★ כן יוסמך לבקר לאשר תכניות ויגיש הסברה להחזרת הת־עת השיבחות של הנושא.

★ השירות יורכב מאנשי מקצוע מתחומים שונים כגון: ביולוגיה, כימיה, הנדסה, כלכלה, נואת מע־רכת וסוציולוגיה. מנהל השירות יתמנה על ידי הממשלה לפי הצעת ראש הממשלה. האחריות המיניסטרית לשירות תהיה על משרד ראש ה־ממשלה, בהתייעצות עם יושב ראש המועצה הארצית.

החלטות אחרות

של החליטה הממשלה לאשרר את ההסכם בדבר הקמת קרן מדע דו־לאומית בין ממשלת ארה"ב ל־בין ממשלת ישראל ולקבוע את נצי־גי ישראל במועצה הנגידים של ה־קרן.

כן אישרה הממשלה הצעת חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאית להגשה מידית לכנסת.

מקורות ממשלתיים בכירים:

צורך למחוק 60־70 מ' ל"י מכספי הסדיה של התעשיה האווירית

[illegible] איתן ליפשיץ [illegible] סופר „הארץ" [illegible] ממשלתיים בכירים [illegible] „הארץ", כי בעתיד

יהיה צורך למחוק סכום של 60—70 מיליון ל"י מהפסדי ה־תעשיה האווירית. הפסדים אלה נובעים מכניסתה של התעשיה האווירית לפרוייקטים האזרחיים.

המקורות אמרו כי פעולת המחי־קה תיעשה באופן הדרגתי על פני זמן רב ככל האפשר.

עדיין לא נקבעה השיטה שבה ימ־חקו ההפסדים, אך ייתכן שהממ־שלה תגדיל את הון המניות של ה־קונצרן בהיקף ההפסדים. לפני כמה שבועות כבר נעשה צעד ראשון, כשוועדת הכספים של הכנסת הת־בקשה לאשר הגדלת הון המניות ב־12 מיליון ל"י. נציגי הממשלה הס־בירו לוועדת הכספים כי הגדלת הון המניות ב־12 מיליון ל"י היא פעולה, שהחלטה עקרונית לגביה נתקבלה לפני זמן רב. ראשי התעשיה האווי־רית הסבירו, לועדה, כי להערכתם תדרש מחיקת הפסדים בהיקף של 70 מיליון ל"י, רק אם יתברר שאין סיכוי למכור את המטוסים.

ניכסון הוסמך להכריז על קיצוב נפט

ואשינגטון, 20 (יופ"י). ה־סנאט האמריקאי העניק אתמול סמכות לנשיא ריצ'ארד ניכסון להטיל פיקוח על הספקת הנפט ולהכריז על קיצוב אם יהיה צר־רך בכך.

ההחלטה באה כדי למנוע שולק מסויים של המדינה יסבול ממחסור בדלק.

ברגע האחרון

ברז'נייב יבקר בוואשינגטון כנראה ביוני

וואשינגטון 20, (יופ"י). המנהיג הסובייטי ליאוניד ברז'נייב יבקר ב־קרוב בוואשינגטון — אמרה היום גב' ניכסון. גב' ניכסון שהודיעה ל־כתבים כי ברז'נייב ורעיתו יבואו בקרוב — סרבה למסור מועד הבי־קור.

הוזמנות שונות, כי ברז'נייב יבוא בחודש יוני.

פירנצה, 20 (מיוחד ל„הארץ"). בעיית המזרח התיכון נידונה אתר־כות בפגישה בין שר החוץ האי־טלקי מר ג'ובה מדיצ'י ועמיתו ה־יוגוסלאבי מיניץ בביקורו ביוגוס־לאביה שהסתיים היום.

[illegible] ב„הארץ"

בעמוד 3
[illegible] יאולוגיה נכנסת [illegible] דן המחשבים
[illegible] ת יהודה אריאל
★
[illegible] יה ביטלה חוזה [illegible] ם „מלונות"
את הביב כנען
★
בעמוד 9
יסוד ריאליסטי במו"מ
את דן מרגלית
★
שבחהו ותסלהו
את יואל מרקוס
בעמוד 13
★
פחד מפני הבעל
את נחן דונביץ
בעמוד 14
★
[illegible] שים בהריון — [illegible] זהרו מתרופון
מאת גיין בידי
בעמוד 15
★
קולנוע מוסיקה בידור
בעמוד 16
★
בית סוהר לדוגמא במכסיקו
[illegible] ה ריצ'ארד כאווארד
בעמוד 20

שיער רויאל...
שיער אסוף, חופשי וזהר
שיער גלי ומתבדר
שיער גולש בעים ורך
שיער רויאל
השיער שלך.
לשיער רויאל
שמפו רויאל
[illegible] לבהירתך
שמפו "רויאל"
ב־4 סוגים שונים:
ירוק - לשיער יבש
כחול - לשיער שמנוני ורגיל
אדום - נגד קשקשים
צהוב - עם תוספת
הלימון הנפלאה.

שמפו רויאל של
עץ הזית
נאמנותך מחייבת אותנו.

עוד 35 יהודים הורשו לצאת מבריה"מ בלי כופר

תגובה בוואשינגטון: שחרורים סלקטיביים אינם מהווים פתרון לבעיית הכופר

מוסקבה, 20 (יו.פי., אי.פי. רויטר) השלטונות הסובייטיים הודיעו היום ל־35 יהודים ממוסקבה להגר בלי תשלום כופר ההשכלה, ובכך עלה ל־44 מספר היהודים ששוחררו מתשלום הכופר מאז אתמול.

כתב „יונייטד פרס" מסר, כי היום אתמול שהו כ־25 יהודים באולם ההמתנה של משרד האשרות „אוביר". השוטרים והפקידים התייחסו אליהם באדיבות. הפקידים הסובייטים היו מעוניינים היום לתת פירסום לשחרור היהודים מדמי הכופר. הם הרשו לכתב מערבי להיות נוכח בפגישות וצוות טלויזיה סובייטי צילם את המתרחש בשביל סוכנות „סטרים" אמריקאית.

מכתב לאדוארד קנדי

27 יהודים מריגה שלחו מכתב לסנטור אדוארד קנדי ובו מיחו על הכוונה להעניק לבריה"מ מעמד של מדינה מועדפת. הם טענו במכתבם, שנמסר לעתונאים מערביים, כי כל רווח כלכלי שתרויח בריה"מ מארצות הברית, יהיה בו משום נצחון למדיניות האפליה. שולחי המכתב מפריכים את הטענות, כי דיפלומטיה שקטה יעילה יותר מנקיטת צעדים כלכליים נגד בריה"מ.

ויתורים סלקטיביים

(עטא"). כמה ממנהיגי הקונגרס, המתנגדים לכופר לא התרשמו היום מהידיעות על שחרור כמה עשרות יהודים מהתשלום.

סנאטור הנרי ג'קסון, חלוץ התחיקה בעניין זה בסנאט, אמר כי ויתורים סלקטיביים אלה אינם מבטיחים שבריה"מ תעניק אשרות יציאה לאלפים הרבים הנוספים המבקשים להגר.

ציר ביה"נ וילבור מילס, דמוקרט מארקנסה, הגיב — כפי שמסר אחד מעוזריו — בצורה שלילית על השחרורים מתשלום כופר ההשכלה.

עוזר אמר כי מר מילס סבור שיש לפתור את הבעיה בכללה ולא להסתפק במציאת פתרון לכמה אנשים נבחרים.

סנטור הייראם פונג מהאוואי הצטרף היום לתומכים בתיקון שהוגש על־ידי סנאטור ג'קסון. מר פונג הוא הסנאטור ה־75 המצטרף להצעתו של מר ג'קסון.

* המהנדס היהודי לזר לובוצקי נידון ב־8 בפברואר ל־4 שנות מאסר במחנה עבודה בעל משטר חמור — מסרו היום ידידיו במוסקבה.

במאמר ברבעון „פורין אופיירס"

גולדה מאיר: שורש הבעייה נעוץ ביחס הערבים לקיומנו

„כל עוד הם שואפים להרוס את ישראל לא תחול שום התקדמות לקראת שלום"

ניו־יורק, 20 (יופ"ע). זכותה של ישראל להתקיים איננה נושא לויכוח במסגרת התיפרים אחר השלום במזרח־התיכון — כותבת ראש הממשלה, גב' גולדה מאיר ברבעון „פורין אפיירס" בגליון שיופיע באפריל.

מאמרה — שהוא הראשון שלה ברבעון הנדע — כופיע תחת הכותרת „ישראל מחפשת שלום קבע".

ראש הממשלה כותבת: „כל עוד מכוונות הכוונותיהם של הערבים להריסתה של ישראל בטווח הקצר ובטווח הארוך, לא תיתכן התקדמות לקראת שלום".

אולם, היא מציינת „אנו סבורים, על אף הכל, כי חילוקי הדיעות בין הערבים, ניתנים לפתרון וכי ההגיון ייצא כנצח בסופו של דבר בגלל הערכים האמיתיים של עמי המזרח התיכון".

בסקרה את ההיסטוריה של ישראל תוך שילוב זכרונות אישיים, כותבת מרת מאיר: „אין זו הפעם הראשונה שתובעים מישראל לסגת מסיני, כדי [illegible] ובסיומם של מעשי איבה".

בשנת 1957, נענתה ישראל להחלטת האו"ם הנוגע, ומיד חזרה מצרים וכבשה את רצועת עזה, על אף הבטחות שלא יהיה כדבר הזה.

„הכשלון החוזר של הסדרים בינלאומיים המכוונים להבטיח את האינטרסים החיוניים של ארצנו לימד אותנו לקח שאותו לא נשכח בנקל. שורש הבעייה נעוץ ביחס הערבים לעצם קיומה של ישראל בבטחונה. אנו מצידנו איננו עומדים על כך שגבולות הפסקת האש יהיו הגבולות הסופיים ויש מקום נרחב למשא ומתן משמעותי ולפשרה".

ראש הממשלה מוסיפה, כי „שינויי הגבול בהם מעוניינת ישראל, אינם כרוכים באבדן טריטוריה חיונית לאינטרסים הערבים".

מרת מאיר השיבה במאמרה זה לדבריו של נשיא מצרים, אנואר סאדאת, שהופיעו ב„פורין אפיירס" באוקטובר 1972, לפיהם, ישראל „שואפת להשתלט על המזרח התיכון". היא תיארה הערה זו של סאדאת כ„דימיון מופרע", היא כותבת: „מבט חטוף על המפה מראה, כי ישראל היא נקודה קטנה מוקפת טריטוריות ערביות גדולות. לומר כי ישראל, עד כמה שתהיה אגרסיבית, שואפת להשתלט על שטח עצום כזה, הוא מסוג דברי ההבל הגרועים ביותר, „הפרוטוקולים של זקני ציון", לפיהם מיעוט יהודי נירדף חותר להשתלט על העולם כולו".

נעצר אחיו של סירחאן — יואשם באיום על חיי גולדה מאיר

לוס־אנג'לס, 20 (עי"ר) אחיו הבכור של סירחאן סירחאן, רוצחו של סנאטור רוברט קנדי, נעצר אתמול ויואשם באיום על חייה של ראש הממשלה, גב' גולדה מאיר.

סירחאן הבכור, שאריף בן 39 מאיר עם בנך, שבפברואר שלח מכתב אל שר החוץ האמריקאי, מר ויליאם רוג'רס, ובו איים על חייה של גב' מאיר. הוא נאסר אתמול על־ידי הפ.ב.אי והובא לדין.

לא נמסרו פרטים על תוכן המכתב.

סירחאן הצעיר נשפט למאסר עולם על רצח סנאטור קנדי בלוס אנג'לס ב־1968.

האופרה הישראלית קלטה למעלה מ־40 עולים

לאחרונה מרבים לדבר בנושא קליטת אמנים עולים על ידי מוסדות התרבות במדינה. האופרה היא כדוגמה לכל האמנויות היא למעשה המוסד קולט העליה הגדול ביותר, ובמשך למעלה מ־25 שנות קיומה, היו עולים חדשים את רב הצוות ואמנותי ההופעות.

מאחר וכיום קיימים נבדלות באפשרויות הקליטה של מוסדות התיאטרון והגופים המוסיקאליים השונים, הרי שמן הדין לפרט כי רבי העולים הפעילים כיום באופרה הישראלית לכחלקותיה.

מצוות הזמרים

קלאודיו אולה (בריטון מצרפת), סבי בכר (טנור מאמריקה), סיסה גורצקה (כרסופרנו מבריה"מ), מיכאל גלוקמן (בס מאוסטרליה), רוברט גרבר (טנור מארה"ב), כליין פול (טנור מארה"ב), ליבנה ריידר (סופרנו מארה"ב), ביטא רייצין (טנור מבריה"מ), חיים פלדמן (בס מארה"ב), יעקב פוקסמבר (בס מבריה"מ), יהודה סמואלי (בריטון מרומניה), אנס מאליק (סופרנו מברזיל) המוכרה לקהל בהופעותיה עם התזמורת הפילהרמונית בעונה החולפת באופרה ג'אני סקיקי).

בלהקת האופרה הישראלית

קורה באזדור וקלאורה כגל (מתהן מלהקת הבלט של האופרה בבוקרשט), הכוראוגרף פיטה צ'רקיב (מבריה"מ), הנ"ל כמכהן גם בכלי כמייסטר.

מנצחים והכנה מוסיקאלית

פרנקלין צ'וסט (מנצח מארה"ב), גיאורלד קרוג (מנצח מאוסטרליה), שרה לגבריין (קורפטיטורית מבריה"מ), מיכאיל בולאבצ'יק (קורפטיטור מבריה"מ).

במחלקת ההפקה

דוד פטקביליה.

במקהלת האופרה הישראלית

ריבה לוי (מבולגריה), קלהן לוין (מארה"ב), אברהם ראטיג (מפולניה), א. לוסקיב (מאוסטרליה), גולדה לוסר (מרומניה).

בתזמורת האופרה הישראלית

15 נגנים בבלים עליהם רוב מרוסיה במקבלו להתזמורת הרישמית של האופרה.

בסך הכל נתקבלו לקליטה כ־40 עולים במשך שנה 1972/1973. אך בצוות האופרה המונה למעלה מ־200 אמנים ועובדים, עולים רבים שבאו קודם לכן, [illegible] ותיקים והבלולים את המוסד ביום היווסדה.

יש לציין כי הפניות להתקבל לאופרה כיום הן רבות ביותר. הפונים באים משני כיוונים א) עולים וישראלים הנמצאים במדינה ומחפשים מקום עבודה. ב) אמנים יהודים בכל רחבי העולם המעוניינים לעלות, אך ברצונם להבטיח לעצמם מקום עבודה במקצועם עוד בהיותם בחו"ל. המקומיים נבחנים בקפדנות על ידי מנהלי האופרה ורק המתאימים הטובים ביותר מתקבלים [illegible] ספק תוספת כוחות אמנותיים [illegible] לספר בסיכום של דבר את הרמה הכללית. לקבוצה השניה מוצעת אפשרות לבוא להיבחן, ואכן אמנים בגירים כאן על חשבונם, נבחנים ובמידה והם מתאימים הם נקלטים כעולים.

אפשרויות האופרה הישראלית לקלוט עולים, כפי שמסתבר הן גדולות. [illegible]

מר ויליאם וייטלו, השר לענייני צפון־אירלנד בממשלת בריטניה, מחזיק בידו את הספר הלבן, שפורסם אתמול על־ידי הממשלה בלונדון בענין עתידה של אירלנד הצפונית. (צילום האדיו של אי.פי.)

דיפלומטים מערביים לכתב יו.פי. תאלר:

בריה"מ כבר אינה מעוניינת בפתיחתה של תעלת סואץ

„מוסקבה סבורה שצעד כזה עלול להחליש את מעמדה במזרח התיכון"

לונדון, 20 (יופ"ע). דומה כי בריה"מ זנחה את העניין, שהיה לה בפתיחתה מחדש של תעלת סואץ, כפי שהדבר מוצע על־ידי ארה"ב בתכנית להסדר־ביניים — מסרו היום מקורות דיפלומטיים מערביים לכתב יו.פי. בלונדון, קארול תאלר.

הרוסים שמרו על שתיקה בשאלת התעלה, ובניגוד לתגובותיהם בעבר, התעלמו באחרונה כמעט לגמרי מהבעיה ומהסיכויים לפתוח מחדש את נתיב המים הבינלאומי.

דיפלומטים קומוניסטים מבכלים, בשיחות פרטיות, את חשיבותה של בעיית התעלה, ואינם מגלים כמעט ענין לשובר בפתיחתה מחדש של התעלה, אשר נחסמה מאז מלחמת ששת הימים.

המקורות הדיפלומטיים אמרו, כי סבורים שקרירותה של מוסקבה נובעת בחלקה מן החשש, כי פתיחתה מחדש של התעלה עלולה להחליש, ולא לחזק, את מעמדה של בריה"מ באיזור.

ערפאת נפגש עם אנשי צמרת השלטון בביירות

„נדון התיאום בין המחבלים וצבא לבנון"

ביירות, 20 (עי"צ). [illegible]

עדיין לא הוכרע מי יהיה שר החוץ הצרפתי

מאת אליהו מאייר, סופר „הארץ" בצרפת

פאריס, 20 (מיוחד ל„הארץ"). [illegible]

קצ'לסקי

(סוף מעמוד 1)

[illegible]

מצב חירום

(סוף מעמוד 1)

[illegible]

סברה ברומא:

המחבלים רצו לפגוע במטוס ישראלי

רומא, 20 (ציר ואג. פר.). משטרת איטליה סבורה כי מחבלים ערבים, כפי הנראה אנשי „ספטמבר השחור", התכוונו לפתוח באש לעבר מטוס ישראלי בנמל התעופה של רומא, אך הוליסו להבריח את כלי הנשק בלחם ולהימלט בתוך אמצעי הבטחון הקפדניים.

[illegible]

„פיגארו" חוזה שינוי יחסה של צרפת כלפי ארגוני הטרור

„המחבלים זממו לא רק לתקוף שגרירויות ישראל וירדן, אלא לתקוף גם מוסדות יהודיים * האשה הבריטית והערבי שהו בבסיס בגרמניה והביאו אתם כסף רב"

מאת אליהו מאייר, סופר „הארץ" בצרפת

פאריס, 20 (מיוחד ל„הארץ"). עתוני צרפת ציינו היום בבדיקה על דאגה, כי אדמת צרפת אינה נחשבת עוד לאזור ביטחון הנהגה מוסיקות מבחינת המרגל הפלסטינאי. פיגארו הפאריסי כבר על מעצרם של ארבעת המחבלים, בשתי פעולות זו אחר זו, ומציין כי „אם אכן התליטו הפלסטינאים להכות בלבה של פאריס, אין כבוס כשיקול מחודש של יחסי צרפת עצמה".

[illegible]

בישיבת הממשלה

אבן דיווח על דיוניו בוינה

אוסטריה תפעל נגד הטרור בלי לסכן את אזרחיה

[illegible]

רבין — בשווייץ: ארצות ערב מעוניינות בתיווך קיסינג'ר

„לארה"ב אין שום אשליות" * „ייתכן שינוי בגישתה של ברית המועצות כלפי ישראל"

מאת אהרן כהן, סופר „הארץ" בשוויץ

באזל, 20 (מיוחד ל„הארץ"). [illegible]

טנזניה מאשימה: אוגנדה מרכזת צבא בגבול

דאר א־סלאם, 20 (עי"ר). טנזניה האשימה היום את אוגנדה בהזזת כוחות עד לכרחק 10 ק"מ מהגבול [illegible]

... אישרה פתיחת ... בבאר־שבע

[illegible]

הדולר

(סוף מעמוד 1)

[illegible]

השערים שקבע בנק ישראל הם כדלקמן:

מטבע חוץ כי־יחידה	יחידה	שער קניה בלי	שער מכירה בלי
דולרים ארה"ב	1	4.2000	4.2080
דולרים קנדיים	1	4.2030	4.2420
לירט"ב	1	10.2480	10.4770
פרנקים (שווייץ)	10	12.8049	13.0435
פרנקים (צרפת)	10	9.1904	9.3124
כתרים דניים	10	6.7470	6.8348
כתרים שוודיים	10	9.3120	9.4223
מלרקים	10	14.3959	14.6214
גולדנים	10	14.7627	15.0002
שילינגים אוסטריים	10	2.0144	2.0800
פרנקים בלגיים	100	[illegible]	[illegible]
לירטות	1000	[illegible]	[illegible]
יאנים	1000	[illegible]	[illegible]

סנגאל — נקודת־מוקד בתחרות בין ישראל וערב על השפעה באפריקה

מאת תומאס גאמסון, מיוחד ל„הארץ" מ„ניו־יורק טיימס"

דאקאר (סנגאל). סנגאל, שהיא ארץ־כמעט ב־פריפריה של אפריקה, נעשתה נקודת מוקד בתחרות הערבית־ישראלית [illegible]

[illegible]

„אגד", המחלקה ליחסי ציבור

דחף

בצער ובכאב אנו מודיעים על פטיר

בעלי, אבינו ואחינו

חנניה גר

ההלויה תצא היום, יום ד' (21.3.73) מהבית, אשקלון אפרידר, השכון א' כג הבקומי.

המתאבלים:

אשתו: יפה

ילדיו: יפה ואביהו

אחיותיו: שרה אינגר וב

מרים פיזה ומשפ

אחיו: חיים ויצחק גרו

בצער עמוק אנו מודיעים

שלמה דנ

בן ר' יהודה

ההלויה תצא מביתו, רח' גורדיסקי היום, יום ד', ייז אדר ב' תשל"ג

המתאבלים: אשתו: [illegible] אחיותו: [illegible] ילדיו: [illegible]

יקירנו

ישראל

נאקשטין

איננו

ההלויה תצא היום, יום רביעי [illegible]

הננו מודיעים בצער רב על פ

קלמן לו

ההלויה תתקיים היום, יום רביע בבוקר 21.3.73

לחבירנו נחום סנפירי ומשפחתו

אחד מאלף מכאב

ישראל וירד

ההסתדרות

למשפחת רוזנטל

שמעון פ. ר

לחיים בן־אורי

למאיר שפיגל

האם

ערך ול"ע מחדשים היוזמה לאישור חוק בחירות ישירות לראשי ערים

...ן בין נציגי המערך ולי"ע במשכן הכנסת סוכם להרש... לאישורו של חוק בחירות ישירות לראשי ערים שנכשל בקריאה... ית לפני כשבוע. סיעת לי"ע לחזור בה מהתנגדותה בהס... קבעה כי רק מי שזוכה ב־50 ...קולות יבחר לראש העיר. ...ל המתנגדות זו גרמה נפי... מבני שמפלגת העבודה דו... מום של 40 אחוז בלבד. סיעת לי"ע תקף יו"ר הסי... סיעון האוזנר, את הצבעת... ד נוסחת ה־50 אחוז. מר... היה בעד ההצבעה בהרי... פני נכיתו סוכם עם סג... ה, על דעת חבריו לסיעה, ...ומכו בנוסחת ה־40 אחוז. ...כי נדהם לשמוע על צורת ...של חבריו ודרש כי הסיעה ...חידוש היוזמה מיד על פי ...שסוכמו בזמנו בועדת ה־ ...ומשפט, וכך הוחלט. סיעת המערך החליטה גם ...חידוש היוזמה, בלחצם של ...בת רפ"י לשעבר, למסרה ...ועדה בהרכב ח"כ משה ...ים צדוק, מרדכי סורקיס, ...פורת ומרדכי ביבי. הוטל ...א בנגע עם הסיעות ה־ ...י לגייס תמיכה מירבית.

...כדי לזרז את הבאת ...ק לאישור סופי והחליטה ...בזה להעבירו לאחר ה־ ...שונה לועדת הפנים, ולא ...קה. בראש ועדת החוקה ...י. גולדשמידט (מפד"ל) המתנגד לחוק, וכראש ועדת הפנים עומד ח"כ מרדכי סורקיס המתנגד בו.

ברוב של 8 נגד 3 החליטו אתמול סיעת המערך לקבל את הצעת יו"ר הסיעה, ח"כ משה ברעם, להגיש שוב עם סיעות אחרות את הצעת החוק לבחירות ישירות לראשי ערים. ארבעה מחברי הסיעה נמנעו בהצבעה, ביניהם ח"כ מרדכי סורקיס ומרדכי בן־פורת המצדדים בחוק.

המערך ניסח הכללים לשכר דירה של דיירים שלא שילמו דמי מפתח

מאת סופרו הפרלמנטרי של „הארץ"

ח"כ חיים צדוק הגיש אתמול ליו"ר סיעת המערך בכנסת, ח"כ משה ברעם, את סיכומי הועדה שעמד בראשה לקביעת קריטריונים לתיקון חוק הגנת הדייר לגבי דיירים שלא שילמו דמי מפתח:

✱ דייר שלא שילם דמי מפתח עד הנחת הצעת החוק על שולחן הכנסת, ישלם בעתיד שכר דירה שייקבע בהסכם בין בעל הבית והדייר. באין הסכם — רשאי כל צד לבקש מבית הדין לשכירות יקבע את שכר הדירה;

✱ בקביעת שכר הדירה יתחשב בית הדין בכל הנתונים העשויים להשפיע על גובה שכר הדירה, ובכלל זה גילו של הבית, מבנו, מיקומו, השירותים הניתנים בו לדיירים, ובלבד ששכר הדירה לא יעלה על 20 אחוז מהכנסתו של הדייר;

✱ העליה משכר הדירה הנוכחי לשכר הדירה שייקבע לפי הקריטריונים הנ"ל תבוצע בשלושה שעורים: שליש עם כניסת החוק לתוקפו, שליש כעבור שנה ושליש כעבור שנתיים;

✱ מיעוטי־יכולת (שהכנסתם עד 630 ל"י לחודש) ימשיכו לשלם את שכר הדירה הנוכחי;

✱ ייקבע סולם־מעבר שולי מעוטי היכולת שימשיכו לשלם את שכר הדירה הנוכחי לדיירים שיחול עליהם שכר הדירה המלא. המעבר יהיה הדרגתי מסף המס (630 ל"י לחודש למשפחה בת ארבע נפשות) עד ל־166 אחוז מסף המס (1050 ל"י לחודש למשפחה בת ארבע נפשות);

✱ שכר הדירה שנקבע מחדש לפי הכללים הנ"ל אין לשנותו במשך תקופה של שנתיים.

טור הכנסת
בעמוד 9

רק 9% אקדמאים במשק ב־1978

בדיון שנערך אתמול בוועדת הכספים מסר מנכ"ל משרד העבודה, מר א. גוראל, כי בשנת 1978 יהיו תשעה אחוזים מן המועסקים במשק בעלי השכלה אקדמאית — לעומת 13.6% בארה"ב. להגדלת האחוז הגבוה של אקדמאים מקרב העולים ההתרחבות הבולטת במוסדות להשכלה גבוהה.

בתשובה לשאלה של ח"כ קרגמן על צומת מוצא כמוקד לתאונות מסר מר גוראל כי הצומת כוסתה בחומר נגד החלקה וכבר בשנה הקרובה יוחל בהקמתו של מחלף בצומת.

שר הבריאות:
סירוב רופאי איכילוב לטפל ברב"ט בנימינוב — טעות בשיקול

מאת סופרו הפרלמנטרי של „הארץ"

סירובם של רופאי חדר המיון בבית החולים איכילוב לטפל ברב"ט בנימינוב ז"ל נבע מטעות בשיקול — אמר אתמול שר הבריאות, מר ויקטור שם־טוב, בתשובה לשאילתה של ח"כ אליעזר שוסטק (המרכז החופשי).

מר שם טוב אישר את תאור המעשה כפי שהופיע ב„הארץ" ב־24.12.72 וב־22.1.73. רב"ט בנימינוב מת לאחר שנותח בבית החולים תל השומר. מר שם טוב הוסיף כי התרשמות הרופאים באיכילוב היתה כי המקרה אינו דחוף ולכן לא קיבלוהו. על פי הנהלים הקיימים, הטעים שר הבריאות, חייב כל בית חולים לקבל כל חולה המובא לאשפוז דחוף, כולל חייל בשרות סדיר. משרד הבריאות העמיד את האחראים לאי־קבלת החולה על טעותם והדגיש כי אסור שמקרים מסוג זה יישנו בעתיד.

מר שם טוב הוסיף ואמר כי רב"ט בנימינוב נותח בתל השומר 13 שעות לאחר שהובא לאיכילוב מפני שהרופאים לא יכלו להגיע לאבחנה מדויקת. כאשר הוחלט על ניתוח, אמר השר, המתין המנוח ארבע שעות נוספות בשל ניתוח חולים שנראה היה כי מצבם קשה יותר. מר שם טוב אמר כי החייל נפטר כתוצאה מסיבוך שנתהווה לאחר הניתוח.

מאגר־מידע אקולוגי של האונ' העברית לרשות הכנסת

ישעיהו: דיון מיוחד במליאת הכנסת — ביוני

מאת סופרו הפרלמנטרי של „הארץ"

האוניברסיטה העברית, יחד עם המיכללות האחרות, יקימו מידע מדעי ומקצועי בנושאים האקולוגיים ויעמידוהו לרשות הכנסת והציבור — הודיע פרופ' דוד עמירן, ראש המרכז לחקר הסביבה ושימורה של האוניברסיטה בירושלים במפגש עם חברי ועדת הכנסת לאיכות הסביבה (אקולוגיה) שנערך אתמול בכנסת.

פרופ' עמירן הודיע שמדעני ישראל מתגייסים לפעולה צופה להגנת הסביבה מתוך דאגה שהבעיות של איכותה יוחרפו.

יו"ר הכנסת, מר ישראל ישעיהו, הודיע כי הכנסת תערוך דיון מיוחד בנושא בראשית יוני.

מכון לחקר מיפגעי בריאות סביבתיים יוקם באונ"ת"א

מכון מחקר, ראשון מסוגו בישראל, לחקר מיפגעי בריאות סביבתיים שיטפל בתופעות של זיהום אויר, קרינות, רעש, תיפוש ואקלים מן הבחינה של השפעתם על בריאות האדם, יוקם באוניברסיטת תל־אביב במסגרת הפקולטה לרפואה של האוניברסיטה.

המכון יוקם בקומה השביעית של הבנין החדש של הפקולטה לרפואה. משרד הבריאות יעמיד לרשות המכון כח־אדם מחקרי, ציוד־מחקר, בחלקו יחיד במדינה, ותקציבי פעולה שוטפים המצויים כיום במסגרת אגף המחקר של היחידה הארצית למניעת זיהום אויר, קרינה ורעש של המשרד, ובמסגרת יחידות אחרות שלה.

טנזניה ביטלה חוזה עם „מלונות"

מאת חביב כנען

מיליון ו־180 אלף דולר תובעת החברה הישראלית „מלונות" בע"מ (הנמצאת בבעלות מר הארי לוי ובנו קורט) מממשלת טנזניה שביטלה את חוזה הניהול שלה לניהול המלון היצוגי המפואר של המדינה „קילימנג'ארו" בדאר א־סלאם עם „מלונות", שנתיים לפני תום תוקפו. ממשלת טנזניה הסבירה רשמית את צעדה בנימוק שחברת התיירות הממשלתית של טנזניה כבר הגיעה לשלב המאפשר לה לנהל את המלון בכוחותיה היא.

גורמים ישראלים המכירים מקרוב את החלטה הרשמיים של ממשלת טנזניה, בעיקר אישים ממדינות ערב או מארצות ידידותיות לערבים, סרבו להתאכסן ב„קילימנג'ארו" כיון שהמלון נוהל בידי ישראלים. זמן רב סירבה ממשלת טנזניה להיכנע ללחצים אלה. ואורחיה הקבועים התגוררו בבתי השגרירויות של ארצותיהם. אולם בראה שאחרי הלאמה של ענפי הכלכלה העיקריים בטנזניה (בנקים, יצוא, יבוא) הגיעה הממשלה למסקנה כי הגיע הזמן שגם מלון היוקרה הנמצא בבעלות המדינה, לא ינוהל עוד בידי זרים.

מר קורט לוי, מנכ"ל „מלונות" נמצא ב־5 באוקטובר 1972 במשרדו בתל־אביב כאשר הגיעה אליו בשעות הבוקר קריאה טלפונית ממנהל „קילימנג'ארו" מר ג'. פרגוסון (קנדי) והמבקר הישראלי של המלון מר בנו כלב, שהודיעו כי ב־8 בבוקר הופיעו במלון נציגי החברה הממשלתית לתיירות של טנזניה שהגישו להם מיסמך רשמי מן הממשלה בו הודעה על ביטול החוזה עם חברת „מלונות". מר פרגוסון נתבקש להעביר מיד את ניהול המלון לידי החברה הממשלתית לתיירות של טנזניה שמינתה ארבעה אירופים (שלושה דנים והולנדי אחד) לקבל לידיהם ומניית את ניהול המפעל. מר לוי הורה לשתף פעולה עם נציגי ממשלת טנזניה ולהעביר את המלון לידיהם בצורה מסודרת, ובשעה אחר הצהרים יצא לדאר־א־סלאם דרך רומא; למחרת בבוקר נמצא כבר במשרדו במלון בו התמקמו בינתיים היורשים הטנזנים של חברתו.

הוקרה לחב' „מלונות"

בדרכו מנמל התעופה העירה, הספיק לעמוד מן ההודעה הרשמית התיאור של המעשה שפורסם בעמוד הראשון של היומון המקומי „דיילי ניוז" על כל שאירע ועל כוונות צעדה המפתיע של ממשלת טנזניה. אחרי ההודעה על העברת ניהול המלון בן 200 החדרים, לידיה בנימוק שיש ביכולתה לנהלו עתה בכוחותיה, הטעימה ממשלת טנזניה כי היא מזמינה את חברת „מלונות" להגיש כל „תביעה הוגנת ומתקבלת על הדעת" והיא מבטיחה „שיתוף פעולה מלא בנושא זה". ההודעה הרשמית הביעה את הוקרתה לחברה הישראלית על התפקיד החשוב שמילאה ביסוד ובניהול המלון מ־1965.

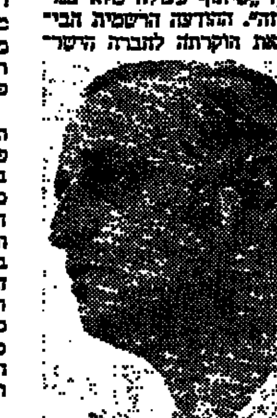

קורט לוי

ביום בו בוטל החוזה, אסף מנכ"ל חברת התיירות הממשלתית של טנזניה מר ג'. מ. ס. מאהאללה את עובדי המלון והבטיח שכל אזרחי טנזניה המועסקים במפעל, ימשיכו בעבודתם ללא כל פגיעה בזכויותיהם. הוא מסר שהמנהלים האירופיים החדשים שמונו במקום אנשי „מלונות" התקבלו על חוזה לשנתיים וכי הוא מאמין שטנזאנים יטלו מהם את תפקידיהם בתום תקופת שרותם. שנתיים אלה ינוצלו כדי להכשיר מנהלים מקומיים.

מלון „קילימנג'ארו" שנפתח בדאר א־סלאם בדצמבר 1965, נבנה על־ידי „סולל בונה" ביוזמת איש־עסקים הישראלי שלום לוין (שלפני שנתיים הקים את המבנה הראשון למוסדים ליד המבור סנטה קטרינה בדרום סיני ופתח בסיסות מיוחדת לאתר) אשר מאז הקמת המדינה נדד במזרח הרחוק ובאפריקה בחפשו נתיבים ליוזמה ישראלית בארצות מתפתחות שנזקקו — עם השתחררותן מאפוטרופסות קולוניאלית של מעצמות אירופה — לעזרת גורם שנבגה בעצמו עם המשתחררים מעול זרים. לוין היה מזכיר ראשון בשגרירות ישראל בבורמה, נספח כלכלי בטוקיו, הקים חברה ישראלית לכלכלית שפעלה בניירובי וכאשר עמדה טנגניקה על סף עצמאות, הציע לטנגניקה כי ישראל תקים בדאר־א־סלאם מלון מפואר שיהיה האתר היצוגי של מדינתה. בו יתאכסנו אורחיה הרשמיים וייערכו כינוסים וקבלות פנים ממלכתיים.

חברתו של לוין „תכנון ופיתוח" נכנסה לצורך ביצוע הפרוייקט בשותפות עם „סולל־בונה" ועם חברת „מלונות"; ממשלת ישראל העניקה למדינה החדשה חצי מיליון לי"ש הלוואה שעמדה להיפרע בתשלומים במועדים שנקבעו בחוזה. הקמת המלון עלתה מיליון ורבע לי"ש; רבע מיליון לי"ש נוספים הוענקו כהלוואה מחברת „גרייט יוניברסאל סטורס" של סאר אייזיק וולפסון, ושאר הכסף בא ממקורות טנזנים.

הצוות האפריקאי הוכשר בישראל

הבניה נמשכה שנתיים ולצורך פיקוח עליה נשלחו מהנדסים ובעלי עבודה ישראליים הלוך וחזור בין ישראל לטנגניקה (טאנגאניקה התאחדה בינתיים עם האי זנזיבאר שזכתה אף היא בעצמאות והוקמה רפובליקת טנזניה). גרעין הצוות האפריקאי הוכשר במלון „השרון" בהרצליה. על 450 העובדים במלון ניצחו 10 ישראלים בתפקידים בכירים; מספרם ירד בהדרגה עם כניסת אפריקאים לתפקידים בכירים וביום ביטול החוזה נמנו עם הנהלת המלון תשעה ישראלים בלבד.

ביטול החוזה עם החברה הישראלית נעשה כאורע לאומי בטנזניה והענין פורסם בהבלטה גם ברדיו ובטלוויזיה המקומיים. אולם ממשלת טנזניה נהגה בטאקט מירבי והביעה בכל ההזדמנות תודתה לישראלים על תרומתם בביסוס המפעל.

כל היום בו בוטל החוזה, עסקו נציגי החברה הממשלתית לתיירות של טנזניה בספירת המלאי והציוד. שעה לאחר בואו לטנזניה קיים לוי פגישה עם ראשי החברה הממשלתית לתיירות שאליהם הצטרפו נציגי המשרדים הממשלתיים השונים (האוצר, משפטים, מבקר המדינה, ועוד). אנשי שיחו האפריקאים הסבירו כי הם מבצעים החלטת ממשלתם וביקשו לגשת לאלתר לדיון על דרכי ושלבי ההעברה של ניהול המלון לידיהם. הם ביקשו שהמו"מ יתנהל ללא מרירות או רגשי אכזבה והבטיחו שתביעות חברת „מלונות" יזכו בדיון קפדני וייעשה סירבול במו"מ.

קורט לוי נשאר כשבועיים בדאר אס־סלאם. מסירת הניהול לידי היורשים הדנים וההולנדי נסתיימה חודש וחצי לאחר־מכן; מר פרגוסון שניהל את קילימנג'ארו ארבע שנים, חזר לקנדה הישראלים שבו הביתה. כולם קיבלו מחברת „מלונות" את כל התשלומים שהגיעו להם עד ליום עזבם בו לפקוע החוזה האישי עם כל אחד מהם.

מו"מ ברוח טובה

לדברי לוי מתנהל כאן המו"מ לפיצויים ברוח טובה. תביעותיו עברו בדיקה יסודית של גורמים טנזניים שהעלו כנגדם תביעות לנזיקין על אבדן ובלאי של רהוט וכלים. תביעותיו של לוי כוללות מיליון 180 אלף דולר תמורת מלאי (מזון, משקאות וכו'), ציוד (כוסות, צלחות, סכו"ם וכו') אבדן רווחים, אבדן דמי ניהול, החזרת פיצויים ששולמו לעובדים עקב ביטול החוזה. מאז הגיש את פירוט תביעותיו, מתבקש מר לוי מפעם לפעם להוסיף הבהרות ותיעוד. בראשית מארס 1973 קיבל הודעה כי ממשלת טנזניה בחנה את תביעותיו וסיכמה את עמדתה; כן נמסר לו שחברת התיירות של טנזניה ריכזה כבר את תביעותיה מחברת „מלונות" וניתן לצפות שהן יוגשו עד סוף החודש. מר לוי סבור כי ההתדיינות עם ממשלת טנזניה תגיע לסיום תוך 3—4 חדשים. הטנזנים כבר הודיעו לו כי יוכל להוציא לישראל את הכסף שיקבל מממשלת טנזניה.

אולם הפרידה מניהול מלון „קילימנג'ארו", אינה מסמנת את פרידתו של קורט לוי מטנזניה אליה בא ב־1963 עם הנחת אבן הפינה למלון. במרחק של 15 ק"מ מלב דאר־אס־סאלם, על חוף האוקינוס ההודי, נמצא בבעלותו כפר נופש „אפריקנה" על שטח של 240 דונם. הכפר קולט בממוצע 400 אורחים והוא מלא — מאז פתיחתו ב־1970 — במשך 10 חודשים בשנה.

בן־אהרון — לפאריס

מזכיל ההסתדרות, מר יצחק בן־אהרון עמד לצאת מחר לפאריס, לשם הוזמן מטעם הברית העולמית של מפ"ים להרצאה על הנושא: הסוציאליזם הישראלי — הישגים ובעיות. ההרצאה תהיה במסגרת סימפוזיון שמארגנת ברית זו בהשתתפות אישים שונים.

בקבוצת הפועל חדרה, שלא ניצחה ב־11 מחזורים, נעשה חילוף מאמנים: משה הבכיר התפטר ומקומו מילא המאמן הוותיק אליעזר שה.

משק הנפט ומשבר האנרגיה בעולם — בעדת החוץ והבטחון

(ל.צ.מ.). ועדת החוץ והבטחון קיימה אתמול דיון על משק הנפט הישראלי ועל השלכות משבר האנרגיה בעולם לגבי ישראל. בדיון השתתף סגן שר האוצר, ד"ר צבי דינשטיין, הממונה על ענייני הדלק מטעם הממשלה, שסקר בפני הוועדה, בין השאר, את הנושאים הבאים:

✱ מידת ההזדקקות של העולם המערבי לנפט של המזרח התיכון — היום ובעתיד.

✱ מקורות אנרגיה נוספים כתחליף לנפט.

בראשית הישיבה קיבלה הוועדה מידע מדיני שנמסר מהמנכ"ל בפועל של משרד החוץ, מר אברהם קידרון. בין השאר עמד מר קידרון על הנושאים הבאים: ביקור ראש ממשלת בריה"מ אלכסיי קוסיגין באיראן; התארגנות בנציגויות בחו"ל בתחום האבטחה.

מע"צ מנקה כבישים בין־עירוניים

(צ.). מבצע ניקוי כבישים בין־עירוניים מחול ואשפה החל בימים אלה על ידי מע"צ. במסגרת המבצע יופעלו לראשונה עובדי מע"צ שהוסבו לתפקידי פיקוח מיוחדים בכבישים. בתוקף סמכויותיהם יגישו דו"חות משטרתיים נגד נהגים שרכבם יזהם את הכבישים.

✱ (ע). ועידה עולמית למען קליטה רוחנית של עולי בריה"מ נפתחה אתמול בירושלים, ביזמת ועדת הקליטה של אגו"י.

תיקו במיפגש מתאגרפי ישראל – דניה

ספורט הארץ

באת שמואל קליגר
סופר „ספורט הארץ"

מתאגרפי נבחרת ישראל סיימו אמש בהיכל הספורט ביד אליהו את מיפגשם עם נבחרת העיר אלבורג, שהיא למעשה נבחרת דנמארק, בתיקו (5:5) — תוצאה מתמיאה, בהתחשב ביריב החזק המנוסה.

היה זה מיפגש גומלין לאחר, שהדנים ניצחו את מתאגרפי ישראל לפני חדשים 5:1.

התחרות אמש שעמדה על רמה מניחה את הדעת, הבליטה כמה קרבות שהתעלו לרמה גבוהה, דווקא במשקלים הקלים. מעניין שדווקא במשקלים אלה הוכיחו הישראלים עליונות על יריביהם ויחס הקרבות בהם היה 2:4 לישראל. לעומת זה הוכיחו המתאגרפים הדנים כי עיקר כוחם במשקלים הכבדים.

הישראלים, לרבות עולים חדשים מבריה"מ (בהם שלושת האחים לוכסמבורג) הוכיחו טכניקה טובה למדי ותמיד גילו עדיפות בסיבוב הראשון. אך, בשני הסיבובים הנותרים התברר שכוחם לא עמד להם והפסידו בנקודות.

בקרב הראשון במשקל 51 ק"ג גבר הישראלי אברהם צור על עמרו קרסטן בק בגלותו יתרון ברור.

במשקל 54 ק"ג ניצח הדני קורט יורגנסן את משה כנוח בנקודות. במשקל 57 ק"ג ניצח יהונתן כהן את פרליקה יינסן גם כן בנקודות.

הקרב במשקל 60 ק"ג הפגיש את אלי אבישי עם יגס קרסטן אנדרסן, קצב במקצועו, שהפליא מכותיו בישראלי עד שפניו של זה האחרון הוצפו דם רב זב מפיו.

במצב של 2:2 לדנמארק, הועלה לזירה טרייביש אלכסנדר בן 17 „מכונת איגרוף", שעלה זה לא מכבר מבריה"מ. לא עברו אלא דקות מעטות מתחילת הקרב, והישראלי הכה בירינבו קסלד פטרסן, בסדרת מהלומות מהממות. המתאגרף הדני שבר את לסתו וישראל עלתה ליתרון 2:3.

במשקל 63.50 ק"ג ניצח עבריה טופיק מבני המעוטים את נילס אנדרסן בקרב יפה. 2:4 לישראל.

עתה, הגיע תור המשקלות הכבדים: במשקל 67 ק"ג גבר הדני קרסטן אנדרסן על מיכאל לוכסמבורג. במשקל 71 ק"ג גברו המתאגרפים האורחים בילרס ותקילסן על עמיתיהם אלכסנדר פלקביץ' ויעקב לוכסמבורג בנקודות, בגלותם יתרון בשני הסיבובים האחרונים, לאחר, שפיגרו בסיבוב הראשון.

במשקל 81 ק"ג הוענק נצחון טכני לגרשון לוכסמבורג על הגן נורד, לאחר שזה האחרון הפגין התנהגות בלתי ספורטיבית.

„ניו יורק טיימס" מחייב הקמת אוניברסיטה בגדה

ניו־יורק, 20 (יונייט"ע). „ניו יורק טיימס" כתב היום במאמר מערכת, כי „הקמתה של אוניברסיטה ערבית פלשתינית בגדה המערבית של הירדן היא צעד חשוב לקראת הפניית השאיפות הלאומיות הפלשתיניות אל מטרות יצרניות יותר".

העתון כתב, „מיעוט ההזדמנויות לחינוך גבוה בקרב תושבים של הגדה המערבית ורצועת עזה, היה אחד הגורמים ארוכי הטווח המצערים ביותר שפעלו נגד מתן ביטוי לגאוה הלאומית ולזהות הפלשתינית. זמן רב מדי נטו אורחים בעלי הכרה וממשלות במערב לראות בפלשתינאים הנאים מעין נזקקים של הקהילה הבין־לאומית, הראויים רק לסיוע ולמגן."

כדאי לך להצטרף לתמר עד 30 במרס

ראה מה נתנה תמר ל־56,000 חבריה ב־1972־

19.4% נטו לחבר

זהו הרווח השנתי שקבל כל חבר בקופת תגמולים "תמר" בשנת 1972.
הצטרף גם אתה ל"תמר" עד 30 במרס ותהנה מכל ההטבות והיתרונות.

אם ברצונך לקבל לביתך חוברת הסברה, מלא נא תלוש זה.

לכבוד
ת. ד. 1836
תל־אביב

נא לשלוח לי עלון־הסברה על
קופת תגמולים "תמר"

שם ____
כתובת ____ של ____

תמר קופת תגמולים מרכזית ליד
בנק דיסקונט
לישראל בע"מ

בא לך 15.000 ל"י?
כן, בא לי מאד עם סבון 'באלי'

עם "באלי" - הסבון הצמחי המלטף
יש לך סיכוי לזכות בפרס כספי גבוה.
פרס ראשון - 5,000 ל"י במזומן
פרס שני - 3,000 ל"י במזומן
פרס שלישי - 2,000 ל"י במזומן
חמישה פרסים דו־שבועיים
-1,000 ל"י במזומן כל אחד.

השלם את הסיסמא "עית בית טוב ב..."
ושלח אותה בצרוף שלוש אריזות
הסבון האקזוטי "באלי" (או "באלי פרש")
לת.ד. 21081 ת"א עבור "תחרות באלי".
התחרות תחל ב־18.3.73 למשך עשרה
שבועות. כל שבועיים תערך הגרלה בה
יוענק פרס של 1,000 ל"י במזומן לזוכה
מבין התשובות הנכונות אשר תגענה
בשבועיים שלפני ההגרלה. בסוף התחרות
תערך הגרלה מבין כל התשובות
הנכונות לקביעת הזוכים בפרסים
הראשיים. המשתתף יכול לשלוח יותר
ממעטפה אחת (בתנאי שבתוך כל מעטפה
הסיסמא הנכונה ושלוש האריזות).
השולח יותר ממעטפה אחת מגדיל את
סיכויי הזכיה ויכול לזכות ביותר מפרס
אחד עד לסכום של 15,000 ל"י. ההגרלה
תערך בהשתתפות נציג חברת הפרסום
נציג המכון למסחר הוגן ורואה החשבון
של החברה. ההשתתפות אסורה על
עובדי טיח בע"מ וחברת הפרסום.

סבון באלי צמחי טהור, סבון קוסמטי שי לעור

בית יד ביתי

המועצה לשיווק פרי הדר
האגף האגרוטכני

הודעה לפרדסן

כיסוי מיכלי קטיף עם פרי החשופים לשמש, מקטין אבדן נוזלים מן הפרי, מקטין את הצטמקות הפרי ומונע נזקי קליפה.

קיימת חובת כיסוי מיכלים בפרדס בכל אזורי הארץ ובכל הזנים.

התקופה בה הכיסוי הוא חובה חלה בחודשים: ספטמבר, אוקטובר, נובמבר, וכן במרץ, אפריל ומאי. כמו־כן בכל מועד נוסף ובמקום שיתפרסם ע"י המועצה לשיווק פרי הדר.

חובת הכיסוי חלה על מיכלי קטיף מלאים עם פרי וכן בעת הובלת הפרי למרחק העולה על 50 ק"מ. בתקופה של עד 20/10 והחל מ־15/4 יש לכסות כל פרי בעת ההובלה לכל מרחק שהוא.

את הפרי יש לכסות בבד יוטה נקי או בקרטון.

פרי אשר יימצא בלתי מכוסה עשוי להפסל ע"י שרות הביקורת הממשלתית.

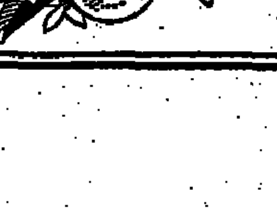

האגף האגרוטכני

תיאטרוני ישראל

21.3 הערב

הבימה:
תפוס את הגנב:
תל־אביב העולם הגדול
הכנסת כלה:
יפעת

הקאמרי:
הזמנא ועונשו:
תל־אביב
השמעת קרני באמבה
על צפרדי הזהל:
חיפה
יעקבי ולידנטל
(שם זמני):
עברון

התיאטרון העירוני
חיפה:
השמעת קרני באמבה
על צפרדי הזהל:
חיפה
הזמנא ועונשו:
תיא הקאמרי
כמאמצים קוד האריים:
חיפה

ירושלים
אוריון — במעגל האהבה
אורין — סלוטר
אורנע — כלבי הקש
ארנון — הצד השני
הבירה — המנונו של דוריאן גריי
חן — לילה על עיר
ירושלים — קימאוה
סמדר — בעין עירומה
עדן — אלופי הקאראטה
רון — האלם הגדול

חיפה
אורה — פרפרים הם חפשיים
אורדין — טרון וציירי הציוגבל
אורלי — הטרנון
אמפיתיאטרון — הצגרוף הסיני
ארמון — ברווח שווה מיליון
בית רוטשילד — מעתה ועד עולם
גל־אור —
השועל בעל זנב הקטיפה
חן — הצד השני
מוריה — סיטורה של גרושה
מירון —
האלוף בעל הורוע הזהב
עצמון — איזה בין גמנסיה
עממי — תהלים בצמרת
פאר — שחר של אהבה
רון — מתנה משמים
שבים הכרמל — מקבט

קריות (חיפה)
אורות — מלודי
זהר — מסתורי הלילה
יזבל־אור — הגיבור הלבן
כפיר — מלודי
בית־העם — פרנזי
סביון — פרנזי
ביבן — התפוז המיכני
היובל — התפוז המיכני

חדרה
בן־זהר — אבא מתגרש
הוף — הצגה באידיש 8.30

ראשון־לציון
תפארת — יהודם כאן

הרצליה
דוד — בית פגישות לצמרת
דגניה — המקצועי
היכל — הצגה
תפארת — בן וצילי

רמת־השרון
ג׳ק — סלמוניקו

נתניה
אסתר — סיפורה של גרושה
יביל — גם לי קוראים פריציקי
סמודיו — בית החולים
שרון — ברוס לי איש הזפם

רמת־גן גבעתיים
אורע — מתנה משמים
אורלי — מילכוד 22
ארמון — הסנדק
אואזים — הבולשת
גל־אור — אהבותיה של נאטלי
הדר — שוד הטלפונים הגדול
ליקי — כלבי הקש
רמה — קוראים לי הללויה
רמת־גן — התפוז המיכני
שבים — הכמהים לאהבה

פתח־תקוה
הוד — משפחת מק מסטרס
היכל — סיפורה של גרושה
שלום — דו קרב במצולות

בת־ים
ארנים — ממשיכים לקרוא לי טריניטי
עצמאות — הסנדק
בת־ים — ארמת ציאטו
רמת־יוסף —
המוות ביגואר הארום

חולון
אורמן — הסנדק
רינה — איזה מין גמנסיה

יפו
צ׳־ל — המורדים מהונג־קונג

תל־אביב
אוגיך — דייר גן
אורלי — האלם הגדול
אלנבי — האלמנה קודאר
אסתר — לילה על העיר
דרייב־אין —
7.15 — חיים בתופש
9.30 — צ׳ירלסטון בלו
בן־יהודה — סאורמה
גורדון — אהבה כשמש
במים צוננים
גת — הצד השני
דקל — לילות בוקציו
הוד — איזה מין גמנסיה
זמיר — ידע הבשורים
חן — מלחמתו של מרפי
קריטריון — הקיץ שחלף
מוגרבי — כל מה שרצית לדעת על הסין ולא הצגת לשאול
מקסים — אהבה נוסח קופנהגן
מרכז — התאוה לאושר
מתמיד — מלכת הקאראטה
סמודיו — מתנה משמים
סינרמה — האתגר
עדן — הרגש שבלב
פאר — קברט
פריז — הצגת הקולנוע האחרונה
צפון — גבעת הגברים
רמת־אביב — הארסיסטים בבבא
תכלת — מיני ומסקוביץ
תמר — האגרוף הבלתי מנוצח

משאית עולמית

אורית נאור — חדרה
עזר כהנוב — ירושלים

נ ש ו א י ם

החופה התקיימה בחוג המשפחה

ט״ז אדר ב׳ תשל״ג — 20.3.73

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
נוסדה ע״י ברוניסלב הוברמן
המנהל המוסיקלי: זובין מהטה

קונצרט מיוחד
זובין מהטה — מנצח
פנחס צוקרמן — כנר

היכל התרבות, תל־אביב
מחר, 22.3.73, בשעה 9.00 בערב

ב ת כ נ י ת:
בראהמס — קונצ׳רטו לכנור ולתזמורת ברה מאז׳ור
בראהמס — סימפוניה מס׳ 4 במי מינור

מספר מצומצם של כרטיסים בקופת היכל התרבות ובמשרד „אומנות", רח׳ דיזנגוף 118 בשעות 10—13, 16—18, וביום שישי 10—13

הנחה למנויים לפי תלוש מס׳ 106

העונה הל״ז • תשל״ג • 1972-73

צ׳רלס ברונסון
הוא ג׳ו ולאצ׳י
בסרטו של טרנס יאנג
מסמכי המאפיה

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

לתשומת לב הקהל

הקונצרט המיוחד של מחר, יום חמישי, 22.3.73, מתחיל בשעה 9.00 בערב בדיוק.

ז׳אק ברל הוא השופט
בסרטו של מרסל קרנה

רוצחי האימא

קולנוע „דרייב־אין"

תל־אביב מאחורי גני התערוכה פתוח מ־6 בערב כרטיסים רק לאותו ערב נרכשים בקופות דרייב־אין ילדים עד גיל 6 חינם • מגיל 6 עד 10 2.50 ל״י מבוגרים 4.50 ל״י

למשפחה ב־7.15
סרט הרפתקאות משעשע בהשתתפות
✱ מוזן המשפחה

שבוע שני
רק למבוגרים ב־9.30
בכורה ארצית
הסרט השאור מוסד כתוטי האבנה הלבנה. בסימפסאות וארלם האצלות

מוסיקה ויוה

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
נוסדה על ידי ברוניסלב הוברמן • יועץ מוסיקלי: זובין מהטה

זובין מהטה — מנצח
רוג׳ר וודווארד — פסנתרן
תל־אביב, היכל התרבות, מוצ״ש 24.3.73
בשעה 8.30

ב ת כ נ י ת:
באך — שלושה כוראל פרלודים (עיבוד לכלי נשיפה מאת מ. רבסמן).
נורדהיים — „אפיטאפיור".
פרד קאופמן — „מסע", באלט בכוריאוגרפיה של רינה גלוק, בהשתתפות חברי להקת המחול „בת־שבע".
ליאו בראוור — סונטה פיאן א פורטה.
קסטאקיס — „אאונטה" לפסנתר ולכלי נשיפה.

מספר מצומצם של כרטיסים
בקופות היכל התרבות ובמשרד „אומנות", דיזנגוף 118 בשעות 10—13, 16—18 ובימי ששי 10—13.

הנחה למנויים לפי תלוש מס׳ 107

הדואר אינו מתקן תקלות בקשר הטלפוני לבורסת ניירות הערך

עבודת הבורסה משתבשת זה 10 ימים

מאת סופר „הארץ"

תקלות חמורות במרכזית הטלפונים של הבורסה לניירות ערך משבשות את העבודה הסדירה בבורסה זה עשרה ימים ויותר — מסרה אתמול הנהלת הבורסה. המנכ״ל, ד״ר דוד אוטנזוסר, מסר כי התקלות מתבטאות בכך שקשה לקבל קשר מהבורסה לגופים חיצוניים (בנקים ואחרים), וכן מתקשים לקרוות להתקשר אל הבורסה ולמסור הודעות לעובדיה ולברוקרים.

סגן מנכ״ל הבורסה, מר אמנון אגוז, הוסיף בענין זה כי בעשרת הימים האחרונים פנתה הנהלת הבורסה מספר פעמים אל שירותי הדואר וביקשה טיפול דחוף בליקויים במרכזיה, „אולם עד היום לא הופיע שום טכנאי, למרות כל פניותינו".

תגובת משרד התקשורת

סופר „הארץ" פנה אל דובר משרד התקשורת לקבלת תגובתו, אולם איש לא ענה לצלצול הטלפון בלשכת הדובר. גם המנכ״ל, מר שמתה סורוקר, לא היה במשרדו.

עוזר המנכ״ל, מר יוסף פלוסר, הגיב כך: „אנחנו המדינה היחידה בעולם, שבה עתונאי פונה למנכ״ל בשאלה כזו... אלו דברים שנמצאים בתל־אביב וכדאי לפנות למחוז... לא אוכל לענות לך במקום — אני יכול לנסות לבדוק... נשתדל לתקן את התקלה בהקדם האפשרי".

נשיא המדינה, מר זלמן שזר, מסב עם הסיד. הגביע שהביאו לו בשם הרבי מלובביץ׳, שי וברכה לכבוד פורים.

49 ראשי רשויות ערביות ודרוזיות וכן פקידות בכירה מ־20 מועצות מקומיות של בני המיעוטים, ישתתפו בסיור בן 3 ימים אשר עורך מרכז השלטון המקומי מחר.

סיעת גח״ל בעירית חיפה תחרים את ישיבת התקציב

טיקוצקי. תגובה על זלזול בסיעתנו ✱ ביקורת על אי־פיתוח שפת הים ✱ אספקת המים תעלה ב־1973/4 — 13 מיליון ל״י

מאת סופר „הארץ" בחיפה

סיעת גח״ל במועצת עירית חיפה החליטה להחרים את ישיבת מליאת המועצה שנועדה ליום ב׳ הבא ואשר בה יידון ויאושר התקציב לשנת 1973/74. התקציב הונח על שולחן המועצה שלשום אך הדיון בו נדחה.

במכתב ששלח ראש סיעת גח״ל מר מרדכי טיקוצקי, לראש העירייה, מר משה פלימן, הוא כותב כי סיעת גח״ל נאלצה לנקוט בצעד זה, שאין לו תקדים, בגלל יחס הזלזול וחוסר ההתחשבות מצד הנהלת העיריה. מר טיקוצקי מזכיר את פרשת ועדת התקציב שנבחרה באורח חפוז במישאל טלפוני. מועדי ישיבות הועדה נקבעו ללא תיאום עם סיעת גח״ל. אולם להתרעמותם של חברי הועדה הוברר כי עוד לפני שהשלימה הועדה את ישיבותיה כבר יצאה בדפוס חוברת התקציב. מר טיקוצקי קובע, כי הפכו את כל ענין ועדת התקציב לפיקציה והפכו לשחוק את כל דיוניה בצורה כזאת.

עוד כותב מר טיקוצקי, שחברי סיעת גח״ל ביקשו והפצירו בהנהלת העיריה לערוך את הדיון על הצעת התקציב בכמה ישיבות בערבים ולא לעשות זאת בישיבה מארתונית, הגוזלת יום שלם ואיננה מאפשרת השתתפותם של נבחרי ציבור שאינם מתפרנסים מהעיריה ומהמוסדות ציבור ואינם יכולים להתפנות לישיבות ארוכות בימי חול.

ביקורת על אי פיתוח שפת הים בחיפה השמיע נציג גח״ל מר גוסטב בדיאן בישיבה האחרונה של מועצת העיריה בחיפה. הוא אמר כי זה עשר שנים מדברים על תוכניות ייבוש חוף־הים בבת־גלים ויש סיכויים שהדיבורים יימשכו עד עשרים שנה.

„הפיתוח היחיד שנעשה בידי העיריה באיזור הוא כתבסא בהרחבת שטחי בתי העלמין, ואני חושש שעצמותינו תיבשנה באזור פיתוח זה לפני שנזכה לראות פיתוח של ממש למטרות קיט ונופש", אמר מר בדיאן. להלן הוא עורר את בעיית התנייה ליד האודיטוריום של בית רוטשילד.

סגן ראש העיריה, מר ירוחם צייזל השיב: שהוא מקווה כי ייבוש החוף בים יבוצע במהרה. בענין התנייה ליד בית הועשלים צבוריו הופנה מטעם ההנהלה לטיפול דחוף בבעיה זאת.

תקציב מפעל המים

לסך של 13 מליון ל״י מגיע תקציב מפעל אספקת המים של חיפה לשנת 1973/74. מפעל המים מתנהל כמשק סגור. בגלל אי העלאת מחירי המים, התקציב אינו מאוזן וכולל גרעון צפוי של 750,000 ל״י המתכסה על ידי מלווה קונסולידציה.

סעיף ההכנסות העיקרי מהווה „מכירת מים לצרכנים" המסתכם ב־8.2 מליון ל״י. קרן איזון מכניסה 1.1 מליון ל״י, החזקה והחלפה של מדי מים תכניס 1.1 מליון ל״י ואילו השתתפויות בהרחבת הרשת ודמי חיבורים יכניסו 1.75 מליון ל״י.

בוחן ורב בוחן קיבלו מכות נמרצות במשרד הרישוי בחולון

(ע). — בעקבות כשלון במבחן בהיגה התקפו שלושם רב־בוחן ובוחן במשרדי הרישוי בחולון.

מועמד לרשיון נהיגה בגיל 25 נכשל במבחן נהיגה. האיש ביחד עם אחיו בן ה־17 נכנסו אל חדרו של רב־בוחן, כדי לברר את סיבת הכשלון. רב־הבוחן דיבר איתה שעה בטלפון ורמז לשניים להמתין לו. אך הללו הפריעו לו ודרשו שיתפנה אליהם מיד. כאשר ביקש מהם לצאת, תקפו אותו באגרופים והיכו בוחן אחר שנחלץ לעזרתו.

להזר נכנסו עובדים נוספים ומורי נהיגה שהצליחו להתגבר על שני הפתים הסגירו אותם למשטרה.

אשת טייס־המשנה הלובי יצא לאתונה

(ע). — אשת טייס־המשנה הלובי גבי ג׳יים מחיי, יצאה אתמול לאתונה. היא אמרה כי היא נוסעת להיפגש עם שלושת ילדיה. היא אמרה לשוב לישראל תוך עשרה ימים. היא ציינה כי חל שיפור ניכר במצב בעלה.

לא נותר שריד מהרס ה„טירה" בטירת־צבי

מאת יהודה אריאל, סופר „הארץ"

מבנה החומר הגדול ששימש את ראשוני מתיישבי טירת צבי בבקעת בית שאן — „הטירה" — ואשר היווה המבנה הבטחוני העיקרי בשתי התקופות הגדולות של הישוב בשנת 1938 וב־1948, נהרסה לפני ימים מספר ולא נשאר ממנה שריד.

כשעלו אנשי טירת צבי על אדמתם בקיץ 1937 נמצא במקום בניין לבני חימר בן קומותיים, אחד הבתים הגדולים בכל האזור.

מחסן הנשק

במשך שנים שימש כבניין הבטחון והמחסן הנשק בבוקר על הסליקים שהיו בו. הוא היה חדר האוכל ובו שוכנו חדרי החולים לחולי המלאריה הרבים. באותו המבנה סודרו חדרי הילדים הראשונים, ומאוחר יותר שימש כבתי מלאכה וארכיון של המשק. מזה שנים נטוש היה ויכוח בקבוץ האם להרוס או לשמור את המבנה ההיסטורי של המקום. לא נמצאו מומחים שיכלו לשמר את המבנה שאליו חזרו עטלפים ושימש כקן צרעות.

לא נמצא כסף לשימור

ביקשו מאנשי מוסדות שונים לגייס את הסכום הדרוש לשימור הטירה, אולם רבבות הלירות לא נמצאו לשמור על בניין, שהפך כבר אצל ילדי טירת־צבי כאגדה. ההחלטה נפלה אחר; ויכוחים נמשכים בחודשים האחרונים וכאשר הוחלט סופית על הריסתה היא הועלתה באש ואחר מכן נהרס על ידי טרקטור.

בצורה זו השמדו מספר רב של שרצים ועטלפים. בשעת הדליקה נשמעו התפוצצויות של כדורים שנשארו חבויים בקירות הבית.

רגשי התרגשות

בבטאון המשק כתבה בשבוע זה חברה מראשוני טירת צבי רשימה על הטירה, מתוכה מתברר שרבים מאנשי המקום התרגשו למראה הטירה הנהרסת ולא אחת מהחברות הזילה דמעה, אבל אחרים אמרו, זו המציאות — אי אפשר היה לשמרה.

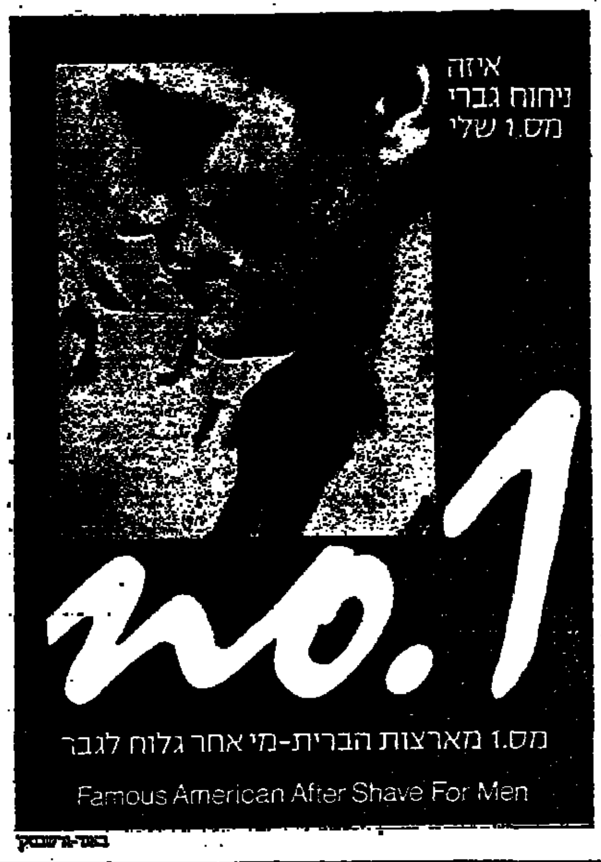

250 מדענים מחו״ל יבואו לדיון על נזקים טוקסיים לכבד

מאת סופר „הארץ" לענייני בריאות

הגורמים המביאים נזק לכבד האדם יעמדו במרכז הסימפוזיון הבינלאומי הראשון בנושא זה, שייפתח ביום א׳ הבא, 25 במארס ויימשך שישה ימים. הסימפוזיון, אליו עומדים להגיע 250 מדענים ורופאים מ־15 ארצות, נערך ע״י האגוד הבינלאומי לחקר הכבד וע״י האגודה המקבילה בישראל ובהוסות גופים מדעיים ישראלים.

פרופ׳ כ. רוזמילביץ (הדסה ירושלים) וד״ר ירחמיאל אשור (אסף הרופא) המכהן כמזכיר הועדה המארגנת, מסרו אתמול במסיבת עתונאים בתל־אביב, כי הנזקים לכבד יכולים להיגרם בין השאר ע״י שתיה מופרזת של אלכוהול, תרופות, תוספת מזון מסוימות, סוגים אחדים של חמרי מזון כפריטיות יער ורעלים הנמצאים בצמח „סנקיו" בו נוהגים להשתמש חלק מבני עדות המזרח בישראל וכן כפריים הררים, בלי שידעו כי בעלי צמח זה טמונה סכנה לכבד האדם.

גידולים סרטניים מסויימים של הכבד נמצאו שכיחים יותר אצל בדואים ויוצאי תימן ואלה גם נוהגים להשתמש בתרופות עממיות ועשבי מאכל שונים. תופעות זהות נמצאו גם אצל ערבים מהשטחים שהגיעו לטיפול בבתי חולים בישראל. השפעת עלי סנקיו המשמשים גם לתרופות ביתיות וכמה פרשיות צובש המצויות בחמרי מזון, על פעולתו התקינה של הכבד יהיו בין הנושאים שבהם ידון הסימפוזיון.

בתשובה לשאלה גילה ד״ר אשור, כי יבואנים ויצרני תרופות לא מעטים בישראל השתמטו מלהעלות תרומה לארגון וקיום הסימפוזיון; גם קופ״ח של ההסתדרות איננה מגלה לדעתו, הבנה מספקת לכינוס מדעי חשוב זה. בין המשתתפים בסימפוזיון נשיא האיגוד הבינלאומי לחקר הכבד ד״ר קרול ליווי מארה״ב.

פרסום מלניק צלום: פ. בוז׳ה ג׳אונדס

סקר המכון לפריון העבודה והייצור

היקף התיירות לישראל מוכפל אחת ל־5 שנים

מאת סופר „הארץ" לענייני תיירות

היקף התיירות לישראל הוכפל ב־עשרים השנים האחרונות, בממוצע אחת לחמש שנים. את הסיבות האחרונות אפילו ההופכות תכופות במ־ציאות הישראלית, המצב הבטחוני הגזיל, נפתחו אפשרויות סיור בב־קעות הקדושות, המהווים מוקד מ־שיכה ליהדות הגולה, השתבש חלק מהמעוף התיירותי של התיירות ה־נוצרית — נאמר בסקר שנערך על־ידי המכון לפריון העבודה והייצור לפי הזמנת התאחדות סוכני תיירות בישראל על מגמות ומאפיינים של התיירות ורישומם על הכוכבויות.

המצב הבטחוני הרגיע, ללא ספק, תיירים פוטנציאלים רבים, אבל את מקומם תפס מספר גדול יותר של תיי־רים, שדוחקה המציאות החדשה מש־כה אותם; נאמר בסקר.

התיירות הנוצרית, שמסלולה חצה את מעבר מנדלבאום, אף היא עברה שינוי. בשנת 1967—1969 ירד מספר התיירים הנוצרים בכללה, אולם התיי־רות הנוצרית המובאת בידי גורמים ישראלים גדלה בהתמדה.

מעבר לשירותים קיים

מגמת התיירות לישראל היא מעבר לצריכת שירותים יקרים יותר. על קיום מגמה זו ניתן ללמוד מהביקוש לבתי־מלון לפי דרגות. חלקן של ה־לינות בבתי־מלון בדרגת 5 כוכבים הוא יציב. אולם הביקוש למלונות מסוג 4 כוכבים ו־3 כוכבים עולה בהתמדה. בסוגים הנמוכים חלה ירידה הלולה.

בסתמך פיתוח התיירות היקרה, ש־מעורבתם של סוכני התיירות בה היא הרבה יותר אינטנסיבית. רוב הק־בוצות המאורגנות בידי הסוכנים, ש־בסיסן תוכנית הסיור, זורמות אל בתי מלון מהדרגות הגבוהות, אם כי חלק מהקבוצות ההתכוננות (כגון: צליי־נים) משתכנים בבתי הארחה ש־רמתם בינונית ונמוכה. באותו הסק־רים נאמר, כי 60% מבין תיירים בע־לי הכנסה שמעל 15,000 דולר נעזרים בסוכני תיירות.

בילוי סוף שבוע על גמלים בסיני

בילוי סופי שבוע בלב סיני — זאת האטרקציה החדשה ש־מציעה החברה להגנת הטבע ל־ישראלים שמאסו בבתנק הפיר והמסלולים השגרתיים של טיולי השבת.

המטיילים יוצאים בטיסה ביום שישי בבוקר לאזור סנטה קתרי־נה ומבלים שם עד יום ראשון אחה"צ בטיולים רגליים, במבר־ניות ו...ברכיבה על גמלים. או אז מטיילים חוזרים משדה התע־ופה שליד סנטה קתרינה.

ההרשמה נפתחה בימים אלה במשרדי החברה להגנת הטבע.

זכו בלוטו

בהגרלת לוטו 12/73 שהתקיימה ב־יום 20.3.73 הועלו המספרים הב־אים: 02, 11, 13, 26, 33, 39, המ־ספר הנוסף: 07.

הוקמה לשכה לשירותים רוחניים לקהילות

לשכה לשירותים רוחניים לקהי־לות היהדות בתפוצות, הוקמה על ידי ההנהלה הציונית בירושלים. ה־לשכה תיפעל ליד יו"ר ההנהלה ד־בראשה יעמוד מר יהודה אליצור, נמסר אתמול בהודעה לעתונות.

תיקון

שמו של המנהל החדש של מפעל אוטוקרס בטירת הכרמל הוא צבי פלד ולא כפי שנדפס ב־18.3 ב־טעות (יצחק פלד).

לפועלים מיעוטה עזה מתקיים בימים אלה בבית הספר לפועלי ההסתדרות בתל־אביב.

...רה ארוכה של התייקרויות נרשמה במוצרי צריכה

...לו מחירי אירוסולים, תכשירי ניקוי, ...ון לסוגיו, מוצרי קוסמטיקה, מגבות

...ת סופר „הארץ" ...לענייני צרכנות

...רוכה של התייקרויות במו־...ה נרשמו בימים האחרו־...ם במרכולות. ההתייקרויות ...יקוי, אירוסולים, סבון ...צרי קוסמטיקה ובדומה, ...אין בכלל. ההתייקרויות ...ה.

...חירים לדוגמא

...אכים יקרה ב־10% בממו־...אריזה של אירוסולים. ...שתפו (בנקה תנורים) מ־4. ל"י, אירוסול 24 אונ־5.4 ל־6.05 ל"י, ריצפו כ־2 ל"י. ביולר שמן יוקר־...יד מ־4.25 ל־4.65 ונגע מ־5 ל"י.

...עלה מחיר סינטבון בכ־...הסבונים ומשחות השיניים כ־10% בשבועים האחרו־...ל. עץ הזית יקר משחת ...משלה מ־2.70 ל־2.97 ...תיא העלה את מחירי ...ב־10%. מפעלי יצהר ר...ו מחירי סבונים בשיעור ...לאות מחירים נרשמו גם ...ין קרטיס.

...בולטת אחת היא של ...את רהן, זו הפעם השלי־...

שית הנך פחות משנה העלה המפעל את מחירי מוצריו. ההתייקרות הפ־עם היא בשיעור של כ־10%. כן עלו מחירי תחבושות הגייניות ושבבי סבון.

מיצים וגלידות

בתנום הכוון בולטת התייקרות מי־צים ממותקים וגלידות. שטיס העלה מחירי כל המיצים הממותקים בכ־6%. בשעתו הבטיח המפעל למכרז המסחר התעשייה להמשיך ולקבל תורה בקבוקים מרובבים של מיצים טבעיים, ולשלם בעדם לצרכן 25 אגי לבקבוק. היקף המחירבות זו פג ב־1 באפריל, ויתכן כי בתאריך זה יפסיק המפעל לקבל בקבוקים אלו חזרה, דבר שפירושו הבעשי יקור מיצים טבעיים. כן יקר עסיס בכ־10% מחירי סוגים שונים של רי־בות נקטריסורות — למשל תוה שזה 900 גרם מ־2.05 ל־2.25 ל"י.

כמפעל אחר העלה בשיעורים ניכרים את מחירי כל מוצריו, הול־ממקלות גלידה בודדים שמחירם ל־צרכן עלה מ־10 ל־16 אגורות, ר־כלה בשבנות גלידה ומוצרים שהת־יקרו בכ־15%. חבילה הגלידה ה־סטנדרטית, 400 גרם, התיקרה מ־1.50 ל־1.80 ל"י — 20%. גם כפי־של שטראוס יקר סוגים שונים של גלידות, אולם בשיעור נמוך יותר, — 8% בממוצע.

התייקרות אטריות ושקדי מרק

ופסם העלה מחיר בצל מטגן מ־75 ל־83 אגורות. כן יש התייקרות של אטריות ושקדי מרק מתוצרת מפעלים שונים.

משווקים אומרים, כי מגמת התייקרות הרגישה שיצרנים מסבבים אספקה של מוצרים שונים, ולאחר מכן... הם משחררים את המוצרים... התייקרויות נוסף ב־1 באפריל.

לפי שמועות שנפוצו בשוק, שומר עסיס להעלות מחירים ב־1 באפריל.

מקור בהנהלת עסיס הכחיש שמועות אלו ואמר כי לא ידוע לו דבר על כך.

מספר האקדמאים ...זירות המדינה ...ל ב־65 אחוז

השנים האחרונות גבל־...בים האקדמאים במנעי־...ים בשירות המדינה ב־65 ...אמר אתמול נציב שי־...ות יעקב ... ...הפורום המרכזי של ...ארגוני האקדמאים שהת־...נס במועצת פועלי יר־...ושלים...סופר „הארץ".

חבר בית־הנבחרים היפאני ישדל את קרזו אוקמוטו להביע חרטה

חברי כת מקויה באו לחוג 25 למדינה

לוד, 20 (עתים). — חבר בית הנבחרים היפאני, הסינטור פאנג ניטצ'ימה, חבר המפלגה הסוציא־ליסטית ואיש כת מקויה, הגיע אתמול בבוקר לישראל ואמר, שישתדל לקבל רשות להיפגש עם קוזו אוק־מוטו, היפאני שנידון למאסר עולם על הטבח בנמל התעופה לוד.

הסינטור הגיע עם קבוצה של 365 מבני הכת, שבאו במשך היום ב־3 מטוסים נפרדים, כדי להביע את הזדהותם עם מדינת ישראל במלאת לה 25 שנה.

סנטור ניטצ'ימה סיפר, שאותיים מאנשי הכת, הוא עצמו, הביאו מכ־תבים מבשפחתו של אוקמוטו. „אם ראש כת מקויה, פרופ' טשימה אי־קורו, יצליח להשיג היתר לבקר בבית־הסוהר, הביא לו את המכת־בים".

הוא אישר, שינסה לשדל את ה־רוצח, להביע חרטה על מעשיו. פרופ' איקרו ואנשיו ישהו בארץ 11 יום, ובין השאר יקיימו בערים הגדולות תהלוכות הזדהות עם מא־בקה של המדינה.

ברחוב מהממוס המהודר היפאנים בשורות, לבושי מקטורנים בצבעי כחול לבן, ונושאים את שם הכת, סמלים יפאניים וכגון זהו. הם צעדו בסך אל בית המרזבות, נושאים ברזה גדולה עם הכתובת בעברית וביפא־נית: „ברכת מקויה לחגיגות 25 שנות מדינת ישראל".

רבים מהבאים כבר היו בישראל. ...אמת מכל המסלולים ... מי־אביבים בתפקיד מרושים, בטקיבת יש־ראל את התגשמות הכתוב בו. הם הפליגו בעבר מל מרכז האומות ה־מאחורות מכיר יצרק גבר הלוקחה מהרש של ארץ ישראל השלמה, ד־דוגלים במציאותה של מדינת יש־ראל בכל ליבם.

בשנה שעברה גרשו בני הכת אמבולנס לנמל התעופה לוד, בכ־סוי להזדהותם עם ישראל אחרי ה־טבח בנמל התעופה, בו היה מעורב יפאני צעיר, שפעל בשירות המחב־לים הערבים.

200 מבני הכת צרכו אתמול אחר הצהרים תהלוכה סמבולית ברחובות חיפה, כשהם נושאים בסאן את הגלי ישראל ויפן, שרים את השיר הבאנו שלום עליכם ומברכים את העוברים והשבים המופתעים בברכת שלום.

המרכז לחקר ערביי ארץ־ישראל עומד לפרסם מחקרים ומידע

הוקם ב־1972 במסגרת מכון טרומן

(ע). — שורה של מחקרים ופר־סומים של מרכז הר הצופים לחקר ערביי א"י ויחסי ישראל—ערב, יבי־או ידע רב לציבור היהודי על ה־התפתחויות הפוליטיות, הכלכליות והחברתיות ועל הגורמים האידיאו־לוגיים והי הדת של ערביי הארץ במאה העשרים.

המרכז עוסק בתיעוד ובאיסוף של מסמכים והעדות הנוגעים לפעילות הערבית בארץ; וכן עתונות וכתבי עת של הארגונים הערביים, השונים בארצות ערב ובמדינות אחרות.

40 עתונים וכתבי עת

המרכז הוקם בראשית 1972 במכון טרומן של האוניברסיטה העברית על הר הצופים בירושלים.

המנהל האקדמי של המרכז, פרופ' משה מעוז, מסר במסיבת עתונאים שהתקיימה אתמול, כי במרכז זה מתקבלים בקביעות כארבעים כתבי עת ועתונים ערביים, לרבות עלוני הסטודנטים הערביים בארצות נד־נות.

ד"ר יהושפט הרכבי, הפועל במס־גרת המרכז, מסר על הוצאה לאור של קובצי מאמרים בעלי עניין מיו־חד מתוך הספרות הערבית והתע־מולה הערבית — בתרגום עברי־אנגלי. זאת, כדי להביא לידיעת הצבוריה היהודית את אשר חוש־בים אנשי הרוח הערביים, בעיקר בקשר ליחסי ישראל ערב.

ארכיון הוועד הערבי

נמסר כי בין החומר המרכזי אשר בתיעוד וקיטלוגו עוסקים חוקרי ה־מרכז, מצוי ארכיון הועד הפועל ה־ערבי מן השנים 1921 עד 1928.

קיטלוג תעודות הארכיון של הועד הפועל הערבי נעשה באמצעות מח־שב, על פי שיטה שפותחה במרכז החדש עצמו.

מחקרי המרכז נערכים הן ביוזמת המרכז עצמו והן על פי הזמנות של גופים שונים, לרבות הממשל הצבאי ושלטונות צה"ל.

נמסר כי תקציב המרכז מגיע לכ־200 אלף לירות והוא מתבסס במ־קורות האוניברסיטה העברית, מכון טרומן והממשלה.

כן קיים תיאום ושיתוף פעולה בין מרכז הר הצופים לבין מכון שילוח בתל־אביב.

בוטלה המועצה המקומית אבו־גוש

(ל). שר הפנים, ד"ר יוסף בורג, חתם על צו בדבר ביטול המועצה המקומית אבו־גוש הנזכרה. לתחום השיפוט של המועצה האזורית מטה יהודה, בעקבות עצומה מצד תוש־בים. הדבר נעשה, כיון שבמשך עשי־רים שנה רצופות לא הצליחה המו־עצה להעמיד שרותים מוניציפליים נאותים. בית־הספר במקום מוזנח ב־יותר, רמת התברואה לקויה, ואחז־קת הכבישים גרועה.

תנועת מטוסים בלוד

נחתים:
בי.או.איי.סי. (771) ב־12.05 מניו־דלהי, טהראן; אליטאליה (338) ב־14.15 מרומא; ט.וו.איי. (740) ב־14.45 משיקאגו, אתונה, פרנקפורט; אל־על (16) ב־16.10 מארה"ב, לונדון; ק.ל.מ. (829) ב־16.30 מאמסטרדם; ט.וו.איי. (810) ב־16.35 מארה"ב, פאריס, רומא; אל־על (344) ב־16.40 מניקוסיה; ט.וו.איי. (840) ב־17.00 מארה"ב, רומא, אתו־נה; סייבנא (...) ב־17.05 מניקוסיה; סוויסאייר (330) ב־17.15 מציריך; איירפראנס (192) ב־17.25 מפאריס; בי.או.איי.סי. (916) ב־18.30 מלונדון, רומא; סאבנה (571) ב־18.53 מבריסל, וינה; בי.או.איי. (454) ב־19.10 מ־לונדון; אל־על (346) ב־19.45 מבר־קארשט, אתונה; אל־על (440) ב־20.45 מבריסל, מינכן; אל־על (446) ב־20.55 מלונדון, וינה; איירפראנס (138) ב־21.10 מפאריס, אתונה; אל־על (448) ב־21.45 מפאריס, ציריך; אל־על (444) ב־21.55 ממארסיי, רומא.

ממריאים:
ט.וו.איי. (811) ב־06.00 לרומא, פא־ריס, בוסטון, וושינגטון; פאריס (...) ב־06.30 לניקוסיה, בוקארשט; בי.או. איי.סי. (805) ב־06.35 ללונדון; ט.וו. איי. (741) ב־07.00 לפרנקפורט, ארה"ב; סוויסאייר (331) ב־07.30 לציריך; ט. וו.איי. (841) ב־07.45 לאתונה, רומא, ארה"ב; אל־על (23) ב־08.15 לפאריס, ניו־יורק; אולימפיק (302) ב־08.25 ל־אתונה; אכסטריאן (...) ב־08.30 ל־וינה; אל־על (449) ב־08.35 למינכן, בריסל; איירפראנס (131) ב־08.45 ל־רומא, פאריס; אל־על (445) ב־9.00 ללונדון; בי.או.איי. (455) ב־08.55 ל־לונדון; אל־על (447) ב־09.30 לציריך, פאריס; אל־על (345) ב־10.00 לאתונה, בוקארשט; אל־על (443) ב־10.45 לרו־מא, מארסיי; ק.ל.מ. (528) ב־11.00 ל־מינכן, אמסטרדם; בי.או.איי.סי (...) ב־12.50 ללונדון; אל־על (348) ב־13.30 לניקוסיה; אליטאליה (...) ב־15.05 לרומא; סייבנא (303) ב־17.45 לניקו־סיה; ט.וו.איי. (610) ב־17.00 לבומביי, המזרח הרחוק; איירפראנס (192) ב־18.40 לטהראן, המזרח הרחוק; בי.או. איי.סי. (916) ב־19.25 למזרח הרחוק; אל־על (141) ב־23.30 לטהראן.

כדי לוודא מועד טיסה — נא להתקשר לטל. 614658

שרות אישי

אתמול עכשיו מחר

מנופקטשוררס לייף

החברה הקנדית לבטוח החיים

מירלה בן־זגורה, מנהלת לישראל

תל־אביב, ירושלים, חיפה, באר־שבע. המשרד הראשי: תל־אביב, ת.ד. 2987 טלפון 50201

חברה להשקעות של בנק לאומי בע"מ

הודעה

בהתאם לסעיף 23 של חוק ניירות־ערך תשכ"ח — 1968

חברה להשקעות של בנק לאומי בערבון מוגבל מודיעה בזה, כי פרסמה היום תשקיף בקשר להנפקת סדרה 100 של 6¾% אגרות־חוב 1980 צמודות למדד יוקר המחיה בסכום נקוב כולל של

חמישה עשר מיליון לירות ישראליות

אשר מתוכו אגרות־חוב בסכום נקוב כולל של 12,000,000 ל"י מונפקות כאגרות־חוב רשומות על־שם ואגרות־חוב בסכום נקוב כולל של —.3,000,000 ל"י מונפקות כאגרות־חוב למוכ"ז.

אגרות־החוב לא אושרו כהשקעה מותרת לצורך תקנות מס־הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד — 1964.

עותק מהתשקיף והעתק ההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

רשימת החתימות תפתח ביום 23 במרץ 1973 ותסגר לא יאוחר מיום 14 ביוני 1973. עותקים של התשקיף ניתן להשיג בבנקים ואצל סוכני ניירות־ערך החברים בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

את ההזמנות לניירות־הערך המוצעים יש להגיש לחברה באמצעות בנק לאומי לישראל בע"מ, הסניף הראשי, רחוב הרצל 19, תל־אביב, במישרין או דרך חברי הבורסה כאמור.

אין לראות בהודעה זו הזמנה לציבור לרכוש את ניירות־הערך המוצעים.

י"ז אדר ב' התשל"ג, 21 במרץ 1973

חברה להשקעות של בנק לאומי בע"מ

הודעה

בהתאם לסעיף 23 של חוק ניירות־ערך תשכ"ח — 1968

חברה להשקעות של בנק לאומי בערבון מוגבל מודיעה בזה כי פרסמה היום תשקיף בקשר להנפקת סדרה 99 של אגרות־חוב 1978 צמודות למדד יוקר המחיה או בלתי צמודות, לפי בחירת המחזיק, בסכום נקוב כולל של

שלושים מיליון לירות ישראליות

אשר מתוכו אגרות־חוב בסכום נקוב כולל של 15,000,000 ל"י מונפקות כאגרות־חוב רשומות על־שם ואגרות־חוב בסכום נקוב כולל של 15,000,000 ל"י מונפקות כאגרות־חוב למוכ"ז.

עותק מהתשקיף והעתק ההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות לשם רישום.

רשימת החתימות תיפתח ביום 23 במרץ 1973 ותסגר לא יאוחר מיום 20 בספטמבר 1973. עותקים של התשקיף ניתן להשיג בבנקים ואצל סוכני ניירות־ערך החברים בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

את ההזמנות לניירות־הערך המוצעים יש להגיש לחברה באמצעות בנק לאומי לישראל בע"מ, הסניף הראשי, רחוב הרצל 19, תל־אביב, במישרין או דרך חברי הבורסה, כאמור.

אין לראות בהודעה זו הזמנה לציבור לרכוש את ניירות־הערך המוצעים.

י"ז אדר ב' התשל"ג, 21 במרץ 1973

אוניברסיטת תל־אביב

האיגוד הישראלי ללימודי אסיה

יום עיון על יפן המודרנית

יתקיים ביום שני, 26.3.73, בין השעות 10.00—17.00, באולם הישיבות, חדר 203, בית התפוצות, אוניברסיטת תל־אביב.

יוצגו נושאים כמפורט להלן ויתקיימו דיונים.

סדר היום:

לפנה"צ: דברי פתיחה — פרופ' צ. שיפרין, נשיא האיגוד, החוג לסוציולוגיה וללימודי סין־יפן, האוניברסיטה העברית.

בודהיזם ביפן המודרנית — פרופ' ברוך שפי־שטיין, החוג לפילוסופיה, אוניברסיטת תל־אביב.

יפן בשנות השלושים: אגדה ומציאות — ד"ר בן־עמי שילוני, החוג להיסטוריה וללימודי סין־יפן, האוניברסיטה העברית.

אחה"צ: כלכלה וסחר חוץ — ד"ר שמעון בלומנטל, החוג לכלכלה ולארצות מתפתחות, אוניברסיטת תל־אביב.

מסחר יפן עם ישראל וארצות המזה"ת — מר אריה שר, מנהל סחר החוץ, משרד המסחר והת־עשיה.

בטחון ומדיניות החוץ — ד"ר אבנר ברזי, החוג למדע המדינה, אוניברסיטת תל־אביב.

יחסי יפן—סין—ברה"מ — ד"ר פול פרידלנדר, החוג להיסטוריה כללית, אוניברסיטת תל־אביב.

יחסי יפן—דרום מזרח אסיה — ד"ר ברוך הורנר, החוג למדע המדינה וללימודי סין־יפן, האוניברסיטה העברית.

יחסי יפן ישראל — מר מ. ... ראש מחלקת אסיה, משרד החוץ.

יום עיון בנושא „תחזוקת מכונות בתעשיה ובתחבורה"

* איתור ואיבחון פגמים
* כוחות צירים
* אספקטים כלכליים

ייערך ב„בית המהנדס", רח' דיזנגוף 200, תל־אביב, ביום ה', 22.3.73.

פרטים והרשמה:

המכון לפריון העבודה והייצור — מרכז הסיוע לתעשייה הזעירה, תל־אביב, קרית המלאכה, שביל המרץ 4, טלפון 821192

T-248

סופר טלוויזיה

תדיראן גאה להציג את מקלט הטלוויזיה החדש דגם T-248 המהווה ציון־דרך מהפכני בפיתוח ובייצור טכנולוגי בענף הטלוויזיות. דגם T-248 בנוי על שילדה קומפקטית עלפי ידע של הענק הבין לאומי, ג'נרל טלפון GTE והחברה שהקימה את תחנת התקשורת ללוויינים. דגם זה מביא מימד חדש בטלוויזיה: * שפופרת התמונה הינה החדישה ביותר בעלת מסך „סופר סקוואר".

דגם 248 הוא עידן חדש בטלוויזיה בעידן הבינלאומי של תדיראן.

טלוויזיה T-248 דגם משפחה טובה ואיכות עולמית עם בטוח לכל החיים

(בכפוף לתנאי תעודת האחריות)

העידן הבינלאומי של תדיראן

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

מנוף ההקלות המבוזבז

ביום ג' בשבוע שעבר, בעת שהגיש לכנסת את הצעת החוק לתיקון פקודת מס הכנסה, אמר שר האוצר כי המערכת שהוא מציע תישאר בתוקפה שנים רבות. אין אנו במצב שניתן להתחייב על שלב נוסף בהפחתת שיעורי המס, אמר השר, אם כי היה רוצה להגיע למצב זה.

לא עברו שלושה ימים ומר ספיר אמר בראיון לעתונאי כי יציע להפחית שוב את שיעורי המס באפריל 1974 בעוד רבע מיליארד ל"י ולהעמיד את השיעור השולי המירבי על 65% (58% מס הכנסה ו־7% מילווה בטחון). מר ספיר הוסיף כי החלטה על כך צריכה להתקבל בכנסת, אך הוא מביע כבר עתה את דעתו האישית בזכות ההפחתה.

כיוון שהידיעות פורסמו בסדר האמור — ולא היפוכו — אין מר ספיר צריך לחשוש שיבקשו ממנו הסברים על חוסר העקביות העולה מדבריו. ספק אם יש מישהו הסבור כי אין מקום להפחתה נוספת של שיעורי המס הקטלניים, אשר רק בפרספקטיבה היסטורית אפשר יהיה לתאר ולמצות את מלוא הנזק שגרמו למשק ולחברה בישראל. ככל שהנזק היה מוחשי ומהיר — תיקון המידות שהתקלקלו בעטיה של מערכת המיסוי, סילוק העיוותים שניתנו וחידוש התמריצים שבטלו, עשויים להיות משימה לשנים.

דווקא משום כך יש לשקול בזהירות כל צעד נוסף בכיוון זה, לרבות לקולא. רפורמה בשיעורי המס צריכה להיות מלווה בביטול עיוותים — ובראש ובראשונה אלה שהונהגו על ידי הממשלה כדי לעקוף החמרות בלתי־נסבלות שהטילה בעצמה — והנהגת הסדרי מיסוי תחליפיים, כלומר מס ערך־מוסף. העובדה שמר ספיר הזכיר בראיון הנ"ל את הצורך לבטל עיוותים ולהנהיג את מס הערך־המוסף, עומדת בצל המעשים: מפעם לפעם מוסיפים עיוותים חדשים, כגון פטור ממס למקבלי גימלאות משרתים במערכת הבטחון, הקלות למשכירי דירות, קוטפי הדרים וכו'; ואת הנהגת מס הערך־המוסף דוחו בנימוק של „פיגור בהכנות" — טענה שרבים מתייחסים אליה בהסתייגות מובנת.

כאשר יגשו לביצוע החלק הפחות נוח של הרפורמה — ובמרכזה הרחבת בסיס המס ברוח המלצות ועדת אשר — לא יהיה די בהחלטיות ותקיפות. באווירה של מיקוח שהשתרשה בחברה הישראלית קשה לתאר ביצוע החמרות בלי שיהיו מלוות בהקלות. לפי שעה מחלק שר האוצר ומבזבז את ההקלות. את ההחמרות הוא משאיר לזמן אחר, ואולי גם למישהו אחר.

לקחי המשבר

השלב הראשון, ולדעת רבים הרגיש ביותר, במסחר המתחדש במטבעות בבורסות אירופה, עבר בשקט יחסי. ערך הדולר נשתנה ברוב הבורסות רק מעט. הספקולנטים (מונח שמשמעותו נשתנתה במהלך המשבר בתודעת כל העוקבים אחרי הנעשה, משהתברר מיהם הגורמים המנצלים ציפיות לשינויים בערכי המטבעות) כנראה עודם ממתינים לראות מהן המגמות היסודיות שיתפתחו; ובעיקר אם קיימים הסכמים סודיים שיביאו על אף הכל להתערבות של בנקים מרכזיים במגמה לשמור על ערכי־גבול קבועים של מטבעות שונים כלפי הדולר.

יצואנים ויבואנים ישראליים יצטרכו להתרגל למצב החדש בשני מובנים: טכני ומהותי. מבחינה טכנית ברור כי שינויים מהירים ומתמידים בשערים מקשים על ניהול העיסקות. אף כי נרכש נסיון מסוים בחודשים האחרונים בנושא זה, הרי היקף השינויים הנוכחיים הוא ללא תקדים. יש להניח כי ידקקו מעתה יותר מבעבר להסדרי תשלום המבוססים על מכירות נדחות.

יחד עם זה יצטרכו לעקוב אחרי מגמות־יסוד המתגבשות בשוקי העולם ולנקוט אמצעי הסתגלות מתאימים. הכוונה הן למגמות־יסוד ביחסי הערכים שבין המטבעות (אם יתבטלו תנועות הון ספקולטיביות מחמת חוסר כדאיות, יישארו התנודות בשערים בגבולות צרים למדי במשך זמן קצר, אך לא בהכרח בטווח ארוך); הן למגמות־יסוד בתחום המחירים. על נקודה זו במיוחד עמד נגיד בנק ישראל בסכמו את נסיון היום הראשון לאחר פתיחת המסחר. יתכן שבדיקה מדוקדקת תראה ליצואנים וליבואנים כי עליהם לשנות הרגלים משכבר הימים. שווקים מסורתיים עשויים להיעשות בלתי־כדאיים, וההזדמנויות האמיתיות אולי טמונות בשווקים שנחשבו עד כה בלתי־מבטיחים.

יתרות מט"ח — קרוב ל־1.2 מיליארד דולר

מנתוני מחלקת המחקר של בנק ישראל מתברר, כי במהלך חודש פברואר נוספו ליתרות מטבע חוץ שבבנק 93.1 מיליון דולר. בסוף פברואר הסתכמו היתרות ב־1,189.5 מיליארד דולר. מתחילת 1973 עלו היתרות ב־119.8 מיליון דולר.

יצרני מרצפות תובעים הפחתת מכס על מלט לבן

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

יצרני המרצפות פנו למשרד המסחר והתעשיה בדרישה להוריד את המכסים על מלט לבן, כדי למנוע ייקור המרצפות בעקבות השינויים בשערי המטבע וההתפתחויות בחו"ל. המלט הלבן מהווה מרכיב עיקרי במרצפות המיוצרות בארץ ומחירו, ביבוא מדנמארק, הגיע לאחרונה ל־940 ל"י הטונה.

„ריווח סביר" לסוחרי נעליים — 45%

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

שר המסחר והתעשיה חיים ברלב הודיע לבעלי חנויות נעליים בירושלים, כי הוא רואה כמתח רווחים סביר במכירת נעליים שיעור של 40—45 אחוזים.

השר הודיע על כך לסוחרים בעקבות סדרת דיונים שקיים בנושא זה. במכתבו של עוזר השר לאיגוד הארצי למסחר זעיר נאמר, כי השר סבור, כי מתח רווחים של 80 אחוז אינו סביר.

בעקבות הודעת השר ברלב העביר מזכיר האיגוד בירושלים מר יצחק בוטמן הנחיות לחברי האיגוד, לפיהן צריכים סוחרי הנעליים להסתפק ברווח של 40—45 אחוזים. בהנחיות נאמר, כי הסוחרים חייבים להביא לתשומת לבו של הצרכן ממה עשויות הנעליים. יש לציין באמצעות תווית אם סוליית הנעל והפנים עשויים מעור או מחומר סינתטי.

הצעות לפרוייקטים תעשייניים — בזאיר

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

שגרירות זאיר בישראל המציאה ללשכת המסחר ישראל־אפריקה הצעות להקמת שמונה פרויקטים משותפים בין משקיעים פרטיים בזאיר ובין משקיעים בארצות חוץ, כולל ישראל. הפרויקטים הם בתחומים הבאים: בירות וקרטונים (מפעל הבנוי על חמרי גלם מקומיים בהשקעה של 3 מיליון זאיר, שהם 6 מיליון דולר); מפעל לאריגים (השקעה 1.2 מיליון זאיר); אספקת מיזוג־אויר למדינות באפריקה); מפעל למוצרי מתכת משטחים מצופים (השקעה 300 אלף זאיר); מפעל לברגים; מפעל להרכבת מוצרי חשמל ביתיים לשוק המקומי; מפעל להרכבה אלקטרונית של טלוויזיות, מכשירי רדיו וכדומה מחלקים מיובאים (השקעה 600 אלף זאיר); מפעל לקפה נמס; מפעל לייצור מוצרי חשמל (השקעה 870 אלף זאיר).

„ירידת התחלות בניה ב־1973 מתחת ל־50,000 יחידות – סימן אזהרה"

חוגים כלכליים בירושלים המעורים בענף הבניה חוששים שבניגוד ל־1964/65 — יגזימו הבונים בצמצומים

מאת איתן ליפשיץ, סופר „הארץ" לענייני כלכלה

החלטתו של שר האוצר להתערב בענף הבניה ולגרום לצמצום התחלות הבניה ב־1973 ב־12 אלף יחידות דיור היא בעצם החלטה מיותרת — סבורים כלכלנים בלידים הממלאים תפקידים רשמיים ומעורים היטב בענף.

ההחלטה מיותרת לא משום שאין צורך לצמצם את היקף הבניה למגורים, אלא משום שגם בלעדיה היו הקבלנים הפרטיים נמנעים מלהתחיל בבניית דירות חדשות. עם זאת יש בהחלטה סכנה — בעיקר פסיכולוגית.

„כולם יפסיקו לבנות"

ב־1964, החל המשבר האחרון בענף הבנייה שנסתיים במיתון. כאשר החל בשעתו בדיבורים על ריסון הבנייה, החליטו כל הקבלנים הפרטיים וגם חברות הבניה „להוסיף" התחלות בנייה רבות ככל האפשר, בהניחם שהאחרים ייבנו מבניה. הפעם, מעריכים הכלכלנים צימס שר־החוזר, יקרה ההיפך: בשל לקחי 1964 יפסיקו כולם לבנות, והצמצום יהיה בסופו של דבר דרסטי מדי, ועלול להיגרם מחסור חמור בדיור בעוד שנתיים־שלוש.

בניה עודפת

המחסור בדירות בשנים 1969 ו־1970 נבע מצמצום דרסטי של התחלות בניה ב־1964־1965. לגורם זה נלווה גידול מחודש בביקוש מצד עולים וזוגות צעירים. כמו כן פעלו ביקוש ספקולטיבי וביקוש מקדים. גם גורמי הבניה השיכון הציבוריים, שמדיניותם נשלטת כמעט לחלוטין בידי הממשלה, הפכו לספקולנטים. כאשר עיכבו התקשרויות עם משתכנים עד לתום הבניה, ולעיתים עד לאחר שהבניינים הושלמו. התהליך האינפלציוני וכן צו הפיקוח על מחירי דירות מאוגוסט 1971 (שעודדו את הבונים לצבור מלאי) מנעו אף הם התייצבות בשוק.

הממשלה הדאגה אז מן המחסור בדיור ומן הבהלה ששררה ראשי המנגנונים השוחרים, הרחיבה במידה ניכרת את מערכת ההטבות והאשראי הציבורי לרכישת דיור.

„התחום של שר השיכון"

עובדות אלה נפרשו לפני השרים הנוגעים בדבר בסוף 1971. הוקמה ועדה ממשלתית בראשות סגן הממונה על אגף התקציבים מר דוד רינשל. בועדה זו ישבו גם נציגי בנק ישראל. היא חזתה את העודף הצפוי בענף הבניה בדיוק רב. אך שר האוצר, נגיד בנק ישראל ואחרים, סירבו לנקוט יוזמה, בשל אי הרצון להתערב בעשמה בתחום אחריותו של שר השיכון. שר האוצר אף התבטא מספר פעמים בדיונים פנימיים, כי „אינו רוצה לפגוע בשרף" (היו גם התבטאויות קשות יותר).

בראשית 1972 הסתמן (כצפוי) מיפנה בשוק הדירות. כאשר ההיצע השוטף של התחלות (כ־50 אלף) ושל גמר (כ־42 אלף) ענה על מלוא הביקוש לדירות חדשות, כולל הביקוש המקדים והביקוש הספקולטיבי, והצטברו עשרות אלפי דירות גמורות ריקות בידי הציבור, כפי שנתגלה במפקד האוכלוסין בראשית 1972. היקף הגדול פי שתיים מההיקף שנמצא בסקרי דיור קודמים.

המפנה בשוק התבטא בצימצום במכירות של דירות הבניה הפרטית, בגידול ניכר במלאי הדירות הלא־מכורות בתהליך בניה במסגרת הבניה הפרטית והמאטה בעליית מחירים ואף בהתייצבותם נתגלו גם נטיות לצמצום התחלות הבניה מצד הבונים הפרטיים.

זאב שרף

בהלה חדשה

בסוף 1972 נוספה הבהלה הסחר־השחר שהקימו הסכבות ר־משרד הקליטה בדבר משבר אספקת דיור לעולים. בהלה זו גרמה להתחלות נוספות של בניה חדשה — בצורה של הזמנות אצל חברות על חשבון תקציב משרד השיכון לשנה הבאה, לספיגה של 2500 דירות מהשוק שנשכרו על־ידי משרד הקליטה ושלרובן אין עתה שימוש — וליצירה מחודשת של ציפיות למחסור ולעליית מחירים אצל הציבור הרחב.

הרגשתם של הכלכלנים היא שבסוף פברואר והתחלת מארס 1973 נרגע שוב שוק הדירות כאשר התברר, כי הדיבורים על מחסור בדירות לעולים נתגלו כבלתי־מבוססים, ונוספו גילויים חדשים על מלאי הדירות הקיים בידי הציבור ובידי גורמי בניה. על סמך מצב זה היה צפוי ב־1973 צמצום עצמי של התחלות בניה, כנגד תגובה על התנאים שהתפתחו.

צמצום מנזם

אם יש מקום לחשוש, כך סבורים הכלכלנים, הרי זה מצמצום־יתר של התחלות. אם אמנם יהיה בשנתיים 1973 ו־1974 ביקוש ריאלי לדירות לאכלוס ממשי בהיקף של כ־45 אלף יחידות לשנה (בהנחה של 60 אלף עולים), הרי שניצול המלאי הקיים של דירות גמורות ריקות ושל הדירות הבלתי־מכורות בתהליך־בניה ובמקביל — צמצום בביקוש השוטף לרכישת דירות, יביא לכך, שהביקוש שיופיע בשוק להתחלות חדשות עשוי להצטמצם עד 30 אלף. הצימצום לא יהיה מיידי אלא מודרג — אם לשפוט לפי נסיון העבר.

המגרעת בצמצום דרסטי מדי בהתחלות בנייה בשנים 1973־1974 איננה בחשש להיווצרות מחסור בדירות גמורות לאיכלוס בשנתיים אלה, אלא במחסור מחודש בדירות גמורות בשנים 1975־1976, לאחר שהמלאי יאזל (זאת, בלי להביא בחשבון אפשרות של גידול נוסף בעליה מרוסיה).

לצמצום חריף בהתחלות הבנייה יש גם השלכות מרחיקות לכת על כלל הפעילות המשקית, שאין צורך להרחיב עליהן הדיבור.

המסקנה היא, שאם גם אמנם הפרזנו בהיקף התחלות הבניה בשנתיים האחרונות, יש להימנע מצמצום חריף ומהיר מדי ב־1973. ניתן לנצל מיצבור קיים של ביקוש לדירות מצד דיירי משכנות עוני וכו', לתמיכה בביקוש השוטף לדירות, כאמצעי למניעת צמצום דרסטי בהתחלות הבנייה, אם אמנם תיתגלה נטיה כזו במהלך 1973. הכלכלנים מסכימים למעשה להחלטה לקבוע כרצפה רמת התחלות של כ־50 אלף דירות לשנה (דהיינו כ־12.5 אלף לרבעון) בהשוואה לכ־60 אלף שהחלו בבנייתן ב־1972; כאשר ירידה מתחת לרמה זו צריכה לשמש אות להפעלת אמצעים מיידיים להפעלת ביקוש מוכוון לדירות.

ארגוני המקצועות החפשיים יוזמים תיקון חוק מס הכנסה למניעת אפלית עצמאיים

עיקרון היסוד: עצמאי יוכר כמעסיק של עצמו

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

הודעה המשותפת של ארגוני המקצועות החופשיים. האקדמאים — המהנדסים, לשכת עורכי הדין, אגודת האדריכלים, ההסתדרות הרפואית, ההסתדרות רואי החשבון ולשכת יועצי־המס — הכינה הצעת חוק לביטול האפליה במיסוי עצמאיים. ההצעה מגמה לארגן חברי כנסת מסיעות שונות, כדי להגיש את החוק כהצעת חוק פרטית.

מניין האפליות

ארגוני האקדמאים טוענים, כי קיימת הפליה לרע של עצמאיים לעומת שכירים, בתחומים שונים של המיסוי. הדבר מתבטא למשל בהפרשות לקופות גמל ובתשלום לביטוח לאומי, על־ידי המעסיקים. הנישום העצמאי נושא בתשלום זה לבדו ומתוך מצבנו ניכויים אחרים. לשכירים יש שיעורי מס מיוחדים להכנסה בעבודה נוספת ועבודה במשמרת לילה. אפליות אחרות: בדרך חישוב הכנסתם של בעל האשה שעצמאיים המתאימים יותר לפרנסתם; בניסוי הרציב, המוגבל לשכירים בלבד; בפטור ממס לנישום שכיר בגין תשלומי ביטוח האמנות, אישפוז, תוספת שווה, תוספת ערבה, דמי הבראה, דמי נסיעה לעבודה, מתנות לחגים, בגדי עבודה וחלק מהתוספת המשתלמת בעד ספרות מקצועית.

2500 = 5000

החישוב שעשו ארגוני האקדמאים מראה כי נישום עצמאי זקוק להכנסה של 5,000 ל"י לחודש כדי שתהיה בידו הכנסה פנויה השווה לזו של נישום שכיר המשתכר כ־2500 ל"י בחודש.

החוק המוצע בא לתקן שיווים שנוצרו במשך שנים ומבחינה זו מתיישב החוק עם העקרון של כל מערכת מס פרוגרסיבית — שהמס נקבע לפי יכולת התשלום האמיתית של הנישום — טוענים יוזמי השינוי. יכולת זו נמדדת בהכנסה העומדת לרשות הנישום מכלל פעילותו הכלכלית; כאשר יכולת זו זהה אצל הנישום העצמאי והשכיר, מן הראוי ששומת מיסום אף היא תהיה זהה.

מתחילים בהכנסה זעומה

העצמאים מוסיפים וטוענים כי בפניהם עומדים קשיים מיוחדים שאינם קיימים אצל השכירים. לעצמאי אין כל בטחון כי מיד עם תחילת עיסוקו במקצועו תהיה לו הכנסה חייבת במס. בדרך כלל עליו לעמול שנים רבות ולהסתפק בהכנסה זעומה בתקוה להשתכר כדי מחייתו בשנים שיבואו. בכך טמון מעין הסכון בהפקת הכנסה כנישום עצמאי — יסוד החסר לחלוטין אצל הנישום השכיר. החוקים הסוציאליים הקיימים מעניקים לנישום השכיר בטחון כלכלי רב ביותר: ארגון באיגוד מקצועי, זכות שביתה, זכות לפיצויי פיטורין ויתרונות אחרים שהנישום העצמאי אינו נהנה מהם.

גורם נוסף שיש להביאו בחשבון הוא שהכנסתו של הנישום העצמאי תלויה כמעט כולה במאמציו הוא ובכישוריו האישיים המיוחדים והשנים בלבד אינן מביאות לגידול בהכנסתו. לעומת זה, נהנים רוב השכירים מגידול עקבי בהכנסתם והם מקבלים תוספות שכר בגין עצם המשך שירותם במקום עבודתם.

השינוי שמציעים ארגוני האקדמאים הוא כי יכירו בכך, שאדם שיש לו הכנסה ממשלח יד ייחשב מעסיק של עצמו ואז־לאגות יותרו לו כל הניכויים המותרים למעביד בעד העובדים לעובדיו או בגינם. הכנסה מיגיעה אישית במשלח־יד יראה ככוללת הכנסת עבודה בשיעורים שיקבעו בתקנות של שר האוצר — אומרת ההצעה.

● יהלומים. אולם תצוגה ומכירות ליהלומים ולתכשיטים יוחנך בסוף החודש על־ידי חברת היהלומים קרן־אור, ברחוב אבא הלל ברמת־גן. קרן־אור העסוק בשיווק יהלומים מלוטשים, תכשיטים משובצים ביהלומים ותכשיטי זהב. התכשיטים יעובדו בבית־מלאכה שיופעל בצמוד לאולם התצוגות. קרן־אור היא חברה־בת של יהלומי קרן־אור, שנוסדה ב־1951 כשותפות והפועלת מאז 1952 כחברת מניות בערבון־מוגבל. היצוא ב־1972 הגיע לכ־9.5 מיליון דולר. את היהלומים הגולמיים רוכש המפעל מהסינדיקט בלונדון וכן ממקורות ישירים בדרום־אפריקה. במפעל יותר מ־100 עובדים, וכ־100 נוספים מועסקים על־ידי קבלני־משנה במלטשות חוץ.

חברה להשקעות של בנק לאומי בע"מ

הודעה

בהתאם לסעיף 23 של חוק ניירות־ערך תשכ"ח — 1968

חברה להשקעות של בנק לאומי בערבון מוגבל מודיעה בזה, כי פרסמה היום תשקיף בקשר להנפקת סדרה 101 של 6% אגרות־חוב 1979—1990 צמודות למדד יוקר המחיה המונפקות כאגרות־חוב על־שם בסכום כולל של

עשרה מיליון לירות ישראליות

עותק מהתשקיף והעתק ההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות לשם רישום.

רשימת החתימות תיפתח ביום 23 במרץ 1973 ותסגר לא יאוחר מיום 20 בספטמבר 1973. עותקים של התשקיף ניתן להשיג בבנקים ואצל סוכני ניירות־ערך החברים בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

את ההזמנות לניירות־ערך המוצעים יש להגיש לחברה באמצעות בנק לאומי לישראל בע"מ, הסניף המרכזי, רחוב הרצל 19, תל־אביב, במישרין או דרך חברי הבורסה, כאמור.

אין לראות בהודעה זו הזמנה לציבור לרכוש את ניירות־הערך המוצעים.

י"ז אדר ב' תשל"ג, 21 במרץ 1973.

דירות גג במרומי הכרמל

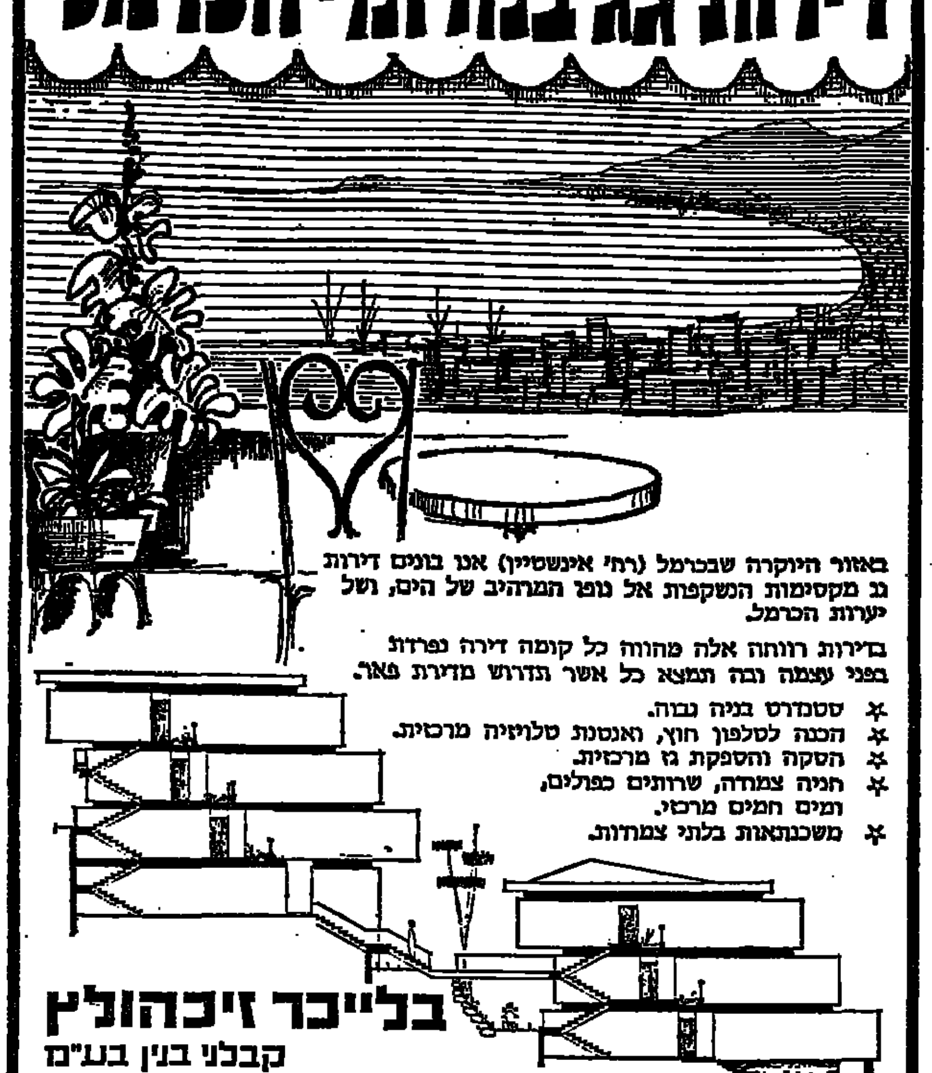

באזור היוקרה שבכרמל (רח' אינשטיין) אנו בונים דירות גג מקסימות המשקפות אל נוף המרהיב של הים, ושל יערות הכרמל.

בדירות רווחה אלה מהווה כל קומה דירה נפרדת בפני עצמה ובה תמצא כל אשר תדרוש מדירת פאר.

* סטנדרט בניה גבוה.
* הכנה לטלפון חוץ, ואנטנת טלויזיה מרכזית.
* הסקה והספקת גז מרכזית.
* חניה צמודה, שרותים כפולים, ומים חמים מרכזי.
* משכנתאות בלתי צמודות.

בלייכר זיכהולץ

קבלני בנין בע"מ

חיפה רח' הנביאים 20, טל 641371–667561

פרסום שבי

למשרדים, מפעלים ולמוסדות

האינטרקום הנמכר ביותר בעולם!

AIPHONE

דגם LA.־ ודגם LC–S.־

* מערכות פיקוד מ־1 עד 10 שלוחות
* אפשרות ניהול שיחות מקבילות במספר זוגות הפיקודים
* 7 סוגי שלוחות בהתאם לצורך
* כל מערכת מותאמת לצרכים של המזמין
* טווח עד 1000 מטר

AIPHONE מציעה מבחר ענק של כ־200 פריטים לתקשורת פנים עד ל־100 שלוחות ועד למוח של 35 ק"מ.

ייעוץ, תכנון והדגמה

צבליי גיתית בע"מ

חברה לאלקטרוניקה. רח' הירדן 16. טלפון 54731 ת"א

אתה רוכש יותר ממלגזה כאשר אתה קונה

מלגזות קטרפילר

אתה רוכש:

* אמינות רבה הודות לתכנון מתקדם.
* שרות מעולה.
* מלאי חלפים מקוריים.
* 3 שנים אחריות לתמסורת ההידרוסטטית.

16 דגמים עם תמסורת הידרוסטטית בכושר הרמה מ־1500 עד 5500 ק"ג

מתוך 56 דגמים בכושר הרמה עד 28,000 ק"ג

Caterpillar and Cat are trademarks of Caterpillar Tractor Co. Towmotor is a trademark of Towmotor Corporation.

YOUR AUTHORIZED CATERPILLAR & TOWMOTOR LIFT TRUCK DEALER FOR ISRAEL

פרטים נוספים אצל מפיצי מלגזות קטרפילר טאומוטור בישראל:

אליעזר סקר בע"מ

חיפה, דרך העצמאות 52 ת.ד. 19 טל. 641704־04

מוסך שרות: חיפה, דרך המלאכה 6 טל. 641766־04

פרסום שבי

העתיד בידך

20% 20%

בקופת התגמולים הרכזית

„עתיד"

ליד בנק המזרחי המאוחד בע"מ

הקופה שהעניקה לחבריה בשנת 1972

20% רווח נטו

הצטרף לקופתנו עד ה־31 במרץ ותהיה גם אתה שותף לרווחים בשנת 1973

נוסף להטבות אחרות

פנה בעוד מועד אל אחד מסניפינו או אל המשרד הראשי: תל־אביב, רחוב אלנבי 113, טלפון 624341

בנק המזרחי המאוחד בע"מ

הבנק השומר אמונים לכל אחד

هكذا من الاصل

יעקבי סיגרים
מוצר המומחים

מוחים על ההסדר בענין מילווה מעסיקים * רק 10% ייהנו מהקלה

מאת כתב "הארץ" לענייני כלכלה

המעסיקים הקטנים והמעסיקים בענפי השירותים זועמים על הצעת התיקון בחוק מילווה חסכון תשל"ב, המאפשר להשתמש בתעודות מילווה מעסיקים כבטחונות להלוואות שיש עליהן ערבות המדינה. תיקון זה, הם אומרים, הוא לטובת המעסיקים הגדולים בלבד, מאחר שרק להם יש הלוואות בערבויות המדינה. למעשה, יוכלו ליהנות מהתיקון כעשרה אחוזים בלבד מהמעסיקים.

נושא זה יועלה היום לדיון בהנהלת לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים.

גופים שונים ומפעלים שלחו לאחרונה מברקים ללשכת התיאום בדרישה להמשיך במאבק נגד המילווה ולא להסתפק בתיקון המפלה לרע את רוב המעסיקים.

התיקון בחוק הוצע בעקבות הבטחה שנתן שר האוצר, מר פנחס ספיר, בעת שהופיע בישיבה של מועצת לשכת התיאום. בישיבה זו הוסברה לשר האוצר ההתנגדות למילווה, בעיקר כלפי השירותים, שבהם מרכיב השכר גבוה. מר ספיר סרב לוותר על המילווה אולם הבטיח לבדוק את האפשרות להגדיל שימוש בו כערבויות.

המעסיקים החרים וטוענים כי שר האוצר הבטיח במפורש לא לגבות את המילווה משנת הכספים 1972/73. הם מזכירים את דבריו של ח"כ י. מילמן בכנסת, שהסתמך על פרוטוקול של ישיבה בהשתתפות ראש הממשלה, שר האוצר ואחרים. בישיבה זו אמר מר ספיר: "...ראש הממשלה ביקשה אותי להשיב כי לקראת השנה הבאה (1972) לא יצטרכו לרכוש מילווה מעסיקים".

גידול ניכר באספקת ירקות

ירידה במחיריהם * מחיר יציב לפטמים

שווקים סיטוניים לתוצרת חקלאית

מאת לילי אילון

אספקת הירקות בשוקי ארבע הערים הגדולות גדלה בשבוע שעבר בכ־25% והסתכמה ב־3024 טונה (לא כולל תפוחי אדמה ובצל יבש), לעומת 2404 ט' בשבוע שלפניו. הגידול חל במרבית המינים ובעיקר במלפפונים, שהמשלוחים גדלו פי שניים ויותר לקראת סוף השבוע והסתכמו ב־143 ט' (70 ט' בשבוע הקודם), במחיריהם נרשמה ירידה ניכרת: הזן הרגיל נמכר ב־1.80—4.50 ל"י הק"ג והזן ההולנדי (הארוך) ב־1.50—3.50 ל"י הק"ג.

באספקת עגבניות היתה עליה קלה, 677 ט' (640 בשבוע הקודם) אך חרף מחירהן ולמרות טיבן הירוד היו המחירים בתחילת השבוע 3.50 ל"י הק"ג, ולקראת שבת הגיעו עד 4.20 ל"י הק"ג. אספקת חצילים עלתה ל־118 טונות, אך לא כל הכמות נקלטה בשוק (16 ט' עודפים); מחירם ירד ל־25—50 אג' הק"ג לעומת עד 65 אג' בשבוע הקודם. גם כמות הקישואים עלתה ל־119 ט' (102 ט'). לקישואים ביקוש טוב ובמחירו הפרש גדול בין שני הזנים — הבהיר משיג עד 2.50 ל"י הק"ג והכהה 1.50 ל"י מחיר מירבי. כמויות הפלפל הגמבה הסתכמו ב־25 ט' (33 ט') והמחיר נשאר גבוה — 6.00 ל"י הק"ג. כן גדלו כמויות גזר, כרוב, כרובית וסלק ובמחיריהם היו הוזלות, פרט לגזר שמחירו לא נשתנה.

משלוחי בצל יבש מגידול חורף הביאו מיפנה לטוב בשווקים כשהוצע מספק את הביקוש. הפעם סופקו בארבע הערים 583 ט' (353 ט' בשבוע הקודם). בתחילת השבוע היה מחירו עד 1.40 ל"י הק"ג ובסוף היה המחיר המירבי 1.20 ל"י הק"ג. הבצל המובא נמכר ברובו בלירה אחת.

כפי שהתחזו המשווקים, עודפי הירקות גדלו בשיעור מרשים לעומת השבוע הקודם — 251 ט' לעומת 26 ט' בשבוע הקודם.

* אספקת פירות גדלה ב־12.7% והסתכמה ב־2056 ט' (1823 ט'). בגלל חג פורים היה הביקוש ער. במחירים לא חלו שינויים, פרט למחיר אבוקדו ממין פוארטה שעלה ב־25 אג' לק"ג. הגידול הבולט באספקה היה בבננות — 1011 ט' 729 ט' בשבוע הקודם.

* כמות העופות למיניהם גדלה ב־12% בערים הגדולות והסתכמה ב־984 ט' (879 ט' בשבוע הקודם). כמות הפטמים גדלה ב־9% ל־876 ט' (803 ט'). גם משלוחי תרנגולי הודו לשווקים גדלו ל־63 ט' (41 ט'). הכמות העיקרית נמכרה במכרזים במועצה.

במכרז מס' 113 שהתקיים ביום 15.3 הוצעו למכירה 20,645 תרנגולי הודו ומהם נמכרו 18,465 יחידות. לפני שבוע הוצעו במכרז 27,110 יחידות.

להלן פירוט המכירה במכרז האחרון:

10.170 יחידות מסוג "1" (הודיים) נמכרו במחיר ממוצע 4.12 ל"י הק"ג (3.91 ל"י הק"ג היה המחיר לפני שבוע) 8,295 יחידות מסוג "4" הודיות במחיר ממוצע של 3.88 ל"י הק"ג. (3.74 ל"י הק"ג היה המחיר בשבוע הקודם). המחיר הממוצע לשני הסוגים היה 4.04 ל"י, לעומת 3.86 ל"י הק"ג בשבוע שעבר.

המחיר הסיטוני הממוצע לפטמים לא נשתנה בשוק תל אביב והוא 2.93 ל"י הק"ג.

המחירים הבאים (סיטוניים, באג' הק"ג) נרשמו לשוק תל־אביב:

ירקות: עגבניות 180—420, מלפפונים רגילים 180—425, ארוכים 150—350, גזר 30—130, סלק 25—50, כרוב 15—50, כרובית 70—130, קישואים בהירים 120—250, כהים 85—150, שעועית ירוקה 270—350, חצילים 100—400, פלפל בהיר 500—600, חסה 250—450, 40—60.

קה (אפנת גברות) קבל הזמנות 3.. אלף דולר בשבוע האופנה

...ר "הארץ" לענייני כלכלה
...מפעל אלסקה התל־אביבי
...צת גברות יגיע השנה ל־
...ל"י, לפי תיק ההזמנות
...מפעל, כמה כ־500 אלף
...(בשער ממוצע 5.5 ל"י
...וכך 28% לעומת המחזור).
...יצות מהירה מאוד למפ־
...לפני שנתיים היה בקנה
...בית מלאכה עם מחזור

הירות: ב־1971/72 כ־2.5 מיליון ל"י; ב־1972/73 (תאריך המאזן הועתק מסוף מרס לסוף דצמבר) כ־4 מיליון ל"י, מזה היצוא כ־40 אלף דולר; השנה יגיע כאמור ל־10 מיליון ל"י. הגידול המהיר קשור בשלושה גורמים: הזמנות יצוא גדולות שהתקבלו בשבוע האופנה, כ־300 אלף דולר, ועוד הזמנות צפויות ב־200 אלף דולר לעונת הקיץ; הרחבת הייצור במפעל על ידי הכפלת מחלקת התפירה הכדיכה; עבודה בהיקף גדול עם קבלני־משנה, והיינו המעסיקים

...ברוא מבנייה
...מצא בשליטת מר אלפרד

כלכלה ועסקים

...בין 1961 — 1966 היה קבלן בנין יחד עם אביו. ...חברה בשם ..באלאגם ל־ ...עות בבניה. ב־1966, עם ...ון, "ברוא" מהעסק והת־ ...הלוואות ועיסקות דד־ ...נס. בראשית 1970 שכר ...חוב בחלת בנימין ...גברות. לאחר מכן קנה ...משרדים הראשון של ג־ ...יעבץ, תל־אביב) בשטח ...העסיק כ־50 פועלים ב־ ...יד של בנין.
...במשמרת א'
...נה וחצי קנה אלפרד ...יש סמוך הבנה עליו בין ...ד בהשקעה כוללת של ...ל"י. המהודרים עלו במ־

כמחצית מ־200 העובדים. אלסקה עובד רק במשמרת אחת והסבר ההנהלה לכך הוא, כי "עובדים אינם רוצים לעבוד במשמרת שניה".

קניינים באים לת"א

שיווק מוצרי אלסקה נעשה בשתי דרכים עיקריות. חנויות קטנות ובוטיקים שולחות נציג לחדר התצוגה של המפעל. אלסקה מעסיק שני מנהלי מכירות, העובדים בלוח זמנים בין הלקוחות הגדולים, כדוגמת שקם, המשביר, סנידמן, מצקין. לאלסקה (לדברי ההנהלה) 350 לקוחות בכל חלקי הארץ. אין צורך להחזיק סניפים מחוץ לתל־אביב, כי הקניינים באים מכל מרחק לתל־אביב כדי לקנות בה.

LAPPING
של מתכת, זכוכית או חומר פלסטי
שטחים ישרים, גליליים וכדוריים
במכונות אוטומטיות
קלינגר את גבריאלי בע"מ
קרית מוצקין, ת.ד. 119, טלפון 04-711203

הרחבנו שירותינו
רכשנו מחשב
Burroughs

מחשב
Burroughs
B 1714

חברת מ.א.ש. מחשבים בע"מ שמחה להודיע ללקוחותיה על רכישת מחשב "בורוז".

רכישת מחשב זה נותנת לנו:
* יחס סביר ביותר בין התפוקה לבין מחיר המחשב;
* אמצעי הכ' "המכין־בורוז" להסבת תוכניותינו, ממחשבים אחרים;
* סיוע ללא־תמורה של מומחי "המכין־בורוז" ליישום מערכות תוכנה.

"מ.א.ש. מחשבים" מעסיקה עובדים בתחומים הבאים: מתן שירותי לשכת שירות למפעלים ולמוסדות, פיתוח מערכות תוכנה גדולות, ייעוץ ותיכנון כלכלי והנדסי ע"י כלכלנים ומהנדסי ייצור, התורמים לשילוב המערכות המסובכות בחיי המפעל, הדרכה וקורסים.

לרשות לקוחות "מ.א.ש. מחשבים" עומדות חבילות תוכנה מוכנות בתחומים הבאים: הנהלת חשבונות, משכורות, תמחיר, מעקב לקוחות, גבייה, ניהול מלאי, פיקוח ותיכנון הייצור, תיכנון ומעקב לחברות בנייה.

לחברתנו סניפים בתל־אביב ובנתניה, בקרוב ייפתח סניף גם בחיפה.

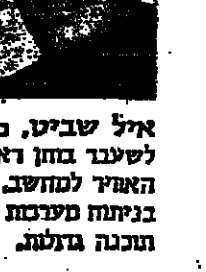

אייל שביט, מנהל מ.א.ש., לשעבר בוחן ראשי ביחידת חיל האוויר למחשב, ובעל נסיון רב בניתוח מערכות ובהקמת מערכות תוכנה גדולות.

מ.א.ש.
מחשבים בע"מ
לשכת שירות
רח' ברנשטיין כהן 10, טל. 56502 תל־אביב

עליות בשערי אג"ח בפרנקים שווייצים

בשוקי ההון והכספים

מאת אלעזר לוין

אתמול חודש המסחר באגרות חוב הצמודות בפרנקים שווייצים, לאחר הפסקה של יותר משבועיים עקב סגירת בורסות המטבע באירופה. המגמה הכללית היתה של ביקוש ניכר, תוך עליית שערים של 2 עד 2.5 אחוזים ברוב הסדרות. בהולליס 6 העומדת בפני פדיון עלה השער ב־3.2 נקודות (קונים בלבד) ל־133.9 באג"ח הבאות הופיעו ביקושים של 70—80 אלף פריש, ומחזורים קטנים בהרבה: יעד 38 עליה ב־2.9 נק' ל־105, אמוהיקאי 50 עליה ב־2 נק' ל־102.8, מימונים 5 עליה ב־2.5 נקודות ל־103.1, מניב עליה ב־2 נק' ל־102.

לעומת זאת היו ירידות קלות, כדי 1—2 פרומיל, בהולליס הצמודים בדולרים. המחזור באג"ח הצמודות בדולרים היה גבוה מהרגיל והסתכם ב־608 אלף ל"י (לעומת 390 אלף ל"י ביום ב'). בצמודי דולר היה מחזור קטן כרגיל, 21 אלף ל"י, והלכו ירידות של נקודה עד שתי נקודות ברוב הנירות, להוציא חשמל חטיבה ב' שנשאר ללא שינוי. הדולר נותר לא נסחר.

כלל המחזור באגרות חוב אתמול היה 3.32 מיליון ל"י.

שוק המניות היה אתמול שקט, והמחזור הסתכם ב־1.83 מיליון ל"י, מזה 1.04 מיליון ל"י במשתנים. המגמה הכללית היתה של ירידות קלות, שבחלקן באו במניות ששעריהן עלו ביום ב'. המניות שבלטו יותר באהודות:

* אי.די.בי. ירידה של 3.5 נקודות ל־280, המחזור 62 אלף ל"י ע"נ.
* בייר הודה עליה של 2 נקודות ל־400, המחזור 31 אלף ל"י ע"נ.
* הלפסון בנות 10 למוכיה, ירידה של נקודה ל־129.5, המחזור 39 אלף ל"י ע"נ.
* דיסקונט השקעות ע"ש ירידה של שתי נקודות ל־274, המחזור 32 אלף ל"י ע"נ.

קיזור ההספקה הודיעה על דיוידנד של 10% לשנת 1972, בנוסף ל־5% שכבר חולק (בשנה קודמת היה הדיוידנד הכולל 12%).

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

20.3.1973

מניות			
בנקים מסחריים וחברות לאחזקות בנקאיות			
א"יהי (מ)	362	+3	359
אי.די.בי. בכ'	287	−1.5	284
אי.די.בי. ר"ג (ש)	282.5	−1	280
אי.די.בי. ב (ש)	370		
אגוד (ש)	352	+1.5	
איי בריטי ר"מ (מ)	328		
איי בריטי (מ)	330		332
דיסקונט א' (ש)	701		701
מזרחי (מ)	178		175
פועלים ר"ב (ב)	452		
פועלים (מ)	435		435
בליל (ש)	423	+0.5	423
בליל חדשות (60%) (ש)	418		419
בנקים למשכנתאות			
אוצתיקאי (מ)	268		267.5
כרמל (מ)	163.5		
משכנתי בנין	256.5		
פתי משכנתי (מ)	260		
שכון בכ' י	247		247.5
טפחות מב'	259.5	+0.5	
טפחות ר"ג	250.5	−3.5	250.5
שכון ר"ג	266	+1	265
מוסדות מימון ענפיים			
שלטון	132.5	−2.5	131.5
אוצר לתעשיה	270	+2	269
חקלאות	87	−1	
פתי תעשיה מב'	78.5		
ביטוח			
הסנה	265		262
סהר	255		
צור	161		
מסחר ושירותים			
בית הרכב	82.5	−1.5	80
דלק (ש)	240.5	−2.5	243
קרור 1	455		
קרור 10	419	−14	
חשמל אקס	63.5	−6.5	63
סטנות	231	−3	224
צים	381		
מקרקעין, בינוי, פתוח והדרים			
אזורים	246		250
אפריקה 1	345		
אפריקה 10	308.5	+0.5	307
הכשי הישוב ש'	229.5	−1	226.5
הכשי הישוב מ'	229.5	−1.5	227
סולל בונה מ'	151	−0.5	150
נכסים	265	−4	263
ישרים	199.5		199
מהדרין	178.5	−1	
מטעי הדר	112	+2	110.5
משקיעים	128	+0.5	127.5
נאות אביב	100	−3	99.5
פרי אור	166.5		
ריאלקו	135	−3.5	
רסקו מב'	127.5	−2.5	127
רסקו רג'	98	−1	96.5
ישפרו	113.5	−1	113.5
תעשיה			
אליאנס	556	+5	
אלקו 1	114	−0.5	
אלקו 2.5	110	−1.5	109
אלקטרה 1	316		
אלקטרה 5	325.5		321
ארגמן מב'	361.5	−0.5	
ארגמן (מ)	345	−5	345
אתא ב'	160	−0.5	159
אתא ג'	156.5	−3.5	157
דובק	431	−3	427
כבלים	218	−1	218
טבע (מ)	900		
כימיקלים	57	−1	57.5
ל' אפשטיין	78.5	+1	
מולר	245		
פניציה (מ)	130	−0.5	
פניציה 10	121		
ביר הודה	405	+8	400
עסיס	168.5	−1	270
משעתן	367		
עיד •	146	−7.5	
שמן	139.5	−2	
תעל	305	−4.5	305
חב' להשקעות			
אלגר (מ)	108	+1	109
אלרן (מ)	260	+0.5	260
מרכזית	330		
פועלים השקי	305		
פז	114		113.5
הלפסון 1	198.5	−2.5	
הלפסון 10 (מ)	130	−0.5	129.5
אמפא	147	−3	
דיסקונט השקעות (מ)	278.5		276.5
מזרחי השק.	118	−1	117
בליל השק.	255	−1	254
פריון	122		
חסנותה	122		121.5
יצוא השק.	88		
כור	181	−4	180
כלל השק.	234		234
כלל תעשיות	233		232.5
עת	192	+4.5	
מפ"ה	70.5	−0.5	71
נפט			
נפסא	68	−0.5	68
לפידות (ש)	137		
לפידות (מ)	160.5		
אגרות חוב להמרה			
שטרי הון בליל	171.5	+1	171.5
שטרי הון בליל	129.5	−0.5	129.5
פתי משכנתי	124.5	+1	125
הכשי הישוב	107	−2	
אלקטרה	223	−2	
אתא	107	−1	106
דיסקונט השק.	136	−2	136
מזרחי השק.	104		105
אי.די.בי.	108.5	−1	108
ישפרו	103	−0.5	103
מניות הנמחרות במטבע חוץ			
אוניקו א' (מ)	78		
8% אוניקו (מ)	100		
7% פ' התעשיה (ש)	210		
7% פ' התעשיה ב' (ש)	176		
6.6% פ' התעשיה גג (ש)	106.5	−0.5	
6% פ' תעשיה 1:30 (ש)	107		
גינת (ש)	79		
אגרות חוב	מכירה	שינוי	
צמודות לדולר			
5% חברת ים המלח (ש)	212.5	−1.5	
5% אביה ים המלח (מ)	127		
6% חשמל חטיבה ב' (ש)	132		
הלפסון קלור מגיד 6.5% אג"ח (ש)	86		
הולליס 5	132.5		
הולליס 6	128	−3.5	
הולליס 7	133.2		
הולליס 8	101	+0.1	
הולליס 9	102.1	−0.1	
הולליס 10	104.1	−0.2	
הולליס 11	102.1		
הולליס 13	102.6	−0.2	
הולליס 14	102.5	−0.2	
הולליס 15	100.5	−0.3	
הולליס 16	102.9		
הולליס 17	104	−0.2	
הולליס 18	103.1	+0.1	
הולליס 19	106	+0.9	
הולליס 6 פריון *	133.9	+3.2	
צמודות למדד			
קרן ודיבית			
מלוה בטחון 1968			
סדרה א	167.5	−0.5	
סדרה ה	166.6	−0.2	
סדרה מא	163.9	−1.1	
מלוה בטחון 1969			
סדרה א	162	+0.9	
סדרה ט	153.9	−0.2	
סדרה מא	153.2		
מלוה קליטה 1962			
אינדקס 132.6	164.6		
מלוה קליטה 1963			
אינדקס 132.6	246	−0.5	
מלוה קליטה 1964			
אינדקס 138.5	221		
מלוה קליטה 1965			
אינדקס 110.1	200.1	+1.2	
מלוה קליטה 1966			
אינדקס 118.7	165.6	+1	

שערי מטבע חוץ בין בנקאיים (Interbank)

אתמול (20.3.73) באירופה

מסירה מיידית (Spot)

8 אירה"ב	2.4645/58	ל"י 1 שטרלינג
מרקים גרמניים	2.8175/2.8205	ל"י $1 אירה"ב
פלורינים הולנדיים	2.8850/2.8900	"
פרנקים שוויצריים	3.2350/3.2450	"
פרנקים בלגיים	39.46/56	"
פרנקים צרפתיים	4.5275/4.5350	"
לירות איטלקיות	565.50/568.50	"
ינים יפניים	262.00/263.50	"

מסירה מאוחרת (Forward)

	£/$	פר"ש/$	מר"ג/$
חודש	2.4574/92	3.2180/310	2.7835/95
2 חו'	2.4512/30	3.2080/210	2.7615/85
3 חו'	2.4448/66	3.1970/3.2100	2.7510/70
6 חו'	2.4242/60	3.1775/930	2.7103/205

השערים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

	מחיר היחידה	מחיר פדיון
ארלון s% 31 אינדקס % 69	124.92	121.87
דקל	495.3	471.5
ברוש	216.2	205.3

המנהל: חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע"מ

פטור וסטיה מההוראות

מאת נחום פריידקס

ההוראות החדשות של מס הכנסה בדבר ניהול ספרי חשבונות קבעו מסגרת גמישה יותר מהקודמת. ציבור הנישומים החייב בניהול פנקסי החשבונות חולק ל־11 קבוצות ראשיות, חלק מקבוצות אלה חולקו לקבוצות־משנה בהתאם למגוון של עסקים ומקצועות הקיימים במשק. לכל אחת מהקבוצות נקבעו הוראות

הוראות חדשות לניהול פנקסי חשבונות

בהוספת לתקנות החלות על אותו מקצוע או משלח־יד.

לכורות זאת, היה ברור שלא ניתן להתאים את ההוראות למציאות הרב־גונית של המשק ולכל עסק ועסק ובידיו. לכן נקבעו כללים מיוחדים שמטרתם להתאים את הנורמות הכלליות שבתקנות למקרה הקונקרטי.

פטור או הקלה מההוראות

ההוראות המיוחדות מיועדות רק למקרים יוצאי־דופן כאשר אופיו, היקפו או נסיבותיו של העסק, מצדיקות סטיה מהנורמות הכלליות. במקרים כאלה רשאי הנישום לפנות לנציב בבקשה מנומקת ולרשום בה את פרטי הנסיבות המיוחדות המצדיקות, לדעתו, את ההקלות.

כדי למנוע סחבת במתן התשובות נקבע, שאם פנה הנישום לנציב בדואר־רשום שלושה חודשים לפני התחלת שנת המס ולא קיבל את התשובה של הנציב עד תחילת אותה שנה מס, יראו בקשתו כבאושרה אוטומטית, לגבי אותה שנה בלבד.

לפני סיום השנה יצטרך לחזור ולבקש את ההקלה מחדש.

ניתן לבקש פטור או הקלה באמצע שנת המס כאשר הנסיבות מצדיקות זאת. גם במקרה כזה, אם לא יקבל הנישום תשובה תוך ארבעה חודשים, יראו את בקשתו כבאושרת, בתוקף עד סוף שנת המס בה הוגשה הבקשה.

התקנה קובעת גם כי מי שאושרה לו ההקלה או שקיבל אותה אוטומטית בהעדר תשובה שלילית של הנציב, וניהל חשבונות בהתאם להקלה שפורטו בבקשתו, יראו אותו כאילו ניהל חשבונותיו לפי ההוראות. כאשר שהוראות אלה נכנסות לתוקפן לראשונה השנה, צפויות הוראות־מעבר שיאריכו את המועדים בהם רשאי יהיה הנציב לדחות את הבקשה, כדי לאפשר לו להתגבר על עומס הבקשות שוודאי יוגשו.

סטיה מההוראות

התקנות קובעות לראשונה, שאם נתגלתה בספריו של נישום סטיה שאינה מהותית לענין קביעת הכנסה, לא יראו בסטיה זו בלבד אי־קיום הכללים.

סעיף זה נועד להקל את תוצאותיו של פסק דין שקבע הלכה עוד ב־1965, לפיה כל סטיה בהוראות הנציב בדבר ניהול פנקסי חשבונות, למעט סטיה מכנית או מקרית, מאפשרת לפקיד השומה לפסול את הספרים. לפי הכלל החדש ישקלו מעתה את מידת השפעתה של סטיה על קביעת הכנסתו של הנישום.

מדד שערי המניות בבורסה התל־אביבית

100 — 31.3.67

	20.3.73	19.3.73
מדד כללי	307.71	310.10
כספים וביטוח	261.62	262.51
מזה:		
בנקים מסחריים	292.19	293.13
בנקים למשכנתאות	253.18	253.81
מוסדות מימון ענפיים	248.29	249.96
חברות להשקעה	261.16	261.76
תעשיה	451.80	455.90
מסחר ושירותים	444.56	462.51
מקרקעין בינוי ופיתוח (פרט למהדרין)	271.40	274.84

שער

מפרסם שערי מטבעות ומדליות

ב"שער" ניתן למצוא מדור שבועי מורחב ובלעדי של מחירי מטבעות זכרון ומדליות במלכ־היה.

כן מפרסם "שער" ידיעות כלכליות ומעודכנות, מדורים של מחירי ניירות ערך ופרשנות על הבורסה בת"א, נתוני מאזנים ותשקיפים של חברות, מדור לניתוח תחשיבים של מס־הכנסה, מדור שבועי בלעדי על פטנטים ותהליכי ייצור, מדור שבועי לפסיקה והחקיקה בענייני כלכלה ופיננסים, רשימות מלאות על חברות חדשות שנרשמו ברשם החברות, רשימות מלאות של רשיונות ייבוא שהוצאו ע"י משרדי הממשלה, שערי מטבעות ברח' ליליבלום וכיוצ"ב.

"שער" הוא כיום העתון היחיד בארץ, המפרסם רשימה מלאה ומעודכנת של 1200 שערי ה"תל־סטרים" הוא מקדים ב־12 שעות את העתונים הלועזיים המיובאים מחו"ל. פרסום השערים מלווה גם בדברי פרשנות קצרים על אירועי יום המסחר האחרון בבורסה.

בהו' המנויים: רח' חיסין 4א', תל־אביב 64 284 טל. 5־281315. (מ)

חבילת שי־ תפוזי JAFFA לארה"ב

המכירה ליחידים:

פרדס סינדיקט בע"מ, רח' קפלן 8, טל. 253456, תל־אביב

יכין חברה חקלאית בע"מ, רח' קפלן 2, טל. 254351, תל־אביב

תנובה אקספורט בע"מ, רח' לינקולן 17, טל. 283211, תל־אביב

מכירה קבוצתית באמצעות יונייטד ישראל פרודוקטס אקספורט (1971) בע"מ, דרך יפו 34, טל. 822261 תל־אביב.

המכירה לתיירים בבתי המלון בארץ, בחברות תיירות ובמשרדי נסיעות.

מחיר חבילת שי באריזה המהודרת, כולל משלוח ומסירה בבית המקבל בכל מקום בארה"ב *), —.50 ל"י (לתיירים 11.00 $) — משקל ממוצע 7 ק"ג.

אספקה בארה"ב החל ממחצית חודש מרס

* למעט הוואי, פלורידה, קליפורניה, אריזונה, אלסקה, עמק הריו־גרנדה בטקסס, פורטו ריקו, איי הבתולה.

דחוף עד 31 במרץ

תזכורת למעביד

בעריכת המאזן זכור להפריש את הסכום השנתי לפיצויי עובדים

לקופה לפיצויי פיטורין שליד בנק המזרחי המאוחד בע"מ

וכך תיהנה מהוצאה מוכרת. אם הצטבר אצלך חוב פיצויים משנים קודמות תוכל להפריש עתה לקופה לפיצויי פיטורין שלנו ואף הוא יוכר כהוצאה פטורה ממס.

לשרותך:

הקופה לפיצויי פיטורין שליד בנק המזרחי המאוחד בע"מ

פנה ללא דיחוי אל אחד מסניפינו

או אל המשרד הראשי: רח' אלנבי 113, טלפון 624341.

בנק המזרחי המאוחד בע"מ

הבנק השומר אמונים לכל אחד

ספיר הוסמך לעבד הצעת חוק שתעניק הקלות לחברות השקעות שיקיימו תנאי החברה לישראל

מאת כתבי „הארץ"

ועדת השרים לענייני כלכלה הס־כימה אתמול את שר האוצר לעבד הצעת חוק להעניק לכל חברת השקעות, שתקיים את תנאי החברה לישראל, אותן הקלות שניתנו ל־חברה עם ייסודה לפני ארבע שנים. הועדה הסמיכה את מר ספיר לבחון את האפשרות שהממשלה תשתתף בחברה בשיעור שלא יעלה על שבעה אחוזים מהון המניות.

החלטת ועדת השרים מתייחסת ל־חברת השקעות בהון רשום של 100 מיליון דולר שבעליה יבואו מאירו־פה. בשלב ראשון יהיה ההון הרשום 30 מיליון דולר. כל משקיע יתחייב בסכום של מיליון דולר לפחות. עד כה חתמו על ההתחייבות לרכוש מניות בחברה 18 משקיעים מגרמניה, ש־וייץ, פינלנד ועוד.

נמסר אתמול כי בעת חקיקת חוק החברה לישראל נקבע שאם יעלה הנסיון יפה, תיבחן האפשרות להנ־היגו בצורה כללית במשק לגבי כל חברה שתקיים את תנאי החברה ל־ישראל.

שר האוצר יגיש הצעת חוק לעידוד השקעות הון לחברות עתירות הון, שיעניק הקלות במיסוי כמו פטור ממס הכנסה וממס רווחי הון במשך 30 שנה, הטבות במס חברות שלא יעלה על 28 אחוז, פטור ממס על דיווידנד.

המחצבות בכרמל

שר החקלאות, מר חיים גבתי, מסר אתמול לועדה כי נוכח חוות הדעת של היועץ המשפטי, הקובעת כי ל־ועדת השרים אין סמכות כלשהי בענין מחצבות המלט בכרמל אין הוא יכול למלא את התפקיד שהו־טל עליו לבחון את השאלה. בעקבות הודעתו של מר גבתי וחוות דעתו של היועץ המשפטי שקבע כי אין לועדת השרים סמכות לדון בנושא החליטה ועדת השרים לא לדון ב־בקשתה של נשר להגדיל את המח־צבה בכרמל ב־2000 דונם נוספים. הועדה הטילה על השר בר־לב לב־דוק מטעמה את השאלה.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 13)

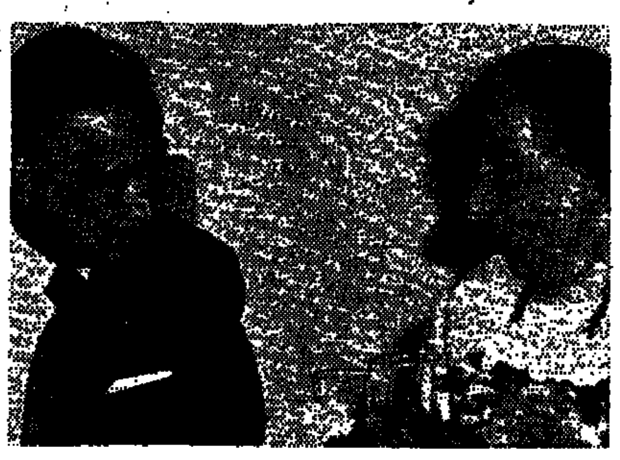

ראש הממשלה גב' גולדה מאיר בשיחה עם סגן נשיא קוסטה ריקה, מר ח.א. בנילה, בסעודה שנערכה לכבוד האורח במישכן נשיא המדינה (תצלום: פוטו אמקה)

קולנוע שדרות בתל־אביב נסגר מקץ 30 שנה

לא ידוע מה ייעשה בבניין שפונה

מאת סופרת „הארץ" בתל-אביב

קולנוע שדרות, מהוותיקים ב־בתי הקולנוע בתל אביב, נסגר השבוע.

עו"ד כהנא, בא כוח בעל הבניין, מר סולובייב, אמר שהנכס לא נמכר ולא ידוע עדיין מה יעשה בו, אולם השבוע בא על סיומו חוזה השכי־רות עם מר פריין וזונגפלד, שהפעיל את קולנוע שדרות במשך כ־30 שנה.

סבלים מוציאים ציוד

אתמול לפני הצהרים מסר מר זו־נגפלד את מפתחות בית הקולנוע לעו"ד כהנא. בחזית הבניין התנו־סס עדיין שלט הפרסום לסרט „הי־תפת המכני" אולם סבלים כבר הי־חלו בהוצאת ציוד. נודע כי מר זונגפלד נדרש להגדיל את תשלומי השכירות אולם בשל התפוסה הי־נמוכה לא עלה בידו לעמוד בדרי־שה זאת. „הקליינטים שלי עוזבו את האיזור, לא באים דיירים חדשים.

בנקאות וכיתות

„שדרות רוטשילד הפך לרחוב של בנקים וחברות ביטוח. גם הטלוויזיה תרמה לחיסול. הבניין מיושן, צריך להשקיע לפחות רבע מיליון לירות בשיפוצו וגם אז ספק אם אפשר יהיה לקבל חזרה את ההשקעה. זהו זה, נגמר", אמר מר זונגפלד בעצב.

ותיקי תל־אביב זוכרים עוד, כי מה שידוע לדור הצעיר כקולנוע שדרות, שימש בימי תל־אביב ה־קטנה אכסניה לתיאטרון הארץ הי־שראלי ולהבימה, וידע ימי זוהר, כאשר שדרות רוטשילד ומרכז תל־אביב שמשו אזור מגורים מוסס.

מספר הצופים פחת

בשנים האחרונות ובמיוחד מאז הופעלה הטלוויזיה, הלך ופחת מספר המבקרים בקולנוע ורק לעתים רחו־קות, עם הצגת סרט טוב במיוחד, שבו אל האולם הקטן צופים מכל חלקי העיר. „מה הרגשתך", שאלתי אתמול את פריין וזונגפלד. „אני לא יכול להסתיר, עצוב מאוד".

"מטומטם" לסיור בטיחות אינה עבירה

(ע)- אדם שהועמד לדין על הטחת הכינוי מטומטם בסייר בטיחות, זוכה אתמול על ידי שופט השלום התל־אביבי אליהו ויגודר, אשר קבע כי אין בכך משום עבירה על החוק. תובע המשטרה, סמל ארי זיד־אב, טען כי הנאשם, גד רמון מיפו, הע־ליב ב־19 באוקטובר אשתקד את סייר הבטיחות משה רוזנברג ב־הטיחו בו „מטומטם" בשעה ש־פיקח על התנועה ברחוב אבן גבירול. הסמל דוד אב אבן, כי היה בכך משום העלבת עובד ציבור. הנאשם הודה בעובדות אך השופט ויגודר קבע כי „לא הוכח לי שסייר בטיחות הוא עו־בד ציבור לפי החוק ולכן העוב־דות אינן מהוות עבירה". הנאשם יצא זכאי.

המחאה של 20 מיליון מקרן ההתנדבות לקליטת עליה הוגשה לגולדה

(ה.צ.מ.). אני מקווה שבחודשים הקרובים תשלימו את מבצע גיוס ה־100 מיליון ל"י שנטלתם על עצ־מכם, תוך שילוב מאמץ גיוס הכס־פים עם פעולת הסברה לגבי תוכני־הם - הן למפעל הקליטה הן לחברה הישראלית — אמרה אמש ראש ה־ממשלה, גב' גולדה מאיר, בטקס שנערך בלשכתה בירושלים. במעמד זה הגיש מר מרק מוסבין, יו"ר ה־הנהלה הציבורית של הקרן, המחאה על סך 20 מיליון ל"י לגב' מאיר כתשלום ראשון מתוך הסכום אשר גייסה קרן ההתנדבות לקליטת עליה.

שר האוצר, מר פנחס ספיר, אמר כי התחיות העליה לשנה־שנתיים ה־קרובות מחייבות לא רק מילוי הצר־כים הכספיים אשר היו צפויים, אלא אף הגברתם.

נפתחו משרדי הסתדרות עובדי המדינה בירושלים

(ע). משרדי מרכז הסתדרות עוב־די המדינה נפתחו אתמול בירושלים, בעקבות החלטת ועידת הסתדרות עובדי המדינה הועברה המרכזות של ההסתדרות.

סמינריון על בעיות ארגונים וולונטריים

(ע). כיצד אפשר להביא לשיתוף פעולה ממשי בין אירגונים וולונט־ריים מתחרים, האם ניתן לתת הכ־רה מקצועית לעבודה המתנדבים של הארגונים האלה בתחומים בהם עוסקים? שאלה זו ורבות אחרות יועלו ביום עיון ראשון במינו של כל הארגונים הוולונטריים בישראל שייערך ביום ה' באוניברסיטת בר־אילן. על ידי בית הספר לעבודה סוציאלית באוניברסיטה, בשיתוף ה־מרכז לשירותי התנדבות במשרד ראש הממשלה.

חברת לי תנקוט אמצעים משפטיים נגד זיופים

חברת לי האמריקאית המשווקת מאן ג'ינס, החליטה לנקוט אמצעים משפטיים נגד כל היצרנים המקו־ריים המחקים את הצרתה, בעיקר את דגמי הג'ינס.

החברה האמריקאית היא בעלת מפעלים בלעדיים הרשומים במרבית ארצות העולם וגם בישראל. המפעל היחיד בישראל המורשה לייצר את דגמי לי המקוריים הוא ליגת, המוצ־ר"ך לתשלובת פולגת.

✶ ההנהלה הציונית הביעה את מול חרדה לגורלם של 12 היהו־דים הכלואים בעיראק. לנוכח ה־שמועות המגמתיות שהופצו על הקלה כביכול במצבם של יהודי עיראק, קבעה ההנהלה הציונית כי הידיעות שנתקבלו לאחרונה מוסרות על כצר קתם הגוברת. היא קראה לשיחרורם המיידי של שלושת היהודים הכלואים בבתי כלא בסוריה: נסים קטרי, יוסף סואד ואלברט אליה, מזכיר הקהילה היהודית בביירות, שנחטף בביירות ונלקח לתא כלא בדמשק.

✶ הצעה להקמת מרכז נקבניות נוקי במושב זרעית, שבגליל, הועלתה אתמול על ידי ד"ר רענן וייץ, ראש המחלקה להתיישבות בסוכנות היהו־דית בביקורו במושב.

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

יוסף בורשטיין ז"ל

תיערך אזכרה וגילוי מצבה מחר, יום חמישי, י"ח באדר ב', תשל"ג, 22.3.73, בשעה 2.30 אחה"צ.

נפגשים ע"י השער בבית־העלמין קרית־שאול.

המשפחה

בצער רב ובגון קודר אנו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה

ברכה הורניק ז"ל

הלויה תצא היום, יום רביעי, י"ז אדר ב' תשל"ג (21.3.73) בשעה 14.00 אחה"צ, מבית ההלוויות העירוני ברח' דפנה 5, תל־אביב, לבית העלמין בחולון.

המתאבלים:
בנה וכלתו בנימין ופנינה קופל
בתה וחתנה פרידה ויצחק לונג
נכדיה: יוסי, דיצה, דורית וזאב

בצער עמוק אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

משה בן־דב ז"ל

איש העליה השלישית

הלויה תצא היום, יום רביעי, י"ז באדר ב' תשל"ג, 21.3.73 בשעה 11.00 לפנה"צ מביה"ח „רמב"ם", חיפה לבית העלמין החדש ליד כפר סמיר.

אוטובוס מיוחד יעמוד לרשות המלווים בשעה 10.15 לפנה"צ ליד בית הכנסת קרית חיים רח' הגדוד העברי (ג') 22.

המתאבלים:
אשתו — צילה
בתו וחתנו — צפורה ושרגא שגיא
בנו וכלתו — דרור ונאורה בן-דב
אחיו וגיסתו — ישעיהו ואלה בן-דב
נכדיו — רינת, כליל, גיא והילה
וכל בני המשפחה

לישורון שיף

מנכ"ל חברת קו צנור אילת — אשקלון

אתך אנו באבלך במות עליך

אמך ז"ל

נתיבי נפט בע"מ
הדירקטוריון וחבר העובדים

בצער ובגון אנו מבכים את פטירתו של יקירנו

ד' אברהם (אדולף) בן מרדכי רוזמן ז"ל.

הלויה תצא מביתו רח' יעקב 55 רחובות, לבית העלמין הישן היום, יום רביעי, י"ז אדר ב' תשל"ג (21.3.73) בשעה 1.00 לפנה"צ

המתאבלים:
אשתו, אחיו ומשפחתו

במלאות שלושים לפטירתו של יקירנו

דב"ם **יהודה** (יודי) **ליטני** (ליפשוביץ) ז"ל

תערך אזכרה וגילוי מצבה מחר, יום חמישי י"ח אדר ב' תשל"ג, 22.3.73, בשעה 2 אחה"צ בבית העלמין הצבאי בחיפה. אוטובוס מיוחד ייצא בשעה 1.30 מכביר היינה 12 הר הכרמל.
הודעה נתונה לכל המכרים.

המשפחה

במלאת שנתיים לפטירתה של יקירתנו
הבלתי נשכחת

יהודית סגל ז"ל

נעלה אל קברה ונתייחד עם זכרה

מחר, יום חמישי, י"ח באדר ב' (22.3.73) בשעה 11.00 לפנה"צ בבית העלמין בחולון.

נפגשים ליד השער החדש לבית העלמין.

המשפחה

במלאת 3 שנים לפטירתה של

זהבה כובני ז"ל

(לבית סטולר)

תתקיים אזכרה ליד קברה מחר, יום חמישי, י"ח אדר ב' תשל"ג, 22 במרץ 1973, בשעה 4 אחה"צ.

מוקירי זכרה נפגשים ליד שער בית העלמין.

משפחות סטולר, כובני

מטה מרחב חיפה
משטרת ישראל

משתתף בצערו של

סמל־ראשון יוסף דבי

במות עליו

אמו ז"ל

לרותי שלנו והמשפחה

אתכם אנו באבלכם הכבד

הצוות וילדי בי"ס "און"

לחברנו

עמוס יודנברג

משתתפים בצערך על מות

אביך ז"ל

ההנהלה והעובדים אמידן בע"מ
אדיס-אבבה

למשפחת מישקין

משתתפים באבלכם הכבד
על מות

נחום מישקין ז"ל

משפחת הולנד

בצער רב ובגון קודר אנו מודיעים על פטירת
אמנו וסבתנו היקרה

הלנה פישלזון ז"ל

(לבית כהן)

הלויה תתקיים היום, יום ד' י"ז באדר ב' תשל"ג (21.3.73), בשעה 11.00 לפנה"צ בבית העלמין במושב ניר צבי.

המשפחות המכולות:
לולה פישלזון — ארגנטינה
משפ' פרסמן — ניר־צבי
משפ' פז מרדכי — מושב ניר־צבי
משפ' פז מאיר — פ"ת
מושב ניר צבי
משפ' אליאב — תל־אביב
משפ' כרמל — ירושלים

כפר הנוער הדתי — כפר חסידים

האזכרה
לזכרו של חברנו

ד"ר נתן הופמן ז"ל

ליום השלושים של פטירתו

תתקיים ביום ב', כ"ב אדר ב' תשל"ג (26.3.73) בשעה 16.00 בבית הכנסת של הכפר.

חבריו ומוקירי זכרו מוזמנים.

למונטי בנדורי

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

חברי המחלקה לאלקטרוניקה
מכון ויצמן למדע.

ביגון מר הננו מודיעים על פטירת

מרגרטה מריה בוימוביץ

בת יצחק הרשקוביץ

הלויה התקיימה ביום ט"ז באדר ב' תשל"ג, 20.3.1973

המשפחה

לרות וד"ר עמנואל זיידנמן

אתכם באבלכם במות

יעקב קסל ז"ל

ועד הרופאים
ועד מנהלי מחלקות
בית חולים הלל יפה
חדרה

לאריה פז ולמשפחה

אתכם אנו באבלכם על מות

פניה פז ז"ל

הלינה, דני, דורית והאמא
רנה וקרול וקסלר
שרה ואריה אדליסט

לברוך ברוכי

אתך באבלך בהלקח ממך

אמך ז"ל

ההנהלה וחבריך לעבודה
החברה לכבלים
וחוטי חשמל בישראל, בע"מ

המשתתפים בכנה באבלו של חבר ההנהלה

ישורון שיף

במות אמו

חסיה ז"ל

הדרי אשקלון
אגודה שיתופית חקלאית בע"מ

אנו משתתפים בצערם של חברינו

שלמה כהן ומשה כהן

במות עליהם

האם ז"ל

אגד
ההנהלה והחברים

למר עמוס אידלסון ולמשפחתו

על מות האמא

רוזה ז"ל

תנחומים

דיירי הבית ברח' בצלאל 11, ת"א

לנחום מירסקי

אתך באבלך על מות אחותך

יונה קמפל ז"ל

בית פקר פלדה

לאלעזר ודן

אתכם באבלכם הכבד
במותה הטראגי של אמכם

יונה קמפל ז"ל

לבית מירסקי

שנספתה בתאונת דרכים

בית מקבי סביון

אוניברסיטת תל-אביב
מורי ותלמידי הפקולטה
לאמנויות ותקשורת
החוג למוסיקולוגיה

אבלים על מותה של

יונה קמפל

ומשתתפים בצער המשפחה

לדרור בן־דב

אתך באבלך על מות

אביך ז"ל

הנהלת „כור סחר-חוץ"

לדרור בן־דב

משתתפים בצערך על מות

אביך ז"ל

קו לעצוב בינלאומי בע"מ
ההנהלה והעובדים

הנהלת המרכז למיכון משרדי וחבר עובדיו

אבלים על מותו ללא עת של מנהל לשכת הכרות ת"א לשעבר

פנחס שטרן ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

את מות הידיד

פנחס שטרן

מבכות יחד עם

הלינה, דני, דורית והאמא

המשפחות:

אדליסט	מינץ
ברטור	נייברג
ברכפלד	עירן
בר-פלד	פיין
גורליק	פלונסקי
וקסלר	קגנובסקי
זימיאן	קגנוביץ
כץ	קליר
לוי	רוטנברג
מאיר	שווייץ
מיצנמכר	שליט

هكذا من الاصل

מונו כונסים לאמקא מודל

מאת יהודה אריאל, כופר „הארץ"

ם בית המשפט המחוזי בחי־ אברהם שאן, מינה אתמול כונסים ומנהלים מטעם בנק ים ובנק לאומי למפעל אמקא מתצרי עור בכרמיאל, כדי ל־ ולהבריאו ולאפשר לו לייצר. הכונסים הם עוה"ד משה שמואל בכר.

המשפט אישר את בקשת ה־ לקבל הלוואות עד רבע מיל־ מהבנקים שביקשו מינוי

כונסים להגיש לבית המשפט על מצב המפעל עד 30 באפר־ אישר בית המשפט שבעלי מר א. תאסקי ואשתו, ימ־ עבוד מאחר שבידי המפעל ייבוא במיליון ל"י לארה"ב גם.

ועצת פועלי כרמיאל השתולל אשראי נתן למפעל כדי לסייע עבר על קשייו ולאפשר לב־ ליה, רובם עולים, להמשיך בו.

בית משפט השלום באילת אתמול בעלי מיכליות זרה ... ם מי נמל אילת ב־ 1972 והטיל עליהם תשלום 10 אלפים ל"י.

חב' הביטוח מבקשות מספיר לא להטיל המס של 3.5%

מאת כופר „הארץ" לענייני כלכלה

חברות הביטוח שלחו שלשום מברק לשר האוצר מר פנחס ספיר, בו ביקשו ממנו לשקול מחדש את החלטתו להטיל מס של 3.5% על רווחי החברות והשכר שהן משל־ מות לעובדיהן, כ־1 באפריל. נימו־ קי הבקשה כפי שפורטו במברק הם:

✱ המס החדש מוגדר כחלק מ־ מס ערך מוסף — ואין הצדקה לפ־ טור השנה את כל המשק ממס זה, ולהטילו באופן סקטוריאלי רק על בנקים וחברות ביטוח;

✱ רווחיות ענף הביטוח איננה גבוהה מרווחיות ענפים אחרים ב־ משק, ואין להכביד דווקא עליהם ב־ מיסוי חדש;

✱ צורת חישוב המס לגבי חב־ רות ביטוח מסובכת ביותר. למשל, חברות המעסיקות סוכנויות כלליות ישלמו פחות מס חדש מחברות ה־ מעסיקות פקידים וסוכנים בודדים. לכן יגרום המס המוצע החדש גם עיוותים ואי־צדק בתוך הענף.

ראשי הענף העלו טיעונים אלה גם בפגישה שקיימו ביום ו' עם רא־ שי נציבות מס הכנסה, ובראשם ה־ ממונה על הכנסות המדינה. נציגי החברות, היו ד"ר גרינברג, אברהם טיבר, שמעון עירדור ושמואל גוט־ ליב, אמרו כי המס כה מסובך לגבי ענף הביטוח, עד שרוב המדינות ב־ חו"ל שהטילו מס ערך מוסף, פטרו ממנו את ענף הביטוח. כדוגמה לכך הזכירו את בריטניה, שם הוצאו חב־ רות הביטוח ברגע האחרון מתחולת מס ערך מוסף, לאחר שהענף גלל בטיפת החוק. הפגישה נסתיימה ל־ לא החלטות מעשיות, לאחר שנציגי האוצר אמרו כי הם רק מבצעי מדי־ ניות ואינם מחליטים עליה.

עמיגור הורתה לתקן הביוב בכרמיאל

מאת כופר „הארץ"

הוראה לתקן מיד את הביוב ה־ מרכזי במרכז כרמיאל במקום שמזה שבוע זורמים השפכים בחוצות, נתן אתמול מנכ"ל עמיגור מר אברהם ציגל („הארץ" מאתמול).

עובדי המטבח בבילינסון חזרו לעבודה תקינה

עובדי המטבח בבילינסון חזרו אתמול לעבודה תקינה לאחר שצייתו לצו בית הדין לעבודה שהורה להם לעשות זאת.

על רקע הצעת התיקון לחוק מס הכנסה

חברות הביטוח לא השקיעו החודש באג"ח ממשלתיות

מאת אלעזר לוין, מכתב „הארץ" לענייני כלכלה

בפעם הראשונה מזה שנים רבות לא השקיעו החודש חברות ביטוח־ החיים כספים באג"ח ממשלתיות, על חשבון תקבוליהן מפרמיות ביטוח. בדרך כלל רוכשות החברות בכל 15 לחודש אג"ח ממשלתיות לזמן ארוך בכ־4 מיליון ל"י. אולם בשל הבהלה שפשטה בציבור, עקב התכניות לחייב החסכונות מסוג זה במס הכ־ נסה, היו בשבועיים האחרונים משי־ כות של 10 עד 12 מיליון ל"י מהר חברות, ולכן לא נותרו בידן ביום ה' שעבר כספים להשקיע באוצר.

לפי ההסדר המקובל מאז 1959 משקיעות החברות 60% מההכנסות נטו מביטוח חיים (הפרמיות בניכוי עמלות הוצאות) באג"ח של חברת החשמל, ו־40% באג"ח ממשלתיות. ב־1972 השקיעו החברות בצורות אלו כ־120 מיליון ל"י, כלומר כ־10 מילי־ ון ל"י לחודש. התחזית לשנה זו היתה להשקיע כ־150 מיליון ל"י. ב־ אחת החברות הגדולות בענף הסתכמו המשיכות בשבועיים האחרונים בכ־3 מיליון ל"י.

מקורות ענף הביטוח מהוררים כי האווירה שיצרה הממשלה סביב ני־ כוי מס מהחסכונות מעמיד בסכנה את עתיד הענף. הם מציינים כי הציבור המבוהל מושך כספים מהקופות למ־ רות שבהצעת החוק נאמר במפורש שכל חסכון עד 1.4.73 יהיה פטור ממס, ואין בסיס רציונאלי למשיכת הכספים מתכניות הביטוח.

יו"ר התאחדות חברות ביטוח חיים, מר אברהם טיבר, הודיע כבר בראשית מארס למנכ"ל האוצר, מר אברהם אגמון, כי הציבור מתחיל למשוך חסכונות, ויש אפשרות ש־ החברות לא יוכלו החודש לרכוש אג"ח ממשלתיות חדשות. מאוחר יו־ תר שלחה ההתאחדות מברק בענין זה לשר האוצר, וכן קיימו ראשיה שיחות טלפוניות עם היועץ אגמון, שטסל (החשב הכללי) והיודער (ה־ ממונה על הכנסות המדינה). ב־16 במארס חזרו ראשי הענף והודיעו בעל פה למר אגמון כי בחודש זה לא השקיעו כספים בבנק ישראל. שלושים יום להתאחדות מר גלעד מבנק ישראל, הממונה על הנושא, ושאל בתמיהה מדוע לא השקיעו ה־ חברות בחודש זה באגרות חוב ממ־ שלתיות, כמנוהג.

עוד נמסר, כי מאות חוזים לבי־ טוח חיים אינם נחתמים, בשל חשש הלקוחות שהחסכונות יהיו חייבים במס עם משיכתם, כפי שמציע ה־ אוצר. אחת החברות מסרה כי קיבלה עשרות פניות טלפוניות מלקוחות לעכב חוזים שהיו בשלב גמר. כל זאת, למרות שמארס נחשב לאחד החודשים הטובים בשנה בביטוח, בשל זיכויי המס שמקבלים בו על שנה שלמה.

נציגי הבנקים הגדולים, ביניהם בל"ל ודיסקונט, מסרו במקביל בדיו־ נים פנימיים של לשכת התיאום, כי גם אצלם מורגשים עיכובים והאטה בקצב ההצטרפות של חברים חדשים לקופות גמל, בשל אותם חששות.

הארכיאולוגיה נכנסת לעידן המחשבים

מאת יהודה אריאל

עד לפני שנתיים היו הכנסים השנתיים של החברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה הבמה העיקרית לפרסומי הארכיאולו־ גים וחוקרי הארץ. רבו מספר הפרסומים המקצועיים בספרי־ שנה, בירחונים בעברית ובאנ־ גלית, בספרים.

הבמה העיקרית ליהודה של חקירת הארץ נוסדה אשתקד עם קיום הקונגרס הארכיאולוגי ה ראשון, שבאמצע מארס השנה היה לה המשך באולמות מוסד ון־ליר בירושלים. יומיים הוק־ דשו בעת ובעונה אחת במספר אולמות 70 הרצאות. כל הרצאה חצי שעה, כולל ויכוח של כרבע שעה.

קשה למרצה למצות את נושא המחקר של עליו עבר שנה או שנים. קשה לקיים ויכוח במס־ גרת של דקות ספורות. בפרט באותם הנושאים השנויים כל כך במחלוקת כמו מגידו, עליה קיימות עתה שני אסכולות.

הארכיאולוגיה עדיין מדע חדש יחסית. על פי שכבות מנסים לאמוד את התקופות. מה שהיה מוסכם לפני 20 שנה, לא תמיד עומד בביקורת חוזרת של הדו־ רות הבאים. חפירות חדשות במקומות שונים חורים אחר הרים על אתרים. מספר החפירות הא־ רכיאולוגיות בארץ גדל מאוד. ה־ צורך לערוך חפירות־הצלה מע־ לה בעיות חדשות. לעתים קרו־ בות אין תקציב ואין זמן להר־ חיב את חפירות ההצלה. יתר על כן, מספר הארכיאולוגים הולך וגדל. פתיחת פקולטות לארכי־ אולוגיה גם בתל־אביב וגם ב־ חיפה יצרו ניגודי השקפות בין ותיקים לבין צעירים, ובין פרופ' ישעיהו ידין ובין פרופ' יוחנן אה־ רוני. גם חוקרי תנ"ך והיסטור־ יונים מעלים את טענותיהם ביחס לקביעות בעקבות החפירות.

ללא מכסים

כאשתקד גם השנה לא היתה פתיחה רשמית לקונגרס ולא נפילה מפוארת כבכנסים מדעיים אחרים. אחד המארגנים, סגן מנהל אגף העתיקות ד"ר משה דותן, אמר: לא כל אלה שביק־ שו להשתתף בקונגרס התקבלו. אלא 450 איש בלבד. גם זה יו־ תר מדי, האולמות צרים מלהכיל את כל השומעים. ההרצאות רבות מדי. ד"ר דותן סבור שיש למ־ צוא דפוסים חדשים לקונגרס הארכיאולוגי. אבל ולא פירש.

אחד הקשיים בארגון קונגרס כזה הוא הרכב ההמון של המש־ תתפים, שכולם עוסקים בתפקי־ דים במשרד החינוך, בנוטרות וב־ הוראה. יתכן שיימצא דרך לרכז את ההרצאות בנושא מסוים, כמו בנגב או חפירות ירושלים. אין ספק שיומיים אינם מספיקים ל־ קונגרס השנתי.

מזכיר החברה לחקירת ארץ־ ישראל ועתיקותיה מר יוסף אבירם, הודיע שבמהלך הלא־ רחוק ייערך בארץ קונגרס אר־ כיאולוגי ים־תיכוני בשיתוף חוקרים מכל העולם. אחרי מל־ חמת ששת הימים, כשנפתחו שט־ חים חדשים לחקירה, נתברר שיש לשנות גישות לאתרים שונים.

מיבצעים בארצות אחרות

באחד המושבים של הקונגרס שנערך באודיטוריום של מוזי־ און ישראל הושמעו ארבע הר־ צאות על ארכיאולוגיה של אר־ צות שכנות. שניים על ידי חוק־ רים מחו"ל העובדים בדרום ערב ובאיראן. שתי הרצאות היו של חוקרות ישראליות ד"ר רות עמירן על ספה־יהיה שבאיראן, ד"ר טרודה דותן, על חפירת משלחת ישראלית בקפריסין. ה־ דברים היו מעניינים במיוחד ל־ חוקרים הישראלים, בגלל הנוש־ אים הזהים עם החקירות בארץ.

משלחתה של ד"ר דותן היתה הראשונה שפעלה בצורה מאור־ גנת וכישראלית בחו"ל, בהצלחה יוצאת מהכלל מבחינת המימצ־ אים ובחוית השטח. היתה זו אחת מ־12 משלחות זרות בקפ־ ריסין. בימים אלה נתקבלה הו־ דעה ממשלת קפריסין המאפש־ רת תצוגת המימצאים בארץ ב־ חורף הבא. משלחתנו בקפריסין באתר החפירות אנגומי, בו הי־ תה תעשיית נחושת, מצאה באתר של שני הוגם ככלולי כ־10,000 כלי קרמיקה. אלה כלי כנענה זעירים המכולאים עשרות ארג־ זים, נוסף על מימצא עשיר אחר, לדברי ד"ר ט. דותן לא הצטערו בקפריסין, שסוף סוף, אחרי ב־ קשות של שנים, נתנו לישרא־ לים את רשות החפירה באי.

החפירה בארץ אחרת היא דבר מקובל. גם ישראל מאפשרת ל־ משלחות מחו"ל לחפור כאן לפי רשיון. הדבר מקל על תקציב אגף העתיקות, מאפשר לחקור יותר אתרים וגם מאפשר ויכוח מדעי יותר מעניין. יתר על כן, לארצות רבות אין שטחי חפי־ רה עתיקים כמו בארץ ובעולם העתיק. קיים צורך לאפשר חילו־ פי דעות והשגת ידע מהרצאות השכנות לשם השוואה למימצ־ אים כן הארץ, דבר הניתן רק בדרך של חילופין.

בקונגרס בירושלים הושמעו גם הרצאות על נושאי מחקר ש־ הם שולי־יוצא מהמצילות הארכ־ יאולוגית. כגון הרצאת ד"ר זאב ייבין: מהו דרך ומהו ד־ רוב בתקופת התלמוד. או מר יוסף פורת על לימוד מערכות השקאה קדומות באזור ההיסטוב חדשה שבאל בבקעת הירדן. מר שמואל אביצור סקר את ייצור הסוכר בתקופות קדומות בארץ.

תשובות מהמקורות

בקצור שרבים מהארכיאולוגים הצעירים תלושים מהמקורות ש־ לנו, בעוד שראשוני הארכיאו־ לוגים שלטו במקורות ובעיקר בתלמוד, דבר שסייע להם בפיע־ נוח כלים, כתובים וחקיקות. אחדים מהחוקרים הצעירים אכ־ נם הסתמכו על מקורות התל־ מוד כפי שקיבלו כאחרים, אבל הטעימו אינני בקי בסוגיה זו או אחרת בתלמוד ואולי אחד הנוכחים יוכל לסייע לי במציאת מקור נוסף. עיקר ידיעתם של הצעירים במקורות שלנו בא ל־ הם מאנציקלופדיות לצורך ענין מסויים, אבל אין ביכולתם לד־ לות מהמקורות עצמם לצורך ע־ בודתם.

לעומת זה מביאים הצעירים תפיסות חדשות. מר גרשון אדל־ שטיין ואחרים עיבדו שיטה חד־ שה לאפשר רישום מימצאים אר־ כיאולוגיים במחשב. לדעתו ה־ שפע העצום של מימצאים איננו מאפשר לאדם לחבר את הנתו־ נים בעלי המשמעות לגבי עבו־ דת המחקר שלו. לכן דרושות שיטות למיון משמעותי של כל המימצאים והארכיאולוגים ש־ יאפשר תבונה שלמה של כל הנושא. מר אדלשטיין הכין שי־ טה חדשה למיון קרמיקה לפי קריטריונים צורניים ותפקודי־ באליים, והאפשרות זיהוי מוחלט על פי מספרים קבועים — וזאת מבלי להיעזר עוד בשמות הרבים והשונים, שלא אחת גורמים ל־ בלבול מושגים.

אכן העתיק נפגש עם החדש הארכיאולוגיה נכנסת לעידן ה־ מחשבים.

חזני: מטרת משרד הסעד — אוטואמנסיפציה סוציאלית של הנזקקים

בכנסת

מאת מתי גולן

מטרתו המרכזית של משרד הס־ עד בעשור הקרוב היא להשיג אר־ טואמנסיפציה סוציאלית של הנזק־ קים על מנת להערך גבוהה למתן תשובות ערכיות לבעיות שנוצרו עם השנים — אמר אתמול שר ה־ סעד, מר מיכאל חזני, במסגרת סקי־ רתו על פעולות משרדו. בהתאם להמרכזה זו, אמר השר, חולק מש־ רד הסעד לשלשה אגפים: אגף לשי־ רותי רווחה ושיקום; לילד ולנוער; לשירותי תיקון ומניעת עבריינות; לעניינים לשכה וקהילה; למחקר, תכ־ נון והכשרה; לתפקידים מיוחדים.

מר חזני סקר את הפעולות בתחו־ מים הבאים:

✱ פעולות למען הזקן: 2,000 קשישים יסודרו במוסדות מתאימים לעומת 1,300 בשנת 1972; כ־30,000 קשישים יהנו מקצבת זקנה מיוחדת (קיום) בסך 68,750 מיליון ל"י (54 מיליון ב־1972).

✱ דור הצעיר — ילדים ובני נו־ ער, מפגרים: 14,700 ילדים יסודרו במוסדות פנימייתיים לעומת 10,600

מיכאל חזני

ב־1972; 13,000 ילד יסודרו במעונות יום (10,000); 71,000 תלמידים יק־ בלו מענק לתלמיד (31,000); 133 בתי מלאכה בפנימיים (109); 7,570 מפגרים יזכו לטיפול בקהילה (3,400) ובמעונות (4,170) לעומת 6,870 ב־1972.

✱ הכשרת כח אדם: במכון להכשרת עובדים סוציאליים נבחי־ רו השנה ילמדו השנה 600 איש (300 ב־1972).

✱ הסדר בעיית גובה התמיכה: בהתאם לסיכום עם משרד האוצר תוצמד מיכסת התמיכה לשכר ה־ ממוצע לשכיר ביחס קבוע של 40 אחוז. כן יוכרו הנוגעים לתמיכת תג לקראת הימים הנוראים תגי הזר־ כות בשיעור של מחצית המיכסה החודשית הקבועה; זיכויה של אבי־ המשפחה המוארגנת ושל מפרנסים נבים יוגדל כדי 75 אחוז ממיכסת התמיכה לבודד; היוכל לבנים עד גיל 18 הנסמכים על שולחן הוריהם יועלה במידה ניכרת; בנים הגרים מחוץ לבית יהיו חייבים בפרנסת הוריהם רק אם הכנסתם גבוהה מ־ 500 ל"י לחודש; כדי להבריא ביהנן של משפחות נזקקות להבטיח עתי־ דם, לא יובאו סכומים המופקדים על ידי בנים צעירים לזמן קצוב, ב־ חישוב הכנסות המשפחה. הישג זה שיש בו כד צעד חשוב בצמצום הפער הנבוחרתי מחייב לדעת השר תגני להעתיק את מאמצי המשרד מהפ־ לאות נוספות של התמיכה להרחבת השירותים בעין ולא בכסף על מנת להוציא את המשפחה ממצוקה.

✱ בלשכות הסעד נערכו השנה סקרים מדויקים שמטרתם להקיף כל משפחה זקוקה. עד ל־1.2.73 נת־ קבלו נתונים על 9,000 משפחות ה־ מונות כ־80,000 נפש (בממוצע של שמונה נפשות במשפחה), כ־100 ראשיות מקוכיות. במשפחות אלו חסרים 21,000 מיטות, 21,500 בוודי־ נים ו־34,000 שמיכות. כדי לספק את צרכיהן הבסיסיים של המשפ־ חות ל־1973 אושר סכום נוסף של 3.5 מיליון ל"י.

כל המשתתפים בדיון עמדו על הצורך בהרחבת היקף פעולותיו של משרד הסעד כדי לספר את מבנן של השכבות הנחשלות.

ח"כ יעקב כוהן (אגו"י) בהה בביקורת על הבירוקרטיה המעכבת בזמן נתקלים נזקקי הסעד.

ח"כ נסים אליעד (ל"ע) אמר כי יש לראות את משרד הסעד כגוף משקם ולא כקופה המחלקת תמיכות וסד. משרד הסעד חייב ללכת לבתי־ פחות ולהתעניין בגורלן לפני שיי־ עברו בני המשפחה למקרי סעד כרוניים.

ח"כ אורי אבנרי (העולם הזה) טען כי משרד הסעד, הממשלה כולה, אינם ערוכים לטפל בבעייה היסודית; קיום שיכבה הולכת של האביונים כרוניים, המורישים את האביונות מאב לבן. הוא הציע שבמקום משרד הסעד יוקם משרד שיתקוף בעיה מסמאוה זו על כל צדדיה.

צבי קינן מציע להקפיא נטיעת אשכוליות ולבטל סובסידיות למגדלים

הצעה להקפיא את נטיעות האש־ כוליות לשנתיים ולהפסיק מתן המ־ ריצים ומענקים לגידול זה, הגיש לאחרונה מנכ"ל פרדס סינדיקט, מר צבי קינן, להנהלת הענף להכנון כולל במשרד החקלאות.

הצעתו של מר קינן העלתה ל־ אור העובדה שכבר כיום ניטעו כ־ 7000 דונם עודפי אשכוליות מעל למתוכנן וסך כל שטחי האשכוליות כיום כבר הגיע לכמות הנטיעות המתוכננת ל־1976. המלצותיו של מר קינן מתבססות גם על התחזית בגידול ענף ההדרים שפירסם לא מכבר ארגון המזון הבין־לאומי ל־ פיהן יגדל יצוא האשכוליות בעשור הקרוב ב־80% (לאור נטיעות ש־ כבר נעשו) ויוצרו עודפים של כ־ 350 אלף טונות אשכוליות כל שנה.

כבר היום יש קושי בשיווק אש־ כוליות מישראל לאירופה ומוצי מי לינן תיבות אשכוליות „בתקשי" בלי שיהיה למי לשווקן במחירים הגר־ רשים.

מר קינן ציין כי העובדה שהאש־ כוליות זוכות היום למחירים טובים בשוק (כ־3—4 דולרים לתיבה לעו־ מת 2.60 דולר בממוצע לתיבת תפו־ זים) איננה מצדיקה המשך מתן סו־ בסידיה לגידול זה שהוא רווחי ב־ יותר. מאידך המשך הנטיעה תביא למשבר בענף כולו מה עוד שקמים לנו מתחרים רציניים בשטח זה כמו מצרים, קפריסין, קובה וארה"ב, ה־ מסוגלים לספק פרי באיכות שאיננה נופלת מזו שלנו.

אזכרה לחללי שיירת יחיעם

מאות בני משפחות שכולות, חב־ רים לנשק, חברי משקים באזור, השתתפו אתמול באזכרה ל־47 חללי שיירת יחיעם שנערכה בשדה הקרב ליד הגלעד סמוך לכברי.

נשא דברים ח"כ משה כרמל, ש־ היה מפקד חזית הצפון במלחמת ה־ שחרור. כן דיברו ראש מועצת געת־ תון מר אברהם גנו, נציג ההורים השכולים מר א. שבס ונציג גדוד 21 בחטיבת כרמלי אז מר יעקב טננבק.

✱ זכרם של 12 הרוגי מכונית ה־ תופת, שהתפוצצה בחצר בניני ה־ מוסדות הלאומיים ב־11 במארס 1948 — הועלה אתמול בירושלים במלאת 25 שנה לנפילתם.

כלל ופרט

ראש הממשלה, גב' גולדה מאיר, קיבלה שלשום את שגריר דנמארק, מר ורנר קריסטנסן, שהוא גם זקן הסגל הדיפלומטי, עם סיום תפקידו בארץ. בנוכחות מנכ"ל משרד ראש הממשלה ויו"ר עצה המדיני של ראש הממשלה, מר מרדכי גזית, ומר אביגדור שוהם, מנהל מחלקת הטכס במשרד החוץ.

ראש הממשלה, גב' גולדה מאיר, קיב־ לה אתמול בלשכתה את סגן נשיא [illegible] ד"ר מנואל אבילר בוניה ו־ רעייתו. השתתפו בשיחה גם [illegible] גב' כרמן [illegible] מחלקת אמריקה הלטינית במשרד החוץ.

אתמול אירחו את השגריר לסעודת צהרים שר החוץ מר אבן ורעייתו. הש־ תתפו שר המשפטים מר יעקב שמשון שפירא, השופט העליון חיים כהן ו־ שגריר פינלנד מר אלגאר [illegible] ורעייתם.

[illegible] אלישע

נולדו ל: —

כולה וחיים כהם — בן

כולין ושי שרון — בת

מרגוט והרמן פינקשטיין — בת

שרה ועמוס עבר — בן

שרה וזאב הלר — בת

ברכה ויהודה פלקאום — בן

עובד שכיר ועצמאי!

האוצר החליט לפגוע בזכויותיך הסוציאליות

(ועוד קוראים לכך:

„הקלות בשל רכישת זכויות לבטחון סוציאלי"...)

מה כוללות הגזירות החדשות?

1. **חיוב במס על תשלומים מקופות גמל ומחברות ביטוח:** עד כה היו הכספים שהשכיר או העצמאי קיבלו מקופות־הגמל או מחברות־הביטוח פטורים ממס — **לפי הצעת האוצר:** יוטל מס על הקרן, הרבית וההצמדה.
2. **פגיעה בבטחון הסוציאלי לטווח ארוך:** **לפי הצעת האוצר:** יוטל מס על חסכון לטווח ארוך הנועד להבטיח לאזרח בטחון לעת זיקנה — לרבות הקרן, הרבית והפרשי ההצמדה.
3. **כל הפרשה לקופת גמל או פיצויי־פיטורין מעל —.2,500 ל"י חייבת במס הכנסה:** עד כה היו הפרשות המעביד לקופות־גמל או מענקי־פרישה לעובד משוחררים ממס — **לפי הצעת האוצר:** הפרשה מעל —.2,500 ל"י בחודש תהיה חייבת במס מלא.
4. **הרעת מצבם של העצמאים:** אמנם שעור ההפרשות המוכרות הועלה ל־16% מההכנסה, אך **לפי הצעת האוצר:** על ההפ־ קדה בקופות הגמל והביטוח יוטל מעתה מס!
5. **ביטול הזכוי לביטוח חיים לרוב הציבור:** עד כה היה קיים זכוי בשיעור 25% מפרמיות לביטוחי חיים רגילים עד —.900 ל"י לשנה — **לפי הצעת האוצר:** ינתן זיכוי של 15% מפרמיה עד —.1,500 ל"י לשנה (ומה עם עליית יוקר החיים?)
6. **מענק מוות - הסכום יוגבל:** עד כה לא היתה קיימת „תיקרה למענקי־מוות — **לפי הצעת האוצר:** תקבע הגבלה של —.5,000 ל"י לכל שנת עבודה; דבר זה עלול לפגוע דווקא במשפחות מרובות ילדים.

„...אם יתקבלו סעיפים אלה בחוק כמות שהם — ומשמעותם המעשית היא **העלאת** מסים ולא הקלה — יביא הדבר ליצירת תמריצים **שליליים לחסכון בקופות הגמל ובקרנות פיצויים לשכירים ולעצמאיים...** זה יביא לערעור מוחלט של הסכמי השכר במשק".

(מדברי ח"כ ז. שובל בדיון על החוק שנערך בכנסת ב־13.3.73)

רפי - הרשימה הממלכתית (עם) התיצבה בכנסת בראש המאבק נגד נטילת הזכויות הסוציאליות.

אם אתה רוצה לעזור לנו־ולעצמך – במאבק זה, אנא כתוב לנו לפי המען הבא:

סיעת הרשימה הממלכתית (עם)

הכנסת — ירושלים.

רפי - הרשימה הממלכתית עם

מעסיק נכבד

שנת המאזן מתקרבת לסיומה

אם טרם הפקדת את פצויי הפטורין עבור עובדיך, הנך מוזמן להצטרף לקופתנו.

עם הצטרפותך לקופתנו מוענקות לך הקלות במס הכנסה

קופה כללית לפיצויים חלקה ב-1972 למעלה מ-19% רווח נטו לחבר.

הצטרף גם אתה עד ה-30 במרס לקופה כללית לפיצויים ליד

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

לכבוד
ת. ד. 1834
תל־אביב

נא לשלוח לי עלון הסברה על קופתכם.

שם ....

כתובת .... טל. ....

אם ברצונך לקבל לביתך עלון הסברה.
מלא נא תלוש זה.

מחפשים יורשים

כל היודע על קרובי המנוח

דויד וייס

שנולד בשנת 1910 בקרקוב, פולניה

מתבקש לפנות לעו"ד הרי קב, ת"ד 584, תל־אביב.
טלפון 62 18 02.

דרוש משרד בשכר חדשי

4 - 5 חדרים בצפון תל־אביב

נא לכתוב לת. ד. 26461 ת"א, עבור „משרד"

רכוש עכשיו Alfa Romeo וחסוך 6000-1500 ל״י

החל מחודש אפריל 1973, עם
הכנסם של תעריפי המכס החדשים, יתייקרו
מכוניות אלפא-רומיאו בין -.1500 ל״י עד -.6000 ל״י

נצל ההזדמנות ורכוש מיד
את מכונית היוקרה
אלפא־רומיאו - המלאי מוגבל!

Alfa Romeo
המכונית לאנשים שאוהבים מכוניות

פרסום שפי

תל־אביב: בית הדר טל: 623441 חיפה: דרך העצמאות 98 טל: 520661 ירושלים: טיפ־טופ רח׳ שמאע 3 טל: 222391

ט. קולק: שיפור תנאי החיים של הערבים בירושלים אינו פתרון לבעיה הפוליטית

מאת כופר „הארץ" בירושלים
„היחסים הטובים השוררים בין יהו־דים וערבים בירושלים הם תשובה ניצחת לכל המפקפקים ביכולת של שני העמים לחיות זה לצד זה תוך שמירה של כל עם על ער־כיו התרבותיים והתרבותיים. יחד עם זאת השירותים הטובים ושפור תנאי חייהם של ערביי מזרח ירוש־לים אינם פתרון לבעיה הפוליטית", זאת אמר אתמול ראש עיריית ירו־שלים מר טדי קולק במסגרת הנאום על תקציב העיריה לשנת הכספים 1973/74 בישיבת מועצת העיריה.
ראש העיר אמר כי הדבר יתבטא בכך שגם בקדנציה הבאה לא תהיה לדעתו נציגות ראויה לשמה לער־בים במועצת העיריה.
בסקירתו עמד ראש העיר על ה־השקעה העצומה של כחצי מיליארד לירות בפיתוח עירוני במשך הקדנ־ציה האחרונה אשר נוצלה לבניית עשרות בתי ספר חדשים, ספריה עירונית חדשה, תיאטרון, עשרות קילומטרים של כבישים פורקים ו־שכונתיים, השלמת מערכות מאספי ביוב ועוד.
בתשובה לשאלה אמר מר קולק כי יתנגד לכל הפקעת אדמות נוספת (פרט לצרכי הציבור — בתי־ספר, כבישים וכדומה). ראש העיר ציין כי הוא בעד השיפה הכותל אך מ־תוך תאום והבנה עם התושבים הערביים בעיר.

התקציב 168 מיליון ל״י

מועצת עירית ירושלים אישרה פה אחד את התקציב לשנת 1973/74 בסך 186.2 מיליון ל״י.
הגידול העיקרי בסעיפי ההוצאה הוא: תברואה 18.3 מיליון (גידול של 25 אחוז), חנוך 50.6 מיליון ל״י בות מגיעות ל־32 אחוז מסך ההו־

(גידול של 32.5 אחוז), תרבות 8.8 מיליון ל״י (גידול של 36.5 אחוז) סעד 20.3 מיליון ל״י (גידול של 40 אחוז), מפעל המים 17.5 (גידול של 12 אחוז). ההוצאות לחינוך והר־

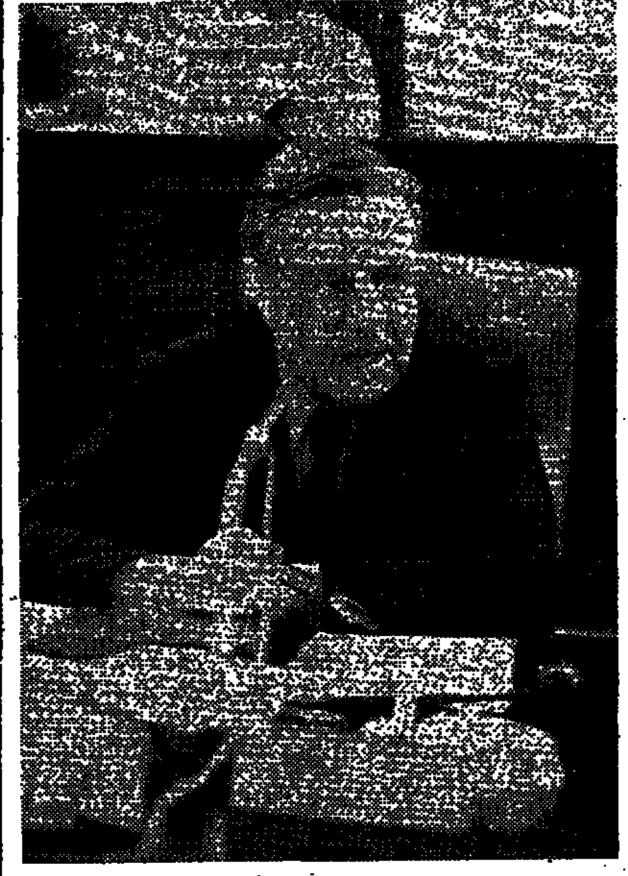

טדי קולק נושא את נאום התקציב

צאה, שרותי התברואה 10 אחוז, ש־רותי סעד 11 אחוז, מפעל המים 12 אחוז.
תשלום פרעון המלוות יגיע ל־33.9 מיליון ל״י (בהשוואה ל־25.8 אש־תקד) ומהווה 18.3 אחוז מהתקציב. התשלום עבור שכר ומשכורת מ־גיע ל־74.4 מיליון ל״י (בהשוואה ל־56.3 אשתקד) הגידול נובע בעיקר מהסכמי השכר החדשים ומהעליה במדד המחירים. ההוצאה לשכר מ־גיעה ל־40 אחוז מהתקציב. השנה נוספו לתקן 300 משרות, וזאת פרט למשרות המכוסות על־ידי הממש־לה. סך כל התקנים בעיריה הוא 3,800.
הכנסות העיריה הצפויות יגיעו ל־סכום של 176 מיליון ל״י. ההכנ־סות בפרק המסים יגיעו השנה ל־סכום של 112.5 מיליון (89 מיליון אשתקד) ויהוו 60 אחוז מתקציב העיריה, הגידול בהכנסה נובע מ־גידול במספר הדירות בעיר והגד־לת הסכום שהעיריה תקבל מהממ־שלה עבור מס רכוש.

בעיות החרשות נידונות בכינוס בינלאומי בבת־ים

(ע). — הצורך הכנה בחברה ה־מודרנית לבעיות החרש־אילם, בצד המאמצים הנעשים כדי לשחררו מ־מסביבים ורגשי מרירות — נושאים אלה ואחרים עמדו אתמול במרכז הדיונים של הכינוס הבינלאומי ה־4, לבעיות החרשות.
בכינוס, שנערך במלון פאן־אמר־ריקן בבת־ים, משתתפים כמאה אנ־שים, ביניהם אורחים מחו״ל ומש־לחות של חרשים או סבדי־שביעה, המכהנים בתפקידים מרכזיים במוס־דות חינוך ושיקום של חרשים.
הורים רבים שבאו לכינוס חברים באגודות של הורים לילדים חר־שים. על אחת האגודות האלה ב־איטליה הרצה מר סאלבטורה לאר־באטי, מן העיר טרנטו.
בעיות קשות של חרשים בארצות מתפתחות תוארו בדברי מר ג׳. א. אדשגיר, ממשרד החינוך של ניג־ריה.
יצירת שפת־סימנים על ידי חרש־אילם שהתגלה לפני 25 שנה באחד מאיי פולינזיה נסקרה בהרצאתו של מר רולף קושאל, מהאוניברסיטה של קופנהגן.
על תפקידיו של המתורגמן לחרש, עמדו נציגי האגודה הבריטית למען החרש, הכומר ס. ה. קאמן וגב׳ מאסקליף.

אניות שהיו ישראליות תבואנה לחג העצמאות

מאת כופר „הארץ" בחיפה
מכלל כ־15 אניות הסיור ה־עומדות לבקר בנמל חיפה בפסח וביום העצמאות לחגיגות 25 ש־נים למדינה, גם שלוש אניות נוספים שהפליגו בעבר בדגל ישראלי. בהן: האנסיאטיק, ל־שעבר שלום, יופיטר לשעבר מו־לדת האיסאקה, לשעבר ציון.
בין האניות שיגיעו — שתיים מהמפורסמות והגדולות באניות הנוסעים בעולם, שנחשבות ל־אניות הדגל של ארצותיהן — פראנס (צרפתית) וקווין אליזא־בט (בריטית). האתרוגה יתשתה בארץ שבועיים.

פועל קשיש נהרג בתאונת עבודה

(צ). — אריה טננר, בן 72 מ־גבעת אולגה שליד חדרה נהרג של־שום אחר־הצהריים בעת שעסק ב־תיקון בית־כנסת בשכונה.
בעת הריסת קיר, נפלה לבנה על ראשו. הוא הועבר לבית החולים בחדרה, שם נקבע מותו. משטרת חדרה פתחה בחקירה.

ארנק נחטף מאשה בתחנה המרכזית

(צ). — ארנקה של אשה נחטף ביום ב׳ בערב בתחנה המרכזית ב־תל־אביב.
התוקף התנפל על האשה אסתר הרמתי, הוציא בכוח את ארנקה שה־כיל 200 ל״י, ונמלט בריצה. ה־אשה צעקה לעזרה, אך השודד נע־לם ועוברים ושבים לא הצליחו ל־תפסו.

מרד גיטו וארשה נושא לכנס מרצים

(צ). במלאת 30 שנה למרד גטו וארשה ייערך בשבוע הבא בקיבוץ לוחמי הגיטאות כנס ארצי של מר־צים ומחנכים בנושא: השואה וה־גבורה. הכנס בו אמורים להשתתף כ־200 איש, מאורגן על־ידי מרכז ההסברה.

קצינים אמריקאים ששוחררו יתבעו לדין־צבאי 8 מחבריהם

על שהשמיעו הצהרות אנטי־מלחמתיות או סירבו למלא הוראות בהיותם בשבי הוייטקונג

ניו־יורק. שמונה אנשי צבא אמריקאים, אשר השמיעו הצה־רות אנטי מלחמתיות בהיותם שבויים בידי הוייטקונג, יתבעו לדין בידי קצינים שהיו עמיתי־הם לשבי.
השמועה הועברה לארה״ב ב־תחילות רבה. הבדיקות הפזיות והפסיכולוגיות בהן עומדים כל השבויים, קוצצו לגבולם. נוסף לכך, הופעלו אמצעי בטחון חמו־רים ביותר, כדי להבטיח שאיש מהם לא יימלט.
משרד ההגנה בוואשינגטון, הצהיר עם זאת כי ממשלת ארה״ב איננה מתכוונת לפעול נגדם רשמית. אבל על פי תקנות הצבא רשאי כל חייל לתבוע איש צבא אחר. ואכן, מפרסים שנבסטי: כתבו שפעולות ה־שמונה הכעיסו את חבריהם ב־שבי, ובעיקר את הקצינים, אשר הודיעו כבר כי ינצלו את ה־פתח שניתן להם בחוק ויתבעו אותם לדין.
בין ההאשמות שיועלו נגד ה־שמונה: הצהרות אנטי־מלחמ־תיות, סרוב למלא פקודות הלי־שנה על חבריהם השבויים. אחד מן השמונה הוא סמל ראקין ג׳וזף יאנג, איש הכומתות ה־ירוקות, אשר שידר 14 הצהרות אנטי־מלחמתיות למען הוייט־קונג.

„עכשיו אני מבין מה היתה הרגשתם של האחים רייט" — אמר האמריקאי ... שעה קלה לאחר שהמריא בכדור. ... „באשר הכיוצי לא הייתי בטוח אם אצליח להלוך מעל צמרות העצים. אבל קשיתי האנרי".

צלב הקרס מעורר מחלוקת בגרמניה...

בון. האיחוד ההומניסטי הגר־מני, דורש להזיז שני תובעים ציבוריים, אשר אסרו על הצגת סמל צלב הקרס בקריקטורה אנ־טי־נאצית, אך מצאו שסמל זה כשר, כאשר בא לפאר את עצמת חיל האויר הגרמני במלחמת ה־עולם השניה.
משרד התובע הציבורי בבר־לין המערבית, הפסיק את ההלי־כים המשפטיים לפתוח האיחוד ההומניסטי נגד יבואן צעצועים, המפיץ דגמים של מטוסים גר־מנים מתקופת מלחמת העולם השניה שעליהם מתנוסס צלב הקרס. בעבר הגישו שני התובע־ים הציבוריים משפטים נגד כתב העת השמאלני, המופיע ב־ברלין „אכסטרא־דינסט", שב־קריקטורות שלו הופיעו צלבי קרס.
משרד התובע הציבורי טען שצלב הקרס אינו רק סמל המפ־לגה הנציונל סוציאליסטית, אלא גם הסמל הלאומי של מדינה. על כן קיים ספק, אם אפשר להע־מיד לדין, על שימוש בצלב ה־קרס כסמל לאומי.
כאשר הגישו אותם תובעים ציבוריים את תביעתם נגד ה־עתון, טענו שהפיץ סמלים נא־ציים, בניגוד להוראות החוק ה־פלילי. עתה דורש „האיחוד ה־הומניסטי" שהסנט של ברלין יפ־טר את שני התובעים הציבוריים, המעורבים בפרשה.

יהלומים הוברחו מזאיר לצרפת

פאריס. הברחה גדולה של יה־לומים, מזאיר לצרפת, נתגלתה השבוע — נודע ממקור מוסמך. לאחר חודשים אחדים של מעק־בים, מצד שירותי המכס והמש־טרה, בצרוף מצוד בהיקף נרחב.
מכונית אוסטין, בה נהג יו־גוסלבי בן 46, כשלידו נוסע מס־תורי, זכתה בעיקוב מצאתה מ־פאריס, עד לבית מלון, במרחק 35 ק״מ מן העיר. בדרך חזרה, עצרו לפתע מכוניות המשטרה ואופנועי המכס את המכונית. שני האנשים שבה לא גילו הת־נגדות, בידי היוגוסלבי נמצאו 5 יהלומים.
בחקירה בבית המלון שאליו החזור השנים, גילו החוקרים קופסה ובה 115 יהלומים, בגודל של קאראט וחצי עד שלושה קא־ראטים.
לפי אחד המקורות, „התנהל סחר רב היקף זה זמן רב. האס־פקת היהלומים נעשתה במוע־דים קבועים".

בקצרה

* מלבורן: ימאי בריטי, אנ־טוני יואיט, נהרג בנפלו מגובה 10 מ׳, כאשר זינק מן הרציף ל־סיפון אוניתו, אך החטיא.

סערה באיטליה בגלל ספר בשם „מין בתא הווידויים"

מביא מחקר שביצעו שני עתונאים ב־112 כנסיות ותשובות הכמרים חסרי ההבנה

רומא. ספר סנסציוני חדש, הנושא את השם „מין בתא הווידויים" — גורם כאן לגל של זעם בחוגי הכנסיה הקתולית. הבישופים בוואר־ויקאן כבר הגדירו אותו כגס ופוגע בדת. והילו דובר הוואתיקן כינה את מחברי הספר: „אנשים שאין לדבר אודותם".
מה היה החטא שלהם? הם נטלו רשמי־קול לתא הווידויים, ושאלו את הכמרים שאלות מביכות. הספר, המבכר להופיע בסוף החודש, מביא פרטים על הוידויים שניהן ב־112 וידויים בכנסיות ברחבי איטליה. מחברי הספר — עתונאי ועתונאית — הסתייעו בחקר שלהם בשני צעירים.
הם שאלו את הכמרים שאלות שונות על יחסי מין לפני הנשואין ובמסגרת הנישואין, אודות פיקוח על הילודה וכן על בעיית אלמנות או בני זוג שנפרדו, המבקשים לפתוח דף חדש בחיי המין שלהם.
אחד המחברים, גורבדו ואלנטיני, סיפר: „נדהמנו מהתשובות. 85 אחוז מן הכמרים אשר שמעו את הווידויים שלנו, סרבו כליל להתייחס אל הבעיות שהעלינו. הם פטרו אותנו בכך שאמרו שיש למלא אחר מצוות האלוהים, וכי אינם מסוגלים לסייע לנו".
„אבל היו גם כמרים מבינים יותר. אחד כזה, ברומא, אשר שמע וידוי על יחסי מין לפני נישואין, העניק מחילה. אחר, במילאנו, יעץ: „אם אתה חושב שמעשיך הוגנים וישרים, תוכל להמשיכם. אם מצפונך אינו רואה בכך פגיעה — תוכה במחילה".
הספר זוכה כבר עתה בשורה של התקפות כבדות מצד אנשי דת באיטליה. אחד הבישופים הגדיר את הספר: „מעשה של שוד ותועבה". בגיב על כך ולנטיני: „יתכן כי הדרך בה נקטנו אינה כה הוגנת. אבל התוצאה הופיעה ... רבה. מכל מקום, מבפנים בעי האינני חושב כלל על הליכה להתוודות..."

המפלגה הליברלית העצמאית
סניף תל-אביב
רח׳ המלך ג׳ורג׳ 48, טל: 281040
ח׳ באדר תשל״ג, 12.3.73

ה. נ.,
הננו מתכבדים להזמינך
לאסיפת חברים ואוהדים
שתתקיים ביום רביעי, י״ז באדר ב׳ תשל״ג — 21.3.73 בשעה 8 בערב, בבית המפלגה, רח׳ המלך ג׳ורג׳ 48, תל־אביב, (קומה א׳, באולם האספות כס׳ 102).
בהשתתפות:
משה קול, המשרה על המכוניות הממשלתיות...
ח״כ יצחק גולן, חבר ועדת הכספים של הכנסת
נחום פריידקס, ס/נשיא איגוד רואי־חשבון בישראל
חיים פייכמן, יו״ר סניף ת״א
על הנושא:
הכלכלה והמיסוי בשנת 1973
כמובן לראותך בין המשתתפים.
בברכה, המזכירות

למד באוירה בריאה
בבית ספר תיכון אזורי וחקלאי ויצו עפולה
טל. 065—23827
ההרשמה בתוספת הפסה:
לכתות ז׳—כי חטיבת ביניים, בתנאי פנימיה
לכתות י׳—י״א היכתיות, בתנאי פנימיה
למגמות בגרות:
ביולוגיה, חברתית, חקלאית
טכנולוגית לבנים
מקצועית לבנות
התלמידים לומדים יחד עם ילדי המושבים באזור.
שכר לימוד ושכר פנימיה מדורגים.
פרטים במקום בשעות לפני הצהרים.
בעת ההרשמה יש להביא תעודת שליש ב׳ + 40 ל״י דמי הרשמה.

בולי חלונות שאגאל
יום ההופעה כ״ב אדר ב׳ תשל״ג 26.3.1973
השירות הבולאי
ירושלים • תל אביב־יפו • חיפה • טבריה • נתניה • באר שבע • נהריה • אשקלון • רחובות • קרית שמונה • עפולה • אילת • נ.ת. לוד ובבתי הדואר

כשאהיה זקן...

אורי אבנת ולוג אילום: וורגע

אכן, יש לך עוד זמן רב עד 120!
אך אם אתה אדם אחראי — כלפי בני משפחתך וכלפי עצמך —
עליך לחשוב כבר היום על המחר!
אם אתה עצמאי, בעל מלאכה או תעשיין, אנו מעמידים לרשותך את התכנית המיוחדת עבורך

בטחון
קרן פנסיה לבעלי מלאכה, תעשיינים ועצמאים בע״מ
מיסודם של ההתאחדות בעלי מלאכה ותעשיה זעירה בישראל ובנק למלאכה בע״מ

* „בטחון" לעצמאי, לתעשיין, לבעל מלאכה, לסוחר ולבעל המקצוע החפשי
* „בטחון" מבטיחה לעמית פנסיה חדשית קבועה המבוססת על חישוב אקטוארי מדעי ואיתן לכל חייו והצמודה למדד
* ב„בטחון" העמית עצמו קובע את גובה הפנסיה וזאת על בחירת בסיס ההכנסה לצורך ההפרשות.
* בסיס ההכנסה הינו הגבוה ביותר וניתן לשינויים עד גובה של 1,500 ל״י לחודש.
* „בטחון" מאפשרת גם רכישת זכויות פנסיה ע״י הפקדת סכום חד־פעמי.
* בטחון הינה תכנית פנסיה מיוחדת בבניה ובמטרה עבור עצמאיים.
* עמית ב„בטחון" זכאי לניכוי ולזיכוי ממס הכנסה עבור התשלומים לקרן.
* בת זוגו של העמית רשאית להצטרף ל„בטחון" גם אם אינה עובדת.

לכבוד
בטחון
קרן פנסיה לבעלי מלאכה, תעשיינים ועצמאים בע״מ
רחוב קרליבך 9, תל־אביב
אבקש לשלוח לי את פרטי התכנית אודות קרן „בטחון"
שם ______
כתובת ______

פרטים והרשמה בכל סניפי

בנק למלאכה בע״מ

★ תל־אביב: רח׳ מרכז בעלי מלאכה 16 • רח׳ הרצל 77 • רח׳ עליה 88 • רח׳ סוקולוב 8 ★ יפו: שד׳ ירושלים 16 ★ ירושלים: רח׳ בצלאל 26
★ חיפה: רח׳ שיבת ציון 2 • רח׳ לבונטין 14 • הכביש הראשי עכו ★ צפת: רח׳ ירושלים 29 ★ חדרה: רח׳ הרצל 24 ★ פ״ת: רח׳ מונטפיורי 13
★ רחובות: רח׳ בילו 8 ★ באר־שבע: רח׳ הרצל 58

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

המנהל המודח פראנק או'פארל תובע מיונייטד תשלום שכר עד שנת 1977

זה קרה בספורט

✱ מנצ'סטר. פראנק אופארל, כי שהיה מנהל קבוצת הכדורגל של מנצ'סטר יונייטד, אישר הסברת ידיעות כי הגיש תביעה משפטית נגד מועדונו לשעבר, על נזיקין בגלל הפרת תנאי החוזה שנחתם עמו. אופארל הודח מתפקידו כמנהל מנצ'סטר יונייטד לאחר שהקבוצה שקעה לתחתית הטבלה, ולא הצליחה להתאושש, חרף כאכבים כבדים נגד המנהל. הוא רכש מספר רב של כדורגלנים היסים והשקיע כמיליון ל"יש בפעולות רכש אלה. כאשר פוטר היה ברור, שיהיה על המועדון להמשיך ולשלם לאופארל את משכורתו עד תום תקופת החוזה, כלומר שלוש וחצי שנים נוספות.

אולם באחרונה נמסר כי הנהלת המועדון חדלה לשלם לאופארל את המגיע לו. הסביר יו"ר המועדון, לואיס אדוארדס: „הסכמנו לשלם לאופארל את המשכורת עד לעכשיו. אבל אז הודיע לנו, כי אינו מוכן לקבל את המשכורת ותבע אותנו על נזיקין שנגרמו לו. עתה נמצא כל העניין בטיפול בית־המשפט".

✱ ✱ ✱

✱ לונדון. חוק חדש, המחייב את המועדונים באנגליה לבצע פעולות שונות שיגבירו את תנאי הבטיחות ואת תוקם של היציעים באיצטדיוני הכדורגל, יופעל בעונה הקרובה. אך כבר עתה מעורר חוק זה תרעומת ניכרת בקרב מועדוני הכדורגל, הטוענים כי הפעלת החוק תביא לצימצום מספר הצופים, וכן להוצאות נוספות וכבדות אשר יגרמו לקבוצות. על פי אומדן זהיר עלולות כל ההוצאות, שייגרמו למועדוני הכדורגל ברחבי אנגליה, להגיע ל־100 מיליון ל"יש. פירוש הדבר הוא שמועדונים רבים לא יוכלו לעמוד בעומס הכספי.

החוק החדש הועלה בפרלמנט, בעקבות קבלת מסקנותיה של ועדת חקירה אשר בדקה את הסיבות לאסון הכדורגל הגדול שהיה בגלאזגו לפני שנתיים. באסון התמוטט יציע ונהרגו 66 איש. בין הלקחים הוגדר, שהיציע היה צפוף מדי. בחוק החדש נקבע, כי יש להפחית את מספר הצופים ביציעים ולהאריך לחוקם, כדי שיוכלו לצאת בבטחון כדרכי את הצופים.

✱ ✱ ✱

✱ לוס אנג'לס. ביל וואלטון מקבוצת הכדורסל של אוניברסיטת דרום קליפורניה, נבחר ככדורסלן השנה — בסקאל של סוכנות „אסוסיאייטד פראס". בחירתו של וואלטון היתה זו השנה השניה ברציפות. הכדורסלן, המתנשא לגובה של 2.10 מטרים, נבחר מתוך שורה ארוכה של כדורסלנים מצטיינים.

למרות ברכו הפצועה, המשיך וואלטון להופיע בכל משחקי קבוצתו העונה, והיה אחד הגורמים להצלחתה המפתיעה חסרת התקדים, כאשר לא נוצחה אף לא באחד ממשחקיה. „הוא הטוב ביותר. טוב יותר אף מביל ראסל", אמר עליו מאמן אחד הקבוצות היריבות. דעה מקצועית אחרת הגדירה אותו כשחקן הציר הטוב ביותר שהשתתף אי פעם בכדורסל האוניברסיטאי.

מגלה כשרונות בכדורסל הוסיף: „הוא שחקן מצוין בברכו השדה. אולי האיש השני בטיבו בכדורסל האמריקאי. הוא יהיה הכוכב העליון שלנו". וואלטון הופיע בכל 26 משחקיה של קבוצתו העונה. כאן התל בל־כודיו באוניברסיטה של דרום קליפורניה, השתתף ב־120 משחקים בשורות הקבוצה.

✱ ✱ ✱

✱ ניו־יורק. בקשותיהם של חמישה אתלטים להעניק להם אשרות, כדי שיוכלו לנסוע לתחרות אתלטיקה גדולה בדרום אפריקה, נדחו על ידי התאחדות הספורט לחובבים של ארה"ב — מגלה ה„ניו יורק טיימס". התחרות, אליה ביקשו החמישה לנסוע, אמורה להפתח ביום ו'.

האתלטים שביקשו לנסוע הם סטיב סמית, שיאן העולם בקפיצה במוט באולם; אל פויארבאך, שיאן העולם באולם בהדיפת־כדור; קופץ הגובה דווייט סטונס, בעל מדלית ארד אולימפית במינכן; זורק הדיסקוס ג'ון פאוול, ורץ המשוכות ג'ים בולדינג. צעדה של ההתאחדות האמריקאית בא בעקבות פניה מצד שני חברי קונגרס כושים, אשר ביקשו למנוע מספורטאים אמריקאים ליטול חלק בתחרויות אלה בדרום־אפריקה.

בתחרות בדרום אפריקה אמורים להשתתף גם שני אתלטים מישראל — ד"ר ישראל לדני ואסתר רוט־שחמורוב.

משימה בלתי אפשרית:

באיירן – איאקס הערב במינכן

גביע אירופה

מינכן, 20 (כתבת „ספורט הארץ"). אלופת מערב גרמניה, קבוצת באיירן מינכן, תנסה לעשות ביום ד' (ה־ערב) את הבלתי צפוי, כאשר תא־רח את איאקס אמסטרדאם למשחק הגומלין ברבע גמר גביע אירופה. איאקס, מחזיקת הגביע, הביסה את באיירן 0:4 לפני שבועיים, ואין להניח כי הגרמנים יצליחו לחסום את דרכה לחצי הגמר.

אלופת אנגליה, דרבי קאונטי, ת־ארח את ספרטק טרנאבה — אחרי שהפסידה 1:0 במשחק הראשון ב־צ'כוסלובקיה. ריאל מאדריד תתמודד במגרשה עם אלופת בריה"מ, דינאמו קיאב (0:0 במפגש הראשון). בבודאפשט יהיה המשחק הרביעי ב־שלב רבע הגמר, בין אויפשט ליו־בנטוס, שנפרדו ללא שערים בטו־רינו.

לידס — מבוקארשט

בגביע אירופה למחזיקות גביע יתמודדו ביום ד' (היום): מילאנו — ספרטק מוסקבה (0:1 במשחק הראשון); ראפיד בוקארשט — לידס יונייטד (5:0); היידוק ספליט — היברניאן (4:2); ספרטה פראג — שאלקה (2:1).

בגביע ההתאחדות האירופית (אר־פ"א): דינאמו דרזדן — ליברפול (2:0); או.פ.ק. בלגראד — טוטנ־האם (1:0); ויטוריה סטובאל — אנסחדה (3:2); קייזרסלאוטרן — בורוסיה מנשנגלדבאך (2:1).

השוער בניש הגיש תביעה משפטית נגד „מודיעין אזרחי"

מאת סופר „ספורט הארץ"

שוער הפועל חיפה, אליהו בניש, הגיש אתמול לבית־המשפט המחוזי בחיפה תביעה נגד „מודיעין אזרחי" על סך 30 אלף ל"י, באמצעות עו"ד רפאל חיים. בניש טוען כי ב־17.2, שעות אחדות לפני משחק הליגה של הפועל חיפה נגד שמשון ת"א, התק־שרו אנשי „מודיעין אזרחי" עם הנהלת הפועל חיפה והודיעו, כי בידיהם מידע כאילו עומד השוער לגרום במתכוון להפסד קבוצתו ב־משחק זה. כן הודיעו, לדבריו, כי עקבו אחריו כשנסע בבוקר המשחק לכיוון ת"א. כל האינפורמציה שנמ־סרה, טוען בניש, היתה ללא כל בסיס עובדתי המתבססת על עבודות הגוב־לות את הבדיאות, דבר שהוא לדע־תו בגדר עלילה והוצאת לשון הרע.

ארי האן מניף ידיו בצהלה לאחר שכבש את השער הראשון לזכות איאקס נגד באיירן, במיפגש רבע הגמר (0:4) באמסטר־דאם. הערב יתמודדו שתי הקבוצות שנית במינכן. (צילום של אי.פי.).

מחלוקת על הרכב מלווי הנבחרת למשחקי סיאול

מאת סופר „ספורט הארץ"

שלושת אנשי המשלחת שילוו את נבחרת הכדורגל הלאומית למשחקים המוקדמים של הגביע העולמי, ש־יהיו במאי בסיאול, עדיין לא נקבעו סופית בגלל מחלוקת על איש המש־לחת.

סיעת הפועל בהנהלת ההתאחדות לכדורגל מבקשת להעמיד בראש ה־משלחת את הגזבר שמואל מרין ו־מציעה את חבר הוועדה המקצועית מנחם פרישלר כחבר במשלחת. סיעת מכבי הציעה את צבי ארליך („דזק־סודי") שהיה בעבר כדורגלן ומאמן לתפקיד מנהל הנבחרת.

שמואל מרין

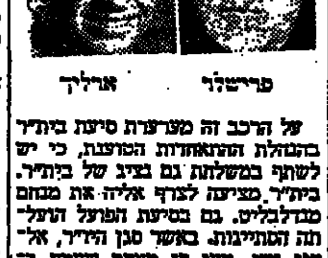

פרישלר ארליך

על הרכב זה מערערת סיעת בית"ר בהנהלת ההתאחדות הטוענת, כי יש לשתף במשלחת גם נציג של בית"ר. בית"ר מציעה לצרף אליה את מנחם מנדלביץ. גם בסיעת הפועל הועל־תה התנגדות. כאשר סגן היו"ר, אל־חנן ישי, טען כי מאחר שעמד ב־ראש המשלחת שנכשלה בטורניר ה־קדם־אולימפי בראנגון, הוא מרגיש צורך לנווט את הנבחרת בסיאול, בתקווה שתחזור מטורניר זה מבצ־חת. ישי מכהן כאיש הקשר בין ה־התאחדות ושחקני הנבחרת.

נראה, כי בסופו של דבר, בתמי־כת מרכזי הפועל ומכבי תאויש ה־משלחת בהרכב הי"ה שמואל מרין (ראש המשלחת), מנחם פרישלר ו־צבי ארליך.

אלן פרידמן ישוב להפועל חיפה

הכדורסלן האמריקאי אלן פרידמן, המופיע העונה במדי הפועל ירושל־ים, ישחק בעונה הבאה בקבוצת הפועל חיפה שהבטיחה שובה לליגה הלאומית. פרידמן ביקר אתמול בחיפה ודן באפשרות שובו לקבו־צה, בה שיחק בעבר.

הנבחרת יוצאת היום למסע ברומניה ובאנגליה

שנה לאחר ראנגון: הכדורגלנים למבחן ראשון הרחק מהבית

שמילוביץ: אין לנו כוכבים גדולים — אבל אנו מסוגלים לנצח אפילו את רומניה בבוקארשט

כדורגל

מאת סופר „ספורט הארץ"

בדיוק שנה לאחר מסעה האחרון לחוץ־לארץ, בו נוצחה בטורניר ה־קדם־אולימפי בראנגון על ידי נב־חרת תאילנד (בבעיטות 11 מ' לאחר הארכה), יוצאת היום נבחרת הכדו־רגל לרומניה כדי לקיים בה מחנה אימונים שיימשך עד ל־29 במארס, ואשר במהלכו ישולב משחק ידידותי עם הסגל הלאומי של ארץ זו (ב־28 בו).

כדורגלני הסגל הישראלי שהו ב־תחילת השבוע ועד אתמול בצהרים במלון פאן־אמריקן בבת ים. הם שוחררו כדי לשהות ערב היציאה בחיק משפחותיהם, והבוקר יתאספו שוב שעות מעטות לפני ההמראה.

בריאותם של רוב הכדורגלנים תקינה, פרט לצבי רוזן הפצוע בגבו, שלקה אתמול בחום, ו־ליהושע פייגנבוים החולה.

אולם מאמן הנבחרת אדמונד שמי־לוביץ אמר אמש, בשיחה עם סופר „ספורט הארץ", כי הוא משוכנע ש־עד למועד המשחק יהיו כל שחקניו בקו הבריאות. מרומניה תצא הנב־חרת לאנגליה, שם תקיים אימונים משותפים עם קבוצת ווסטהאם. בין היתר, צפוי בלונדון גם משחק אימון. ב־5 באפריל תחזור הנבחרת לארץ.

המאמן שמילוביץ שיבח את האווי־רה החברותית הטובה בקרב השח־קנים, „שאין בהם אולי סטארים גדולים, אבל גם לא בעלי־בתים, כפי שהיינו רגילים בעבר", לדבריו.

הרחק מהבית

בהתייחסו למטרות האימונים ברו־מניה אמר: „יש אצלנו מי שדואג לזרוע מוקשים בנבחרת, ולכן מוטב שהנבחרת תתאמן רחוק ככל האפ־שר מהבית. אבל אין לשכוח, כי ה־נבחרת לא שיחקה זמן ממושך מחוץ לביתה, ורוב השחקנים כבר שכחו טעמו של משחק חוץ קשה", הסביר.

שמילוביץ הוסיף, כי עדיף שהשח־קנים יתמודדו עם יריב קשה ובמזג אוויר לא נוח, כי גם התנאים בסי־אול יהיו קשים כבחינתנו. המאמן מקווה לשפר ברומניה את כושרם הגופני של השחקנים ולהשכי־ח מלבם את המתח ואת טרדות ה־ליגה הקשה.

אשר למשחק הגומלין עם ה־רומנים אמר שמילוביץ, כי ה־נבחרת יודעת להתעלות נגד כל קבוצה „ולעולם לא אוכל לומר שאין לנו סיכויים לנצח, אפילו במפגש עם הרומנים ב־בוקארשט".

אשר לסיכויי הנבחרת בטורניר סי־אול — שהצלחה בו הוא התנאי בל־יעבור להמשך המאבק על זכות ה־הופעה במשחקי הגמר של הגביע העולמי ב־1974 — אמר: „הדבר קשה — אבל לא בלתי אפשרי". הכל תלוי אם נוכל לשחק בסיאול באותו קצב בו שיחקו בחודשים האחרונים בסידרת משחקי המבחן".

לאחר שובה של הנבחרת מאנגליה, צפוי בואה של קבוצת וסטהאם ל־ביקור בראשית מאי, למשחק שיהיה ב־2 בו בבלומפילד.

ההרכב המשוער

שמילוביץ גילה את ההרכב המשו־ער, שיפתח במשחק ברומניה: וי־סוקר, גינדין, פרימו, רוזן, בודבגה, שום, ברוך, דומני, שהרבני (עת), איננבר, פיקש.

נוסף לאלה יוצאים: מזרחי, מיכ־אלי, פייגנבוים, שווגר, לב, ביניה, סלבי ובר.

ראש המשלחת מנחם אריאב שוהה ברומניה מאז ראשית השבוע. למסע יצטרפו הבוקר כמלווים ראובן פרידן ומאיר הרמן.

ניוקאסל מתלוננת:

שחקני מנצ'סטר יונייטד קיבלו הוראה לשחק בגסות

מנצ'סטר, 20 (אי. פי.). מנצ'סטר יונייטד, המנסה בכל כוחותיה לה־שאר בליגה האנגלית הראשונה, מואשמת באחרונה כי היא עושה זאת בדרך נוקשה. קבוצת ניוקאסל יונייטד, אשר נוצחה על־ידי מנ־צ'סטר בשבת (2:1) טוענת, כי שח־קניה ספגו בעיטות רבות, על פי הוראה מאמן מנצ'סטר.

המשחק התחיים בשורה של תק־ריות. בלם מנצ'סטר, ג'ים הולטון, הורחק מן המגרש. מאמן ניוקאסל, קיט בורקינשו הוחזק בקושי רב כדי שלא יתפרץ לעבר הספסל עליו ישבו מנהל מנצ'סטר יונייטד, טומי דוקרטי ומאמן הקבוצה, טומי קאו־האגה.

ההאשמות נגד מנצ'סטר יונייטד פורסמו בהרחבה ערב צאת הקבו־צה למשחק עם הקבוצה האיטלקית לאציו. טומי דוקרטי הכחיש את ההאשמה. הוא אמר: „הדיבורים, כאילו טומי קאוהאגה הורה לשחק־נים לבעוט ביריב, הם טפשיים. טומי נהג להתלהב במשחקים, אבל אין זה מנהגו לתת הוראות כא־לה".

אולם מתנפח הוקם מעל בריכת השחיה בגבעת־חיים

בריכת השחיה של קיבוץ גבעת־חיים איחוד תשמש מעתה מקום ה־אימון הקבוע של משלחות ישראליות לתחרויות שחיה בינלאומיות, לא־חר שחברת „קלאסטפהר" הקימה מעל לבריכה אולם מתנפח, שיאפשר שחי־יה נוחה בבריכה בכל שעות היממה ובכל עונות השנה.

האולם המתנפח, שהוקם בעידוד רשות הספורט, הוא ראשון מסוגו בארץ. שטחו מגיע ל־750 מטרים רבועים וגובהו ל־7 מטרים. האולם יוצר באירופה על ידי חברה „סטד־דרס", שאותה קשורה „קלאסטפהר" ב־הסכם ידע, אשר לפיו ייוצרו בעת־יד אולמות מתנפחים בארץ. חברה זו מייצרת אולמות מתנפחים מזה 12 שנה והם משמשים בהצלחה, בין השאר, בארצות הדומות לישראל מבחינת האקלים, כמו דרום צרפת.

האולם נשען על לחץ האוויר ש־בתוכו, העולה ב־0.003 לכל היותר מעל הלחץ האטמוספרי הרגיל. הפ־רש לחץ זה אינו גורם כלל להר־גשת אי־נוחות, והוא שווה להפרש הלחץ בקומה השלישית של בנין רב־קומות. את לחץ האוויר מקיים מפוח אוטומטי, המאוורר גם את פנים האולם. כן מצויד האולם במ־פוח רזרבי, לקיום הלחץ בשעת חי־רום. האולם מסוגל לעמוד בפני לחץ רוחות עד לדרגה 12 בסולם בופורט, בעוד שהרוחות החזקות ביותר הי־דועות בארץ מגיעות עד דרגה 6—7 בסולם בופורט.

האולם עשוי אריג פוליאסטר פו־ליוויניל־כלוריד, ואמור בלתי־דליק לחלוטין.

ההשקעה בהקמת אולמות מתנפ־חים שונה בהתאם לתנאי המקום ו־גודל האולם, אבל בדרך כלל היא מסתכמת בסדר־גודל של 20 אחוזים בלבד מההשקעה במבנה קשיח למ־טרה דומה. האולמות המתנפחים מתאימים במיוחד לתנאי הארץ, כי קל מאד להרכיבם לעונת החורף ו־לפרקם באביב.

על רגל אחת

יהושע שגיא

הא היום לשורות מילד־ גשה שכמעט כמו כל יהודה, שגילם מעל 30 אנו כמו בתהליך הדר־ איבוד כושר גופני. כי דבר בבני גיל הביניים, ם יחידות קרביות, זו תופעה מדאיגה מבחינה

זו מקבלת משמעות יותר, כאשר נעשה ני־ דש של דברי מר יהושע , ראש עירית תל־אביב המאכלס כמצי מליון שקבע לא מכבר, כי הספורט שהקימה ה־ שנים האחרונות ברחובי לים בהרבה על הביקוש בתל־אביבי". סגן ראש מר אליהו שפייזר, ה־ קשר זה כי „86 אחוזים ושבי תל־אביב אינם ספורט". ניפת הדברים הטיל את האחריות לכל בים — ולא כך הדבר. שהוצע על־ידי קצין צי בצה"ל, לפיו תינתן ילואים האפשרות לע־ רס מאורגן לטיפוח כו־ פני, לא הגיע לכלל מחכת חוסר מיתק־ ים, שלא לדבר על עיקר במרחב תל־אביב. ציון שהועלה בצה"ל, לת ספורט משפחתי — צות של אבות וילדיהם ף לא הגיע לשלב של פשרויות, כשום שעוד חברה, כי אינו בר־ביצ־ ת מוסר במיתקנים. עומדות הצהרות ראש סגנו בדבר 400 מיתק־ המצויים בעיר, בהם משחק רבים ומיתקני־ בנינים ציבוריים. אף העיריה בדקת אפש־ מת מגבת חינוך לס־ אונגים, ועשיית העיר פורש ימי.

כן להסיק שהנהלת ה־ ונת לעסוק יותר בצד בי של הספורט, הן ב־ תקני ענק וזולי מילד־ הפניית משאבים לכיוון התעמולתי ? ומצד לא ם האורח המצוי, כמו , את הפינה הקטנה בה וק בטיפוח עצמו וכוש־ ?

יע גם הנהלת העיר ל־ י בריאות אורחיה הוא עצמו, אולי תמצא ל־ רוך סקרים מתאימים יגש להשקעות הענק, ך את הפעילות הספור־ שרית לכלל. ללא ספק בר על השקעות בלתי גם אם לעתים מר־ צותרות לרוב בלתי מ־ — אבל מאפשרות צי־ אם מרשימים. היא, שבנושא זה ה־ לות הכל צילומי הרצמי

סמית מרחף במרומים למען אוהדיו שלמטה

השיאן העולמי בקפיצה במוט הסתייע במהפנט כדי להגיע לריכוז מכסימאלי לפני תחרות

אתלטיקה

מאת דייב אנדרסון, מיוחד ל„ספורט הארץ" מ„ניו יורק טיימס"

ניו־יורק, 20. תחרות הקפיצה במוט כבר היתה בעיצומה במופע ה־הומנה האולימפי, שהיה בשבוע ש־עבר במדיסון סקוואר גארדן. אבל ברחוב ה־31, בחדרו במלון סאן, עדיין ניצב סטיב סמית, כשהוא מכין בשאננות רבה את ציוד הספורט שלו. „הם לבטח לא יגיעו ל־5 מטרים, לפני שאהיה באולם" — אמר. „כו־לם כבר יגמרו את התחרות מלבדי".

הוא לבש חולצה דהויה, מכנסי סקי בעלי צבעים פסיכודליים ואמר: „מכנסיים אלה שווים 30 דולר. אבל אני קיבלתי אותם תמורת 5 בלבד".

„אכן, הם מתאימים לאישיות שלך", הגיב מן הצד קופץ הגובה, דווייט סטונס. סמית חייך והחל אוסף את נעליו ומכנסי הספורט שלו לתוך תרמיל.

בשלב זה היה סטיב סמית בשיא הריכוז שלו, בו החל שעתיים קודם לכן. לקראת תחרות, הוא מבלה שעה ארוכה בריכוז כדי להגיע להצלחה מכסימאלית בתחרות. למעשה, החל בפעולת הריכוז שלו ערב קודם לכן, בטרם נרדם. „אני נוהג לעשות זאת תמיד לפני תחרות חשובה. חצי שעה לפני השינה, אני חושב על הקפי־צה, ועל הצורה בה אבצע אותה. אני רואה, למעשה, את גופי מרחף באוויר. אני בוחן כל מה שעלי לע־שות".

ריכוז מכסימאלי

מסתבר שסטיב סמית, שיאן ה־עולם בקפיצה במוט באולם, הטופל בעבר בידי בארי שפארד, קופץ ל־גובה. הוא איפשר לו להגיע בדרך זו לריכוז מכסימלי. „אני מ־סוגל לסלק כל מחשבה ממוחי. אני מסוגל לחוש בידי את המוט, בו אני משתמש בתחרויות. אני יודע כיצד יגיב. אני מסוגל להבדיל במוחי, ב־מחשבה, בין המוט הקפיצי יותר לבין זה הפחות קפיצי. אני יודע שהערב אשתמש במוט קשה. אני חושב על בעיות אלה עד הרדמי".

כאשר הגיע למבואות המדיסון סק־וואר גארדן, המתינו בכניסה עשרות צעירים אשר קראו אליו: „היי, סמי־טי, אתה מסוגל לצבור את הרף, בואה באותך עשה זאת". סמית חייך.

שלושה שבועות קודם לכן התרומם ל־5.49 מטרים כדי לקבוע שיא עו־למי חדש באולם. לפתע היה לקמות המפתח בכל התחרויות ברחבי ארה"ב. הצלחותיו הפכו אותו למבוקש ביותר. ואכן, בכל תחרות בה השתתף, יצא כשידו על העליונה.

הוא אינו אוהב את ניו־יורק. אבל הוא אוהב את האנשים הממלאים את היציעים, באולמות בהם הוא מתחרה. הם מבינים לדבריו בכל המתרחש למטה. באולם.

כאשר נכנס סמית לאולם, כבר הו־נח הרף בגובה 4.90 מטרים. אבל הוא לא נכנס למעגל התחרויות לפני ש־הונח הרף על 5.15 מטרים. בנסיון הראשון שלו נכשל; אבל בשני עבר בקלות רבה את הגובה. כאשר הרף הורם ב־10 סנטימטרים נוספים, היה סמית האתלט היחיד שנותר במסגרת התחרות.

אבל בגובה 5.45 מטרים נכשל ב־שלושה נסיונות. וכאשר גופו הארוך נחת בשלישית על המזרון הענק, ה־ליט את פניו ביד ימין שלו. „היה עלי להשתמש במוט יותר קשה, כא־שר הגעתי לגובה זה", אמר בתוך ההלבשה. „חשבתי על כך אחרי ה־צהריים. אבל כאשר באתי לכאן ו־השתמשתי במוט יותר רך, התברר לי שאני מצליח בו ולא החלפתי — עד שקיפסתי ל־5.45 מטרים".

ואכן, למרות שניצח, שימשה לו תחרות זו לקח נוסף. „אשתמש בעתיד במוט יותר חזק, ולא איכפת לי אם לא אגיע לגבהים. עלי להתרגל ל־מוט זה. אני חייב לשלוט בו, כדי שאשוב לכאן בשבוע הבא ואוכל לשבור את השיא העולמי. למען ה־אנשים הרבים שבאו לכאן, ולא ראו אותי עושה זאת הפעם. אני אוהב את הקהל כאן. אני מבין ש־אוכזב קשות. נכון, אני מצטער שלא הצלחתי לעבור 5.45 מטרים. אבל כאשר תתחיל עונת התחרויות מחוץ לאולם, אני מקווה שאוכל לקפוץ ל־5.70 מטרים".

אתה חוסך

מפעל השיפוץ

כאשר אתה רוכש מכונית משופצת במפעלי השיפוץ אוטוקרס

להשיג אצל כל סוכני אוטוקרס בארץ

דוכס 1300, 72: 13.950 ל"י
דוכס 1300, 71: 12.950 ל"י

טנדר 1500, 72: 10.950 ל"י
טנדר 1500, 71: 9.950 ל"י

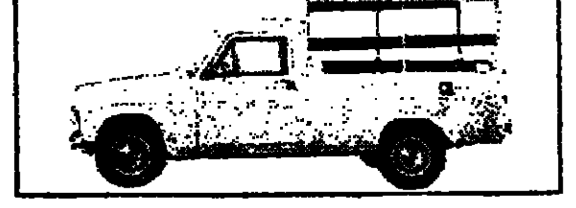

אוניברסיטת תל-אביב

היחידה לספורט ולחינוך גופני
מודיעה על

מירוץ העשור

הקפת הקריה

לציון 20 שנות ייסוד האוניברסיטה
ו־10 שנים לעצמאותה

שיערך מחר, יום ה', י"ח אדר ב' תשל"ג (22.3.73)
במקצים עממיים ותחרותיים לנערות, בוגרות, נערים ובוגרים.

הזנקה ראשונה בשעה 15.00 ברחבה שליד בית הסטודנט.

בחסות בנק דיסקונט לישראל בע"מ

להשכרה

במפרץ חיפה ליד הקלפטום מבנה לתעשיה קלה בשטח 270 מ"ר, מתאים לבית מלאכה או תעשיה עדינה

לפנות למרכז הצגות וסחר בע"מ
טלפונים 04—726301; 04—726705

כ"ה שנים למדינת ישראל
מרכז ההסברה

חידון תולדות מלחמת העצמאות

(השלבים המחוזיים)

יערך

ביום ד', י"ז אדר ב' תשל"ג, (21.3.73) בשעה 2030

בחיפה: בקולנוע „שביט"

בבית־שמש: קולנוע „עציון" — המרכז המסחרי

בלוד: קולנוע „אורלי" — שד' דוד המלך

בבאר־שבע: בקולנוע „גילת"

כרטיסים ניתן לרכוש במחיר —.1, 1.50 ל"י במקומות הבאים: בחיפה — במשרד „גרברי" שד' הנשיא 129; לוד — בעירייה ובמועצה המקומית; בית־שמש — מר משה אוזלאי, מחלקת התרבות במועצה המקומית; באר־שבע — משרד „מרקורי". פסגי רסקו.

עירית חיפה

הועדה הארצית לחגיגות כ"ה למדינת ישראל

בחסות:

מר יגאל אלון — סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות

מר משה פלימן — ראש עירית חיפה

מר הנרי קורסגיה — נשיא הפסטיבל הבינלאומי לפולקלור בקונפולנס, צרפת.

הפסטיבל הבינלאומי לפולקלור הראשון בישראל

יולי 1973

ת המשפט המחוזי תל־אביב

תיק עזבונות 1213/73 ...

15/3/73

בכל יום ו' במוסף השבועי של הארץ

זנבר: בודקים אפשרויות להקטין הלוואות־פיתוח

טוען: לא בריא שהרבית נמוכה משעור ההתיקרות

(ע). — נגיד בנק ישראל, מר משה זנבר, אמר אתמול כי הוא סבור שיש להקטין את היקף הלוו־אות הפיתוח ולייקר את הריבית של הלוואות אלה, כצעדים נוספים ל־מלחמה באינפלציה.

מר זנבר, שדיבר בפני חוג המוב־רים בבית אגודת העתונאים בירו־שלים, ציין כי אין זה מצב בריא מבחינה כלכלית שאחוז הריבית ב־הלוואות נמוך מאחוז עליית המחי־רים במשק הישראלי. „עדיף כבר לתת המוייך יצוא ליצואנים מאשר להשאיר מצב זה בעינו", הטעים. הוא ציין גם כי עתה נערכים דיו־נים למציאת הדרך להקטנת היקף הלוואות הפיתוח.

בדברו על ההסדר הבין־לאומי ה־חדש של ניזד שערי המטבע, אמר מר זנבר, — כי זה אמנם הסדר מסובך, אך הוא ניתן בהחלט לבי־צוע. הוא הסביר, כי אם לא יהיו התנודות בשערי המטבע גדולות מ־15 אחוז, ואם הממשלות ינצלו מע־רכת מטבע חדשה זו לקידום הסחר הבין־לאומי ולא למניעתו, טובים סיכויי הצלחתו של ההסדר.

אשר להשלכות הרפורמה על ה־משק הישראלי ציין הנגיד כי יש לצפות לשינויים קטנים בשערי ה־מטבע בעולם, ולכן אין להניח ש־יחולו שינויים חשובים במסחר ה־בין־לאומי של ישראל, או בשוק ה־פנימי. מר זנבר הטעים, כי יש סיכוי סביר שהמחירים בישראל, כמו ב־עולם בכלל, יעלו, שכן הם נקבעים על ידי הסוחרים לתקופות ארוכות יותר. הוא ייעץ ליצואנים ויבואנים לשקול היטב מאין לייבא ולאן ל־ייצא, ואם לא כדאי להחליף את מקורותיהם ליבוא ולייצוא.

נגיד הבנק אמר, כי אם ייעשה במקביל לצעדים המוניטריים גם ריסון במדיניות תקציבית ובהשקעות יש לצפות כי עליית המחירים תהיה קטנה.

מדינות ערב

בדבריו התייחס מר זנבר גם ל־השפעת השינויים המוניטריים בת־קופה האחרונה על מדינות המזרח התיכון. הוא הביע את פליאתו על כך שמדינות כמו מצרים וירדן הח־ליטו להצמיד את מטבעותיהן לזהב, ולא לדולר. בכך הן עשו, לדבריו, תיסוף במטבעותיהן לעומת מטבעות אחרים, והציגו עצמן כמדינות בע־לות עודף תעסוקה שאינן צריכות לפחד מאבטלה. „אני חושב שהחל־טות האלה מעידות על כך שממ־שלות אלו דואגות לפרסטיז'ה שלהן יותר מאשר לבעיות הפנים האמי־תיות שלהן", אמר.

תוקם התאחדות הסופרים בישראל

(ע). ועידת הסופרים העבריים ה־חליטה אמש לקבל הצעת פשרה ב־דבר הקמת „התאחדות הסופרים ב־ישראל", שאליה ישתייכו כל הסופ־רים בארץ על לשונותיהם, בין כ־בודדים ובין כאגודות. כן החליטה הועידה, שאגודת הסופרים העבריים אשר תשמור על שמה ועל תקנונה, תהיה הראשונה למייסדי ההתאחדות הכללית.

ההצעה נתקבלה ברוב של 85 נגד 11 קולות. בתום ההצבעות הודיעו שני סופרים, עמוס עוז ויורם קנ־יוק על פרישתם מאגודת הסופרים במחאה על שלא הוחלט לפתוח את האגודה לסופרים ערביים.

האסיפה המליצה שכנס היסוד של ההתאחדות הכללית ייערך לא יאו־חר מסוכות 1974.

האשפה נשלחה בדואר

מאת שמואל תגר
סופר „הארץ" באילת

קרטונים מלאי זבל וחבילות אשפה נשלחו אתמול בדואר ל־מעין צבי ולמשק מגן. אנשי ר־שות שמורות הטבע גילו השבוע ערמות אשפה וקרטונים של זבל בכניסה לקניון המוביל לעין אום אומר. על הקרטונים צויין שמם של חברי החוג הבין־קבוצ־צי לידיעת הארץ של מעין צבי ומגן. הפקחים נטלו את האשפה ושלחו אותה אתמול בדואר ל־משקים אלה.

✱ המחלקה לאיגוד מקצועי איש־רה אתמול תעריף שכר מיוחד לנהגי אוטובוסים, מיניבוסים ומוניות.

קבלנים דורשים לשתפם בהוצאת רשיונות בניה

מאת סופר „הארץ"

תביעה שלא להוציא רשיונות בניה לבתי מגורים ללא שיתוף הקבלנים הועלו אתמול קבלנים מכל חלקי הארץ, באסיפה של ארגון הקבלנים שנתקיימה בתל־אביב. השתתפו יו־תר מ־100 נציגי הנהלות הסניפים, וכן נשיאות המרכז. המשתתפים ב־אסיפה הביעו חשש, כי אם לא יהיה פיקוח של הקבלנים הפרטיים על הוצאת רשיונות הבניה בתקופה של צמצום הבניה, יתכן שחברות ציבו־ריות וקבלנים שאינם חברי הארגון יקבלו „יותר מדיי" רשיונות, והדבר יפגע בקבלנים הפרטיים.

כן דרשו הקבלנים לשתפם בועדה לחלוקת המלט, ואף זאת כדי לוודא שלא יופלו לרעה לעומת החברות הציבוריות.

המשתתפים שמעו הסברים על ה־תכניות לצמצום הבניה ועל הטפסים שעל כל קבלן למלא בענין תכניות הבניה שלו. ההנהלות הודיעו כי הן מסכימות להחלטת הנשיאות, שהס־כימה לצמצם את הבניה למגורים.

עזר: לא אעמיד מועמדותי לכנסת

מאת סופר „הארץ"

מר עזר ויצמן אמר אתמול שוב כי לא יעמיד את מועמדותו לכנסת ברשימת גח"ל „אם לא ישתנה שום דבר בתנועת החרות". הוא הוסיף כי לפי הערכתו הדברים בחרות לא יש־תנו ולכן הוא אינו רואה כל סיכוי שירוץ לכנסת או ישתתף במערכת הבחירות.

מר ויצמן הודיע על כך למקורביו מיד בתחילת המשבר שפרץ בתנועת החרות והוסיף כי „במצב הנוכחי אין לו עם מי ללכת לכנסת", אך אתמול הודיע על פרישתו הכמעט מוחלטת, ממירוץ הבחירות באורח רשמי.

המו"מ עם קציני הים – באיום סנקציות

מאת סופר „הארץ"

באיום של סנקציות על ידי קציני הים, שאת טיבן ומועד החלתן אין נציגיהם מוכנים לגלות מטעמים טק־טיים, כדבריהם, נמשך המו"מ על הסכם עבודה חדש בין איגוד הק־צינים לחברות הספנות.

ועדת השרים לענייני כלכלה דנה בנושא לפי פניית הנהלת צים וכפי שנודע, אין הנהלה מוכנים לאשר תוספת משמעותית מגבול התוספת של 40% לשנתיים — תוספה שאר־תה תובעים נציגי הקצינים. גם מו־עצת המנהלים של צים תדון בנושא בישיבתה השבועית מחר.

בינתיים אישרה צים כמעט כל התביעות להטבות שכר מיוחדות ל־קצינים המועסקים באוניות המכולות שלה, והמתבטאות בייקור העלות בשכר במכולות (לישראלים) ב־30% בערך. היהודים המפליגים של צים בענין נבעו בעיקר מהחשש ש־האיגוד יעכב את אונית המכולה של החברה שעגנה בימים אלה בחיפה. יום שהייה נוסף בנמל של האניה עלה 15 אלף דולר.

נהרגה בתאונה

יונה קמפל (57) מסביון, נהרגה שלשום בהתנגשות שאירעה בין מ־כוניתה לבין משאית ברחוב יהודה הלוי בקריאון.

מת פצוע־תאונה

מרדכי רוזה שנפצע קשה לפני יותר משבוע בהתנגשות משאית ב־אוטובוס בכביש באר שבע־חברון, מת אתמול, מפצעיו בבית החולים המרכזי של הנגב.

גם בעלי
שמיעה מצויינת
לא יופרעו
מהמזגן השקט
SILENTAIR

שרות נאמן שעמד במבחן
אלקטרה

הוקל עונשם של מפגיני עקרבה

(ל.ע.ב.). המפקד הצבאי של נפת שכם הקל בעונשם של חמשת הנא־שמים חברי שי"ח שהורשעו בבית־המשפט הצבאי בשכם ב־11.3.73 ב־של השתתפותם בהפגנה בלתי חוקית בקרבת הכפר עקרבה.

העונש 3000 ל"י קנס או ששה חדשי מאסר תמורתו, שהוטל על ה־נאשמים, הוקל והועמד על קנס של 500 ל"י או חודש מאסר תמורתו. עונש המאסר על תנאי שהוטל על הנאשמים נשאר בעינו.

בנאשמים ניתנה ארכה של שבוע לתשלום הקנס. על כך הודיע אתמול דובר מפקדת איזור יהודה ושומרון.

5.4 — מועד סופי למיכרז לקביעת המועמדים לרבנים ראשיים לת"א

(צ.) — האסיפה הבוחרת את ה־רבנים הראשיים לתל־אביב קבעה אתמול את 5 באפריל כמועד סופי למיכרז שהוצא לקביעת המועמדים לכהונת הרבנים.

בפתיחת הישיבה העלה סגן ראש העיריה, עו"ד אהרון מלצר, הצעה לבחור רב ראשי אחד בלבד לתל־אביב, אולם הצעתו נפלה ברוב גדול והצביעו בעדה רק ארבעה.

משאית
עולמית

סקר ממשלתי:

הצרכניות העלו מחירי בשר טרי ב־45 — 120 אג' לק"ג

מאת אלעזר לוין,
סופר „הארץ" לענייני כלכלה

הצרכניות העלו בחודש האחרון את מחירי הבשר הטרי ב־45 אג' עד 1.20 ל"י לקילו לפי הסוג — מתברר מהשוואת סקרים של משרד החק־לאות.

סקר משרד החקלאות מ־20 בפב־רואר מסר כי קילו חזה טרי עלה לצרכן בצרכניות 16 ל"י; הסקר ה־שבועי של המשרד, שפורסם אתמול, כותב כי המחיר עלה ל־16.45 ל"י לקילו. צלעות עלו 17.25 ל"י לפני חודש, המחיר עלה השבוע ל־18.45 ל"י. קילו כתף עלה בצרכניה לפני חודש 19.15 ל"י, ועתה עלה המחיר ל־19.65 ל"י. קילו בשר אחורי לקצי־צות עלה לפני חודש בצרכניה 19.50 ל"י, ועתה מחירו 20 ל"י. קילו בשר אחורי לשניצל עלה לפני חודש 20.50 ל"י, ועתה מחירו 21.50 ל"י לקילו.

בשופרסל

לא חל שינוי במחירי בשר של שופרסל, אף שמחיר הבשר הזה עלה בחודש האחרון בכ־50 אג' לקילו. כתוצאה מכך צומצם מאוד הפער בין מחירי השופרסל לצרכניות. בשר צל־עות, למשל, זול עתה בשופרסל ב־השואה לצרכניות, ואילו בכל הסו־גים האחרים הפער נע בין 5 ל־25 אגורות לקילו.

עוד מתברר מתוך הסקר, כי הצר־כניות אינן מוכרות עתה בשר קפוא מפורק, שמחיריו זולים בכליה ל־קילו מהמחיר בשר קפוא לא מפורק. כתוצאה מכך, גבוהים עתה מחירי בשר קפוא בשופרסל (חזה וצלעות) בכ־70—80 אגורות לקילו בהשוואה לצרכניה.

60 מיליון ל"י לרכישת משאיות

(ל.ע.ב.). אשראי בהיקף של 60 מיליון ל"י בשנה יינתן לרכישת מ־שאיות, מסר אתמול סגן שר התחבו־רה, מר גד יעקובי, בישיבה בה השתתפו נציגי מועצת המשאיות ופקידים בכירים במשרד התחבורה.

מר יעקובי מסר, כי בתנאי האש־ראי דנים עתה צוות משותף למשרד התחבורה, החשב הכללי במשרד ה־אוצר ומועצת המשאיות. אם יוסדרו חילוקי דעות יוחזר וידון הנושא ב־הנהלת משרד התחבורה.

ממליצים להעלות דמי הפרסומת ברדיו

מליאת רשות השידור סמכה ידיה על תקציב רשות השידור לשנת 1973/4 והציעה כי הרשות תמליץ לממשלה להעלות את דמי הפרסו־מת ברדיו ולהנהיג גבית אגרות רדיו וטלוויזיה בשטחים. עוד הציעה המליאה כי הועד המנהל יגיש את הצעת התקציב לאוצר ותיקונים לאי־שור הממשלה ולועדת הכספים של הכנסת.

אלמוגי:

הערכת בן־אהרון אווילית

(ע). שר העבודה, מר יוסף אלמו־גי, הביע אתמול את פליאתו על ה־דברים שהשמיע מזכ"ל ההסתדרות, מר י. בן־אהרון, וכינה את הערכתו לפיה מנהלת הממשלה מדיניות ה־מכוונת להעמקת הפער החברתי ב־מדינה כ„אווילית". שר העבודה חזר בזמן ביקור בבלגיה, גרמניה וב־פינלנד בשליחות המגבית. „הגעתי ל־מסקנה שזו הצהרה האווילית ביותר ששמעתי מפיו זה אלפיים שנה. אלה דברים חסרי אחריות והייתי מייעץ לבן־אהרון שלפני שישמיע הצהרות מעין אלה יוועץ בישראל גלילי, יגאל אלון, וויקטור שם־טוב ואחרים".

נחנך מלון פלזה בת"א

(ל.ע.מ.). קצב בניית חדרי־מלון מומלצים לתיירים גדל בשנים 1968—1972 ב־62.6 אחוז. לעומת עליה של 92.4 אחוז, באותה תקופה בהשוואה לחמש השנים הקודמות, במספר ה־תיירים (2,666,522) — מסר אתמול שר התיירות, מר משה קול, בטכס פתיחת מלון פלזה בתל אביב.

בכך דוחה השר את הסברות כאילו קצב הבניה של בתי־מלון בארץ גדל בשנים האחרונות על פני היקף תנועת התיירות. לחיזוק דבריו הד־גיש מר קול כי אף הכנסות ממטב־חוץ מתיירות עלו על פני קצב בניית החדרים, ובשנים 1968—1972 נרשמה עליה של 148.3 אחוז, לעומת חמש השנים קודם לכן.

פרס מוזיאון ישראל ל"קאפקא ופראג"

(ל.ע.מ.). הספר „קאפקא ופראג" יקבל את הפרס הבין־לאומי של מו־זיאון ישראל לספר המצוייר — הוד־יע חבר השופטים שהיה מורכב מד"ר וילם סנדברג, מר פ.ה.ב. הבריוץ מלונדון, מר אוטו טרומן מאמסטר־דאם, מר הנרי פרידלנדר וד"ר משה שפיצר מירושלים.

כן החליטו השופטים להעניק מד־ליות כסף למעצבת הישראלית זוה מרדכוביץ ולהוצאת וידנפלד את ני־קולסון בירושלים על ספרו של אריה שרון „תכנון ירושלים — העיר ה־עתיקה", ולהוצאות בלור, אקצידנ־ציה וטיים־לייף שהוציאו לאור ה־ספרים על בראק, יפאן הצילום, ולמעצביהם.

לתחרות הוגשו 172 ספר.

הקדימו קניותיכם
לחג. קנו בנוחות ותהנו
גם מהוזלות עד סוף חודש מרץ
בכל בתי הכל בו של
המשביר לצרכן

סוס לאילת ע"ח המלכה
פרטים:
מלון מלכת שבא אילת 2111/2/3
תל-אביב 230640, 246211/2
חיפה 523468, 529406

בתי מגורים. משרדים. בתי ספר.
מועדונים. בתי מלון. בתי חולים.
"מגורון" – פתרון אידיאלי ומהיר
לבעית הקמת משרדים ומגורים ציבוריים
וכל מבנה נדרש.
הקמה מהירה בכל רחבי הארץ.
שיטת בניה מתועשת מוגנת ע"י פטנטים 10288, 10289
טרומאסבסט
tromasbest
חברה לייצור והרכבת מבנים טרומיים בע"מ
תל־אביב, שד' רוטשילד 106 טל' 244171-2-3
המפעל: עכו, ת.ד. 38, טל' 911615-6-7

הנכם מוזמנים
לטקס חלוקת מילגות
באוניברסיטת הנגב
על שם ד"ר י. ש. מנציל ז"ל
(קרן־מיסוד בני המשפחה, חברים לעבודה ותלמידים)
שיערך ביום חמישי 22 למרץ 1973 בשעה 12.00,
באולם 10, בית היאס
בשעה 2.00 תתקיים שיחת חברים ותלמידים, לזכרו של המנוח בספריית ביה"ס התיכון המקיף א' בהשתתפות ד"ר דן רונן, יועץ שר החינוך והתרבות

יש
בטחון
לכספך
מילווה קצר מועד
פרטים ורכישה בכל הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך
בנק ישראל

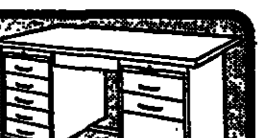
הארגז

זה עתה הגיע
מהדורת כיס של
THE POCKET BOOKS INC., AND PAN
of
O JERUSALEM
by LARRY COLLINS & DOMINIQUE LAPIERRE
The Bitter Epic Struggle for the City of Peace
The Bestselling and Unsurpassed Account of Israel's Battle for Identity
SUPERCHARGED... SPELL-BINDING...
A torrential narrative that sweeps the reader along".
הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
להשיג בכל מקום

שרות ואספקה
רהוט משרדי
מעץ ומתכת מכל הסוגים.
אצטבאות למשרדים
מפעלים וגנזכים.
רהוט למוסדות חנוך
מעבדות ובתי מלאכה
תל־אביב, רח' הרצל 91 טל. 826669

Now Available
Pan Craft Books
FRAMYG
POTTERY
RUGMAKING
MACRAME
הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים • תל־אביב • חיפה
נמל תעופה לוד
להשיג בכל מקום

ENCOUNTER
March 1973
Neither Bureaucrat nor Hippie — Anthony Hartle
And So to Bed — William Sanson
A View of the Royal Navy — James Morris
Dostoevsky's Realism — Joseph Frank
FILM ★ MUSIC ★ POETRY ★ BOOKS & WRITERS ★ AUTHORS & CRITICS ★ CHESS
Reflections After Reykjavík — Gerald Abrahams
הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים • תל־אביב • חיפה
נמל תעופה לוד
להשיג בכל מקום

מלון
מוטל צפת
בהר כנען
★★★★ 4 כוכבים
החדש והחדיש
במלונות הגליל
נותנו מספר חדרים
לחג הפסח
מתקבלות הזמנות
לחג השבועות
ולעונת הקיץ
מיזוג אויר בכל חדר
לפרטים: מוטל צפת, בית מאיר מיבר, הר כנען צפת
טל. 067-30914—15

THE OBSERVER
March 18, 1973
MERIDOR and BRENER
Saviours of British Shipbuilding?
להשיג בקיוסקים
סוכנות ברונפמן בע"מ

הלוח הכפול
ראה עמודים:
21, 22, 23
הכל בכל בכול
בלוח הכפול

Vent - Axia
מכשיר אוורור דו-כיווני
אוריגינלי תוצרת אנגליה

4 גדלים
6"
7½"
9"
12"
3 דגמים
חלון
קיר
תקרה
הזהר מלרכוש חיקויים!
פנה ליבואנים ומפיצים בלעדים
דיול סוכנויות בע"מ הנדסת אורור וחימום
תל-אביב בן-יהודה 234 טל 446437
ירושלים: ב. ברגידה רח' שלומציון המלכה 7 טל 233039
חיפה: אלקטרו חבש טל. 667308 ב"ש: מכונ טל. 2010

מהדר
הגרלת
מפעל
הפיס

ביה"ס לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה
חברי המחלקה לאנטומיה

משתתפים באבלו של

ד"ר אשר אור־נוי

על מות

אבינו ז"ל

במלאות שש שנים לנפילת יקירנו

דרור הרטמן
ז"ל

מגדוד ברק, חטיבת גולני

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו

מחר, יום חמישי, י"ח באדר ב' תשל"ג (22.3.73) בחלקה הצבאית בבית העלמין בטבריה בשעה 3.30 אחה"צ.

נפגשים ע"י השער.

המשפחה

תכשיר רפואי
לריפוי
נשירת
שיער
הנובעת מחלביות
הקרקפת
panto
plus
heals seborrhea capitis
plantex
פלנטקס
שאל בעצת אנשי הרפואה
להשיג רק בבתי מרקחת

הארץ
יום רביעי י"ז באדר ב' תשל"ג
21 למארס 1973
בתל־אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות רח' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח' הפצה ומנויים מזא"ה 75, טל' 623311 ת. ד. 233. מס' מיקוד: 61000.
ים: רח' התבלת 2, 224245, ת. ד. 273, רחוב גורדון 20, 661166, ת. ד. 5259
הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 תל־אביב.
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B. 233, Tel. 6

שר העבודה אינו מחוקק

צה להוק האגודות השיתופיות הנועדת להחליף את פקודת השיתופיות משנת 1933 עדיין נמצאת בדיון פרלמנטארי הכנסת טרם הגיעה להצבעה עליה. ידוע היטב כי פרק דן במושבים, שנוי במחלוקת. יזומי הצעת החוק מעוניינים זוק, כי לא יכול להיות איכר במושב מי שאינו חבר באגודה ג, כי האגודה השיתופית תהיה זכאית, בנסיבות מסוימות, בעל משק מן המושב — כלומר: מן הכפר — כי רשם השיתופיות יהיה זכאי לפסוק הלכה בחילוקי דעות בין אגודה השיתופית לבין בעל משק יחיד, וכי לתנועת המוש־ גון מרכזי, יהיה מעמד לגבי ההכרעה בסכסוכים כאלה ומושב.

הוראות המוצעות האלה נוגדות עקרונית את הרעיון אשר מושבים נוסדו על בסיסו. המושבים נוסדו בתחילת שנות בעיקר על־ידי חלוצים שראו את הקבוצה כמסגרת נוקשה ואפו לצורה של יישוב קואופרטיבי אשר יכבד את עצמאות וקני תנועת המושבים של שנות השישים מתרחקים מן וידאולוגי של המושב כשהם תובעים להפוך את הטיפוס התיישבות חקלאית לארגון של כפיה כלפי כל אחד מן ג, ומאלפת העובדה, כי דווקא מבני הדור השני של אנשי קמה התנגדות נמרצת להצעת החוק.

— בעוד שהכנסת עדיין לא אמרה את דברה, התקין שר קנות, בהסתמך על הסמכות של התקנת תקנות ביצוע לגבי אגודות השיתופיות המנדאטוריות, אשר למעשה מקדימות ת המבוקשות, במסווה של חקיקת־משנה, להעניק תוקף דאות שבהצעת־חוק אשר בית הנבחרים עדיין לא אישר עד זה של שר העבודה לא דבק רק „פגם אוטוקרטי", בכך עשרים וחמש של קיום המדינה הוא מנצל סמכות פורמאלית תקנות ביצוע לפקודה מנדאטורית מלפני ארבעים שנה; גם משום נסיון להערים על הרשות המחוקקת אשר עדיין אם אמנם תאשר את הצעת החוק כפי שעסקני תנועת (אשר במקרה זה מנסים להשליט את רצונם על סיעת זין רוצים בחקיקתה.

ק עם אנשי האגודה להגנת זכויות היסוד של בני המוש־ חר הם מתריעים נגד שר העבודה ותקנותיו שלו. לא יתכן בודה יהפוך את עצמו, כשהוא לובש איצטלה של יורש זל הנציב העליון, מחוקק במדינת ישראל. מאבקם של אנשי זאת ראוי לתמיכה ציבורית; וללא קשר עם פניה אפשרית בית המשפט הגבוה לצדק שיידרש לפסוק לגבי חוקיותן ות הנזכרות, מן הראוי כי סיעות בכנסת יתכבדו מבר אלמגוי ת התקנות שיש בהן כדי לכבות את הפקודה המנדאטורית שהכנסת לבדה רשאית לבצעה.

נשר והחוק

ה של סופר „הארץ" בחיפה סיפרה אתמול כי ההחלטה ור הועצת לצמצום במפעל נשר תיעול כך לאחר הבחירות. יתן לכך הודיע שהחלטה לא תושפע מלחץ הציבור. לכוב ולהדגיש כי החלטה מבין זו לא תתקבל על־ידי ו ובתהליך חשאי. בישראל קיים חוק הנא קובע אילו ש לנקוט כדי לקבל איסור להציבה. נסיבות של חברת ל בדלבים עקיפות בכשלן לפי בעצ. הצדת השרים המיוחדת עקב פניה החברה התפורה בעקבות הוות דעתו של היועץ למשלה כי הנושא מסור לסמכותן של רשויות התכנון.

הראה, לכן, כי מפעל נשר ילך בהלם החוק ויגיש בקשה, קובל, לוועדת התכנון המחוזית שתאכר לו מרחב חציבה יחיל את בקשתו על אזור הפארק הלאומי, היא תישקל החוק. החוק אוסר חציבה בשטח שהוכרז גן לאומי ושמורת הראוי שמשרד הפנים הממונה יזרוז את נשר לפעול התהליכים והחוקים המקובלים שאם לא כן עלול להיווצר בעלם. אם תציית החברה לחוק, יאותר לה שטח חציבה תה סיפק ביתה להתארגן כדי להמשיך בייצור המוצר.

בים בתהליך המקובל עד לאחר הבחירות אינם משרתים המשק. גם מניעיהם פסולים. קירבתן לכל הבחירות מספקת טובה להאזין לרחשי ליבו של הציבור הרחב אשר שולל ארץ את הנסיון לפגוע באתר לאומי כדי לשרת אינטרס ל בודד. אין בהן כדי לגרום הצפנת־יתר של לחץ בלתי כל היותר בכוחן להעניק לעמדת הציבור את משקלה אם ההכרעה תידחה עד לאחר הבחירות עלולים המתהליכים המבקשים ראשי נכך להפעיל, לשתק את האינטרס

כופר למען הריבונות

וקפה העיראקית אתמול על תחנת המשטרה הכוויתית אל־ נועדה להפעיל לחצים ממשיים יותר על האמירות העשירה לחדש, את תשלום המענקים לאוצר העיראקי הסובל מאז נפט גרעונות לא מבוטלים. אולם נראה כי במקביל לכך עיראק לשלוט על איזורים אסטרטגיים בתוך השטח הכוויתי ויחים את הקשר היבשתי עם נמל אום־קסר במפרץ הפרסי. ין כי רצון זה מצד העיראקים — אשר החלו בפריצת הדרך בתחילת השנה — בא לשרת בין היתר את האינטרסים ם להעמקת נוכחותם באיזור המפרץ.

חיסול משטר המלוכה בבגדאד לא הסתירו מנהיגי עיראק צם לספח את כוויית וליהנות מתמלוגי הנפט שלה. הנשיא כרים קאסם הצהיר על כך בגלוי ב־1958. שנתיים אחרי עצמאות ב־1963 נאלצה ממשלת כוויית לשלם לעיראק 30 דינר בתורת „מענק" באין חייבים בהחזרתו. ולמפלגת עלתה לשלטון בבגדאד שילכה מענק בסך 60 מיליון דינר. מעין תשלום כופר מצד כוויית תמורת הכרה רשמית של בעצמאותה וריבונותה של האמירות. הדבר בא לביטוי ב־4 באוקטובר 1963, שנחתם בין ראש ממשלת עיראק דאז כיום הגנראל אחמד חסן אל־באכר וראש ממשלת כוויית אמיר כיום, השייך סבאח אל־סאלם אל־סבאח.

פרוץ משבר הנפט והיזדקקותה הגוברת לכספי מזומן הפ־ יראק להכיר למעשה בהסכם. היא ריכזה כוחות לאורך גבו־ כוויית מאז מהפיכת דצמבר שעבר, החלה לפרוץ דרך כ־8 זוך השטח הכוויתי והעבירה יחידות ארטילריה לנמל אום־ מקה זאת בעימותה עם איראן.

פעולות אלה מצד עיראק קדמה בקשה עיראקית לחידוש הכופר, אך היא נדחתה בצורה אלגאנטית על ידי ממשלת עתה מבקשים העיראקים לשכנע את עמיתיהם הכוויתים את הכופר או להשלים עם מעשי הפרובוקציה המבוצעים צפון. הכוויתים יודעים, כי אינם יכולים לצפות לתמיכה מצד שאר מדינות ערב בסכסוכה עם עיראק. למרות התנג־ והעמות שנשמעו אמש בכוויית החדישה לנסיגת הכוחות קיים ולסימון הגבול בין שתי המדינות לאלתר, יש להניח ופי של דבר יאלצו הכוויתים לתרום שוב לקופת האוצר קי כדי להבטיח את השקט בגבולם הצפוני לתקופה נוספת.

יסוד ריאליסטי במו"מ

האמנם תימנע התנחלות בשטחים מגעים מדיניים עם ארצות ערב

מאת דן מרגלית

כל משא ומתן עם מדינה ערבית שייפתח ב־1973 יתנהל בתנאים נו־ חים יותר לישראל מאשר המגעים המדיניים שיכלו להתקיים בשנים הי אחרונות. זוהי עובדה המקובלת על מי שמאמין (כראש הממשלה גולדה מאיר, למשל) כי לא חל שינוי יסודי בעמדה הקיצונית הערבית מאז ועי־ דות חארטום. היא מקובלת גם על מי שסבור (כשר הבטחון משה דיין, למשל) כי יש שיפור מסויים בעמדת הערבים כלפי ישראל. אמנם אין עדיין בעמדתם כדי לספק את תבי־ עותיה הבסיסיות של ישראל, אולם יש בה כדי להצביע על התרחקות מסויימת מועידת חארטום 1967.

עובדות — כגורם במו"מ

כדאי לבדוק מה התוכן שניתן היה לצקת למשא ומתן עם הערבים לוא נפתח בשנים הראשונות שלאחר מל־ חמת ששת הימים. קל לתאר את בניני ישראל מתווים על מה ש־ משה דיין כינה פעם כהמתנה לטל־ פון מחוסיין, ופותחים במשא ומתן על תכנית המכילה ויתורים טריטו־ ריאליים כתכנית־אלון, או תכנית דומה אחרת. משא ומתן כזה עלול היה להתנהל בעוד בקעת הירדן ריקה מהתיישבות יהודית וקרית־ארב־ בע היא גבעה קרוחה ליד חברון. הי־ יעלה על הדעת, כי באותה שנה ד־ על־פי נתונים גיאוגרפיים כאלה עשוי היה חוסיין להסכים לתנאים אשר להם הוא מסכים ב־1973, כ־ לומר להצבת נקודות ישראליות ל־ אורך נהר הירדן? קשה לתאר שי־ חות עם חוסיין ב־1973 על האפש־ רות שרמות אשכול הצורית, קרית־ ארבע או נערן בבקעת הירדן יחדלו להיות מקומות ישראליים. כיום אי־ אפשר לחלוק על דעתו של דיין, כי גם במסגרת הסכם שלום יישארו הי ישובים שיוקמו בשטחים המוחזקים בריבונות ישראלית.

המסקנה העיקרית העולה מכך היא, שההתנחלות בשטחים לא זו בלבד שלא חסמה את הדרך לבירורים מדיניים בדרג הבכיר אלא שהיא מחזקת את היסוד הריאליסטי בהסד־ שתו של מלך ירדן. שכן, הוא מבין שקרית־ארבע — גם אם הוגלה הי ממשלה מתנעת ממנה סיוע בחודשים האחרונים — לא הוקמה כדי ל־ התפרק.

האזהרות, כי ההתנחלות תמנע מגעים מדיניים עם הערבים נתבדו. עובדה זו חשובה לא רק כלקח היס־ טורי אלא גם כמסקנה לעתיד. לא כל הצעה להתנחלות, ודשה מחלי־ שה את הסיכוי להידברות (אין להי בין מכך שיקולים הערבים „בלבלויי כל מעשה ישראלי בשטחים המוחז־ קים).

עתה יש כמה רעיונות והצעות חדשות להתיישבות בשטחים, המחיי־ בות הכרעה מדינית. סגן שר החי נוך, איש המפד"ל, זבולון המר, מציע להקים קריה יהודית בשכם. שר התיירות זרח ורהפטיג דוחה את הדעה שהביע יצחק בן־אהרון, כי שכם היא כעצם בגרונה של ישר־ אל. משה דיין מציע להתיר רכישת קרקעות ביהודה ובשומרון שיירש־ מו על שמם של ישראלים, ומתשו־ בת שר המשפטים יעקב שמשון שפירא לכגן שר התחבורה גד יעי קובי אפשר להבין, כי יש סיכוי שההצעה תזכה לאישור בקרוב.

ועוד עומדת הממשלה בפני רעיון שהוא מהססת לבדוק: להקים ישובים באיזור הפורה בבקעת הירדן ליד יריחו, לא רק בחלקים הצחיחים.

איזור זה הוצא בשעתו על־ידי יגאל אלון מגבולות ישראל כפי שהם מוצעים בתכניתו. השאלה הי נשאלת עתה היא אם יש עדיין מני־ עה ליישב את יריחו (הריקה כמעט לחלוטין), שהרי אין להניח כי צעד זה יחליש את נכונותו של חוסיין להידבר עם ישראל.

כיום יכולים גם „היונים" להוי דות, כי נכונותו של חוסיין להסכם מדיני, אם כי בתנאים קשים, לא פחתה בגלל ההתנחלות ביהודה ובי שומרון. גם הם מבינים, כי סיכוייה של כל תכנית פשרנית להתקבל על דעתו גדלים ככל שהוא נוכח, כי ישראל קובעת עובדות בסיסיות בשטחים המוחזקים.

ישראל לא הפסידה

יוצא, כי ישראל לא הפסידה מאי־ השגת הסכם מדיני עם חוסיין עד עתה. ומה שנכון לגבי ירדן — נכון גם לגבי מצרים.

אם ייפתח בעתיד משא־ומתן יש־ ראלי—מצרי שיהיה תוצאה של לחץ אמריקאי על ישראל הוא יתנהל בלי ספק בתנאים טובים מכל מה שהו־ צע לנו על־ידי ואשינגטון בעבר.

אין זאת אומרת שבכל מקרה ד־ מצב נוח לישראל לדחות את מועד המשא והמתן עם הערבים. אין להי ניח, כי דברים מרומזים כאלה השי מיעה ראש הממשלה באוזני נשיא ארצות הברית. כל מחיית חבל פלדר לה להסתיים בקריעתו. ואין הממש־ לה יכולה לסמוך על כך שרואי הי שחורות התבדו בעבר, כדי ללמוד מכך שדבריהם יופרכו גם בעתיד. אולם הממשלה קרובה עתה לפרשת דרכים בשאלת ההתיישבות בשטי חים והצריכה לקבוע את מדיניותה. במקומות שונים על פני מפת יהוד דה ושומרון, באיזור פיתחת רפיח ורצועת עזה ניכרת עתה נוכחות יהודית גלויה וסמויה, בין אם בי התיישבות מאורגנת ובין אם באמ־ צעות יוזמה פרטית.

הממשלה יכולה להחליט עד לאי־ זה היקף רוצה היא שההתיישבות היהודית תגיע בשטחים המוחזקים, מה מספר המקומות שיאוכלסו וכמה תושבים יגורו בהם. אם התאמת הי ערכת הגב' מאיר, כי לא צפוי לחץ מדיני אמריקאי בחודשים הקרובים, תינתן לממשלה הזדמנות לקיים בי רור יסודי זה, שבמרכזו יעמוד גורל מקומות כיריחו, מעלה־אדומים ד תקוע.

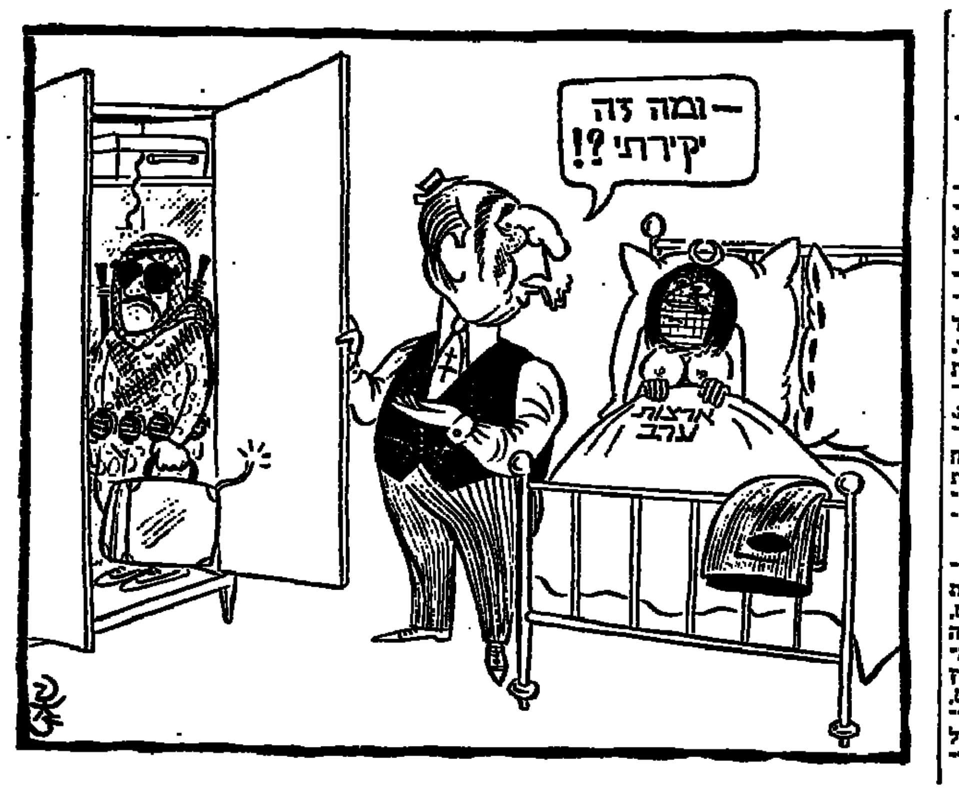

שבחהו וחסלהו

מאת יואל מרקוס

פרס נובל למדע מגיע ללא ספק למדינת ישראל על שהמציאה את הנשק הקטלני ביותר שהיה קיים אי־ פעם לחיסול פוליטי של אנשים. כוו־ נתי לשיטת השבחים. הנוסחה פשוטה למדי: אתה לוקח את היריב הקשה ביותר שלך ומרעיף עליו שבחים עד שאתה גומר אותו. קטלניות של נשק זה נוסתה לראשונה על יצחק רבין. אחרי שהשבחים בארה"ב עירערו קשות את מעמדו בארץ, באו עתוני השבת וכתבו עליו אלפי מלים של השבחות עד שהקריירה שלו חוסלה לחלוטין. חסרים לי עוד משפט או שניים של דבר שבח מפי רוג'רס, למשל, כדי שיוציאו אותו גם משו־ רות המפלגה.

ניסויו של נשק אולטימטיבי זה, שכוחו שבעתיים כאור חמה, כבר החל להפיל חיתתו. עובדה היא שבי־ קיעות סביב בחירת נשיא המדינה הורגשו חזור והרגש וחזר רפ"י שהם בכלל לא מרוצים ממועמדותו של חברם נבון לכהונה. ומה? אם יעמוד מאחוריו הוא גמור. וכי למה אתם חושבים נבחר ישעיהו לכהונת יו"ר הכנסת אם לא מפני שתומכיו (של ישעיהו כמובן) שיבחו ומרצות את נבון ועמדו חוק מאחוריו. את היתר עשתה רפ"י. הנה אפילו בן־אהרון עז הנפש, נבהל מנשק קטלני זה. הראייה: בכנס הוותיקים של ועד ה־ תותחים יוצאי איים. „אם המשיכו להחמיא לי לשבח אותי, אצטרך רגע ... שהתפטרו האחרונה שהביעו שבחים ד אמרו דברי הערכה חמים מאוד על מזכיר ההסתדרות היתה מלווה ב־ הרתעה. אפילו מלכנו חוסיין, שהוא כבר עסקן ישראלי לכל דבר, שיבח מאד, אם שמתם לב, בראיון עתונאי את גולדה ואת דיין. אך לא הזכיר אף לא במלה אחת את יגאל אלון. האם זה לא ברור את מי הוא מעריך בלבו מבין השלושה?

אנחנו כמובן רק בראשית הדרך. במבחן הראשון. לא כל האפשרויות הטמונות במציאה זו מוצו. אילו היי תי במקום הנהגת רפ"י למשל לא היי תי מסתפק בהסתייגות מנבון אלא הייתי פותח גם במבצע שבחים לאורכו בעד יעקב צור כשגולת הכותרת של מסע זה תהיה הודעה פומבית של שמעון פרס — שאין כמו צור מועמד מוצלח לנשיאות. אחרי הודעה כזאת גולדה לא היתה מדברת לעולם־ועד עם צור. או תארו לכם את נשיא ה־ תעשיינים מרק משביח משבח את בן־אהרון על מאבקיו הצודקים כשי אליו מצטרפים כל אילי ההון הספ־ קולנטים בבורסה וספסרי רחוב ליל־ לבלום בהפגנה... מרבה־ש'בן־אהרון יכהן עד שתי קדנציות כמזכיר ההס־ תדרות.

אם כי יש להודות שלא כדאי להתג־ רות עם בן־אהרון בנשק זה. — כי לפי מעמדו יש בידו כיום הארסנל הגדול ביותר מנשק השבחים הקטלני. הוא יכול לחסל בשבחים את מי ש־ הוא רוצה. אפילו למנוע מינויים. די שהוא יבחר בעשרה מגדולי אויביו, ישבח אותם השכם והערב כפעולת ריכוך מקדימה ואחר כך יתבע במפ־ גיע הכללתם ברשימה לכנסת. בעמ־ דה שנה אחריו נמצאים דיין ופרס. קשה לי לתאר למשל מכה קשה יו־ תר למעמדו של בר־לב אצל ספיר מאשר שבחים חוזרים מפי השמים על כישוריו ועצמאותו הרבה של בר־ לב.

אפשר לנצל את הנשק גם בתחום הבין־לאומי. נניח שממשלת ישראל תרעיף יום יום שבחים על ידידותו ועזרתו ומעשיו הגדולים לטובתנו של הנשיא פומפידו. המסכן יאלץ לבלות ימיו ולילותיו ולתת הסברים למשי־ לות ערב. או מה היא הדרך הטובה ביותר לנטרל את קיסינג'ר מאשר לשבח אותו על יהדותו הנאמנה. או לקנות את סאדאת ולהלל את תבונתו, הבנתו וביחוד את נכונותו לפשרה על השטחים עד ששומרי ראשו ייר־ צחוהו נפש במו ידם.

האפשרויות באמת בלתי־מוגבלות. תארו לכם את תנועת „ארץ ישראל השלמה" משבחת ומהללת יום יום את אורי אבנרי. ואת אליעזר ליבנה מציע את לובה אליאב כשר השט־ חים. ואת חברה קדישא משבחת את האיגוד הארצי של הרופאים. ואת אגודת חופשי התולדות תומכת בחמי מות בקדנציה שניה של רבינוביץ, משום הצלחתו להכפיל את פרנסתם. ואת רקיח משבחת את גדולתו בתורה והצלחתו של הרב גורן כרב ראשי. הכיצד יסתיר עתונאי את מקור ה־ הדלפה הסודית שפירסם אם לא בכך שיקח את איש הציבור השנוא עליו ביותר וישבח אותו באותה כתבה עצמה, כדי שהכל יחשדו בו שהוא המדליף.

אכן זהו נשק קטלני שכבר דנים בודדים להגבלתו כמו שמגבילים שימוש בגזים ובנשק גרעיני. ובצדק. לאן נגיע אם הכל יתחילו לשבח זה את זה ללא רסן? עוד עלולים גול־ דה וספיר להופיע חלילה אצל העו־ רך שלי ולהעמיד עלי שבחים.

נשיאים ורוח

מאת ד"ר שבח וייס

לאט לאט מתגבשת רשימת המוע־ מדים לתפקיד נשיא המדינה. הרשי־ מה אינה משתנה. בטרם יוחלט דבר, מן הראוי לערוך השוואה בין מועמדי העבר, לבין מועמדי ההווה. יש בהשוואה כזו כדי ללמדנו לא רק על יחס הפוליטיקאים למשי רת הנשיא, אלא גם על יחס הציבור לתפקידים יצוגיים בגרם הפוליטיים בכלל. נראה כי בעניין זה, משקפות הנהגות המפלגות את תרבותו הפולי־ טית של הציבור הישראלי בשנות השבעים.

בעבר היו תשעה מועמדים למשי רת הנשיא, מהם נבחרו שלושה: חיים וייצמן, יצחק בן־צבי וזלמן שזר. חלקם עמדו לבחירה בתקופות השונות: הפרופסורים י. קלאוזנר וי. ריבלין, והמנהיגים י. גרינבוים, פ. ברנשטיין, הרב הד"ר מ. נורוק וכן התקיימו מגעים בין ד. בן־גוריון לי בין פרופסור איינשטיין הפיסיקאי הגאון, בקשר לקבלת משרה זו.

בשל האופי הסמלי המלכד, הצריך לגשר גם בין זרמים ללא־דתיים, הציגו המפלגות, בעיקר מועמדים מסורתיים במידה זו או אחרת. דגש מיוחד הושם על הגולות האינטי־ לקטואליות של המועמדים, המסמ־ לות את „עם הספר".

ריכוז תכונות שכזה, ואופי הי תפקיד וחוסר משמעות שלטונית של ממש, יצרו מצב שאינו נוח לאנשים שאינם ישישים. שכן כדי להיות בעל „זכויות היסטוריות" מצד אחד ופו־ ליטיקאי שזנח כבר עמדות מרכזיות בפעילות הפוליטית השוטפת, במצי אות של ארץ ישראל וישראל מצד אחר, צריך להגיע לגיל 70 אם לא יותר מזה.

אין זה מקרה שתנועת החרות נד־ קטה דרך קבע למועמדים שלא מן התחום הפוליטי, אלא מן התחום הי אקדמי. לתנועת החרות לא היו בי אותה עת מנהיגים מפלגתיים בול־ טים, שהיו גם ישישים. כמנהיגים, אנשי המטה הכללי של האצ"ל, היו אז אנשים במלוא כוחם הפוליטי והיה משונה, לא באווירה השוררת סביב משרת הנשיא, בכל הנוגע לסמכויות פוליטיות של ממש, היו מציגים את מועמדותם. לעומת זה, התמידה תנו־ עת החרות בהצגת מועמדים הקשו־ רים לחקר ארץ־ישראל, תולדותיה, תולדות שפתה ותרבותה. כל זה, כדי לסמל באמצעותם את היחס המיוחד ללאומיות היהודית ולמקורותיה ההיס־ טוריים.

תופעה מעניינת אחרת, היא הי הזדקקות לאישים שאינם חברי הי מפלגות המציגות את מועמדותם וגם לא נמנו בעבר עם שורותיהן.

מועמדי העבר

כמעט כל המועמדים מקרב הפולי־ טיקאים שימשו בתפקידים עליונים: וייצמן היה נשיא ההסתדרות הציו־ נית העולמית, בן־צבי יו"ר הועד הי לאומי (מאוחר יותר הוי"ל), שזר, יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית בירושלים, גרינבוים היה חבר בכיר בהנהלת הסוכנות והנשיא הבלתי־מוכתר של יהדות פולין. פ. ברנשטיין נשיא ההסתדרות הציונים הכלליים. מ. נורוק נשיא המזרחי בלטביה. שני הפרו־ פסורים י. קלאוזנר וי. ריבלין, נהנו מיוקרה רבה מאד בקהילה האוני־ ברסיטאית.

הקבוצה הפוליטית של המועמדים נמנית עם האבות המייסדים של ה־ מפלגות שהציגו אותן, או של זרמים ותנועות אחרות בהסתדרות הציונית. כמעט כולם, דמויות שאפשר לכנותן היסטוריות. ויתרה, וזה כולל, לפחות אחד מן הפרופסורים, היו מוכרים מחוץ לגבולות ישראל, במיוחד ב־ עולם היהודי ובתור כאלה, יכלו לי הוות מוקד הזדהות של עם ישראל עם מדינת ישראל.

מאפיין אחר, של כל המועמדים, הוא מעמדם בתחום הרוח. מדענים מובהקים בעלי מוניטין עולמי (ח. וייצמן וא. איינשטיין); גדולים ב־ תורה ובהיסטוריה היהודית (י. קלוי זנר, י. ריבלין, י. בן־צבי, ז. שזר) ומנהיגים חשובים מאד של היהדות בארצות מוצאם (פ. ברנשטיין, י. גרינבוים ומ. נורוק).

לשישה מבין השמונה, היתה משי רת נשיא עשויה להביא כבוד, אך הם גם הביאו לה מכבודם. כולם היו מקובלים על הציבור כולו, לפני כני־ סתם לתפקיד.

שמות המועמדים שהועלו לאחרו־ נה ושבאו מ„המבוגרים" הפוליטיים החשובים: אחד שר מקצועי בממשי לת ישראל עם עבר עשיר. אחד שו־ פט עליון, חדש יחסית, בלתי בולט. אחד עסקן מפלגתי חשוב ונושא ב־ שנים האחרונות במשרות פרלמנטי ריות חשובות. אחד צעיר יחסית, פרלמנטר מובהק אם כי חדש יחסית. אחד מנהיג ציוני בעל עבר דיפלומטי עשיר ובהווה נושא משרות חשובות בתנועה הציונית ומפעליה.

המועמדים של ההווה, איש מהם אינו בעל עבר ציוני או ישובי כה עשיר שיעשה אותו שותף בלתי־ אמצעי למפעלים לאומיים גדולים. איש מהם זולת אחד איננו איש רוח מובהק. לכל אחד מהם, מהווה ה־ משרה קפיצת־דרך, תוך דילוג על שלבים רבים. לכולם, תביא המשרה יוקרה וכבוד הרחק מעבר לזה שזכה במעמדו ובמקומו הנוכחי בדעת ה־ קהל. אצל המציעים, לגבי ארבעה מתוך החמישה, פועלים שיקולים של פתרון בעיות פרסונליות, או מתן בי־ טוי למאווים סקטוריאליים עדתיים כאילו משרת הנשיא צריכה לעבור בתורנות בין אשכנזים לבין מי שאי־ נם אשכנזים.

האם פסו אישים בישראל התואמים בתכונותיהם למועמדי העבר? או ש־ כא נשתנה היחס לתפקיד? ניתן ל־ הניח שמקור הפיחות בערך המשרה נובע בעיקר מן ההיקף המצומצם של הסמכויות המעשיות של הנשיא. הי הנחה, שיש סתירה בין האופי הרפ־ רזנטטיבי של הנשיאות במשטר פר־ למנטרי, לבין הקצאת סמכויות של־ טוניות בתחומים למוסד הנשיאות, אין לה על מה לסמוך. הרי גם לי רפרזנטטיביות, צריך להיות מקור עצמה. והדולל ביוקרת מוסד הני שיאות הנשוי להימשך ואף לגבור אם אחד המועמדים שהועלו לאחי רונה אמנם ייבחר, אמנם עשה את המשרה למיותרת. ריבוי מוסדות פו־ ליטיים הבורחים המצטיירים כבלתי נחוצים והמצוירים יחס של במוסד בין סלחנות לציניות, יש בו כדי לפ־ גוע באמינות בין הציבור למערכת הפוליטית כולה ובתוך המערכת ה־ פוליטית עצמה.

עניין הייצוג העדתי

נשיאי ישראל, ובמיוחד י. בן־צבי וז. שזר, התנהגו כפי שמנהיגי מפא"י רצו. הם עיצבו נשיאות שאיננה מת־ ערבת כלל בפוליטיקה, כמעט בלתי מורגשת, מפגינה צניעות ומרחיקה לכת אל שולי המאורעות הפוליטיים והחברתיים. היות שני הנשיאים מ־ קורבים אישית לראשי השלטון, איפשרה למעשה, הדיות בראיה כ־ זאת של מוסד הנשיאות, לוא היה חיים וייצמן בקו הבריאות, כאשר היה נשיא המדינה, ודאי היה מעצב מנגנון בעל מימד מסויים של מעו־ רבות בפוליטיקה, גם במסגרת הקונ־ סטיטוציונית הנוכחית.

בעת הזאת, כאשר מייסדי המפל־ גות ומנהיגי הישוב כולם אינם באים בחשבון לשום משרה, וכולם נושאים במשרות פוליטיות פעילות חשוב היה לגייס את הנשיא מחוץ לשורות העסקנים המפלגתיים. או בקרב מנהיגים פעילים מרכזיים בי יותר, אם אמנם יסכימו לנטוש תפ־ קיד מבצעי ולעבור לתפקיד פוליטי, חשוב מאד, מכובד מאד אך פחות מבצעי.

ולענין הייצוג העדתי, אין ספק ב־ חשיבות האינטגרציה גם בתחום ה־ פוליטי שלטוני. כהבס זה, לכאורה, לוא נבחר נשיא יוצא עדה לא־ אשכנזית, היה בכך כדי להצביע על נכונות האשכנזים למסור משרה כה בכירה למישהו שאינו מהם. אך אליה וקוץ בה. שכן אם משרה כזאת תפול בידי מישהו שאיננו מסכמו ד מכלה, הרחוק כעבור לכל חשבון בין־ עדתי, ירבה הנזק על התועלת. נשיא שלא יהיה מכובד ומקובל על עמו, בישראל ובתפוצות, יוריד עוד יותר את יוקרת המשרה. כי שכבוי בתחום זה יודע על מקרים בהם מהגו שומ־ טים, נבחרו חברי כנסת וראשי רשויות מקומיות, רק על רקע עדתי, והביאו בעקיפין נזק למערכת בה פעלו ובהבנית התדמית הציבורית, גם נזק קשה לעדתם. מי שמעוניין ב־ אינטגרציה חברתית, תרבותית ופו־ ליטית, צריך למנוע פגיעה בתדמית של עדה גדולה, ע"י הצגת מועמד בלתי־מתאים למשרת הנשיא.

מדוע לא יועלו שמותיהם של אי־ שים אשר יביאו למשרה את הכבוד שהם זוכים בו כבר כעת ובקנה מי־ דה יהודי כלל־לאומי ובין־לאומי. דווקא אנשי־רוח נחוצים לנו במשרה כזאת או לפחות בעלי שאר־רוח.

אופוזיציונרים מתוסכלים

אין די בכוח־משיכתו של להט כדי להביס את העבודה בבחירות לראשות עיריית ת"א

מאת יהודית וינקלר

מאז כינון גוש חרות־ליברלים מספקת המפלגה הליברלית באורח מסורתי את מועמדי גח"ל לראשות עיריית תל־אביב. הראשון בהם היה מר מרדכי שטון, לשעבר מנכ"ל רסקו. בעקבותיו צעד מר מנחם סבידור, לשעבר מנכ"ל רכבת יש־ ראל. הפעם ברשימה הוא מר שלו־ מה להט, האמור לזכות יריב אישי לראש העיריה יהושע רבינוביץ (המערך) אף כי הבחירות, על פי החלטת הכנסת, לא תהיינה אישיות.

בין ליברלים לחרות

לא במקרה נמנים שלושה מועמדי גח"ל לראשות עיריית תל־אביב עם המפלגה הליברלית: תנועת החרות רואה עצמה בראש וראשונה כאו־ פוזיציה פרלמנטרית ואלטרנטיבה מדינית. בהשראת מר מנחם בגין, נושאי במתון וטכניות חוץ האפילו על התעניינותה בבעיות פנים, לרבות הנושא המוניציפלי. החזור והמספיק את תנועת החרות בעיקר ערב בחי־ רות, סחלק ממסגרתה הפוליטית הכללית.

בהיותה בעיקרה תנועה מדינית, מתקשה תנועת החרות בטיפוח מנ־ היגות מוניציפלית, תופעה הבולטת במיוחד בתל־אביב. ח"כ אברהם שכ־ טרמן הינו יוצא דופן בנוף התל־ אביבי הגדול של תנועת החרות, הוא כיהן כסגן ראש עיריה ומאוחר יותר כראש סיעת חרות במועצת העיריה ונחשב יריב חזק לאנשי הקואליציה העירונית, נהנה מאהדת חוגים רחבים במפלגתו ומחוצה לה, ובחרות ראו בו איש מס' 1 במישור המוניציפלי (גם סגן ראש העיריה משה ארכילוב ז"ל היה מעסקני חרות). לימים פקעה סבלנותו והעדיף אופוזיציה פרלמנטרית על זו המוניציפלית.

לעומת זאת נמנו עם המפלגה הליברלית (התנועה הציונית־כללית שקדמה לה) ראשי העיריה במרוצת עשרות שנים מאיר דיזנגוף, ישראל רוקח, ואחריהם מר חיים לבנון. מקו־ בל לחשוב, כי הליברלים מצוידים יו־ תר בחוגים אזרחיים בת"א ובהדהד תדמית מדינית־פוליטית. יש ביכול־ תם לגייס תמיכה רחבה למועמדם לראשות עיריית ת"א מעבר למסי קלם הפוליטי הפרלמנטרי.

אופוזיציה מאונס

הליברלים הפכו לאופוזיציונרים מאונס במועצת העיריה תל־אביב. הם מפריעים „עשיה כבבגים" ע־ „ביקורת מבחוץ", בהצטרפותם לאו־ פוזיציה הם משלמים את מחיר הקי מתן של גח"ל. ראשי המערך רו־ אים את הליברלים כשותפים פו־ טנציאליים בהנהלת העיר תל־אביב, לא כן הדבר ביחס לתנועת החרות.

עסקן בכיר במפלגה הליברלית סיפר באחרונה, כי יהושע רבינוביץ חזר והציע צירוף הליברלים לקו־ אליציה העירונית עוד בשנה זו, בלי חרות. הליברלים הנם אופו־ זיציונרים מתוסכלים, הנאלצים לשי תק את המשחק למען שותפיהם ב־ גח"ל. אולם תהיה זו טעות לחשוב, כי הם נהנים מחופש פעולה נרחב בתחום המוניציפלי וכי העובדה ש־ מועמד גח"ל לראשות עיריית תל־ אביב בא משורות המפלגה הלי־ ברלית, מעידה על השפעתם וכוחם בנושא זה. היה שצוה אליך נוכבי לאיש מספר 1 של הליברלים במישור המוניציפלי. תנועת החרות פסלה את מועמדותו לראשות עיריית תל־ אביב משום גח"ל, בשל התבטאוי יותיו נגד תנועת החרות.

עסקן מוניציפלי בכיר אחר של הליברלים בתל־אביב, יוסף תבור, בלאה מהמצב במועצת העיריה ד הצליח להיכנס לרשימת גח"ל לכני סת. עיקר עיסוקו בענייני איכות ה־ סביבה, נושאים המבוררים בראש וראשונה את העיר תל־אביב. ליוסף תבור העסקנות המוניציפלית בתל־ אביב יכולה היתה לכאורה להיות אתגר.

לנעלה גח"ל במועצת עיריית תל־ אביב רתבו איפוא ב־1969 סיסים חדשים. כהמחזיקים הבולטים נותר היה דוד ליפמן והתגאל בכלון כה־ מפלגה הליברלית. לה. ליפמן, לשע־ בר מזכיר התאחדות האיכרים בתל־ אביב, לא נותר פנאי רב להתמסר לעסקנות אינטנסיבית בשל נסיבותי התכופות בענייני צבקיה להחיל. כי מסלון שואף כפי הנראה להגיע את האופוזיציה העירונית להגיע לכנסת.

עסקן מוניציפלי אחר בעל נסיון הנו מר דוד יוכן, שנאלץ לוותר על כסאו במועצת העיריה בעקבות הפי־ לוג בחרות: ב־1969 זכה המערך ב־ 13 כסאים בעיריה לעומת 12 בהם זכה גח"ל. אישים במפלגה הליבר־ לית פנו לשותפיהם בחרות וביקשום לצרף את קולות הפרבים החופשי כדי לזכות במנדט ה־13, אך תנועת החרות הסילה ואטו. להכן שלבות גח"ל ההבצה אולי הזדמנות להרי כבת קואליציה עירונית בראשות גח"ל בכיר.

משימה קשה

על רקע הכשלונות הללו מציב עתה גח"ל את מר שלמה להט כמועמד לראשות עיריית תל־אביב. כדי לגבות בבחירות באופן שלידי גח"ל תימסר הרכבת הקואליציה העירונית, היכת רשימה זו לזכות בעדיפות בולטת על המערך. שכן אם יהוו הכוחות שקולים, נקל לשער באיזו קואליציה יתמכו הדתיים, ליע הרשימה המבי לכתית (אם אמנם יעלה בידה לזכות שוב במנדט).

שלמה להט, המוכר אף כפט לי קהל האוחד, הנו דיוקן חדש בנוף הפוליטי בתל־אביב ויש אומרים, כי טובים סיכוייו לזכות את גח"ל במספר קולות כזה לזה של המע־ רך. ב־1969 כונה פקיד־כבוהלתי בכיר אלמוני בשם מנחם סבידור בראש רשימת גח"ל הרשימה זכתה במנדט אחד בלבד פחות מהמערך. מול כבות המצולה אדירה והשכבת של המערך בלוא כשקלו של „ה־ גוש התל־אביבי".

ההבדל הבסיסי בין מועמד גח"ל למועמד המערך נעוץ בעובדה, כי מפלגת העבודה כהוראה על כע־ מדה לראשות העיריה כאל כבווג המפלגה בתל־אביב. בעוד בגח"ל אין קשר בין הצבור של המועמד בהירתכיה המפלגתית ובין כיבוי לראש עיריה בכוח או בפועל.

השאלה העיקרית ערב פתיחת מע־ רכת הבחירות בלוא צוה היא את מי מציע גח"ל לצידו של שלמה להט? יש להניח, כי מר כסלון יאות להיכנס לרשימת המועמדים לצידו של שלמה להט, בתנאי ש־ ינתנו לו הבטחות ברורות ביחס למעמדו הן במקרה הצלחה הן במקי רה כשלון. לפי מיטב ידיעתי, נתגאל כסלון שואף להגיע לכנסת ויבקש ערובות לזכות אם אמנם יאלץ לב־ סוף לקבל את דין המפלגה ולהיות כמעמד לעיריה.

תנועת החרות תציע קרוב לודאי את מר יגאל גריפל, שהגיע לפני קבת מוניציפלית לאחר שנת פעי־ לות בהתאחדות הכדורגל. יש להניח כי כמעמד בולט אחר יהיה מר דוד שטרן, יו"ר ארגון הקבלנים. ברשימת גח"ל יחולו קרוב לודאי שינויים, לעומת הבחירות הקודמות, אך לפי שהדברים נראים עתה, קשה להי ניח כי יהיו אלה שינויים מהותיים.

השיטה הרבינוביצית

המערך מתחבט בבעיות דומות. לפי אחת הגירסאות יפרשו מהרי שימה הנוכחית בעיריה היו ש־ קנטור, אליהו שפייזר וזאב וינר. המצב דומה איפוא במחנה הבחירות. יש לזכור, כי פרישתם של אברהם עופר והאריאל עביעד מהנהלת העירי יה מעידה, כי בשיטה הרבינוביצית יש מקום ברשימת המערך לעסקנים מהסוג המוכן לקבל לא רק את „דין התנועה" כי אם את דינו של רבינוביץ, המנוחם בהוכחה לבעלי יוזמות של סוללי דרכים חדשות.

יש הגורסים, כי כדי להבריא את מפלגת העבודה כמפלגת שלטון במדינה יש להצביע בעד שלמה להט בתל־אביב. הצלחתה של יהושע רבי־ נוביץ פרודקה יהיה המשך ההגמוניה של הגוש התל־אביבי במפלגת ה־ עבודה, עם כל המשתמע מזה לגבי קביעת המועמד לראשות הממשלה ויחסי הכוחות בצמרת המערך. אם יובס „הגוש" יווצר סיכוי לשינויים גם בהנהגת יתר המפלגות, המאלצות מטבע הדברים לגייס כוחות המסו־ גלים להתמודד עם המערך. מכאן החשיבות העצומה להציב לצידו של שלמה להט מחלת הצבעים מהשו־ רה הראשונה, גם אם רשימת המערך תהיה אצורה ובלתי מזוהה לכ־ אורה. מאחורי סכות הכוי כשי־ מעות יתיצב בכל המקרה ה„גוש" במלוא כוחו.

תהיה זו טעות גדולה מצד גח"ל להניח, כי די בכוח־משיכתו של שלמה להט להביס את מפלגת ה־ עבודה של מפלגת העבודה, אף כי לכאורה ההתמודדות תהיה על דמותה של תל־אביב.

ברוכים הבאים לאולם התצוגה החדש של רהיטי דניש בבאר-שבע

דניש אינטריורס מביא לביתך את מיטב הריהוט העולמי

באר-שבע: פסג' אוניקו (ההסתדרות-קק"ל-הפלמ"ח) | תל-אביב: רח' טרומפלדור 26 | רמת-גן: דרך ז'בוטינסקי 104 | ירושלים: רח' הסורג, מול בנק ישראל | חיפה: אחוזה, רח' חורב 53

מו"מ במלון תדמור

פגישות „אינטימיות" של הנהלת רשות הנמלים וצמרת משרד התחבורה עם ועדי העובדים

מאת אמנון ברזילי

ב־1 בנובמבר 1972 הגיעו הבי־ הוסכמים של עובדי התפעול בחיפה, באשדוד ובאילת, מבחינים בבוהדות, למלון תדמור בהרצליה פיתוח. הק־ בוצה כללה כ־40 איש. לאחר ארוחת צהרים ליד שולחנות עמוסים פירות הבריי כאפה נפתח, באיחור של 7 חודשים המו"מ בין פועלי הנמלים רשות הנמלים על הסכם השכר ל־1972/73.

היכן נפלה ההחלטה לנהל מו"מ דווקא במלון? לאיש אין לכך הסבר בה ברורה. אנשי רשות הנמלים מפנים את השאלה להסתדרות שאב־ שיה קבעו את מיקום המו"מ. בהתיק תיק הנמלים בהסתדרות מר אלי מויאל, טוען כי זו מסורת וכך נהוג כמה שנים. נוסף על כך היתה הכבודה לדבריו שמדובר בחברי ועדים שבאו ממקומות מרוחקים (אילת, חיפה ו־ אשדוד). השאלה שההסתדרות היתה, להלין אותם בכסף הקופה המו"מ. הכתובת הזהה מלון תדמור.

הסדר זה שנראה מאד לחברי ה־ ועדים ולנציגי ההסתדרות, לא מצא חן בעיני ראש צוות המו"מ מטעם רשות הנמלים מר צביקי לוי שנכ־ נס חודשים קודם לכן בכנס לתפ־ קידו. במכתב חריף למר מויאל כתב מר לוי, כי אין כל הצדקה לקיים את המו"מ בבתי מלון ולשאת בהוצאות כל כך גדולות. לוי הודיע למויאל, כי „אם ההסתדרות תמצא לנכון בכל זאת לנהל את המו"מ במקומות אלה נודיע לך רשמית שהרשות לא תישא בהוצאות". הר־ דעה זו היא שגרמה, למגינת ליבם של חברי הועדים, לסיומו המהיר של המו"מ במלון ולהכור כעבור יומיים.

ההוצאה הכספית היתה לדברי מר מויאל קטנה יחסית בגלל מחירי החורף במלון. ארוחת פנסיון מלא עלה 35 ל"י לכל חבר ועד. הקבוצה שכללה כ־40 איש התארחה יומיים במלון עלתה למשלם הכסים כ־ 2,800 ל"י. בהתאם התחלקו שווה בשווה רשות הנמלים וההסתדרות. מקופת הועד של עובדי התפעול לא הוצאה אגורה לצרכים אלה.

טענות המסכה הקשות נגד הנהלת רשות הנמלים שנשמעו בקרב חוגים ברשות היתה לגבי כוונותיה ומדיניות של הרשות כלפי עובדי התפעול. הכוונה היא, כי מנכ"ל הרשות מר א. רכט ושר התחבורה מר שמעון פרס מתכוונים זה בזה בגילוי יחס חם ותמרי לפועלי התפעול. רק על רקע זה, אומרים ברשות, ניתן להס־ ביר את אירוחם בבית מלון על השר־ בין הרשות ואת מה שהתרחש באשד מבלבי חודש אוגוסט אשתקד.

הזמנה למסעדה

בעיצומה של שביתת ההאטה ב־ נמל אשדוד שפרצה על פי הוראת יו"ר ועד עובדי התפעול, הגיעה הז־ מנה למשרד הועד באשדוד. ההז־ מנה, כמשרדו של מר פרס, קראה לחברי הועד להצטרף אל השר לארוחת ערב במסעדה „אצל רוגני" בכיכר מלכי ישראל בתל־אביב. הרקע לשביתת ההאטה היה סיכסוך עקרוני בין העובדים לרשות בעניין

גובה הפיצוי שצריכים לקבל הפוע־ לים על פריקת מטען צינורות המי־ ועדים להתות על צינור הנפט אי־ לת־אשקלון.

הסיכסוך היה חמור בגלל מש־ מעותו הכספית וגם משום ההשלכות שהיו לו. הצרי בגידרות גדולים במיוחד שגרמו לכך שהפרמיה הגיע לשיאים שלא ייאמנו: יותר כ־ 1,000%. יצא איפוא שבמשמרת של 8 שעות קיבלו הפועלים פרמיה כמ־

גבוה פעם נוספת. בהתערבות של התחבורה, הוחלט לקבל את הצעת ההסתדרות שקבעה, כי גובה הפר־ מיה יהיה 850%. התברר כי בפריקת מטען הצינורות המיועדים לקו צי־ נור הנפט הרויחו כ־100 עובדים סכום של 350 ל"י למשמרת של 8 שעות עבודה.

ההזמנה לארוחה ב„אצל רוגני" הי־ תה כתוך שיקול מוטעה. לדברי מר פרס הוא נצרכה לקבל הכתימת הסכם

פועלי נמל אשדוד יושבים בחוסר מעש בעת שביתת ההאטה בחודש ינואר: חברי הועד הוזמנו למסעדה

פית של יותר מ־400 ל"י. מיכאלת נמל אשדוד הנהלת הרשות תבעו לקבוע נורמות סבירות עבור פריקת הצינורות. עובדי התפעול התנגדו לכך ופתחו בשביתת האטה.

במסעדת „אצל רוגני" נאספו אותו ערב, פרט למר פרס, גם מנכ"ל הרשות מר רכט, ראשי אגפי המינהל וכח־אדם היה אברהם פרידמן ו־ עמיתי לוי, מנהל נמל אשדוד, מר מרדכי ברגר והמובן חברי ועד ה־ תפעול בראשותו של יהושע פרץ. בסך הכל כ־15 איש. בפגישה שבר־ צתה להביא לידי סיום את שביתת ההאטה ולפשרה בעניין גובה הפר־ מיה, „היו תפוסקי כמוני" כדברי אחד הנוכחים בארוחה. והארוחה הי־ תה חמה וידידותית מאד, לפי עדות אנשים מהמשתתפים, אך היא הת־ קיימה כאשר הגיע מלצר ובידו חשבון הארוחה, הסכום הרשום היה 1,300 ל"י. מנכ"ל רשות הנמלים חתם על החשבון.

השביתה חוסלה

בעקבות ארוחת הערב חוסלה שבי־ תת ההאטה בנמל אשדוד, אלא שהוא לא הביאה לפתרון הסיכסוך בשאלת גובה הפרמיות. רק מספר מסער ימים הושג הסכם שגילה כי הרשות

העבודה עם המעבדים. רק לפנים התברר עד כמה מוטעית היתה הער־ כה זו.

הארוחה לא היתה סוף פסוק ב־ מסכת הפגישות „האינטימיות" של הנהלת משרד התחבורה ורשות ה־ נמלים עם עובדי התפעול. לדעת מר פרס פגישות אלו בבתים של העוב־ דים או במסעדות הן מנהג יפה. „זה נסיון ליצור מערכת יחסי עבו־ דה טובים עם העובדים. זה נהוג גם בצה"ל וגם במשרדי ממשלה. אם עושים זאת אחת לכמה שנים זה לא נורא".

כך הונהגו המגעים בין הנהלת הרשות במשרד התחבורה לבין ה־ עובדים, לפני ובתוך תקופת המו"מ על הביצוע השכר. הדעה הרווחת בקרב חוגים ברשות הנמלים היא כי „היה פרס תומך" קילקלו את עוב־ די התפעול. ארוחות במסעדות ובמ־ לונות הם במסעדות, שהם במלון במוכנה של ניהול מו"מ על השכר, נתנו דוגמא רעה לעובדים. לאלה התברר, כי בשעת רצון בנבגא הכסף אותו רצו הכנסתו של דבר גם השיגו. על הכנסות עובדי התפעול בנמלי חיפה ואשדוד בכתבה הבאה.

(מאמר שלישי בסידרה אנטומיה של הסכם שכר)

רחובות: חג לקבלנים

העירייה ריסנה את הבנייה כדי לשמור על צביון המקום

מאת משה שגיא

העליה המסחררת במחירי המגר־ שים ברחובות היא תולדה של קצב הבניה בעיר שהתגבר בשנתיים האחרונות. בתקופה קצרה זו נוספו ברחובות יותר מ־3,000 יחידות דיור חדשות, שהעשירו את קופת העיריה בסכום של 8 מיליון לירות.

נהירתם של קבלני בנין לעיר הדרום החלה לאחר האיזון שנוצר בין מחירי המגרשים בראשון־לציון לבין מחירי המגרשים ברחובות. עש־ רות הקבלנים שפשטו על העיר חפשו מגרשים לבניה מכל הבא ליד, במ־ חירים שנעו באותה תקופה בין 100 ל"י ל־150 ל"י למ"ר. כתוצאה מלחץ הביקוש שגבר, מחד גיסא ומהיצע שהצטמצם הלך מאידך, האמירו המחירים עד שהגיעו לרמה של 400—300 ל"י למ"ר כיום. העליות החדות ביותר הורגשו באיזורים הס־ מוכים למכון ויצמן, בעיקר בגושים 3703 ו־3702 הנחשבים לשכונות המ־ גורים היוקר משובחות שבעיר.

העליה במחירי המגרשים הקפיצה עד יותר את מחירי הדירות, שמחי־ רן עלה בששת החודשים האחרונים בשיעור של קרוב ל־25%. לדוגמא: דירה של שלושה חדרים שמחירה היה לפני חצי שנה 65 אלף ל"י, נמכרת היום במחיר של 85 אלף ל"י.

הבניה הביאה עימה פריחה כלכלית הסרת הקדים; בעלי העסקים, הסוח־ רים הקטנים ובעיקר בעלי המגר־ שים שישפשו ידיהם בנחת. בעלי בתים קטנים עמדו בפני הפיתוי, ומכרו את המגרשים לקבלנים במחי־ רים מפולפלים של מאות אלפי לי־ רות. חלקם קיבלו את התמורה במזו־

מנים, אך רבים העדיפו 4—3 דירות. הלוי כמובן במיקומו המגלו של הבניינים.

לא כל הציבור ברחובות קיבל את הפיתוח בברכה. הבתים המשותפים שצצו בשוך כפטריות אחר הגשם פג־ מו לאט לאט בצביונה של רחובות, שהיתה ידועה יותר כמושבה המו־ קפת פרדסים ולא כפרבר עירוני גר־ סף של תל־אביב. עיריית רחובות גילתה את תנופת הפיתוח לפריצת דרכים חדשות, לשיפור התאורה ול־ הרחבת כבישים ואף תמכה בהקמת בנייני ציבור חדשים.

למרות רצונה של העיריה לשמור על איזון בין קצב הבניה הגובר לבין הקפדה על צביון העיר, לא תמיד עלה הדבר בידה. מעולם לא אושרה לרחובות תוכנית מיתאר ו־ מה שהכתיב את המותר והאסור בתי־ חום הבינוי היו מלאים שהוצלאו לפי נסיבות הזמן המקום במקום תוכנית אב בעלת משקל. רק לאחרונה אישר־ רה הוועדה המקומית לבנין ערים תוכנית מיתאר שעומדים להפקיד בקרוב בוועדה המחוזית לצורך איש־ שור. גורם נוסף שהכביד על העיריה היה חוסר בכוח אדם מקצועי במח־ לקת התיכנון והבניה.

רווחים קלים

את המצב האובייקטיבי שנוצר ניצלו עד מהרה חלק מקבלני הבנין להפקת רווחים קלים. התוכניות ש־ אושרו להם לבניה שימשו למעשה רק כנקודת מוצא לבניה חורגת. התוספות הבלתי־חוקיות לבשו צו־ רות שונות, החל מהגדלת שטח הדי־ רות על־ידי הזזת קירות והרחבות ועד לבניית דירות שלמות. העיריה, שהי־ תה עמדה בפני עובדות קיימות, החלה לאחרונה לנקוט צעדים משפטיים

נגד הקבלנים ובמקרה אחד אף הוצא צו הריסה על־ידי בית־משפט נגד קבלן שהוסיף דירת גג לבית מגו־ רים בלי רישיון.

גם בבניית הבניינים בתקלת ה־ עיריה בהפרות חוק לא מעטות. ב־ בתים משותפים רבים אצה לקבלנים הדרך לסיים את בניית הדירות ואילו המוקלטים נוהרים כמרה עודף ולא תמיד מקפידים להשלים בניתם כר־ אוי.

לאחרונה נוצר איזון מסויים בקצב הבניה. „גן העדן" של קבלני רחו־ בות שוב אינו כבימים עברו. הלחץ הציבורי, עיריית רחובות וההודעה המנותחת למבין שרים — כל אחד ובלם יחד — צימצמו את קצב הב־ ניה על־ידי הורדת אחוזי הבניה, הוזלה מ־41% ל־37% ופעמים מ־37% ל־35%. נקבע כי על מגרש של 750 מ"ר ניתן יהיה לבנות רק 12 דירות במקום 16 כפי שהיה נהוג קודם. להגבלות אלה תהיה השפעה על מחירי יחידת קרקע לכל חדר — תהיה בהן עילה לעליית מחירים נוס־ פת.

השינוי במדיניות העיריה עורר התמרמרות בקרב חלק מהקבלנים ו־ אף כונה בפי אחדים „הלאמת העיר־ יה בקבלני רחובות". על הביקורת הזאת הגיב ראש העיריה, מר שמואל רכטמן, בקורת־רוח, באומרו כי יש לעשות כיום כדי להאיט את קצב הבניה של הבתים המשותפים אפילו יפגע הדבר בקבלנים. צביונה של העיר ורצונו של הציבור עדיפים ולפיכך אין כל מניעה, לדעת ראש העיריה, להגביל עוד יותר את אחוזי הבניה. רק באיזורי השכונות יינתנו הקלות באחוזי הבניה כדי לעודד זוגות צעירים להתגורר בהן.

הפחד מפני הבעל

גנבה בסופרמרקט וביקשה מהשופט: „רק שבעלי לא יידע"

דין וחשבון נפש
מאת נתן דונביץ

לא אכתוב דבר על זהותה של ה־ אשה הצעירה, שיצאה זה עתה מאו־ למו של שופט־השלום מנחם אילן. היא התחננה שלא יתנו אותה בשמה או בכל צורה אחרת. בעלה יהרוג אותה, אם ישמע על כך. השופט נע־ תר לה ואסר את פרסום שמה. על כן, לא אגלה כאן מניין היא ומה עיסוקה, איך היא נראית, או כמה ילדים לה. אבל, דומני כי מותר לי לכתוב שהיא הרה בשלב מתקדם, ויש לה כמה ילדים. את אחד מהם הביאה לבית המשפט, כי לא היה לה היכן להשאירו.

הילד, בן השנתיים, יושב על הדלפק שלפני ספסל הנאשמים. אמו עומדת לידו. הוא, השבח לאל, אינו יודע מה המקום שבו עומדת עתה אמו יולדתו ועל כן נשמע קולו ב־ רמה. הוא רוצה ללכת מכאן. לא מעניין כאן. גם יותר מדי אנשים שאין הוא מכיר. ואחד מהם עוד יו־ שב למעלה, על דוכן מוגבה ומדבר אל. אמו, למטה, לרגלי הדוכן. לא בשבילו. אמו, שיש לה סיבות הרבה להתרגש בדקות אלה, מנסה להרגיעו בלטיפה ובמלה טובה, ובתוך כך מספרת לשופט את גירסתה.

„המכתבים האלה"

המשטרה מאשימה אותה כי ב־ תאריך פלוני, בסופרמרקט מסויים באזור תל־אביב, נכנסה לקנות מצ־ רכים וגנבה 2 גופיות, 4 זוגות הנ־ עלים, כוס אחת, 4 שקיות, חפיסת שזיפים יבשים, 2 קופסאות סרדינים, חפיסת מרק, חפיסת סוכריות. הכו־ כל: 65 לירות ישראליות.

היא הכניסה את כל אלה לתוך ארנקה — ונתפסה. כיצד נתפסה — לא נאמר בבית המשפט. כי היא הו־ דתה באשמה. הודתה מהר. ביקשה להסכר כהנעיין מהר בכל האפשר. והעיקר — שבעלה לא יידע על כך. עוד בפרוזדור אמרה למי שהיה מוכן לשמוע בפניה, שיש לה פחד גדול ב־ לב: שבעלה ישמע על כך, או יקרא את שמה — ואז יהרוג אותה. כמו שהיא הרה. לא יתחשב הרבה. עבור אותה, הי.

לשופט גם סיפרה כמה פחדה ש־ התקבלו בביתה „המכתבים האלה" והיא מנפנפת בכתב־האישום ובהז־ מנה להתייצב למשפט. השבח לאל, הם התקבלו בבית כשהיה הבעל ב־ עבודה.

בכל זאת, מבקש השופט להבין מה הניע אותה לגנוב בסופרמרקט, ש־ הרי אין היא עניה. גם המיצרכים שמצה בתיק שלה אינם מצרכים חיוניים. „לא יודעת איך זה קרה. באמת לא יודעת. לא מבינה. פתאום בא לי — ושכחתי. לא חשבתי מה אני עושה. לא יכולה להסביר את זה גם היום" — תשובתה.

גניבות בסופרמרקטים ובחנויות כלבו הן עניין שבשיגרה. כמויות ג־ דולות של מוצרים ומיצרכים נעל־ מים מדי שנה. החל באמצר יותר ו־ כלה במעיל הדוה. הכל הולך. וכאשר תופסים את הגונב או הגונבת, מתב־ רר, בדרך כלל, שאין הוא אביון. כלל לא. גם גבירות נכבדות מאד, מבוחנות מעמדן החברתי והכלכלי, נתפסו על־זהם.

בשוב למשפט שלפנינו. השופט הר־ שיע את האשה על סמך הודאתה. ה־ תובע מבקש שיוטל עליה עונש מר־ תיע. כשהתובע מבקש „עונש מרתיע" הוא מתכוון, בדרך כלל, למאסר על תנאי.

ללא עונש מורגש

עתה, לאחר שהורשעה, שוב פונה אליה השופט ושואל מה יש לה לומר לזכותה. תוך שהיא מהסה את בנה, היושב על הדלפק, היא משיבה: „קניתי הרבה באותו יום וראיתי ש־ אין לי די כסף לשלם בעד הכל. נורא רציתי את הדברים האלה. הכ־ נסתי הכל להתיק ואמרתי לעצמי: מה שיהיה יהיה. כאד רציתי אותם. גם רציתי לצאת ודי. לא אכנס יותר למקום כזה".

שומע השופט וגוזר את דינה. ב־ גזר דינו הוא אומר: „אני מאמין להסברה של הנאשמה. אני מאמין גם שלא עשתה זאת בשל צורך כלכלי, אלא שלא היה לה באותו יום הכסף הדרוש לתשלום. היא גם לא עשתה מעשה כזה מקודם".

על כן, הטיל עליה שלושה חודשי מאסר על־תנאי לתקופה של שלוש שנים, והסביר השופט לנאשמת: „לא הטלתי עליך היום עונש מורגש. לא הטלתי עליך קנס, כחושש שתצ־ טרכי לפנות לבעלך ולקבל ממנו את הכסף הדרוש לתשלום הקנס. זאת אומרת שאת כפוחדת ממנו, מבעלך, פחד רב. עכשיו לכי הביתה ושלא יקרה לך שנית דבר כזה. אבל — אם תיכשלי עוד פעם, תקבלי שלושה חודשי מאסר בפועל על התיק הזה ו־ כן את העונש שיטיל עליך השופט על הגניבה החדשה".

„תודה", הפטירה האשה הצעירה בקול רפה, ויצאה מן האולם כשבנה יושב על זרועה, וכרסה בין שניה.

סכנה בחלל הפה

מחלות הפה, חידושים ברפואת שיניים — יידונו בוועידת רופאי השיניים שתיפתח הערב

מאת חביב כנען

מחלות הפה, החידושים בכירורגיה הפה הלסת, דרכי ניהול מרפאה דנ־ טאלית, השפעת טיפול בפלואור ל־ מניעת עששת השיניים, שיקום הפה, המומנט האסתטי ברפואת שיניים — יחד עם הנושאים שיועלו בכינוס מדעי שייערך במסגרת הועידה האר־ צית של הסתדרות רופאי שיניים ב־ ישראל, הנפתחת הערב במלון היל־ טון בתל־אביב.

הועידה שותפים מארחים, יום ו', מקיפה תכנית מדעית עשירה בה ייערך, בנוסף לשורה של הרצאות, סימפוזיון על ניהול מרפאה דנטאלית; יופתח המרכז לניתוחי פה ולסתות על שם ד"ר ו.ס. גורלניק בהרכב ה־ רופאי שיבא; ייערכו דיונים של ה־ איגוד הישראלי לשיקום הפה ושל האיגוד לאנדודונטיה; של האיגוד ל־ רפואת שיניים לילדים והאיגוד ל־ אורתודונטיה וכן של האיגוד ל־ כירורגיה של הפה והלסת.

[illegible] ההרצאות והדיונים [illegible] על רפואת שיניים מונעת. כמו כן תתקיים במסגרת הועידה תצוגה של האפשרויות הקיימות כיום לילדים ו־ למבוגרים למניעת מחלת העששת ו־ מחלות חניכיים. תצוגה אחרת תקיף מוצרים למניעת מחלות הפה.

מקום נרחב בדיונים התפוס בעיית סרטן הפה המהווה בישראל כ־3% משאר המחלות הסרטניות. ד"ר אהוד מלברגר, מנהל היחידה לגילוי מוקדם של סרטן הפה ליד מרכז סלדין ב־ בית החולים רמב"ם אומר, כי את המחלות הממאירות של הפה ניתן ל־ חלק לשתי קבוצות גיל עיקריות: בגיל ילדות ובחרות מופיע סרטן ה־ מתפתח מרקמות עמוקות או מחלות כמו לוקמיה. בין הגידולים הממאי־ רים המופיעים ברקמות העמוקות יש גידולים המתפתחים מהעצם, מן ה־ סחוס; מרקמות השן הצובריות או מ־ מערכת הדם והלימפה; כמו כן יש גידולים ממאירים בחלל הפה שהם גרורות של גידולים ממקור אחר. אלא שמספרם קטן באופן יחסי. סר־ טן הפה הקשקשי מתפתח בעיקר ב־ גיל מעל 40, והינו הסרטן השכיח ביותר, המהווה כ־90% מכלל הגי־ דולים הממאירים הפוגעים בחלל ה־ פה.

בשלבו הראשון יכול סרטן הפה הקשקשי להופיע בצורת פצע תמים בפה. לכן ניתן לא לגלות אותו או ליחס אותו לסיבה מקומית כלשהי, אך גילוי בשלב מוקדם מבטיח סיכוי כמעט מוחלט של החלמה. מתברר שבין הנפגעים בסרטן הפה, גבוה אחוז האנשים בעלי היגיינה גרועה של חלל הפה והשיניים. יתכן של־ עישון והרגלי תזונה יוצאי דופן, יש תפקיד כלשהו בהתפתחות המח־ לה מאחר שבדרום־מזרח אסיה, שם העישון מופרז, מגיע אחוז סרטן ה־ פה לכלל 60% מכלל המחלות הסר־ טניות האחרות.

אשר לגילוי המחלות בשלב מוק־ דם, ממליץ ד"ר מלברגר שכל אדם ייבדק פעמיים בשנה על־ידי רופא שיניים בדיקה יזומה מראש ולא עקב כאבים. הבדיקה צריכה לכלול הן את השיניים והן את כל הרקמות ה־ רכות של הפה. גם הרופא הכללי יכול לעמוד על הנגעים הראשונים של סרטן הפה בבדיקת צדי הלשון ושאר חלקי רירית הפה. לדברי ד"ר מל־ ברגר, הטיפול בנגע המתגלה בשלב מוקדם פשוט יותר מעקירת שן. אולם הטיפול בנגע המתגלה מאוחר, ממ־ כך והדרוש כריתה נרחבת, לרוב כרי־ תת לסת. ד"ר מלברגר מייעץ לגלות ערנות לגבי סימפטומים שונים; כא־ שר מבחינים בפצע או נגע כלשהו בחלל הפה, יש לפנות מיד לבדיקה של חלל הפה.

על נגע בו לוקים 98% מהמבוגרים — עששת הפה — מתריע פרופ' איגו שקי, מבית־הספר לרפואת שיניים באוניברסיטת ירושלים. העששת ה־ מתחילה בילדות, גורמת לאיבוד ה־ שיניים בגיל מבוגר — אומר פרופ' שקי, הטוען כי יש להעמיד את מע־ רכת השיניים לפיקוח רפואי מתמיד, מגיל רך. במקום להעסיק רופאים ב־ טיפול כוזב של מחלות שיניים, פר־ גה האדם המודרני לרופא רק כאשר הוא מתקשה לאכול או בגלל כאבים עזים בשיניים המלווים לא פעם דל־ קות חניכיים.

„כמות דרושה ולא גדולה של פלו־ אור", אומר פרופ' שקי, מסוגלת ל־ הוריד שני־שלישים מנזקי העששת; הפלואור הופך את זגוגית השן ל־ חסינה יותר בפני התקפות חיידקים בפה. אולם התופעה השכיחה אצלנו היא שמלעיטים ילדים משקאות קלים מתוקים למיניהם וסוכריות, המוסי־ פים לרוק בפה כמות סוכר שהיא מזון למרכיבים המקלקלים את ה־ שיניים. בעוד שניתן למנוע ללא מא־ מץ מיוחד עששת שיניים, הורסים את השיניים על־ידי הוספת כמות גדולה של סוכר בפה. פרופ' שקי מספר שבמלחמת העולם השניה נת־ גלה כי בנורבגיה, שנמצאה תחת כיבוש גרמני, ירד באופן ניכר שי־ עור עששת שיניים באוכלוסיה בגלל המחסור בסוכר. אמצעי יעיל להור־ לשת סכנת העששת הוא רחיצת ה־ שיניים לאחר ארוחה.

בעוד בישראל 90% מרופאים ב־ ענפים שונים עובדים בשרותים צי־ בוריים־ממלכתיים ורק כ־10% עוס־ קים בפרקטיקה פרטית, הרי לגבי רופאי שיניים השיעור הפוך: רק 10% מהם עובדים בשרותים ציבו־ ריים וכ־90% מנהלים פרקטיקה פר־ טית. תופעה אחרת הניכרת בישראל וגם בעולם היא, שבעיקר אנשים מבוגרים נוהגים לפנות לרופא שי־ ניים, בעוד הטיפול בשיני הילדים מוזנח והאדישות לגביו רבה, למרות שלא פעם גורמים הפגעים המפקדים את שיני הילדים למלפורמציות ב־ פה הדורשות טיפול אורטודונטי יקר.

תופעה חיובית המסתמנת בישראל היא שהולך ורב מספר המעסיקים ה־ מעניקים טיפול שיניים חינם לעוב־ דיהם תוך ניכוי ההוצאה מתשלומי מס הכנסה; מאידך מתחילים רופאי שיניים להתארגן בקואופרטיבים כדי להוזיל את הוצאות הטיפול. בישראל פועלים 1600 רופאי שיניים ו־700 מרפאי שיניים. בין הרופאים מהוות נשים כ־40%. בהתייחסו למניעת מח־ לות חניכיים, מגיש ד"ר שמוקלר, ראש המחלקה למחלות חניכיים ב־ מדור לרפואת שיניים בפקולטה ל־ לימודי המשך ברפואה באוניברסיטת תל־אביב, שכדי למנוע מחלות אלה יש ללמד את הילד כיצד לצחצח שי־ ניים בצורה נבונה. בארה"ב ובס־ קנדינביה נעשות פעולות הסברה ברדיו ובטלוויזיה שהוכתרו בהצלחה רבה. אומר ד"ר שמוקלר: „הילדים רכשו הרגלי היגיינה טובים הד־ הגאה".

ISRAEL
ITALY
GREECE
CYPRUS

סע באניה באוירה איטלקית

ADRIATICA
VENEZIA

M/V ENOTRIA M/V MESSAPIA

הפלגות שבועיות סדירות
טריאסט · ונציה · גנואה · מרסייל
פיראוס · לימסול · פמגוסטה · חיפה

אהרן רוזנפלד ובניו בע"מ
חיפה · אשדוד · תל אביב · ירושלים

התאחדות בתי מלון והארחה בחיפה

הננו מתכבדים להודיע לקהל חברי ההתאחדות בתי מלון כי, **האספה הכללית**

תתקיים ביום שלישי כ"ב אדר ב' תשל"ג (27.3.1973) בשעה 9.30 בבקר במלון „ציון" — חיפה.

על סדר היום:

1. דו"ח הועד על פעולותיו.
2. דו"ח כספי.
3. הצטרפות למרכז ההתאחדות בתי מלון.
4. ויכוח כללי.
5. בחירת יו"ר, ועדים, ועדה.
6. שונות.

באם הקוורום הדרוש לא יהיה נוכח באספה עד שעה 10.00 — האספה תפוזר ותכנס מחדש באותו המקום בשעה 10.30 בבקר ותחשב כבעלת תוקף בכל מספר משתתפים.

חיפה, 20.3.1973 — י. גרדישביץ, מזכיר

עיריית ראשון לציון

הארכת מכרז מס' 14/73

עיריית ראשון לציון מודיעה בזה על הארכת המועד האחרון להגשת הצעות מאת קבלנים לביצוע נקוז באגן מס' 4, שכון עובדים, רח' הירקון, רח' רוטשילד, רח' הפרדס הראשון.

המועד האחרון להגשת ההצעות, בצרוף ערבות בנקאית או צ'ק בנקאי (ערבות אחרת לא תתקבל), בשעור של 5% מערך ההצעה, הוא יום רביעי, כ"ד באדר ב' תשל"ג, 28.3.73.

ח. גיבשטיין
ראש העיריה

מלון
פאן אמריקן
ים המלח

להזמנות נא לחייג
625955 ת"א
או בלשכות
יעודיות
„ארז" עד"
רוטשילד
66 ת"א

בחיפה
כל מוצרי
פיליפס המעולים
פיינגולד
סלון 27, הנביאים 27, חיפה-טל. 662486

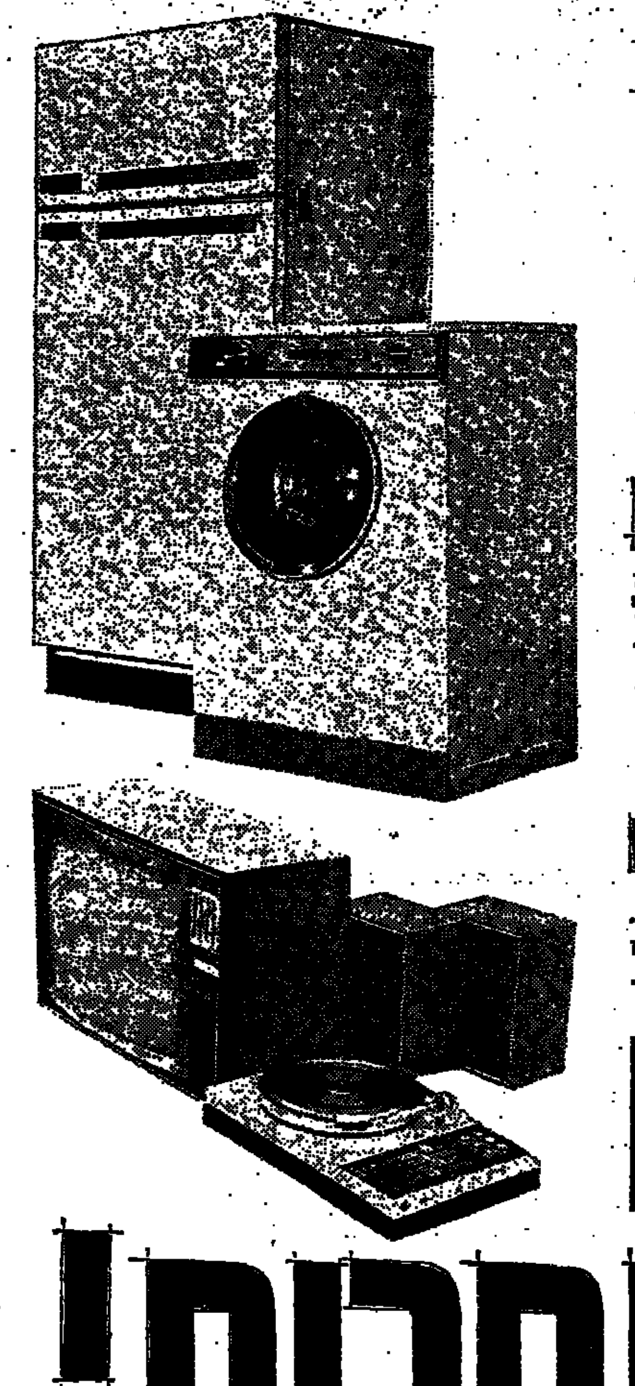

במחיר

השווה את מחיר מוצרי פיליפס למוצרים בעלי רמה ואיכות ותבחין מיד כי פיליפס מעל לתחרות.

באיכות

בשמדובר באיכות, חשוב רק לרגע על 82 שנות הנסיון העומדות מאחורי פיליפס. זכור כי פיליפס הוא היצרן הגדול ביותר בעולם (פרט לארה"ב) למוצרי חשמל ואלקטרוניקה.

ובשרות

כאשר יש לך פיליפס מובטח לך מכשיר תקין ואמין. אם תזקק לשרות, היה סמוך ובטוח שחלקי חלוף מקוריים ושרות נאמן ינתנו לך במהירות, בדייקנות ובמסירות.

PHILIPS

מעל לתחרות!

אם יש בדעתך לרכוש מוצר חשמלי לבית, שאל את המומחה והתענין אצל שכנך. אין לנו ספק שכולם יאמרו לך כי אין זו רק סיסמא, זו אמת לאמיתה.

PHILIPS

פיליפס תמיד שווה יותר

פרסום שמי אשכנזי

هكذا من الأصل

עונש המוות לא נפסל בארה"ב

ניכסון קורא להחמיר עם פושעים „שאין בלבם רחמנות"

מאת יעקב רוזנטל

הבהרתו של הנשיא ניקסון בשבוע שעבר על הכנת חקיקה למען הטלת עונש-מוות כדי להרתיע פושעים „שאין בלבם רחמים" אינה סותרת פסיקה בית המשפט העליון. דיני עונשין הן של ארה"ב בתורת שכזאת הן של מספר מדינות שמהן מורכבת ארה"ב, שדם כוללים עונש מוות כעונש-ברר כלפי פשעים חמורים מסויימים.

אין באמריקה „חוק פלילי" גרידא, אלא מיכוד וכישור תוקף, שאינם קשורים זה בזה: ארה"ב בתורת שכזאת לחוד וכל מדינה ומדינה לחוד, וכל אחד כגורמים אלה רשאי לחוקק, כאחת נפכו, בגדר חלוקת הסמכויות המוגדרות בין המיכודים. למשל: בהסירות, צבא וכיו"ב (להבדיל כמיליציה), מס-הכנסה, מכס כלפי חוץ, ועוד, מוסמכת ארה"ב בלבד, ובשום כך היא בלבד תחוקק גם במגזר עונשין של אותם עניינים; ולהמשים אחרים מוסמכות רק המדינות, ולכן יחוקקו רק הן גם בפד הפלילי של יעדי סמכותן הייחודית. ונורם-גורם ומערכה בתי-המשפט שלו לערכאותיהם.

עשרות תיקונים נוספו במרוצת הזמן לחוקת ארה"ב משנת 1787. עשרת הראשונים החוקו יחד עוד בשנת 1791 ומכונים „מגילת הזכויות" (של היחיד), התיקון השמיני מורה: „לא ידרשו דמי ערבויות (לשיחרור ממעצר) העולים על הסביר וההוגן; לא יוטלו קנסות העולים על הסביר וההוגן; ולא יוטבעו עונשים אכזריים ובלתי-רגילים".

„עונש אכזרי יוצא דופן"

באחרונה עירערו נדונים למוות על-ידי בתי משפט במדינות מסויימות שבהן עוד קיים עונש מוות, על הכוונה להוציאם להורג, בטענה כי עונש זה הינו „אכזרי ובלתי-רגיל" וסותר את החוקה, לכן יש לאסור את יישומו-למעשה. וביום 29 ביוני 1972 החליט בית המשפט הפדרלי העליון במליאתו (תשעה שופטים) להיענות לעתירות הנדונים למיתה ולאסור את יישום העונש הזה כלפיהם, כלומר — לאסור את הוצאתם להורג. סיכום זה נקבע ב־5 נגד 4 קולות.

כלום נמחק בכך אוטומטית עונש מיתה מספרי דיני עונשין של ארה"ב והמדינות? לאו דווקא. ארבעה מבין השופטים הצביעו לשלילת העתירה, וכל אחד מבין התמיכה, שופטי הרוב, נימק את דעתו לעתירה בהנמקה כללו. ההנמקה לא רק שונות זו מזו, אלא, לפחות 3 לעומת 2, אף סותרות זו את זו לא כעט. לכן אפשר לשאוב מן הקונטרס עצום הממדים (כ־250 עמוד) עידוד ועידוק לניגודות לא מעטות. השואל בפשטות מה דעת בית המשפט בתורת שכזה, יושב כבעט ריקם. ולא עוד אלא אפשר להסיק כפסקי השופטים אף כמסקנות להעמקת דיני עונש מיתה ולהרחבת תחולתם.

שלושה מבין שופטי הרוב גרסו, כי הוצאות להורג באמריקה של-ימינו פוגעות מן הסתם בתיקון השמיני לחוקה (ושוב אופייני הוא, כי את הדגש הם שמים בהרכיב יישום שבמכלול העונש, ולאו דווקא בדרך העונש שבחוק הפלילי). שני שופטי הרוב האחרים שמים את הדגש בהיבט אחר, והמעט הפוך: במערכת המשפט הפלילי של ימינו פועלת בנתיב „אכזרי ובלתי-רגיל", בהענקה לשופטים ולציבורי מושבעים זכות ברר בין חיים למוות.

חשש להפלייה

ואחד השופטים האלה מרחיק לכת, באומרו: „בהתחשב היום הגורם הכיתתי ביישום המשפט. זכות-השיקול של שופטים בדבר הטלת גזר-דין מוות מאפשרת שיפוט בררי, כהן תוקף-יותר למשפטים-קדומים נגד נאשם עני ובזוי וחסר חיסוי כדיני. אם הוא בן מיעוט חשוד או בלתי מקובל על רוב הציבור — ובכיאה להעדפת בצלי מעמד מוגן יותר. באשר העשירים יכולים גם לשכור את טובי הפרקליטים. התיקון השמיני צריך להנחות בתי המחוקקים לחקיקת דיני עונשין שהם ערבים לאחידות הדין הגזור ולשיוויון-מאפשר בפני, ולא-בררי, ולהנחות שופטים להרדעה מיישום דינים כלליים באורח שרירותי. ברורי החד כלפי קיבוצים בלהרבפלריים". וחברו לקו הגירסה, ברמזו על סלידתו בכלל עונש מיתה, מעיר: „ביחוד דווקא בתקופה וזעזועים, הרי קנה-מידה לגדולה כדינה הוא יכולתה לכבוש יצרים בכל שמחמיר כסבור".

המסקנה ההגיונית כגירסות קבוצה זו שבתוך הרוב היבה כבעט פרדוכסלית: אם יבנעו גבויות, אפשרות של ברר בגזר הדין החפש מיקול של שופטים, אלא יקובו להדמות ישנות, למשל של עונשי-חובה ועונשי-מיצימום. כגון „מוות והו לא", או „לפחות... שנות מאסר עם עבודות פרך" — כותר לשכור על עונש מוות ולהבטיח גם את יישומו-למעשה ללא התערבות של בית המשפט העליון, וגם את היותו הולם את החוקה. כך, כנראה, כפרש הנשיא ניקסון את פסק-הדין ולפי קו זה (כלומר הן לחומרה כהוותיה, הן לשיבה לאכזרכידה נוסנות בדיני עונשין) הוא יציע לקונגרס חקיקה חדשה. ובאד יתכן שכמה מדינות של ארה"ב ילכו אחריו בדרך זו, בהתום סבכות הקיקהן הן.

„התיקון השמיני" בחוקה כה יהא עליו? דוקא אחד משופטי המיעוט, כלומר מחייב הוקרותו של הוצאה להורג, אבר ב„דעת מיעוט" שלו: כאחר שהרוב פסק כפי שפסק, חקיקת תיקון לחוקה בלבד היכל להתגבר על פסק-דין זה.

המשמעות של הצעת ג'קסון

...ארלס פאניוואסי, „הארץ" בוואשינגטון

הממשל האמריקאי לא עשה דבר כדי להלחם בהצעה לפיה לא יינתן לבריה"מ מעמד של מדינה מועדפת במסחר כל עוד היא שוללת את זכות ההגירה מיהודים

הפגנה למען יהודי בריה"מ בארה"ב: השפעת דעת-הקהל על הקרמלין

את הבינינים שבמיניכום בדי להרלחם בג'קסון. בשום שלב לא נתקבל הרושם שהממשל החליט לגייס את כוחותיו כדי להילחם בהצעה — להילחם בה באמת.

אומרים כאן שהאמון הסובייטי הכופר, כי הצעת ג'קסון תיסוג מאליה, נובעת בחלקה מהערכתו של קיסינג'ר עצמו, כפי שהביע אותה בפני אנטולי דוברינין, שגריר ברית המועצות, שעמו הוא מצוי לעתים קרובות. אחרים מדגישים שהרוסים תמיד נטו לזלזל בכוחה של דעת-הקהל האמריקאית האוהדת את היהדות הסובייטית. הם היו סבורים שהבעיה פשוט תשעמם לבסוף את הציבור האמריקאי והמבעקר: שאם יתנו ליהודים יציאה רבים יותר, יחלישו על-ידי כך באופן דרסטי את הרגשת הרדיפות הדרסטיות כאן; ושעל כל פנים, האינטרס האמריקאי הלאומי הקובע בשיפור היחסים המסחריים והפוליטיים עם ברית-המועצות, יתגבר לבסוף על קבוצת-הלחץ היהודית.

חשבון מוטעה

יהיו אשר יהיו הסיבות, ברור שהרוסים שוב עשו חשבון מוטעה באשר להשפעת המוסדות היהודיים. כן נראה לי שהרוסים טועים לגביך חשבון מוטעה נוסף: הקו הנוקשה שנקטו בשיחות במוסקבה עם מיניסטר האוצר האמריקאי ג'ורג' שולץ ועם אנשי קונגרס כאן כעידדים, כי הם מאמינים שביכולתם להפחיד את הבית הלבן, את הקונגרס ואת הציבור האמריקאי עד שיבטלו את תיקון ג'קסון.

הרוסים זועמים, ומראים את הדבר. הם משתמשים באיומים: כל המבנה הכדין של ההקרבות אמריקאית-סובייטית, כלכלית ופוליטית, עלול להתמוטט אם תתקבל הצעת ג'קסון; הסכם-הסחר ההיסטורי שהושג אשתקד במוסקבה עלול להיות בטל ומבוטל; ביקורו של ברז'נייב כאן יתבטל; יגוועו הסיכויים לעידן בהיר חדש של שיתוף פעולה וידידות בין ארה"ב לבריה"מ. וכל זאת בגלל „היהודים הללו" — מוסיפים הרוסים. בזה מגלים הם זלזול בזכרונות היסטוריים שהם עלולים לעורר אצל לא-יהודים הגונים.

תקדים רצוי

הממשל הנוכחי איננו מן הסוג הנכנע לאיומים. כן אין הוא מאמין להצמולה הרוסית שארצות הברית תפסיד עסקים והזדמנויות פוליטיות, אלא אם כן תחוש לעזרת הקרמלין. אין הממשל מתעלם מדברי-הזאידקים הכרוכים בבעייה. אולי פחות מכל מתעלם מכך הנשיא ניכסון, שלעולם אינו מתפתק בהצגת-דברים שטחית ואינו מאמין בעשיית טובות לקומוניסטים או בהקלת החיים עליהם. אמונתו היא שעליהם לשלם מחיר, שעליהם לפגוש את האמריקאים לפחות באמצע הדרך.

ואילשהו, במשך שבוע העתידים שבידונה הצמדה יתרונות המסחר לבעיית היהודים הסובייטיים, תמיד היה נראה לי כי נוח לו לנשיא ניכסון שהקונגרס מפעיל לחץ על הקרמלין ושהוא נישא מבטו הלאה ממה שנראה כהקיעה בקלות בגלגלי הממשל. נראה לי שהשקפתו לטווח ארוך היא שיש לקבוע תקדים לכך שדעת הקהל האמריקאית משפיעה השפעה משמעותית על מדיניותו הפנימית של הקרמלין ועל החברה הסובייטית. ידוע יפה שהוא מתייחס בבוז להאחריות בדבר בעיית גשרים והפגשי-השקפות, כפי שבעלים אותן בתקרי-עולם הבימים, ליברלים ואידיאליסטים אחרים. מן האידיאולוגיה שלו, שעוצבה בשנים הגרועות ביותר של המלחמה הקרה, נשארת לו אמונה שלא ויתר עליה, שעל ארצות הברית לנצל כל הזדמנות כדי לסייע להמדה שתתחולל בחברה הקומוניסטית, כך שתהיה פחות שתבנית ושוות בלתי-אנושית. הצעת ג'קסון עשויה לו במאבק זה, שהוא על אף לא נתנים בשנה, שיצא לביקורים ההיסטוריים בפקינג ובמוסקבה.

נשים בהריון — הזהרו מתרופות

...אה ג'יין ברודי
מיוחד ל„הארץ"
„ניו-יורק טיימס"

...רים לגירוד והצנות, אספירינים, גלולות שינה וכן הלאה, טוב יותר גם לה גם לעובר שלה.

מחקר בקרב נשים בן המעמד הבינוני הגליון ביוסטון שבטכסאס הגלה שכל אשה בן הנחקרות השתמשה בשעת הריונה ב־10 תרופות שונות בממוצע. אם אחת, שלקחה בנסף כל זמן ההריון 25 טבליות אספירין ליום, אמרה אחר כך לעורך המחקר: לא ידעתי שהאספירין הוא סם, לא הייתי לוקחת אותו, והתינוק שלה סבל בשעת לידתו מקשיי נשימה, אף כי לא נראו בו מומים ניכרים לעין.

סכנת העישון

41% מן הנשים שנחקרו ביוסטון לקחו תכשירים אנטי-ביוטיים, 35% לקחו תכשירים נגד תמצנות, ו־13% עישנו חפיסת סיגריות או יותר ליום (על-ידי כך חשפו את העובר לכמויות גדולות של ניקוטין).

מחקר אחר שנערך זמה באוסיפה הגלה, שאף כי יתכן שמפוץ בקרב נשים הרות „טיפול עצמי", עלול רישום תרופות על ידי רופאים להוות בעיה חמורה אף יותר. בסקר שנערך לאחרונה בין 911 נשים בסקוטלנד נתברר של־82% מהן נרשמו בשעת הריונן תרופות, בשיעור ממוצע של ארבע תרופות רשומות לאשה. 65% מן הנשים לקחו תרופות על דעת עצמן, בשיעור של 2.2 תרופות לאשה.

ד"ר וירג'יניה אפגר אמרה שבארצות-הברית גרוע המצב באותה מידה או יותר מזה. כמה רופאים, ובכללם ד"ר קורט הירשהורן מן המרכז הרפואי הר-סיני כאן, טוען שבמשך שנות ההריון שלה לא צריכה שום אשה לקחת תרופה כלשהי שאינה חיונית לשמירת בריאותה, אלא אם כן בטוחה היא שאינה בהריון.

הבעיה העיקרית היא שהעובר עלול להיות חשוף לנזק הנגרם על-ידי תרופות דווקא בשבועות הראשונים להריון, לפני שהאשה יודעת שהיא בהריון.

ד"ר הירשהורן המהיל שמן הדין כי גם אבות פוטנציאליים יימנעו מכל תרופות שאינן חיוניות, כיוון שאחדות מהן עלולות לגרום נזק לגנים המצאצאים בתאי הזרע.

...תפקיד הבלתי אפשרי

הקול היהודי בבחירות לראשות עיריית ניו-יורק

...שלמה שמיר

ניו-יורק

...מושמר מבריח כי הוא מסוגל למלאכה הקשה וכי הוא ראוי לתפקיד, המכונה כאן כ„בתע הבלתי-אפשרי".

אם לשפוט לפי האדישות שמגלה הניו-יורקי הממוצע, נראה שבכעם באור כאמנן הוא להגרות הפוליטיקאים המועמדים. הוא כה-התרגל לפחד מפני הפשע והאלימות ברחוב, לזיהום, להקלות בתחבורה, לשיבוש בשירותים שונים, עד כי איננו בטוח כי בה-המטה מסוגל לשנות משהו.

אלה שאינם אדישים למירוץ המתמכים, הם ספקני המיעוטים בעיר, שעתם הגדולה הגיעה הם מרגישים עצמם גדולים וחשובים. לא יוצאים מן הכלל הם העסקנים היהודיים. להם אפילו יתרון על פני פעילי הכושים הפורטוריקאים.

אחוז מצביעים גבוה

אחוז המשתתפים בבחירות בין היהודים גבוה מאוד. יהודים רבים פעילים במערכת הבחירות כמתנדבים ובשכר. הכושים והפורטוריקאים אינם ממהרים להירשם בפנקס הבוחרים ומאבדים את זכות ההצבעה. אמר לי פוליטיקאי המתכונן „לרוץ" לתפקיד במועצת העיר: הכושים והפורטוריקאים צועקים ומקימים רעש, אבל היהודים מצביעים.

לאחר שנים של פיזור כוחות אדם ואמצאים כספים לפעילות בין מיעוטים אחרים, מרגישים ארגונים ועסקנים יהודיים כי הגיעה השעה לדאוג גם ליהודים. מילות העוני היהודי בניו-יורק, הנמצאות לבנות בשכונות יהודיות מיטבות-עם כירעדים בעיקר לכושים. העדיפות לכושים בקבלת משרות עירוניות, כל אלה עוררו פעילים יהודים לאחד מאמצים שאפייניו בשנים האחרונות את הכושים והפורטוריקאים.

הממסד היהודי עדיין מסתייג מאמצעי לחץ של הפגנים, ומהקמת רעש בעתונים ובטלוויזיה. ראשי ארגונים יהודיים גדולים בניו-יורק סבורים כי אמצעים מתוחכמים ושלוכיים צדיקים. אך דור חדש של מנהיגים ועסקנים יהודיים איננו מסכים עמם ומאשימים בפחד ובחוסר גאוה יהודית. דור חדש זה מכנה עצמו „מנהיגים בעלי שורשים". מונח זה נעשה לאופנה פופולארי דבשטע תכופות. אלה המכתירים בו את עצמם, מבקשים להדגיש את ההבדל בינם לבין מנהיגי הממסד הותיקים, שלדעתם איבדו זה מכבר כל קשר עם היהודי ברחוב.

תובעים זכויות היהודים

נבחאי לא מכבר בישיבה סגורה של כמה פעילים ומנהיגים „בעלי שורשים", הישיבה נקראה כדי לדון בהקמת גוף מלוכד שיפעול בקשר עם המועמדים לראשות עיריית ניו-יורק. ויתבע מהם הבטחות כתובות ומוחתמות לטובת היהודים בעיר. המשתתפים הגיעו בנוסה כי אינם מייצגים ארגונים מוכרים וותיקים. אך כל אחד סיפר על כוחו והשפעתו באזור בו הוא מתגורר. הם הציגו את עצמם כעסקנים הפעילים בין היהודים ושומרים על קשר הדוק עמם, להבדיל מעסקני הארגונים הגדולים, היושבים במשרדים מרווחים ומטופחים ומקבלים משכורות רשמיות.

הישיבה כונסה ביוזמתו של מר בירום בייקר, עורך-דין צעיר מבני-הון, שמונה על-ידי ראש העיריה לינדסי-ראש מוכמה צירותית למלחמה בעוני יהודי. מר בייקר אמר לי כי הוא עוכר בקשרים הדוקים עם הממסד היהודי בעיר, אך סבור כי הגיעה השעה לשתף בפעילות יהודית גם עסקים ומנהיגים צעירים שאינם שייכים לממסד.

מרבית משתתפי הישיבה היו צעירים דתיים, שדיבור בחירות על הסר המעש של הארגונים הגדולים, הנבע שיהיה הקיפה על משמר זכויות היהודים בניו-יורק. נתקבלה הצעה להזמין את המועמדים לראשות העיריה להופעות. בהן יתדרשו להסביר את תוכניותיהם והצעותיהם ליהודי העיר ולפרט כיצד מתכוונים הם למכש תוכניות כאלה. אחד הנוכחים אמר: עלינו להביא לידי כך שכל מועמד יכריע על ברכיו לפנינו.

קשה לדעת אם המועמדים אכן יעשו זאת. אבל, נראה שעסקנים צעירים אלה בטוחים שלטים על עשרות אלפי קולות יהודים, ואם ישמרו על הליכוד והמשקות הרשות שהתנביעו בהמלך הישיבה, יהיו המועמדים צריכים לחסריהם, וכנמורה יבטיחו הטבות והשיכות על זכויות של יהודים, המרגישים לאחרונה שנגנסים במצוקה.

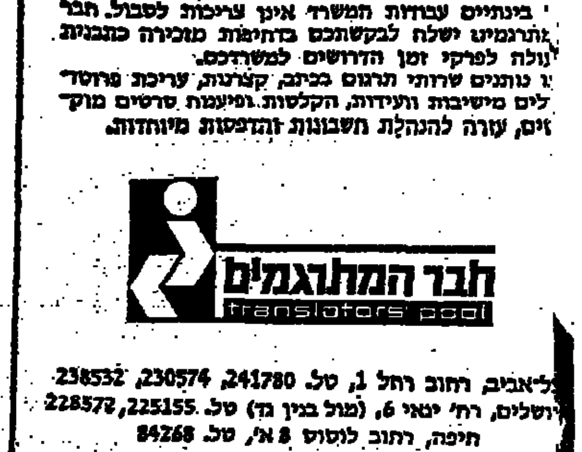

המזכירה בחופש...

כולנו מאחלים לה חופשה נעימה

בינתיים עבודות המשרד אינן עריכות לסבול. חבר המתרגמים ישלח לבקשתכם בזמינות מזכירה כתבנית עולה לפרקי זמן הדרושים למשרדכם. ...נותנים שרותי תרגום בכתב, קצרנות, עריכת פרוטוקולים מישיבות ועידות, הקלטות ופיענוח סרטים מוקלטים, עזרה להנהלת חשבונות והדפסות מיוחדות.

חבר המתרגמים
translators pool

תל-אביב, רחוב רחל 1, טל. 241780, 230574, 238532
ירושלים, רח' ינאי 6, (מול בנין גד) טל. 225155, 228572
חיפה, רחוב לוטוס 8 א', טל. 84268

פרסום א. טל, ספורין רם, צלום נורברט

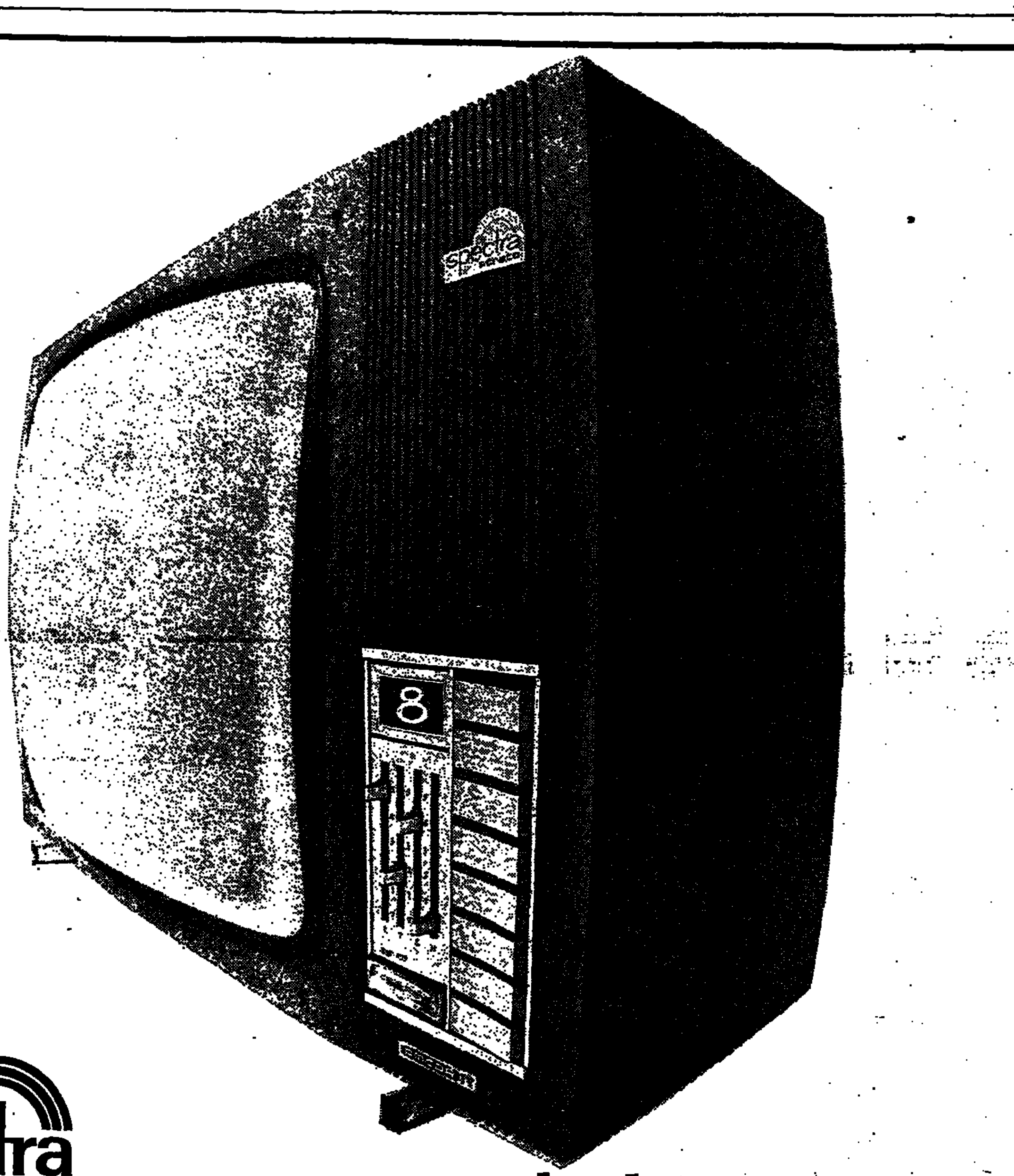

spectra strato
עם לוח הפיקוד האלקטרוני המשוכלל

מבט חדש לטלוויזית, אמקור'
מפעלי אמקור מציגים את דגם הטלוויזיה SPECTRA STRATO
הדגם המעולה ממשפחת מקלטי SPECTRA הנבחרים והנמכרים ביותר

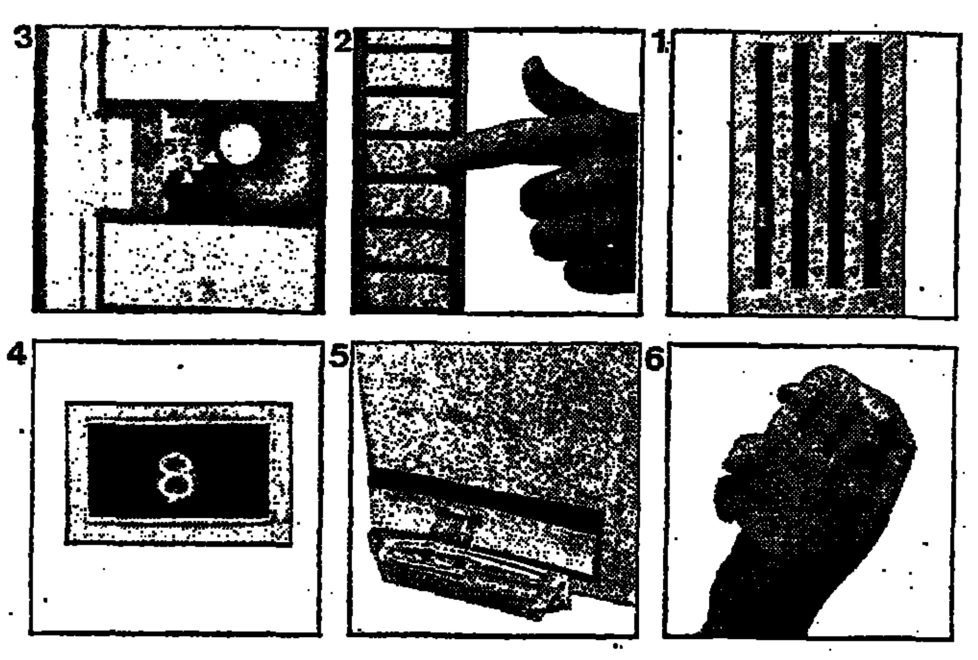

1. זחיזים אלקטרוניים
במקום הכפתורים מוסתיכו הזחיזים את התמונה והצליל בצורה חלקה, ללא כל זעזועים, עד דיוק מילימטרי; תוכלו לווסת את עצמת הצליל, גוון הצליל, בהירות וקונטרסט התמונה.

2. מנענעים אוטומטיים
במכשיר 8 מנענעים אוטומטיים, בוררי תחנות, המכונים ל-8 ערוצים די בנגיעה קלה כדי להפעיל את המכשיר, ולהחליף את התחנה.

3. מייצבים אלקטרוניים
תוכל לכוון מראש, את לחצן המגע שבתוך תא המנענע לקבלת התמונה המושלמת (בתחומי V.H.F ו- U.H.F). מייצבי מתח אלקטרוניים, המונעים שינויי מתח השמלי במכשיר, מבטיחים בקביעות את הקליטה הטובה ביותר של התמונה שבחרת.

4. עין אלקטרונית
מנורה סיפרתית, כמו במחשב אלקטרוני - מראה לך תמיד על איזה מנענע לחצת ומה הערוץ שבחרת.

5. מפתח הפעלה דחוב
לחיצה על לחצן המפתח מפסיקה פעולת המקלט. הוצאת המפתח, אינה מאפשרת הפעלתו.

6. שלט רחוק-ללא תוספת מחיר
אל המקלט צמוד שלט - רחוק, באמצעותו ניתן לכוון את בהירות התמונה ועצמת הקול, תוכל לעשות זאת בנוחיות מן הכורסה בה אתה יושב. לטלוויזיה "ספקטרה" העיצוב המודרני ביותר - משתלב באופן הרמוני בריהוט הדירה. ניתן לרכישה בגווני עץ (מאט, משי, פוליאסטר מבריק) או בצבעי לאק מלוטש (לבן, אדום, אנטרנציט, שחור-לבן).

אמפא
שרות עם כל הלב!
המפיצים: אמפא וסוכנים מורשים

לי תמכור רק
אמקור

כישלון למחזה חדש של דירנמט

פרידריך דירנמאט

מאת ארתור כהן
סופר „הארץ" בשווייץ

באזל

הקומדיה האחרונה של פרידריך דירנמט „דייר מיטמאכר" (מלה שמתארת אדם שנגרר בלי מחשבה רבה להשתקע במעשה כלשהו) נחלה בהצגת הבכורה שלה כשלון חרוץ, ואחרי ההצגה נתקבל המחבר במקהלה של שריקות וקריאות־בוז. בקשר לכך העיר העתון „נויא צירכר צייטונג": יש לקוות שהמחבר מעריך הפגנה זו גם כבחינה חיובית. דווקא במקום שאיש אינו כפוי־טובה עד כדי לשכוח את יצירות דירנמט שעברו נשאר הטעם, היתה גדולה פי כמה האכזבה שהפעם לא כתב דבר שיהלום את הצלחותיו הגדולות בעבר.

אמנם, דירנמט עצמו הרגיש שכלל אינו רוצה כי יתייחסו אליו „ברצינות". אין הוא רוצה שידביקו עליו תווית לא של ציניקאי ולא של מטיף מוסר. אולם באריזה של סיפור בנוי בצורה מסובכת, לא קלט הקהל את ההתנגשות הגרמות במחזה בין שחיתות לצדק, חופש ושיעבוד. השיעמום גדל והלך, והחלק השני גבר עד בלתי־נשוא.

דוק, ה„מיטמאכר", הוא ביולוג גאוני שהמציא תהליך כיצד לפרק גוויות עד שלא ישאר כהן זכר. הוא מעמיד את עצמו לרשות כנופיית גנגסטרים הרוצחת אנשים תמורת כסף, ועוזר לה בביצוע הרצח המושלם.

בקרויות לא מתקבלות על הדעת

אולם הקריות שבמחזה היא מסוג שאינו יכול להתקבל על הדעת. אן, אהובתו של דוק, היא גם אהובתו של בוס, מנהיג הכנופיה, וחכן רב אין מריבים בכך שני הגברים. ביל, היורש העשיר של המפעל הכימי, הוא בנו של דוק, אך כנופית הגנגסטרים אינה יודעת זאת ומחסלת אותו. קופ („שוטר") המצטרף לכנופיה ומסגיר אותה לבציני המדינה, הוא אותו שוטר עצב, שורעו ורגלו השתתו ושותקו בשעתן בירויות של בוס — ובוס אינו יודע את הדבר. קופ מצווה לפרק את גוויתו של בוס, ופעולתו של קופ נותנים הוראה לפרק את גוויית הממונה עליהם. לבסוף נשאר רק דוק, כי אתו צריכים. „אני השתתפתי במעשיהם. אולי רק מתוך חוסר מושג בה..."

על החלטה זו של דוק מיוסד המחזה — וביסודות גם חולשתו היסודית, היא „חוסר מחשבה": לא עלה על דעתו של דירנמט שום מניע אחר לעבודה שביולוגי גאוני פרול כפרקי־גוויות בשירותה של כנופית גאנגסטרים. מחוסר־טעם בסיסי זה נובע מאליו כל חוסר־הטעם הנוסף שבמחזה, על כל גינוניו.

גם מקום המחזה, שבמשך זמן־מה מרתק בחזותו, אינו עוזר באיזונו של ליקוי זה, וכן לא המבנה הורית של „השקפה אנושית" ווחורה להווה, לסידורין.

הבמאי הפולני המפורסם אנדז'י ויידא לא נראה בהצגת הבכורה. אומרים שהסתכסך עם המחבר, והדבר ניכר בבימוי. הבראה כטבוע בחותם של חוסר־החלטה. מי ביים את מה, מי אחראי למה — זאת אין אדם בן תמותה יכול לדעת.

רק ביקורות חיוביות

פרדסון ירצה בן — בסרטו החדש של משה מזרחי

מאחורי המסך

מאת יוסף שריק

כאשר הוצג הסרט „רוזה אהבתי" בתל־אביב, כתבנו כי סרטו זה של משה מזרחי ירד כ„מן מהשמים" על פני מדבר־השממון של תעשיית הסרטים הישראלית. לשמחתנו — צדקנו. אבל למרבה הצער — אין ה„מן" נופל מהשמים יום־יום... על־כל־פנים לא בישראל. משרד המסחר והתעשיה שלנו תומך באותה מידה בסרטים טובים ובסרטים גרועים — מבחינת החזר המס הניתן למפיקים. ל„רוזה" היה אותו מעמד כל„נורית", ולמעשה קיבל מפיקו של „נורית" הרבה יותר — כיון שהוצג יותר ובמקומות רבים יותר. מדוע, איפוא, יסכן מפיק ישראלי כספו בעשיית סרט כ„רוזה" אם הוא יכול לגרוף רווחים מ„נוריות"? הסרט „רוזה" חייב היה, איפוא, לצבור כסף בחו"ל... והוא אמנם „עושה" זאת!

ביקורת חיובית

מיכל בת־אדם (רוזה) וגבי אורמן (הבצל־הילד) יצאו לארה"ב כדי להופיע בעת הצגתו של הסרט: בניו־יורק, בבוסטון ובלוס־אנג'לס. כיוון שלפניהם רק ארבע רגלים — הם לא יכלו להופיע אישית בבכורות הסרט בפאריס ובלונדון (שם כבר הוצג הסרט שבועות אחדים).

בשבתו מולי בבית־הקפה, עדיין נראה משה מזרחי כמוקי הצבר. אולם כיום — לקראת הפקת הסרט ה־5 שלו — הוא בתוך ל„צבר השואגי" (!)

„לא היתה בשום מקום ביקורת שלילית על הסרט" אומר משה — „אפילו מבקרו של „פראנס סואר" שלא אהב את הסרט כאשר הוצג בפסטיבל בקאן, שינה את דעתו כאשר הוצג „רוזה" בפאריס. מה אהבו בו המבקרים? את הרעננות שבו; את האמת שבעלילה, את העובדה שיש בו רגשות אבל לא סנטימנטליות; שכן — כך הם ציינו — אפשר היה בנקל להפוך את העלילה למשהו שמאלצי וקיטשי."

בית ברחוב שלוש

לפגישתו עמנו, הביא עמו את ידידו ואת שותפו לתסריט החדש

משה מזרחי

— את הגשש־המאי־השחקן שייקה אופיר. שייקה גם מופיע בסרטו של מזרחי, „הבית ברחוב שלוש", שצולם בקרוב על הגבר של קולנוע „החי" בת"א. כ„רוזה" גם „הבית" מבוסס על נסיון חייו של משה מזרחי: נער בן 15 בא לארץ עם אמו האלמנה הצעירה — ממצרים. הולך — שעתיים לפני מלחמת־העצמאות. המנדט הבריטי עדיין קיים והמחתרות עדיין לוחמות בשלטונות הבריטים. הנער קשור מאד לאמו, אבל אהבתה־הורית משקפת את המבין אדיפוס שהתפתח בו עד שהוא משתחרר משליטתה כאשר הוא מתאהב... באשה קשישה ממנו.

גילה אלמגור ואבנר חזקיהו הם בעלי התפקידים הראשיים בסרט זה; אדם גרינברג צילם. הסרט ייצג את ישראל בפסטיבל בקאן — עוד לפני שיוצג לפני הקהל הרחב בארץ. אמנם, אין זה נוהג דמוקראטי, אבל הוא מקובל... בבריה"מ, בספרד ובישראל...

„אבו בנת"

„אבו בנת" (אבי הבנות) הוא גיבור התסריט החדש של אודות פרדסון עשיר ומשכיל, ממשפחה ספרדית יהודה. אבו בנת — שהוא שייקה אופיר — מוליד רק בנות. אחרי בתו החמישית תוקפו ה„דיבוק" הוא לרצה בן — בכל מחיר! האם לא כתוב איש־שם לאמר שאדם בלי בן משול כמת? אחת מבנותיו התגייסה לחיל הנצנותים; בת אחרת מסרבת להתחתן בשל יחסו של האב אל הנשים... אך כל זה כאין וכאפס הוא לעומת שאיפתו של אבו בנת לבן... אחרי הבת השביעית הוא „מחסל" את בית־החרושת לגלידה. הוא הולך לשאול בעצתו של רופא אליל. האיש המשכיל עובר תהליך משפיל מאד. הוא רוחה ש„הילוד" הבא הוא בן וכי הוא נושאו על כתפיו, עובר על פני המונים מריעים במצעד נצחון — בלוחם שחורים (שייקה קם על רגליו בבית־הקפה ומציג לעיני היושבים המדהמים הילוך של מרי־אחור). הילד הבא הוא... כמובן בת. אבו בנת מוכן להתגרש מאשתו; אשתו נוטשת אותו והוא נאלץ לטפל בתינוקת — וסוף סוף מכיר בחשיבה של אשתו, שהצליחה לגדל את כל הבנות הללו...

„אבו בנת", כשאר סרטיו של משה מזרחי, משקף את חוויותיו לימנן, „שמרנה של האשה". אנו חיים — לדבריו — בתקופת מלאת אמנציפציה גברית. אביהן של שמונה בנות חש עצמו כאויב — מדוע? ההיררה הראשי תהיה אשתו הסובלנית והסובלת של שייקה אופיר.

הפקת הסרט תעלה 750 אלף לירות והיא תסתיים לקראת החגים.

שלישיית יובל

מוסיקה

מאת נתן מישורי

עדיין לא שמעתי שלישיה ישראלית המנגנת בליטוש כה רב כ„שלישיית יובל" (יונתן זק — פסנתר, אורי פיאנקה — כינור, שמואה הלד — צ'לו).

הדברים המעבירים ומכבלים את הביצועים השיגרתיים — אי־נקיון צלילי, רמה טכנית לא מספקת, חוסר איזון צלילי והעדר שהרון לבעיות בנקודות בהן נוטים מבצעים להיפרד: זה מזה, אי־בהירות של המירקם המוסיקלי ושמירה בלתי מספקת על קיום ההוראות הכתובות — כל אלה אינם קיימים בנגינת „שלישית יובל".

מכל הבחינות האלה, הדרך בה ביצעו חברי השלישיה את יצירות היידן (שלישיה מס' 23 ברה מינור), בטהובן (אופ' 70 מס' 1 „הרוחות") ושוברט (אופ' 100 במי במול מאז'ור) היא לדוגמא ומופת.

★

„השלישיה הישראלית"

המבט המוסיקלי של חברי „השלישיה הישראלית" (דניאל הקסטר — פסנתר, מנחם ברדיאר — כינור, צבי הראל — צ'לו), הוא מבט חם ורציני. הוא מופנה כלפני פנים ועם זאת פתוח אל הזולת. זהו של כן מבט קאמרי אופייני, המביא את המאזין להרגשת־אמון מיידית במעשה המוסיקלי של הנגנים, ומכאן להתרכזות מלאה במוסיקה עצמה.

משום כך היתה הבאה מוסיקלית רבה. משמיעת השלישיות אופ' 70 מס' 1 („הרוחות") מאת בטהובן, ואופ' 8 מאת בראהמס, ואף מחמישה הקטעים הקצרים של בוהוסלב מרטינו (1890—1959).

עם זאת ראוי לציין מספר הסרבות שהיו מוצגים ביצירה הבלתי מוכרת של מרטינו, ונוכחים ביצירות בראהמס ובסקרצו של מנדלסון שבוצע כהדרן. אלה נוגעים בעיקרם בנושאים של מיזוג גווני הכלים ואחדות בנגינה. צבי הראל מפיק מן הצ'לו גווני צליל שאינם רק יפים ביותר אלא אף שטעמם כיין ישן וטוב או פרי שהגיע לבשלותו. אלה, מתמזגים היטב עם הגוונים המעגלים והיפים של הכנור בדיאר, הקרובים לאלו של הראל. הגוונים האסתטיים אך הקלים יותר של הפסנתרן דניאל הקסטר התמזגו יפה עם הכינור והצ'לו ביצירת בטהובן, אך בבראהמס נצדרה בהם הקבלה לעומק הצלילי וליכולת ההזמרתית של נגני כלי־הקשת. כמו כן חושבני שבמירקם כזה של שלושה כלים אשר בו ממלא הצ'לו תפקיד מלודי, חייב הפסנתרן להבליט יותר את תפקיד הבאס ההרמוני ולעודד יותר לחיים את פרטיו המבניים של הריתמוס. אי־השלמות בזרועות הנגינה נכוחה במספר מקומות בבראהמס, ובלטה בסקרצו של מנדלסון.

★

רוזל אדונילו ברסיטל לזמרה

ביצועיה של זמרת המצו־סופראן רוזל אדונילו הם בעלי בגרות אמנותית שאינה מצויה. אמנותה צמחה בזכות תפיסת מוסיקלית מעמיקה וחוש שמע המכוון את קולה לגבהי צליל מדויקים להפליא. ברומה לטוב שבשחקנים מסוגל קולה לתאר דמות ולהגדיר מצב רגשי ברגע תחילת הזימרה.

משום כך העלתה זימרתה ב־23 השירים האריות (העדיים ברובם) מאת בטהובן, סקרלאטי, פרגולזי, דוניצטי, שוברט, דוסי, וגרנדוס, שפע בלתי רגיל של דמויות ורגשות.

יש לזכור שהשגיה האמנותיים הגדולים קיימים למרות שקולה הרעמוק ועשיר המוננים אינו תמיד שופע ללא־מאמצים מיותרים. העובדה שברסיטל זה הגיעה הזמרת לאפס בהפקת הקול שפלה בהרבה על הישגיה בעבר, מעוררת תקוות שבעיה זו תבוא על פתרונה. אם אכן תחול התפתחות עד לשלמות ההפקה הקולית, תהיה רוזל אדוליני בחוקה זמרת אמנית נדירה.

„תרד ממני כבר — לא הולך לי"

מאת נתן ריבון

המחזה, המועלה בידי כושים הוא מעין קריאת־מרד מוסיקלית נגד הגזענות

לוס־אנג'לס

בלוס־אנג'לס מוצג זה ששה חדשים רצופים, בפני אולמות גדושים, מחזה מוסיקלי הנקרא „תרד ממני כבר — לא הולך לי...". (המחזה מוצג במקביל גם בניו־יורק ובשיקאגו). המחזה נכתב שבוצע ובויים בידי כושים. השחקנים כושים. אך הקהל ההנהר ערב ערב להיאטרון האנטיגמון הארטספורד בגבול הוליווד ושדרות סאנסט המפורסמת, הוא אינו רק צבעוני.

המחזה הוא בעל קצב סוער ומלהיב הסוחף את הצופה מהרגע הראשון. אין מסך והתפאורה מעטה. המשתתפים עולים ומתחילים לשיר כשההצגה מסתיימת. (מלוה תשואות הקהל המשולהב) הם מסתלקים בזה אחר זה. המחזה טומן בחובו הרבה יותר מג'אז. הוא מעין קריאת מרד מוסיקלית נגד הגזענות. והקהל בו — אולם אכן מבין היטב את הכוונה. הצבעונים מצטרפים בקריאות אהדה אל השחקנים על הבמה. (היהודים גם אל שורות הקהל) גם הלבנים אינם יכולים לעצור בעצמם מליטול חלק פעיל בהצגה. באחד הקטעים הכל מלהיבים מעמידים השחקנים את כל היהודים של שלושת הקריירות...

מונפות למעלה וכפות ידיהם שלובות. „הדברים בהם אנו דוחים רבות מאלו בהם אנו נבדלים" — נאמר במחזה. „תרד ממני כבר..." אינו מחזה זעם או נפנוף אגרופים. להפך. הוא הדור גאווה עצמית. יש בו המממנים הרגילים של המחאה נגד המלחמה בוייטנאם (קטעים אלו ודאי יאבדו מערכם עתה), התרפקות נוסטאלגית בנוסח „המיסיסיפי" הקשישי, עמצוץ לעני אהבה מתוקים ההמס —... שבלעדיה כמעט אי־אפשר קיום בארה"ב — לתנועה לשחרור האשה.

„ההימנון שלנו לארץ זו"

אולם משמו האמיתית של המחזה היא תזכורת על העצמה המפעמת „בנו". באחת הסצינות שנעשאה „דפילה" מרימה אחת המשתתפות את כפותיה בתחינה כלפי בוראה ופולטת באנחה כבדה „אה, אלוהים אנא המה הסדר". משיב לה קולו העמוק של אחד המשתתפים מירכתי הבמה „בן מה רצונך" הקהל צוחק אך נשאר תוהה אם אכן רק הלצה היתה זו? האם גם אלוהים שחור?

באחד הקטעים המלהיבים בשתתפות כל הלהקה (16 גברים ונשים) הניצבת במיבנה ראש וזנב קצת בקצב תופים מונוטוני. המשפט החוזר על עצמו בסוף כל בית הוא — „הם מוסיפים לבוא. הם מוסיפים לרקוע ולהלום יותר כדי לפרוץ את כל הסכרים והמבצולים בדרכם. כאשר קטע זה מצטרף ללחן הפתיחה, שגם נועל את המנות בקרשצ'נדו אדיר „עלינו להמשיך לנוע". לא נשאר גם אחד בקהל הרואה בהצגה זו מחוסר תנים.

ההפקה והביצוע מושלמים. הכוריאוגרפיה מצויינת, התאום בין השחקנים כמעט מושלם, הקולות נפלאים.

דינה קרול שחוברה את „תרד ממני כבר..." ומיקי גרנט שהלחינה אותו. כינו אותו „ההימנון שלנו לארץ זו". באחד הפזמונים נאמר: „מעט כשהייתי נער כינה אותי מאד ודהוא „שחור". הלמתי בפרצופו. כיום משבגרתי כאשר קרא אותי מישהו „כושי" (ניגר) תבטתי בו כה לבוז.

רשום לפניך!

(31 חלבמבר)

ה־30 במרץ הוא התאריך האחרון לנצל את ההקלות הקיימות במס ההכנסה לשנת 1972/3 לחוסכים בקופות הגמל שונו: —

רבבות החברים בקופות שלנו נוכחו לדעת כי החסכון בהן משתלם יפה. הצטרף בעוד מועד לקופה המתאימה לך. באם הנך חבר ותיק באחת הקופות, השלם את תשלומיך עד 30.3.73

קופות הגמל לבחירתך:

- **עצמה** - לעצמאיים
- **תעוז** - לשכירים
- **קופה מרכזית לפיצויים** - למעבידים
- **צור** - לחקלאים

בנק לאומי לישראל בע"מ

פרטים והרשמה: בסניפי קבוצת בנק לאומי ובמשרדי הקופות: שד' רוטשילד 19, ת"א, טל. 52375

לאשה ולבית

אחד מגורמי התמוטטות נפשית אצל בני הנוער:
המתח של בחינות הבגרות

מאת דליה אבניאון

המתח הרב הכרוך בבחינות הבגרות הוא אחד המרכיבים ל־התמוטטות נפשית של נערים ו־נערות — זהו אחד מממצאי מח־קר, שערכו ד״ר ש. ליסמן, מה־מחלקה לפסיכיאטריה של בית חולים הדסה בירושלים ופרופסור י. צלרמאיר, העומד בראש אותה מחלקה. המחקר הקיף מאה צעי־רים בגילים שבין 14 ל־21, אשר אושפזו בבית החולים.

הרופאים אמרו כי לא פעם גורם מתח בחינות הבגרות לכך שהצעי־רים פונים, לראשונה בחייהם, בבק־שת עזרה נפשית. היו ביניהם אף כאלה אשר בעיצומו של הבחינות, לא עמדו במצמסה ונזקקו לאישפוז.

אי יכולתו של הנוער להתמודד עם מצב כסוג זה, יש בה כדי לשמש [illegible] לראשי משרד החי־נוך, שלא אחת הסכימו כי יש להפ־חית דרכים להפגת המתח לפני המב־חן ובמבחן עצמו. נראה שעתה, כש־עומדים בפני הכנסת שינויים בבחי־נות הבגרות, יפה השעה לדון גם בצורך לפזר את האווירה ספוגת ה־חרדה האופפת את מבצע הבחינות הללו.

סכסוכים עם ההורים

המחקר כבר בפעם הבי־ידע־בה את חשיבותם המכרעת של יח־סים הקיימים בתא המשפחתי. הוא מדגיש עד כמה תורמים הסלות ד־הגישה במשפחה ליצירת תסמונת איתנה בנפש הילד. אצל 80% מן הצעירים שהגיעו לאישפוז נמצא רקע של עבר רחוק, עוד מילדות, שהתבטא בקשיים בגיל הגן כמו חוסר־משמעת, נטיה להתבודדות, תוקפנות־יתר, דחיה מחברה, קונ־פליקטים עם אחים מבוגרים או צעירים, הרטבה, גמגום או הפרעות פסיכולוגיות אחרות.

כמסתבר שמערכת יחסים מעורערת בגיל הגן, מתעוררת ביתר־שאת ב־גיל ההתבגרות. העובדה שאישפוזם של למעלה ממחצית הצעירים שנח־קרו נבע מסכסוכים חריפים בין שני ההורים עקב יחסים מעורערים בינם לבין עצמם, מדברת בעד עצמה. הם פרי ויכוחים על דרך חינוכם של הילדים. העדפה גלויה של ההורים את אחד הילדים, וכן דחיית הילד על ידי אחד ההורים. אלה הן רק חלק מן ההשפעות המצטברות הנות־נות אותות בתקופה מאוחרת יותר בחיים.

בגורמים אלה אחראים למשבר ש־הביא את הצעירים לבצע המחר ש־דרש אישפוז. לרוב, דמות האב, של הנבדקים לקתה במערכת המשפח־תית, בהיות האב רודן, חלש או חסר־אונים, דבר שמנע מן הבנים בצעי־רותם את הדמות שעמה יוכלו להזד־הות. [illegible] הבנה [illegible] או מחולה, לניתוק יחסי הבנים עם האב. לעובדה זו נמצאה הלוה כפו־רות באם אצל 70% מן הנבדקים.

עוזבים את הבית

אנו עדים באחרונה להופעה נפוצה שבנים ובנות המגיעים לבגרות עוז־בים את בית הוריהם ומעדיפים לגור בנפרד, גם אם התנאים פחות טובים מאלה שבבית "להם" בית ההורים. המחקר של ד״ר ליסמן ופרופ׳ צלר־מאיר הגלה כי רוב הצעירים שבדקו [illegible] לעצמאות: כבר אחד היתה אצלם שאיפה להיות חפשיים ועצמאיים. כבר אחר, ה־גלות הקירבה להורים מנעה מהם היתנתקות בהלוה זו. אכנם רק אחת מעם מהם יצא את הבית בחיפושי אחר עצמאות כלכלית, כבחלק קטן יותר כבא את דרכו אל שולי ה־חברה ונגרר לעבריינות.

יתכן שהשאיפה לעזוב את הבית נובעת גם מאי־הצלחה לגשר בין ה־דורות. למשל, נמצא שאחוז ניכר מן הנערים סבל מן הפרש של ל־מעלה בשלושים שנה, בגילים שבי־נם לבין ההורים. עובדה שמסבירה את הפרעות התקשורת שבין ההורים לבנים. גם ההפרש בהשכלת הורים־בנים כבא על ידי החוקרים כגורם לאי־הבנה והוסר שפה בשותפות. אצל 70% מן המקרים לא היתה השכלת ההורים כבצה עד לרכה בייס עמ־מי, כעה ש־80% מהנערים היו בעלי השכלה תיכונית.

נפגעו מאי גיוסם לצה״ל

לדברי החוקרים, צצותם כלל־פסיכיאטרים, פסיכולוגים, עובדים סוציאליים ומרפאות־בעיסוק, נפגעו קשה צעירים רבים שבגיוס כן השרות הצבאי, בהתחשב בערך הרב שמי־חסה ההברה הישראלית לשרות ב־צה״ל. אך נמצאו גם כאלה שעברו משבר תוך כדי השרות הצבאי.

יש להזכיר את האחוז הגבוה של נסיונות התאבדות בבדיקת הנחקרים, שמכירים אחד מביניהם היו כבני 18. אלא שלא כבבוגרים, נתפרשו נסיונות אלה על ידי המטפלים כ־קריאה לעזרה בלבד, בלא שתהיה כוונת התאבדות ממש. הנערה שבין הנבדקים שהיוו שבעים אחוז בכלל הנאלפסים, סבלו כחוסר תיאבון הכרוך בעצבנות, שהיא תופעה טי־פוסית לגיל ההתבגרות אצל צעירות בשדון רווקה.

לבסוף יש להזכיר בסיון להעלות דיכוי־עצמי, כפין קלסתרן נפשי של הנערים בעיני עצמם. הנבדק הדלה שהערכתם העצמית כל ה־באירופים שלילית. הם הגדירו עצ־מם כמכוערים, חלשים, דחויים ובל־תי־כוכלים, עובדה המסבירה את ההסתיגות והספקות של צעירים אלה לגבי יכולתם לקשור קשר עם בני המין השני.

עוגות ללא אפיה

ממטבחה של אביבה גולדמן

שרלוט אפרסקים

קופסת שימורים של חצאי אפרס־קים (כחצי קילו), חבילה ג׳לי רגיל (לא ג׳לי בזק) בטעם אפרסק, חופן אגוזי פקן, דובדבנים מסוכרים, 2 חבילות ביסקוטים, 2 שקיות שמנת מתוקה (או שמנת פרווה), 2 כפות אבקת סוכר, כפית תמצית רום, הב־נית כהבת מוארכת (המשמשת בדרך כלל לאפיה).

סנני את מיץ שימורי האפרסקים. הרתיחי את המיץ ועברבי בג׳לי. הני־חי להתקרר (אל תכניסי למקרר!). הקציפי את השמנת, הוסיפי סוכר ותמצית רום. הכשילי להקציף עוד מדקה. צקי מן הג׳לי לתוך התבנית על גבה לקבל בסיס דק. הניחי את חצאי האפרסקים, כשכיפתם כלפי מטה וביניהם הניחי דובדבנים מסו־כרים. טבלי את הביסקוטים כצד אחד בג׳לי והניחי אותם בתבנית כש־הם זקופים (צורי מעין גדר סביב דפנות התבנית), כשהצד הטובל ב־ג׳לי יהיה כלפי דפנות התבנית. שב־רי את האגוזים וכן כמה ביסקוטים. קצצי את האפרסקים שנותרו. הקציפי בזהירות רבה לקצפת את האגוזים השבורים, הביסקוטים והאפרסקים הקצוצים. מלאי בהם את התבנית. את קצות הביסקוטים הבולטים כהד־חבנית יש להפוך בסכין חד ולהניח אותם בעדינות על הקצפת. כסי ב־נייר כסף הקפיאי (לפחות למשך יום). לפני ההגשה הניחי כים בשיר גדול. הניחי את התבנית מעל הסיר והגי לאדים (במשך דקות כמספר) לר־כך כעם את הג׳לטין. הפכי את התב־נית על צלחת הגשה מוארכת, והחזירי את הצוגה מהתבנית בצורת כפיתות קלה על דפנותיה.

שרלוט שוקולד

(שילוב הלבה חיפה)

קופסת שימורים של חצאי אגסים, דובדבנים מסוכרים (רצוי בצבע ירוק), קופסה ג׳לי רגיל (לא ג׳לי בזק) בטעם תות, חופן אגוזי פקן, 200 גרם שוקולד מריר, 2 חבילות ביסקוטים, 2 כפיות אבקת סוכר, כפית תמצית רום, תבנית כהבת מוארכת.

שברי את השוקולד להתיכה ושיכי בסיר. צקי על התיכות השוקולד את השמנת. בשלי על אדים עד שהשו־קולד יימס. הפשילי לבשל עד ש־יתקבל קרם סמיך. בהשי כדי פעם. קררי לגמרי (והכניסי למקרר). הק־ציפי בזהירות (הקפידי לבל התקבל הכאת שוקולד). סנני את האגסים. הרתיחי את מיץ האגסים. ערבבי עם הג׳לי בטעם תות והניחי להתקרר. צקי כעם מהג׳לי לתוך התבנית. סד־רי את חצאי האגסים כך שכיפתם תהיה כלפי מטה. הניחי דובדבנים מסוכרים בין האגסים. טבלי את ה־ביסקוטים בג׳לי וצורי מעין גדר סביב דופן התבנית כשהחלק הטבול בג׳לי נדבק לדפנות התבנית. שברי את אגוזי הפקן. שברי גם כמה ביס־קוטים. קצצי את האגסים הנותרים והכניסי בזהירות לתוך קצפת השו־קולד. כלאי בתערובת זו את התב־נית. חתכי את הביסקוטים הבולטים בצורה סכין חד וכסי בהם את הבי־לה. כסי בנייר כסף והקפיאי בפרי־זר למשך יממה. סמוך להגשה הר־תיחי כים בסיר רחב (כלאי אותו במים — כדי שליש) והניחי עליו את התבנית למשך כמה דקות, עד שיימס הג׳לי שבדפנות. הסירי את נייר הכסף והפכי את התבנית על צלחת הגשה מוארכת.

עוגת גבינה

חבילה ביסקוטים, קילו גבינה לב־נה שמנה, 4 חלמונים, 2 אינסטנט פודינג (בטעם וניל), שמנת כתוקה, 6 כפות אבקת סוכר, קליפת לימון יתוק מגורד, חופן שקדים, חצי כוס פירות מעורבים, מסוכרים וקצוצים, 50 גרם חמאה, תבנית אפיה קפיצית.

פוררי את הביסקוטים לפירורים ועבדי עם החמאה. רפדי (ביד רטו־בה) את התבנית בפירורים (כשאת מרטיבה את היד מדי פעם). הקציפי את השמנת המתוקה. צקי כים רות־חים על השקדים קלפי וקצצי. הכניסי את כל החומרים (פרט לקצפת) לתוך קערה. ערבבי היטב. עתה הוסיפי גם את הקצפת. הכניסי את כילוי ה־גבינה לתוך התבנית והניחי להתקרר. שחררי את הדפנות בצורת סכין. אח־לם השאירי את תחתית התבנית צמודה לבסיס העוגה גם לאחר ש־הגחת אותה על צלחת הגשה (כדי למנוע שבירת העוגה בעת שחרורה מבסיס התבנית).

חליפה לבנה לאביב

חליפה מצמר דק לבן מנוקד בשחור — היא גולגתו של האופנאי הצרפתי קוראז׳ לעונת האביב. שימו לב למכפלים הששכוטה, לשרוולים באורך שלושה רבעים ולמכנסיים המכוח־מבלים. התצאות בתרתבת קבצא היא משתיבת מעט מעל הברכיים. להדגשה האביבית מוסיפים משקפי העשר הרחבים, הכסות והנעליים המקורקטות — כולם בלבן.

עקרות בית מציירות

מאת רות מגד

עקרות בית, היילים, פקידים, מו־רים, ובעלי מקצועות אחרים — כ־200 ציירים ופסלים חובבים מכל רחבי הארץ, מציגים ביצים אלה את יצירותיהם בתערוכה בשותפות ה־בתקיימת בבית ציוני אמריקה ב־תל־אביב.

כיהל קצר בין הבדים הצבעוניים, הרישומים, הפסלים שבתערוכה, כי מתקבלת, ביקן, מוכיח עד כהרה כי למעלה ממחצית המשתתפים ב־תערוכה הן נשים. חלקן הגדול — עקרות בית, הללו עשו את הה־בדן להלק כחיי היום־יום שלהן:

כמצבית הברה ביהם (50) עקרת בית כרבת גן הבגינה „דגנה״ ב־צבעי שמן: „לפני שנתיים ראיתי ציורים של אדם שלא היה לו כל משם בציור, אך התוצאות שיבד היו נהנדה כאוה. הדבר כצא הן בעיני, ושאלתי את עצמי, כבדע לא אצייר גם אני. לא היתה כאן שאלה של בחירה תחביב כל שהוא. לא הייתי הולכת ללמוד מוסיקה, למשל, כי למוסיקה אין לי גישה, בעוד שלציור היתה לי תמיד משיכה. כך התחלתי לצייר.

אני כציירת בצעה של כבב רוה טוב, או אני כושיבה לפני את אחד מבני הביה במודל. אני מציירת ב־עיקר בשמן כיוון שהוא תואר נוה כאור לשימוש הבבבי״.

הלנה פורה (פפרבאום) (58) כי־הל אביב כציגה בהערוכה ציור על גבי זכוכית: „כאשר עליתי ארצה עם בעלי לא היה לי פנאי לעסוק בתחביבים כיון שהיה עלינו לבבס את עצמנו. כבאתי עבודה כמיכאית בבית החולים דונולו, ורק לפני 12 שנה הזרתי לעסוק בתחביב הציור. התחלה ציירתי ציורים כופשטים על בערכות כלי שהלהן, לאחר מכן גי־סיתי כחוי בפסיפס, ולפני כמספר שנים הגיתי רעיון לצייר על גבי זכוכית. בשל ליקוי בעבב הראיה נאלצתי לצאת לגימלאות לפני ה־זמן, וכך יכולתי להקדיש לציור על הזכוכית זמן רב יותר. הזב־באות אכן כצינות תאות, הן בקששות את ביתה של הגברת פ־רת, לרבריה הציעו לה כמכים גבי בדים עבור יצירותיה אולם היא כסרבת עדיין להיפרד מהן. עם זאת היא אומרת: „כאשר ואינני יכולה לחזור אל המיקרוסקופ, אולי אהפוך את התחביב שלי גם למקצוע כש־אתפנה בו יותר. אני אוהבת את הציור, והקדישה לכך שעות רבות ביום, וזהו כעין דיבוק ולפעמים קשה לי להיפרד כמל הצבעים וכל התבניות שהיכנבתי לאנוש יום כש־תבשוה״.

„פקידה״, זוהי יצירתה של פלה איינגנפרב כתל־אביב. האהבה למנ־ביה על הנד גרמאים הקשורים ב־טבע ונוף. הגברת איינפרב אהבת לצייר בלילות, דווקא בשעה שהיא עייפה כאור לאחר יום עבודה. „עבדתי הרבה כאחר קורסים: קר־מיקה, תפירה, ועוד. אך כקצוע כבס אין לי. כאשר נפטר בעלי לפני ארבע שנים — לא היה לי כה לע־שות עם עצמי. פניתי לעבודות שד־נות, בבית הרושת והכובית בחטגה. אך לא ההתגלתי לעבודות אלו ש־כן, אין בעידן סיפוק רב. בשעות הפנאי יצרתי אהילים והגבלות בא־סיק ובכרתי לתיירים. הדבר עלה יפה, ועתה החלטתי להפוך את ה־באטיק למקצועי.

התערוכה — בהסותה של רעיית ראש עירית ת״א, הגב׳ גאולה רבר נוביץ — היכעל בתחילת השבוע הבא, בטקס הציני, בו יחולקו פר־סים וציונים לטובה לאבנים הטב־ביים.

סכנה: צעצועים

רבים מהצעצועים תוצרת הארץ — מתחת לדרישות התקן

מאת לאה פורת

ילדה בת עשר בלעה אבן הב־רלה עופרית; נער בן 14 לקה בהרעלה כתוצאה משימוש בדבק פלסטיק להדבקת חלקי איורי־נים; ילדה בת חמש נכוותה בב־סיבת פורים כתוצאה מזיק אצ־שנפלט. מאקדח פורים וגרם ל־התלקחות התחפושת שלה; יבואן צעצועים נקנס באלף ל״י מבני שמכר ברווזי צעצוע שנפתחו בקלות והיו בהם מסמרים ועינות חדות; מהילים מתלקחים שנמכ־רו כצעצועים הוחרמו ובעל החנות נקנס ב־150 ל״י. אלו רק חלק מהידיעות שהגיעו בהודשים ה־אחרונים לידיעת הציבור, המעידות על הסכנה האורבת לילדינו בהלק מהצעצועים הנמכרים אצלנו.

תודעת בטיחות הצעצועים מת־עוררת אצלנו, בדרך כלל, פעם אחת בשנה — בפורים, אולם אמנות קורים כל השנה ורק חלק מהם מגיע לידיעת הציבור. רופאי יל־דים יהיו לספר על מקרים רבים של חנוקות שבלעו אבנים ברוכצעי פלסטיק שהתבקעו, על ילדים ש־נהגו מקצוות חדים של מכוניות מתכת או כלי מכסה חדים בחתכות, על פצעות שבלעו צבעים רעילים, על ילדים שנאכלו קשה בנופלם מ־אופניים שהמושב בהם לא היה מחו־זק כראוי ועוד ועוד.

כשביקשתי לדעת מהו המצב החו־קי בקשר לבטיחות הצעצועים ה־משווקים אצלנו, נאמר לי שיש לנו תקן רשמי לצעצועים (צעצועי יל־דים, דרישות בטיחות) שעומדו ב־אחרונה נכנס לתוקף באוקטובר 1972. תקן רשמי הוא כמו חוק, בלד־בד: אי־התאמה לתקן הוא עבירה על החוק. הדבר כשרד המסחר וה־תעשיה אמר לי, כי מפקחים כטעם המשרד כקיימים ביקורת שוטפת אצל היצרנים המקומיים, היבואנים וסוחרי הצעצועים. אך אין בכוחם של מפקחים כמעט להשתלט על השוק הגדול הזה. עבת הדובר הנה־קלים בצעצוע הנראה להם כסוכן, הוא שיפטו תלונה לאחר הבשוררים המתאימים של משרד המסחר וה־תעשיה.

התקן המתוקן חל לא רק לגבי בטיחותם של צעצועים אלא גם לגבי משחקי ילדים וספרים מיוחדים לתינוקות. התקן כולל סעיפים רבים והמיועדים להזהר כבשר עשוי הצע־צוע, טיב החיבורים, הציפוי, דליק־קותו והיתגא בזה.

אשר לחומר, אסור שיהיו הצעצו־עים עבירים בשימוש סביר ואם ה־צעצוע נשבר — יש לייצרו מחומר כזה שמקום השבר לא יצאר פינה חדה שיש בה מקום סכנת פציעה.

צעצועים שנועדו לרכיבה או שכי־בה הייבים להיות חזקים ובלתי שב־רים בשימוש רגיל; משקלם ו־מידותם צריכים להבטיח את יציבותם. התקן אומר, כמוכן שימוש בחומרים דליקים ומתפוצצים ובחומרים רעי־לים. אסור להשמש, מבגיל התקן את היצרנים למתח של לא יותר מ־24 וולט.

סעיפים אחרים דנים בתמרורי ב־לוי, שיהיו למשל עצומים וסגורים באופן כזה שממילוי לא יתגלה; ע־יהיו אריזות מתאימות, הוראות יצי־כוש כתאיסות הצד.

וכבן, לפי החוק נראה שצעצועים רבים אינם כתאימים כלל להלן. אך מחזרים מבשיכים להחזיק בשוק, כבצר שיד החוק אינה משיגה אותם. לא נותר לצרכן אלא לשבוע בצעצוע של זהר כשרד המסחר והתעשיה ולהתלונן. אם ירבו ההבעות הכשי־סוות אולי יתנילו הדברים. הדבר אצים הקמתבצאים להתחכב יותר בחוק.

תודה על המתנה

האם עלינו להודות בכתב לכל 100 האורחים, שהביאו מתנות ל־בננו בחגיגת הבר־מצוה שלו, למרות שהודינו לכל אחד בהם בשעת המעשה?

נמוס ונוהג

מאת חנה בבלי

באה מאד לשלוח לכל נותן מת־נה מכתב תודה אישי. רצוי שלא תהיה זו תודה מודפסת, אלא מכ־תב קצרצר כתוב בידי בעל ה־שמחה. המלצה נוספת — להודות לא על מתנה סתם, אלא על המ־תנה שנתן. האורח, „תודה רבה על הספר המהודר״, „על מתנתכם, שתאפשר לי לרכוש זוג אופ־ניים״ וכו׳. בקיצור — טיפול אי־שי בכל אחד, שהקדיש השובת לב אישית לבן. כדי להקל על ה־בן, מכתב תודה מותר לשלוח גם 4—6 שבועות לאחר החגיגה.

רכיסת כפתורי המעיל

האם קיימים נהגים לגבי רכי־סת כפתורי המעיל העליון. האם יש להתחיל מהכפתורים העלי־נים או התחתונים, או שמא כדי סב לכפל קודם־כל בכפתור ה־אמצעי?

כאשר רוכסים כפתורי מעיל, מתחילים מהכפתור העליון וממ־שיכים למטה. כאשר מתכוונים להוריד את המעיל — יש להתחיל מלמטה למעלה. ומי שהושבת עצה זו למיותרת — הייתי כביעה לה לעמוד בפני מראה ולבדוק את האפשרויות, היא היווכח שהדרך המומלצת פה יותר אסתטית.

יותר ממתנה...

כלי קרמיקה מתוצרת „סמודיר״.
מוצרי קרמיקה מקוריים המעוצבים בידי אמנים ישראליים.
מוצרי עץ מקוריים. ריהוט קל. לסלון. סלי עתונים.
פינות אוכל ועוד.
דברי זכוכית וקרמיקה מיוחדים מחול ועיצובות חדשים
ביצירות הזכוכית לשימוש ביתי.
חבשיטים.
תשורה נותן לקנות בעקבות מודעה זו.

...תשורה
בית הלחמי
רח׳ פינסקר 33, ת״א

אולפן גרג (בר־כוכבא)
פותח ב־25.3 קורס לי
קצרנות
עברית ו/או אנגלית
הצלחה מובטחת! פרטים:
ת״א: גורדון 5, טל. 236209
חיפה: „במעלה״ (664922)

היופי, התקציב והאשה.

תמיד נהגו לאמר כי היופי עולה בכסף רב. היום אנו מחו־ללים מהפכה בתקציב היופי שלך. היום את יכולה לטפח את עור פנייך ולהנות מעור פנים צעיר. ורענן הודות לשני הקרמים הנהדרים והחדישים:

Taya Deep Moisture Cream

Taya Deep Moisture Skin Food

המבוססים על גילויי המדע האח־רונים לשמירת רעננות ובריאות העור. השתמשי כל יום בקביעות בקרם הלחות ותופתעי לא רק למראה הנעורים המתחדשים בעור פניך, אלא תופתעי גם מהמחיר המהפכני השווה לכל נפש. (6.75 ל״י בלבד), וזאת עוד לא הכל, תיא תחזיר לך מלא כספך חזרה אם לא תהיי מרוצה. לכן, תני לתיא ליפות אותך, כי תיא פרופסה: „תהיי יפה אתה״.

(כ)

חיסול מלאי

בית חרושת

שבוע ימים

בלבד!

מעילי עור וזמש

בהנחת 50%

מעילור בע״מ

תל־אביב, רח׳ בורגרשוב 4

BLUE SEA אמבט קצף נפלא מסדרת No. 1 האמריקאית מפנק את גופך בניחוח משכר. מרגיע, מלטף ומעניק לך הרגשת נקיון ורעננות. BLUE SEA הוא מוסיקה של קצף לעורך ונשמת-סבון עליזות המתנגנות לגופך. באמבט של BLUE SEA את נושאת כמו גלי הים השלווים רכה, רעננה וחולמת.

גלי את הקסם הכחול
באמבט הקצף החלומי Blue Sea

באר־הנביקי

פוגל

Kenwood
מכונה כביסה
שאת חייבת לראות!

להשיג בסוכנויות ובסניפי פוגל ברחבי הארץ.

חוק התכנון והבניה תשכ״ה — 1965

מרחב תכנון מקומי — בני־ברק

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ״ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב ובמ־שרדי הועדה המקומית לתכנון ול־בניה בני־ברק הופקד שינוי תכנית מפורטת, הנקרא: „תכנית בב׳ 339 שינוי לתכנית מפורטת 444 גוש 6190 חלקות 265, 266, ביחד עם התשריט המצורף אליה״.

ואלה הם השטחים הכלולים בשי־נוי התכנית: גוש 6190, חלקות 265, 266.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע ע״י שינוי התכניות וכן מהנדס ועדה מקומית שבתחום התכנון שלה כלול בתחום התכנית או הגובל איתו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש הת־נגדות לשינוי התכנית במשרדי ה־ועדה המקומית האמורה.

ד. רהניק
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז ת״א

כ״ח אדר תשל״ג (2.3.73)

בניה * כבישים * תאורה * ביוב וניקוז

מחצית בתי שוודיה בנויים מאלמנטים שיוצרו בבתי חרושת

בתקופת ההתפתחות של אירופה המודרנית, חלקה שוודיה עם דנמארק את מקום הבכורה בין המדינות הצפוניות. בזכות זאת, ובזכות שלא היתה מעורבת בשתי מלחמות העולם של המאה, היתה שוודיה עד לאחרונה, המפותחת שבמדינות הצפוניות, כמדינה התעשייתית [illegible] באמת. שטחה הוא הגדול שבין כולן (450,000 קמ"ר — כמעט כפליים משטח בריטניה), ואפילו שצפיפות האוכלוסין מועטה (8 מיליון תושבים, או 17 נפש לקמ"ר), כמוה בה ריכוז גדול של אוכלוסיה בדרום ובדרום־מזרח: קרוב ל־80% מתושבי שוודיה מתגוררים בשליש הדרומי של המדינה. העיור מגמה בשוודיה [illegible]נית, כבכל מקום אחר בעולם. בתחילת המאה נתחלקה האוכלוסיה כך: 55% אוכלוסיה כפרית; 45% אוכלוסיה עירונית; הראציונליזציה של החקלאות וההתפתחות המסחר והתעשיה שינו יחס זה, וכיום נופל אחוז האוכלוסיה הכפרית מ־20%. התחזיות אומרות כי עד לסוף המאה ירד אחוז זה עד ל־10%.

שטחה המצטייר של שוודיה אינו עולה על 1% משטח המדינה. יותר ממחצית (55%) מיוערת, 30% מהקרים הרים, 8% האגמים, ואילו היתרה היא קרקע משובחת. האקלים, למרות שהוא קר בצפון, טוב מזה של פינלנד ושל מדינות אחרות המצויות באותו רוחב גיאוגרפי. הטמפרטורה הממוצעת בדרום נעה בין 0°C בינואר עד 16°C ביולי, ובחודשי הקיץ עולה לפעמים מומנות על 20°C. בצפון נעה הטמפרטורה בין ‎-12°C‏ ל־10°C (אפילו שבחלק הצפוני מצפון לחוג הארקטי היא מגיעה בחורף עד ל־‎-30°C‏).

רמת־חיים גבוהה

רמת החיים הכללית בשוודיה גבוהה במקצת מזו של ארצות הצפון האחרות. ההכנסה השנתית הממוצעת למשפחה היא כ־27,500 ל"י, ונתמכת בשירותי סעד מקיפים ביותר. המוחים כ־17% מההכנסה הלאומית נמו. אין פלא, איפוא, כי הבנייה למגורים מהווה חלק ניכר מן הפעילות הכלכלית של ענף הבנייה; ב־1967 נבנו בשוודיה 13 יחידות מגורים חדשות לכל 1,000 נפשות, וזאת בהשוואה לתשע בדנמארק שמונה בפינלאנד ו־ בנורווגיה, ושבע בבריטניה — שיעור החלפת המגורים ובניית מגורים בשוודיה הוא הגבוה בעולם כולו. ההשקעות בבנייה חדשה מגיעות ל־15% מן התוצר הלאומי הגולמי. 10% מן האוכלוסיה העובדת מועסקים בבניה — יותר מאשר בשלוש מדינות הצפון האחרות.

אירגון הפרוייקטים בשוודיה מהווה כיום עניין מורכב ומבלבל במקצת. עד ל־1950, מקובל היה כי הלקוח ממנה אדריכל, והלה מצידו בוחר לו את האנשים הנוספים, כולל הקבלן או הקבלנים. ברם ריבוי היועצים בתהליך הבנייה, המתווכם והלך, וקשיי התיאום השלים מכך הביאו למצב שבו נהוגות שיטות ארגון אחרות ושונות. בהתאם לשיטה הבסיסית, ממונה ה„ביגלדרי" (מנהל הפרויקט) בידי בעל הבנין, ותפקידו הוא לעמוד בראש צוות הבניה, לתאם בין גורמיו השונים ולשמש צינור התקשורת יחיד אל הלקוח. עם תוכנית החוזה, ממנה הלקוח „מפקח בניה", הנוטל על עצמו את הפיקוח הכספי מטעם הלקוח, ואף מפקח על התקדמות הבניה, על ביצוע העבודה ועל התשלומים לקבלן, ומשלב בדרך זו כמה מתיפקודי האדריכל, מנהל החשבונות ומפקח הכמויות. כיוון שעיסוקו של מנהל הפרויקט הוא בתיאום, הרי שהוא ומפקח הבנייה מבצעים חלק ניכר מעבודתו של האדריכל. יש טוענים כי זוהי ברכה לאדריכל, כיוון שבדרך זו יכול הוא להתמסר לעבודת העיצוב. עם זאת, אין אגודת האדריכלים השוודית רואה זאת בעין יפה, והיא מנסה להחזיר לאדריכל את מעמדו הישן, כמנהל צוות הבניה.

מנהל הפרוייקט עשוי להיות אדריכל — אך בדרך כלל נמצים הוא ומפקח הבניה על מקצוע אחר — מהנדס בנין, למשל. מהנדס הבנין השוודי משלב ידע של בניה וקונסטרוקציה עם ידע בעיצוב הנדסי בסיסי (כולל פיקוח על כמויות). העיקרון של שילוב כל התיפקודים הניהוליים תוך פיצול תחומי האחריות האחרים ליועצים שונים, וקשיי התיאום שכבר דובר עליהם, הם שהביאו להנהגת שיטה זו בשוודיה. בדרך כלל, התקבלה השיטה, ואף הביאה בעקבותיה ייעול ואירגון בענף כולו.

רובה של הבנייה בשוודיה מבוצעת על בסיס של חוזים — כלליים, חלקיים או עיסקות־חבילה. האחרונים מהווים חידוש בענף הבנייה, שהם מקבלים מזה זמן רב בהנדסה האזרחית. באחרונה חלה אף התפתחות מעניינת נוספת: פרוייקטים ענקיים למגורים מבוצעים בדרך של עיסקת־חבילה, כאשר הנחיותיו של הלקוח הן כלליות בלבד, ואילו האירגון־המבצע מטפל לא רק בהקמה, אלא אף בתכנון ובעיצוב.

הקבלן הכללי

הקבלנות הכללית פועלת בשוודיה בצורה המקובלת, ברם בשל הנטיה להתמחות, יעסיק הקבלן הכללי השוודי קבלני־מישנה, ולא ירבה להפעיל שכבים משלו. פיצול החוזה, פירושו, בדרך כלל, חלוקת העבודה בין קבלנים אחרים, אשר כל אחד מהם אחראי במישרין ללקוח, על ניהול האתר ממונה, בדרך כלל, קבלן הבניה הראשי, וכל קבלן יכול להעביר לקבלני מישנה את החלק שהוקצה לו בביצוע. למגמת ההתמחות של הקבלנים, גיבור באחרונה גידול במספר החברות המתמחות בתחומים רבים, פרט ל־500 או 600 משרדי אדריכלים, מצויות כיום בשוודיה 1,100—1,200 חברות לייעוץ בכל התחומים (קונסטרוקציות, חימום האיוורור, עיצוב פנים, הנדסה סאניטארית, גינון, ניהול פרויקטים ועוד).

כמלה כ־300 עד 400 הן חברות משולבות מסוג זה או אחר. בשוודיה מצויות קרוב ל־5,000 חברות קבלניות (לא כולל קבלנים־מתמחים), אך על השוק שולט מספר קטן של חברות גדולות, רק לכ־4% מן החברות הקבלניות צוות העולה על 100 איש, ו־43 אלה מבצעים בשני שלישים מן היצור כולו).

הגורם הקובע בחוזים השוודיים הוא המיפרט, והכמויות משמשות רק לצורכי מיכרזים. רובם של השירטוטים באתר מקורם במשרד המהנדס או היועץ; הפרטים המשורטטים בידי האדריכל שבים ומשורטטים בידי המהנדס. בעבר היו האדריכלים שורבים את המיפרט וכתבי־הכמויות, ורבים מהם ממשיכים עדיין לעסוק בכך, אולם כיום נמסרת עבודה זו, במקרים רבים, לידיו של „היועץ להיאור", המספק לא רק את המיפרט הראשוני אלא אף את כל השינויים הדרושים. את הכמויות מחשב בדרך כלל „מחשב הכמויות", המצורף אליהן לפרקים אומדן כספי. את שני השירותים גם יחד מספק אירגון מייעץ שהוקם בידי אגודת האדריכלים השוודית, הנתמך בתוכניות — קנה מידה של 1:200 או פחות.

מיסמכי החוזה

לפרויקט טיפוסי בדרך כלל יתלוו המיסמכים הבאים:

1. שירטוטי האדריכל — (מיתאר וכד', תוכניות — קנה מידה של 1:200 או פחות: תוכניות לקומות וחתכים — 1:50 פרטים — 1:5 ו1:1).
2. שירטוטי המהנדס — (תוכנית עיקרית, חזיתות וחתכים — 1:100 ו־1:50; פרטים — 1:20 ו־1:5. השירטוטים ב־1:100, 1:50 ו־1:20 מבוססים על אלה של האדריכל.
3. שירטוטי היועצים — (תוכניות עיקריות — 1:100 ו־1:50; פרטים — בקנה־מידה שונים).
4. חומרים — דלתות, חלונות, פירזול וכד' — בידי האדריכל; זיון, אבזורים וכד' — בידי המהנדס; ציוד — בידי היועצים.
5. מיפרט — תיאור מלא של כל העבודה, כולל לוח־זמנים לגימור של כל חדר, מוכן בידי האדריכל או המהנדס, או בידי „יועץ התיאור" מטעמם; מיפרטי המומחים מוכנים בידי היועצים (ומנת שיהיו תיאור מלא מתייחסים מיפרטים אלה, לעתים הדירות, למערכות שונות של מיפרטים תקניים או פרטים תקניים בשינוים).
6. כמויות — כתבי כמויות משרסים המוכנים בידי „מחשב הכמויות".

חומרי הבנייה הבסיסיים המסורתיים בשוודיה הם העץ לסוגיו, ובערים — אבן ולבנים. בעקבות הפיתוח האלוני של בתי־עץ מוכנים מראש בשנות ה־20; חל גידול ניכר בייצורם של רכיבי בנייה מתועשים מכל הסוגים. בניית עץ ובטון מהווה את הצורה העיקרית; בטון קל כחומר נושא זכה לשימוש מקיף ראשון דווקא בשוודיה, וכיום הוא מהווה חלק עיקרי של הבנייה, מאז 1950, נבנים כמחצית בתי שוודיה, באופן שלם או חלקי, מרכיבים שנוצרו בבית־חרושת.

שירותי מידע

שירותי המידע השוודיים הם מן המפותחים והמקיפים שבעולם. ארגונים ממשלתיים, מוסדות ממונים בידי הממשלה וגופים אחרים שהוקמו בידי אגודות ואירגונים מיקצועיים בענף הבניה, מספקים מיגוון נרחב של נתונים בדבר מחקרים, תקנים וכללי ביצוע, מיפרטים ותיעוד, פרטים תקניים, זמנים וטכניקות, איכות וכן הלאה. לדוגמה, מרכז הבניה השוודי, פרט לתערוכה מתמדת של מוצרי בנייה ושירות מידע, מפרסם אף את קטאלוג הבנייה, המחזיק שבעה כרכים של מידע בדבר צורות, חומרים ומוצרים תקניים, אינסטלאציה וציוד, המרכז אף מפרכן את מיפרטים, ועורך מדי שנה סמינארים ודיונים בהתפתחויות האחרונות בחומרים ובטכניקות.

המכון לתיעוד הבנייה, המסונף למרכז, אוסף מידע עבור כל גוף הזקוק לו.

חקיקת הבנייה בשוודיה מתבססת בעיקרה על חוק התכנון והבנייה 1947, המבקר את פעולות התכנון בערים ומחוץ להן. החוק אף קובע תחומי אחריות על פיתוח הבניה (על בסיס של רשויות מקומיות). ועדות הבנייה המקומיות מפקחות על התכנון ועל הבנייה עצמה, בהתאם לתקנות שנוסחו.

סיכום

אין ספק כי שוודיה היא המתקדמת והיעילה שבין ארצות הצפון בכל הנוגע לענף הבניה. ברם אין היא חסרה בעיות, שרובן נובעות דווקא מההתפתחות הנהדרת של הענף. עם זאת נראה כי השוודים מיטיבים להכיר את הקשיים העומדים בפניהם, ויש לקוות שיצליחו להתגבר עליהם, כשם שעשו זאת בעבר.

מחפרים הידראוליים

HY-MAC תוצרת אנגליה

5 דגמים מחפרים הידראוליים על שרשראות עד 2 יארד'

2 דגמים מחפרים הידראוליים על גלגלים פנאומטיים עד 1 יארד'

3 דגמים מחפרים הידראוליים עם מעמיס קדמי עד 75 כ"ס

2 דגמים מעמיס קדמי הידראולי עד 75 כ"ס

בדבר פרטים נוספים צלצלו או שלחו גלויה ותקבלו פרוספקט מפורט

צ.ת.ע. צ.ת.ע. בע"מ ציוד תעשייתי ועירוני
תל אביב, שד' המלך שאול 39/41, בית הדר דפנה בנין ד'
ת.ד. 33014 · טלפונים: 255435 · 250128
CTA

החברה הישראלית לטרקטורים וציוד בע"מ

מפיצי **CATERPILLAR** בישראל

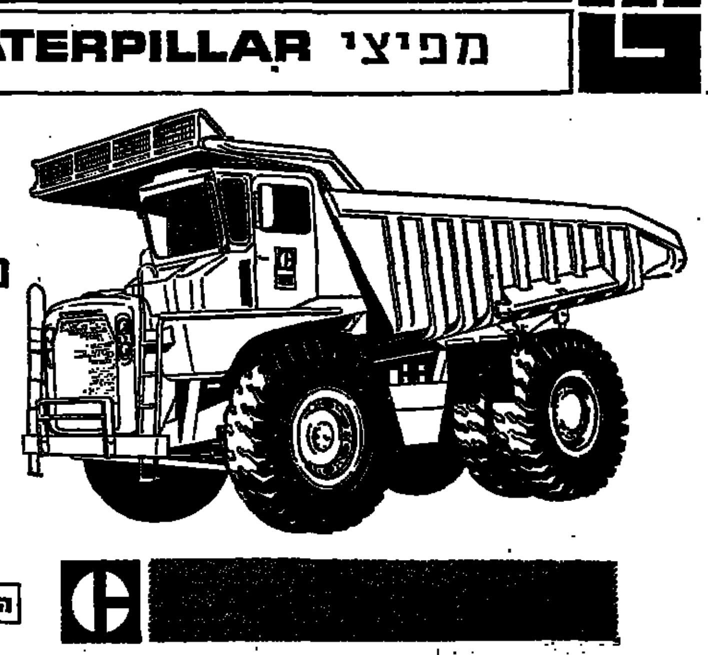

הגיעה:
למחצבות נצרת של אבן וסיד
משאית קטרפילר למחצבות.
דגם 769 B. 35 טון
מנוע קטרפילר D 343, 415 כ"ס
טרנסמיסיה POWER SHIFT,
3×3 הלוכים.
אביזרי נחות ובטיחות
האיכות של קטרפילר!
השירות של:
החברה הישראלית לטרקטורים וציוד בע"מ

משרד ראשי: אזור תעשיה חדש, חולון, ת.ד. 8 טלפון 856626
סניף חיפה: שד' ההסתדרות, מפרץ חיפה, טלפון 720181 ת.ד. 10097

OFF-HIGHWAY TRUCK

Caterpillar, Cat and ⊞ are Trademarks of Caterpillar Tractor Co.

אורי לין * פרסום שמי

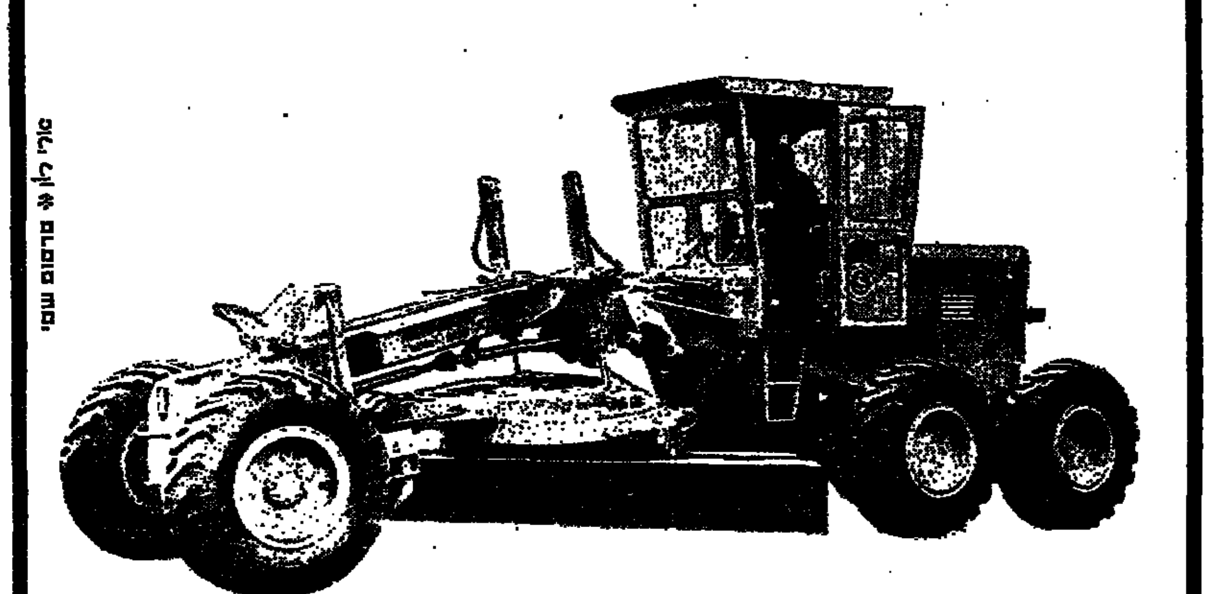

AVELING BARFORD

ציוד כבד בעל שם עולמי לעבודות עפר וסלילת כבישים

מכבשי כבישים הידרוסטטיים 2 ו־3 גלגלים
מכבשי כבישים פנאומטיים עד 20 טון
מכבשי כבישים ויברציוניים — נגרר והנעה עצמית
מוטורגריידרים — מכל הגדלים, הנעה 6 גלגלים
דמפרים — עד 50 טון.

הסוכנים בישראל:

נ. פלדמן ובנו בע"מ

חיפה: רח' יפו 137, טל: 528255 · תל־אביב: רח' גיבורי ישראל 71/73, טל: 259177/8

ויברטורים בע"מ
תל־אביב: רחוב הרצל 91: טלפון: 829698

אנו מבצעים
עבודות משטחי בטון
עם החלקה
ובלי החלקת הליקופטרים
רצפות ביטון נגד שחיקה
ונגד שמנים

שטל בע"מ

ציוד בנין וכבישים

יבוא • יצור • שווק • שרות • השכרה •

תצוגה מתמדת במקום

מפעל: אזור, אזור התעשיה, רח' המלאכה 23 (בין טמפו והמכון הגיאופיסי)

משרד, שרות והשכרה
בגבעתיים, מרכז המלאכה, רח' כורזין 5
ת. ד. 849, טל. 742977

פרסום מלכה

„מחצבות"
אברהם מילשטיין ובניו בע"מ

המפעל:
מגדל צדק, נחשונים, טלפון 919928

„בלוק אמריקה"
תעשית בלוקים באשפרת קיטור בע"מ

המפעל:
מגדל צדק, נחשונים, טלפון 908435

המשרד:
תל־אביב, רח' יצחק שדה 34/36 חדר 314,
טלפונים: 38679; 30837.

מפעלי פלדה ישראליים בע"מ

מפעל קבוצת „כור"

● פלדות בנין
● פלדה מצולעת (DEFORMERD BARS)
● פלדה מקצועית

אזור התעשיה עכו, ת. ד. 1708, חיפה 31 000
טלפונים: 913821, 714171-4

ערבל 220
עוד מוצר איכות של חרמון
קבול 220 ליטר
מבנה חדיש וקומפקטי
עם מנוע דיזל

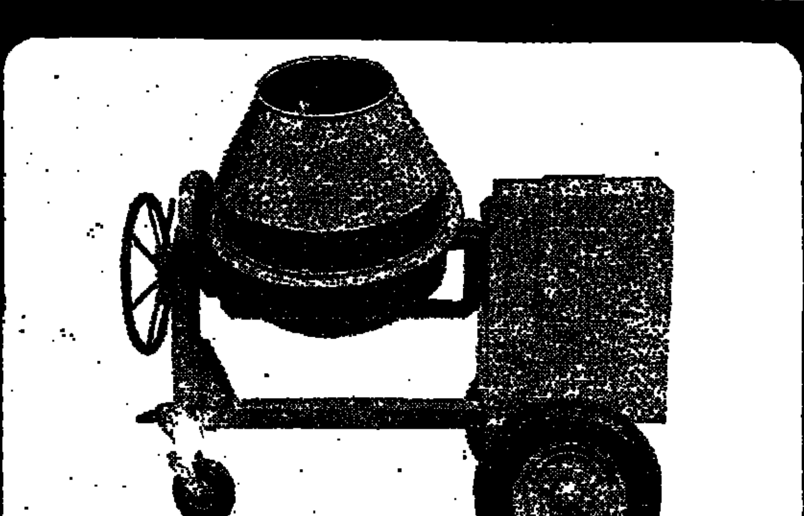

חרמון
ציוד בנין בע"מ
כביש אריה שנקר מפרץ חיפה. טלפון 722509

חרמון יציר

هكذا من الاصل

בניה * כבישים * תאורה * ביוב וניקוז

כל מוצרי זכוכית לבנין
SAINT-GOBAIN
הידועים בטיבם
יצחק טיקטין בע"מ
רח' מרחביה 1 ת"א, ת.ד. 252, טל. 821332

הצלחות לשיטת בניה בטלר-אגן

לא חלפה שנה מאז הופיעו ב־עתונות הישראלית המודעות הראשונות על כניסת חברת „בטלר" — מנופקטורינג קומפני לארץ, בשיתוף עם מפעלי הנדסה אגן בת"ים והיום נמצאים בשלבי בניה שונים מבנים תעשייתיים וצבוריים בכל חלקי המדינה.

בין המפעלים והגופים אשר החליטו לבנות בשיטת בטלר—אגן, אחרי בדיקות מדוקדקות של התחשיבים, זמן הבניה, יתרונות ניצול השטחים ללא עמודים פנימיים וגם מהאספקט האסתטי, אפשר למנות את: „אלי־עלי" (מסוף מטענים בלוד — 11,000 מ"ר), צה"ל (מספר מבנים), „הזרעי" (מכון לנקוי זרעי ירקות — 1,450 מ"ר), „אליאנס קיסריה" (מבנה תעשייתי בשטח 1,385 מ"ר מותאם למיזוג אויר מלא), הינריק קרבציה בע"מ (מטוויית צמר בשטח 2,745 מ"ר — מותאם למיזוג אויר מלא) ואחרים. בסך הכל נמצאים היום בבניה 30,000 מ"ר.

מפעלי הנדסה אגן בת"ים, אחד ממפעלי כור מתכת בע"מ, שהינם המורשה הישראלי של „בטלר" בארץ, יכול להצביע בגאווה כי יתרונות שיטת „בטלר" לא נשארו תכן למודעות פרסומת בלבד, כי אם הרכיחו את עצמם הלכה למעשה. המבנה עבור „אליאנס קיסריה" אשר תוכנן והוצע ללקוח בחודש אוקטובר 1972, הולך ונגמר בימים אלה. הבנין המוגמר, מוכן להכנסת הציוד התעשייתי ימסר ללקוח 150 יום לאחר חתימת החוזה ו־40 יום לאחר התחלת ההרכבה!

השידוך המוצלח בין „בטלר", החברה מספר 1 בבניה מתועשת בארצות הברית לבין „אגן" בעלת הנסיון הרב בייצור הקמת מבנים לפי שיטות הרכבת חלקים מוכנים מראש במהירות מירבית, נתן את התוצאות הבקוקות. ההתעניינות בשיטת הבניה של „בטלר" הלכה וגדלה והיום עומדת בשלבי משא ומתן שונים הקמת מבנים בשטח כולל של כ־50,000 מ"ר לשנת 1973.

על סמך הצלחות אלו, החליטה כור מתכת בע"מ לעבור לשלב שני ומעמיק יותר ולהתחיל בייצור מרכיבי „בטלר" בארץ. התכנית אושרה ונמצאת בתהליכי ביצוע כתוקדמים. היעד המבוקש הוא: מכירות של 25 מליון ל"י תוך 5 שנים, תוך יצוא של חלק ניכר מהתוצר.

מפעלי הנדסה „אגן" בת"ים, אשר התחיל לפני 10 שנים בייצור אמבטיות מצופות אמייל ואשר הפכו להיות היום גורם רציני בתעשיית המתכת, יהוו תוך מספר שנים אחת התשלובות החדישות בבנית המתועשת בארץ, אחרי שכל המרכיבים, מעמודי הפלדה, הקשתות הרתוכות ולוחות הציפוי הדקורטיביים ייוצרו במפעל ואחרי שהאחריות המלאה מתחילת החוזה ועד מסירת המפתחות (Turnkey Project) תהיה כרוכות בכתובת אחת.

מ. פ. בע"מ

א. אלכסנדרוביץ ובנו בע"מ
ע. לוין
כל סוגי זכוכית בנין
יבואנים ומפיצים בלעדיים
VITROCIM ROMANIA
תל־אביב, מסילת וולפסון 28, 823407

ש. מלצר ובניו בע"מ
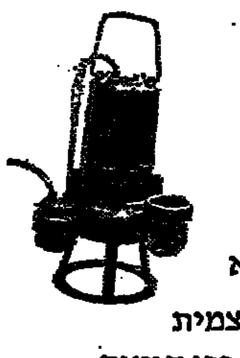
- משאבות תת-מימיות לביוב ונקוז
- משאבות כבוי אש
- משאבות יד וביוב למקלטים — הג"א
- משאבות יניקה עצמית
- משאבות לבניינים רבי קומות

המשרד: ת"א, דרך פ"ת 31, טל. 621590
המפעל: ת"א, המסגר 46, טל. 32009

חבל על כל טיפה!!!
הברז האידיאלי לתעשיה לחקלאות
למערכות חימום, קירור ומזוג אויר הסקה מרכזית וכו'
הברז עם מעבר חופשי
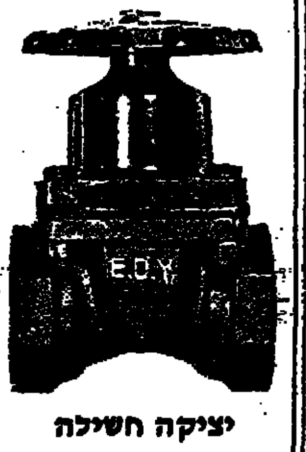
יציקה חשילה
MALLEABLE CASTIRON
לראשונה בארץ
INDUSTRIAL VALVES
EDY
א.ד.י.
רח' התחיה 14, יפו
טל. 829320

ל.פ.ו. עמודים בע"מ
פלסטופול

גנעת אולגה
עמודי תאורה מפוליאסטר משורין הוכחו כתחליף לעמודי מתכת
בדבר פרטים
נא לפנות למשרדנו: רח' לה־גרדיה 23 תל־אביב, טלפון 33044
המפעל: איזור התעשיה, קרית אריה, פ"ת
פלסטופול: קל - חזק - צבעוני - חסכוני

כננת חרמון
היצרנים המקוריים של כננות ומגדלים לבנין שהומצאו ופותחו ע"י חברתנו
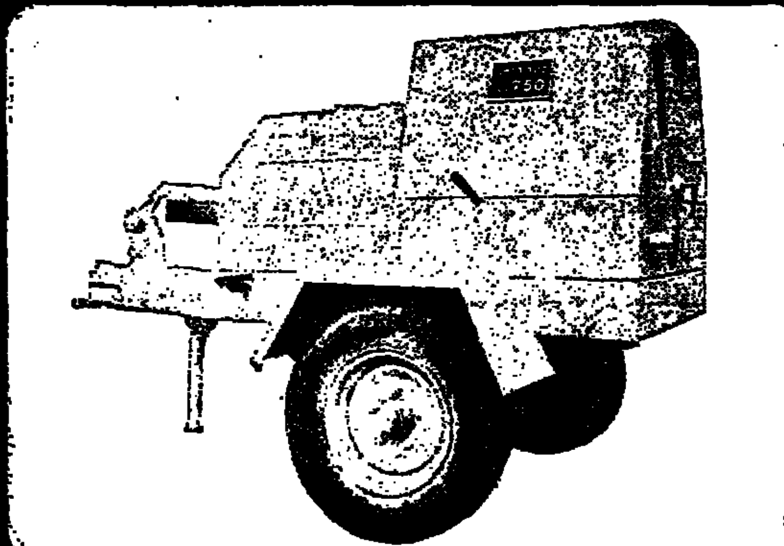
חרמון
ציוד בנין בע"מ
כביש אריה שנקר מפרץ חיפה. טלפון 722509

מפוליאסטר מכתשים אפשר לייצר רשת ענפה של מוצרי בניה, כגון: לוחות גליים וישרים, ציפוי קיר, פנלים, ריצוף תעשייתי עמיד, תבניות ליציקת בטון, שיש פוליאסטר. אפשרויות השמוש בפוליאסטר משוריין (פיברגלס) מגוונות: להקמת מבנים, גגות וסככות, גשרים, בתי קיט (בונגלוס), מבני מגורים טרומיים, בריכות שחיה, מתקני ספורט, תחנות דלק, חממות וכן לייצור רהיטי גינה, כסאות לאולמות צבוריים (בתי קולנוע, תיאטרונים), המרווחי רחוב ושלטים. בכל המוצרים המוצרים עיקריים שרפי פוליאסטר מכתשים, ביניהם שרפים מוכבים (Self extinguishing) בהרבה על חמרי הגלם המסורתיים (ברזל, בטון) הן מבחינה טכנית והן מבחינה כלכלית שרפי פוליאסטר מכתשים נמצאים בבדיקת מדעי מתמיד

מכתשים באר-שבע
בשר עילי להולכי רגל מפוליאסטר משוריין. בכביש הטייסים בתל־אביב
פוליאסטר מכתשים בשירות הבניה

המועצה המקומית קרית-אונו
מכרז פומבי 4/73
מרכז תרבות נוער וספורט קרית-אונו
המועצה המקומית קרית־אונו מודיעה בזאת כי מועד הגשת ההצעות למכרז הנ"ל הוארך עד ליום 5.4.1973
אביגדור ורשה, ראש המועצה

המועצה המקומית באר־יעקב
מכרז 4/73
מוזמנות בזה הצעות מקבלים מאושרים לסלילת כבישים ברחוב אבא הלל וברחוב נוטם בבאר־יעקב.
טפסי הצעות, רשימת כמויות ומפרטים טכניים אפשר לקבל במשרד בריכבר־מהנדסים בע"מ, רח' התעשיה 9 תל־אביב, טלפון 38791, בשעות העבודה הרגילות תמורת 30.— ל"י שלא יוחזרו.
את ההצעות יש להגיש בשני העתקים במעטפה סגורה לא יאוחר מיום 6.4.73 במזכירות המועצה המקומית בבאר־יעקב. לכל הצעה יש לצרף ערבות בנקאית על שם המועצה המקומית בשיעור 10% מהיקף העבודה.
תנאי התשלום 50% לפי התקדמות העבודה ו־50% חודשיים לאחר גמר העבודה.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה אחרת.
א. ליכטנשטיין
ראש המועצה המקומית

עירית הרצליה
מכרז מספר 101/9/73
עירית הרצליה מכריזה בזה על קבלת הצעות בדבר מכירת מכונית מדגם „פולקסוגן" סטנדר עם קבינה כפולה.
שנת הייצור 1970, מספר רשום 126565. את המכונית אפשר לראות בכל יום בשעות 13.00 — 12.00 ברחוב החשין 1 (פינת רח' סוקולוב).
על מגיש ההצעה לצרף ערבות בנקאית לטובת העיריה בשיעור 10% מערך הצעתו לתקופה של 4 חודשים.
כל המעונין להשתתף במכרז יגיש לעיריה את הצעתו במעטפה סגורה בציון מכרז 101/9/73 וישלח אותה בדואר רשום למשרדי העיריה לא יאוחר מיום חמישי כ"ה אדר ב' תשל"ג 29.3.73.
אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
יוסף נבו
ראש העיריה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חוף השרון
דואר שפיים, טלפון 930551
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לדיון, בקשה להקמת בית מגורים שני על חלקה במושב בצרה בגוש 7737 חלקה 142 על ידי ליבטמן מאיר והבקשה הריגה, היינו בית מגורים שני על חלקה אחת.
כל המעונין. אם כבעל ואם מבחינה אחרת בקרקע, בבניינים או בנכסים אחרים, שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית, בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.
דוד אבק
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חוף השרון

مكنز من الاجل

תקציב אינפלציוני באנגליה

מאת אלף שם
סופר „הארץ" באנגליה

לונדון

בבריטניה הגשת התקציב היא ענ־ין טכסי גדול, פחות או יותר כמו החלפת המשמר המלכותי ברחבת ארמון באקינגהם — וחשיבותו אי־נה רבה בהרבה מהחלפה זו. יש ב־באום התקציב פחות ופחות מבבה ס־הציבור כבר לא ידע קודם לכן ד־פחות ופחות כידע על התפתחויות צפויות בבריטניה הכלכלית של ה־ממשלה בשנה הבאה. התקציב שבה זו הגיש תוך הפרה (אם אכבה היה צריך בהגדרה כזו) שבשהבר, כי יוצ־גשו במשך השנה תקציבים נוספים. כיון שרוב המשקיפים חוזים משבר רציני לקראת סוף השנה, אפשר להתייחס לאזהרה זו ביתר רצינות מאשר לרוב ההבטחות וההצהרות של הממשלה הנוכחית.

הקווים העיקריים של התקציב היו צפויים מראש. הממשלה תמשיך במדיניות של גרעון עצום, תוך תק־ווה לקיים תעסוקה מלאה וגידול מהיר. „טובת הבאה לכל אחד". התקציב ינסה להתגבר על ההשפעה האינפלציונית של גרעון גדול גב־דך זה על־ידי מיסוי כבד ועל־ידי פיקוח ישיר. מערכת הפיקוח על ה־שכר והמחירים — עם סמכויות נר־חבות לפקידים להרחיב את הפי־קוח בכל הכיוונים, ועם סיוע בו מבדי החוק הפלילי — היא הגדולה ביותר בהיסטוריה הבריטית, גדולה אף מאשר בימי המלחמה.

מיסוי כבד — ופיקוח

הפיקוח הורחב לדמי שכירות ל־מגורים, והממשלה הבטיחה למנוע (על ידי אמצעים שלא פורשו) הע־לאה של המסים העירוניים. הוטל פיקוח על שכר הדירה בבתי מגורים כל המבנה הרגילה, על אף הנסיון האומלל כל 50 שנות „הגנת הד־יירי".

במשך השנה יוגשו תקציבים נוספים * מדברים על אפשרות של שביתה כללית

באשר לנסיון להטיל פיקוח על ה־שכר היתה. עד כה התוצאה העיק־רית גרימת רדיקאליזציה בקרב חבר־ת האיגודים המקצועיים וחיזוק ה־הרגשות האנטי־פרלמנטריות בקרב הע־שירים והמעמד הבינוני התחתון. כלומר, הדבר הביא קיטוב נוסף ל־מדינה, במקום לרכך את הניגודים בין המעמדות.

קיטוב חברתי

שני הקווים העיקריים של תגובת האיגודים המקצועיים על מדיניותו של ראש הממשלה אדוארד הית הן שביתות רבות יותר מאשר בזמן כל־שהו מאז השביתה הכלכלית ב־1926, והרדיקליזציה של איגודים מתו־נים עד כה, שבמשך עשרות שנים לא עשו צרות.

בשעת כתיבת הטורים האלה יש שביתה של עובדי בתי ה־חולים, שביתה של עובדי הגז, שביתות ברכבות — וכל אלה פוגעות בבירוקרטיה גם בציבור בכלל וגם בחיים הכלכליים. שביתות של עובדי מדינה פג־עו בפעולה רבות ושונות, כ־ל הכסם בכבל התפשה של להבין, ושביתות נוספות עומ־דות לבוא.

מדברים על אפשרות של שביתה כללית.

לא היתה זו כוונתו של הפיקוח הממשלתי, אך זוהי תוצאתו. אין צר־יך לומר שבאווירה זו יורדת ההש־קעה הפרטית עוד יותר. הסוציאלי־סטים נתונים בדילמה. הממשלה עושה רבים מן הדברים שהם עצמם העיצו אותם, ואת בתוצאות הרות אסון. האם ידרשו פיקוח חמור עוד יו־תר, או שיצביעו על המשלמות שב־הגיון הכלכלי? השמרנים מתפלגים, אך רובם נאמנים מכדי להי־לחם בממשלתם הם.

הציבור מתחיל להתרגל לאינפל־ציה, כפי שהדבר גם בישראל. מב־נים שמה שמשתלם ללוות כאשר לה־סה, להביא כאשר להחזיר, לצ־קף מסים ופיקוח כאשר להיות יעיל ופונקטוקטיבי. אם פתונים ופלי־טיקאים מוקיעים כ„ספקולנטים" את הסוחרים בנכסי דלא ניידי הקבל־נים, המשקיפים על בסיס של 90 מסה, את מי לא יוקיעו אם הוא מצליח לעשות רווחים על אף הכל?

הדבר שיש לעשותו הוא להסתיר רווחים, האם אפשר — להב־ריח כסף לחוץ־לארץ דרך פירצות בפיקוח על מטבע החוץ. צעדי ה־ממשלה מביאים איפוא לספקולציה, לבריחת הון ולירידה בהשקעות. עתה מנסה הממשלה למנוע נגד השפעות אלה של הפיקוח שלה על־ידי פיקוח חמור עוד יותר, מסים כבדים עוד יותר, הוצאה והשקעה ציבורית גדולות עוד יותר. מעגל הקסמים במשך הפיס אינו יכול ל־צ־את את קצו.

שתי המפלגות חלוקות באשר למה שיש לעשות. שמרנים רבים מתפל־צים מן המפנה במדיניות שערך הית, אך רובם מקבלים לאיגודים המקצועיים ואינם מסוגלים לעשות יד אחת עם מתנגדי המדיניות ה־ממשלתית שבצד הליבור. מבקרי הממשלה אצל הליבור חלוקים בין ה„ג'נקינסיים" ובין השמאל. הראשו־נים (הבולט הראשי הוא סר רוי ג'נקינס) מרוצים מהרבה דברים ש־עושה הממשלה, אך סבורים שהם עצמם יכולים היו לעשותם טוב יו־תר. האחרונים מסתפקים בהתנגדות ובהצעת הלאמה בתור פתרון אל־טרנטיבי, בלי לנקוט כל עמדה ממ־שית בשאלות כלכליות גדולות.

לשון אחרת, חילוקי הדעות בקרב המפלגות אינם מרככים את חריפות הניגוד בין שתי המפלגות עצמן, אלא דווקא מחריפים אותה. זהו פרי המדיניות של „אומה אחת" כזוית ושתי השבט שהם מנהיגים אותה.

משרד החינוך והתרבות
מינהל החינוך
המחלקה לבחינות

ההרשמה לבחינות המשנה במועד קיץ תשל"ג

(במסגרת בחינות הבגרות והגמר לבוגרי בתיה"ס העל־יסודיים והמוסדות להכשרת מורים)

משרד החינוך והתרבות מודיע לבוגרי בתיה"ס העל־יסודיים והמוסדות להכשרת מורים החייבים בחינות משנה והרוצים לגשת לבחינות אלה במועד הבחינות קיץ תשל"ג (יוני—יולי 1973):

1) ההרשמה מתבצעת באמצעות בתיה"ס בהם למדו הבוגרים. בוגרים המבקשים להרשם לבחינות המשנה חייבים לפנות לשם כך לבתיה"ס בהם סיימו את לימודיהם.
לתשומת לבם של נבחני המשנה הנגשים לבחינות בגרות: בשנים הקודמות היתה ההרשמה של נבחני המשנה לבחינות הבגרות בלבד מתבצעת ע"י שוברי הרשמה מיוחדים שהיו בידי הנבחנים. שיטה זו בוטלה החל ממועד קיץ תשל"ב, וההרשמה נעשית, עתה כאמור, באמצעות בתיה"ס.
2) פרטים על תכניות הבחינה במקצועות השונים, על תאריכי הבחינות, הטפסים וכיוצ"ב, יקבלו הבוגרים בבתיה"ס בהם סיימו את לימודיהם.
3) מועד סיום ההרשמה לבחינות המשנה — הוא יום א' 15 באפריל 1973.
המאחרים להרשם לא יורשו להיבחן.

בנק למלאכה בע"מ

מאזן ליום 31 בדצמבר 1972

	רשום ל"י	מונפק ל"י	נפרע ל"י	31.12.71 ל"י
הון ועודפים				
הון המניות				
מניות יסוד ע"ש בנות 1.— ל"י	15	15	15	15
מניות רגילות א' ע"ש בנות 1.— ל"י	283,885	227,205	227,110	225,610
מניות רגילות ב' ע"ש בנות 10.— ל"י	8,416,100	7,051,880	7,051,880	7,051,880
מניות בכורה א' ע"ש בנות 10.— ל"י	800,000	719,670	719,670	719,670
	9,500,000	7,998,770	7,998,675	7,997,175
מבקשי מניות			325,670	12,045
קרן שמורה			850,000	650,000
יתרת רווח בלתי מחולקת			22,780	20,199
			9,197,125	6,679,419
5% שטרי הון צמיתים, נתונים להמרה (באור 8)			4,750,000	1,250,000
			13,947,125	9,929,419
פקדונות והשבונות אחרים (באור 2)				
פקדונות לפי דרישה		23,692,760		17,222,610
פקדונות חסכונות לזמנים קצובים		8,696,369		6,956,967
פקדונות מוסדות בנקאיים		52,277		18,071
פקדונות הממשלה למתן הלוואות		57,075,661		52,504,338
פקדונות הלוואה ממוסדות בנקאיים למתן הלוואות		3,303,270		2,285,589
פקדונות אחרים למתן הלוואות		909,387		687,545
חשבונות אחרים (כולל עתודה לפיצויי פיטורין — באור 5 — ודיבידנד לתשלום)		3,064,260		1,965,156
			96,793,984	81,640,276
התחייבויות על חשבון לקוחות (ראה חשבון מקביל)				
אשראי תעודות		5,732,454		4,591,612
ערבויות		8,646,723		6,115,459
			14,379,177	10,707,071
			125,120,286	102,276,766

	ל"י	ל"י	31.12.71 ל"י
מזומנים ויתרות בבנק ישראל ובמוסדות בנקאיים		22,435,776	13,627,799
ניירות ערך (באור 1)			
אגרות חוב של ממשלת ישראל	3,315,544		4,150,632
אגרות חוב אחרות	120		120
מניות בחברות בת	129,750		199,716
		3,445,414	4,350,528
הלוואות, שטרות שנוכו והשבונות אחרים, בנכוי הפרשה לחובות מסופקים (באור 2)			
הלוואות ושטרות שנוכו	19,165,809		14,632,952
הלוואות מכספי פקדונות למתן הלוואות	58,578,819		53,582,606
חשבונות אחרים	3,463,854		2,941,918
		81,208,482	71,157,476
בניני הבנק, מקרקעין אחרים וציוד — לפי העלות, בנכוי פחת		3,651,437	2,433,892
התחייבויות לקוחות (ראה חשבון מקביל)			
בעבור אשראי תעודות	5,732,454		4,591,612
בעבור ערבויות	8,646,723		6,115,459
		14,379,177	10,707,071
		125,120,286	102,276,766

הבאורים וההערות המצורפים לדו"ח הכספי מהווים חלק בלתי נפרד ממנו

בשם מועצת המנהלים: דב קנטורוביץ — יו"ר מועצת המנהלים; יעקב פרנק — חבר מועצת המנהלים; מרדכי מרשקל — חבר מועצת המנהלים; א. פיין, מנהל כללי וחבר מועצת המנהלים

באורים והערות לדין וחשבון הכספי ליום 31 בדצמבר 1972

1. **ניירות ערך**
אגרות חוב מאושרות להשקעה מוצגות במאזן במחיר העלות. אגרות חוב אחרות שאין להן שער הוצגו גם הן במאזן במחיר העלות.
בלוח הבא צורפו לעלות אגרות החוב, כפי שרשומה במאזן, ריבית הפרשי הצמדה שנצברו, שנכללו במאזן בסעיף „חשבונות אחרים":

ליום 31 בדצמבר 1972

	שאין להם שער — לפי עלות בתוספת ריבית הפרשי הצמדה שנצברו	שיש להן שער — לפי עלות בתוספת ריבית הפרשי הצמדה שנצברו	שווי השוק
	ל"י	ל"י	ל"י
(א) אגרות חוב מאושרות להשקעה: של ממשלת ישראל	675,845	3,655,956	3,562,993
(ב) אגרות חוב אחרות: של ממשלת ישראל	283,494	—	—
של אחרים	120	—	—
סך־הכל	283,614	—	—
סך־הכל כללי	959,459	3,655,956	3,562,993

ליום 31 בדצמבר 1971

	שאין להן שער — לפי עלות בתוספת ריבית הפרשי הצמדה שנצברו	שיש להן שער — לפי עלות בתוספת ריבית הפרשי הצמדה שנצברו	שווי השוק
	ל"י	ל"י	ל"י
(א) אגרות חוב מאושרות להשקעה: של ממשלת ישראל	538,566	4,365,525	4,228,644
(ב) אגרות חוב אחרות: של ממשלת ישראל	499,230	—	—
של אחרים	120	—	—
סך־הכל	499,350	—	—
סך־הכל כללי	1,037,916	4,365,525	4,228,644

מניות
המניות שבידי הבנק הן של חברת בת ואין להן שער הן מוצגות במאזן במחיר העלות.

2. הנכסים וההתחייבויות במטבע חוץ והנכסים הצמודים למדד המחירים לצרכן, למעט השקעות באגרות חוב, הותאמו במאזן כדלקמן: הנכסים וההתחייבויות במטבע חוץ לפי השער היציג 4.20 ל"י = 1 דולר של ארה"ב או בשערים מקבילים אחרים (31.12.71: זהה). ואילו הנכסים הצמודים למדד המחירים לצרכן — לפי המדד שפורסם עבור חודש נובמבר 1972 — 140.8 נקודות (ביום 31.12.71 עדין היו לבנק גם התחייבויות צמודות למדד. שערוך הנכסים וההתחייבויות נעשה על פי המדד שפורסם עבור חודש נובמבר 1971 — 1256 נקודות).
3. הבנק ערב כלפי שתי קופות הגמל המנוהלות על־ידו להחזר הסכום הכולל של התקבולים ששולמו ע"י החברים. בתאריך המאזן הושקעו מלוא התקבולים האמורים, כולל רווחים שנצברו, באגרות חוב ממשלתיות ובפקדון למתן הלוואות לחברים. ביום 31 בדצמבר 1972, תאריך המאזן של קופות הגמל הנ"ל, היה סכום התקבולים הכולל 10,805,833 ל"י (31.12.71 — 7,956,724 ל"י) וסך הרווחים שנצברו — 2,069,760 ל"י (31.12.71 — 1,384,625 ל"י), למעט הפרשי שערוך. כלל הנכסים שבידי קופות הגמל היה ביום 31.12.72 בסך 15,568,062 ל"י (31.12.71 — 10,893,782 ל"י) לרבות הפרשי שערוך. כמו כן ערב הבנק כלפי אחת מקופות הגמל הנ"ל, בהבטחת תשואה שנתית בשעור של 5%. סך התחייבויות הבנק בגין הבטחת התשואה האמורה הוא 1,157,937 ל"י (31.12.71 — 827,668 ל"י). באותה קופה נצברה תשואה עד 31.12.72 בסך 2,400,513 ל"י (31.12.71 — 1,474,366 ל"י) לרבות הפרשי שערוך.
4. קיימת התחייבות בגין התקשרות עם קבלנים בקשר להקמת בנין להנהלה המרכזית בסך 838,500 ל"י הצמוד למדד.
5. הבנק מפקיד באורח שוטף להבטחת הפנסיה ו/או הפיצויים לעובדיו בקופה מרכזית לתגמולים ופנסיה לפקיד בע"מ. התחייבות הבנק לפיצויי פיטורין, שאינה מכוסה על ידי הפקדה בקופה האמורה בתוספת הרווחים שנצברו, מכוסה על־ידי הפרשות נוספות המסתכמות ביום 31.12.72 בסך 441,521 ל"י.
6. הודעה בהתאם לסעיף 107 (5) מפקודת החברות 1929, הפסדים ורווחים של חברות בת, בתקופת הדו"ח לא נכללו בדו"ח;
7. שומות סופיות למס הכנסה נערכו עד לשנת המס 1964 ועד בכלל;
8. **שטרי הון**
ממשלת ישראל החליטה להשקיע בבנק סך 10 מיליון ל"י תוך שלוש שנים החל משנת התקציב 1971/72, מתוך קרן פקדונות שמצטברות מפרעון פקדונות הממשלה בבנק, כנגד שטרי הון צמיתים של הבנק. ב־10.10.71 נחתם הסכם בין הבנק וממשלת ישראל ובהסכם נקבע כי שטרי ההון ישאו ריבית בשעור של 5% לשנה. שטרי ההון אינם צמודים, הם ניתנים להמרה במניות רגילות ב' של הבנק על־פי ערכם הנקוב בכל עת.
שטרי ההון הינם צמיתים, אך לממשלה הזכות לדרוש פדיונם אם הבנק יפגר בתשלומי הריבית, אם יכנס הבנק להליכי פירוק ואם מספר המניות המצביעות של הממשלה בבנק, יפחת מ־33% מכלל קולות הזכאים באסיפות הכלליות של הבנק. במקרה האחרון ייפרעו שטרי ההון ב־25 תשלומים שנתיים שווים כשהראשון בהם יחול לאחר תום 10 שנים מיום דרישת הפרעון של שטרי ההון.
במקרה של פירוק, חוב זה הוא בדרגה אחרונה לאחר כל החובות לנושים האחרים בין אם מובטחים או בעלי דין קדימה ובין אם לאו.

דין וחשבון המבקר לבעלי המניות של בנק למלאכה בע"מ

בדקתי את המאזן של בנק למלאכה בע"מ ליום 31 בדצמבר 1972 ואת דו"ח רווח והפסד לשנה שנסתיימה באותו תאריך. בדיקתי נערכה לפי תקני בקורת מקובלים ובהתאם לכך נקטתי באותם נהלי בקורת אשר חשבתים לדרושים, בהתאם לנסיבות.

לדעתי, המאזן ודו"ח רווח והפסד הנ"ל משקפים באופן נכון, בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, את מצב עסקי הבנק ליום 31 בדצמבר 1972 ואת תוצאות פעולותיו לשנה שנסתיימה באותו תאריך.

בהתאם לסעיף 9 של תקנות ניירות־ערך (דו"חות תקופתיים ומיידיים) תש"ל—1970 אני מציין, כי המאזן ודו"ח רווח והפסד הנ"ל ערוכים בהתאם לתקנות 3 ו־4 של תקנות ניירות ערך (עריכת דו"חות כספיים) תשכ"ט—1969 ובהתאם לסעיף 107 ו־188 לפקודת החברות. כן אני מציין, שקבלתי את כל הידיעות והבאורים שנדרשו על־ידי וכי חוות דעתי על המאזן ועל דו"ח רווח והפסד ניתנת לפי מיטב ידיעתי והבאורים שקבלתי וכפי שנראה מתוך פנקסי הבנק.

תל־אביב, 21 בינואר 1973

יוסף רונן
רואה חשבון

פרנקו תובע את „מידת הכבוד"

מאת ריצ'ארד מאורר
סופר „הארץ" בספרד

עתון סאטירי נסגר * שני מועמדים לפרלמנט הובאו לדין על „ביזוי המשטר"

מדריד

המאורעות האחרונים מעידים כי מישטר פראנקו מגביר באחרונה את צעדיו נגד גילויים של התנגדות בספ־רד. למשל, נסגר לארבעה שבועות שבועון סטירי, הוטל קנס על־עתון באשר המהווה בגלל מאמר קצר. ד־הובאו לדין שני מועמדים לבחירות לפרלמנט בגלל תוכן נאומיהם במע־רכת הבחירות.

הנימוק שניתן לסגירת כתב־העת הסטירי „לא קודורניז" היה כי הפר הפרה חמורה את חוק העתונות הספ־רדי. אחד מסעיפי החוק העיקריים אומר: „בביקורת על פעולות פו־ליטיות יש לגלות את מידת הכבוד הראויה למוסדות ולאישים".

„כלא הגייר"

לא נתברר כה בדיוק מה עורר את הר־והם של השלטונות. נראה שהמצעדים נגד השבועון הסטירי באו עקב פר־סום כפולים בשער הקבוע הקרוי „כלא הגייר" שבו דנים כביכול את האנ־שים בהתאם למאמר של „עבירות" שונות.

נראה שהשבועון הרחיק לכת ב־הכניסו אל „כלא הגייר" שלו את אחד החשובים בחברי הקבינט של פראנ־קו: המיניסטר טורקואטו פרננדז מירנדה, שהוא מזכיר התנועה הלאו־מית. העילה לטיפול במיניסטר היתה, לדברי העתון, הצהרות הכוללות גי־בובי דברים חסרי משמעות.

העתון ארגומן אכספרס הוצא־לאור בסרגוסה הסתבך בצרות עם ה־ביקור של פקיד רם־דרג ממיניסטר־יון החינוך המערבי.

הסבר המואשמים

באותה כתבה נאמר: „המנהל של האוניברסיטה המוקר, שב־27 ביוני 1972 הטיל עונשים על 46 סטודנטים מהאוניברסיטה שלנו, יבוא לכאן ב־16 בחודש כדי לשבת־ראש בטכס פתיחת הלימודים ויעסור את הפרסים לסטודנטים המצטיינים".

ההחלטה לענוש את ארגומן אכספ־רס, על מה שנחשב בעיני השלטו־נות כהטחת־עלבון, נתקבלה ב־שלטונות בגלל צורת הדיווח שלו על ישיבת הקבינט שהתקיימה בראשותו של פראנקו.

שני המועמדים שהעמדתו בבחי־רות לפרלמנט וסיימו את מסע הבחי־רות שלהם בבית־המשפט, הואשמו בהפרות, במהלך נאומי הבחירות, המבזות את משטר פראנקו.

הנאשמים, ששניהם עורכי דין מ־לאוריידה, הואשמו בהשמעת דברי ת־עמולה בלתי־חוקיים. התביעה דרי־שה להטיל עליהם מאסר של שנתיים וקנס של 10,000 פזטות (166 דולר).

הנאשם הראשון הסביר בבית ה־משפט שכאשר נזקק לביטוי „באס־טה ז'" — „מספיק ז'" — בנאומיו לא נתכוון למשטר האוטוריטרי הקיים זה 34 שנה בספרד, אלא למצב ב־טויים בתוך המשטר הטעון תיקון. עוד טען שדבריו על הפרלמנט ועל אי־בחירות ראשי הערים למשרותיהם ב־ספרד, נאמרו במסגרת הוראות החו־קה הקיימת בספרד המחייבת בחירה של אבולוציה פוליטית.

הנאשם השני חואן אסטאבא ש־אביו נורה למוות בימים הראשונים של מלחמת האזרחים ב־1936, בגלל אהדתו לפראנקו, הודה כי ניהל מע־רכת בחירות נגד שני מועמדים אח־רים במחוז לאוריידה, וראה בהם מת־נגדים, אך טען שהתנגדותו להם לא חרגה מתחום המותר בחוק וכי לא התנגד למשטר.

חוקת 1967 משאירה פתח לתמורה שלילית מצומצמת בספרד, אך אין כל חוק שיבטיח ייצוג פרלמנטרי עם מפלגות ואופוזיציה.

הנאשמים זוכו

מתוך 561 המושבים בפרלמנט, רק 104 הם של נבחרים. השאר ממונים ישירות ע"י פרנקו או באמצעות מ־ערכת מסובכת של בחירות בשלבים הנערכות בתוך מוסדות המשטר, כ־גון איגודי העובדים הממלכתי.

ראשי הערים הנבחרים בספרד מ־מונים מטעם המשטר, אך בשנים ה־אחרונות הכיר המשטר בצורך לה־ניח לתושבים לבחור את ראשי ה־רשויות המקומיות שלהם.

אחרי שבית המשפט דן בתביעה נגד שני המועמדים לפרלמנט (אגב, הם לא נבחרו), פסק שמעשיהם לא איימו על ספטונה ויוקרתה של ה־מדינה, ולא הזיקו לכבודה של האומה — וזיכה את שניהם.

סימטה בסביליה: הנביא נאלץ להכניס את הקורסה לארונו

בית־סוהר לדוגמא

במכסיקו עושים את כל המאמצים על־מנת להחזיר את הפושעים לחברה

מאת ריצ'ארד סאוורו
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

טולוקה (מכסיקו)

המקום יכול היה להיות קאמפוס באוניברסיטה. צליליו של הקונצ'רטו לנבל ולתזמורת באת מבדל המוסיקה כפל הקליס, צפו על פני הדשא הירוק שטוף השמש לעבר בית ה־קפה, שם קרא איש צעיר נעים ב־ריכוז רב את „ספינת השוטים" שפה שלא שירות לקוחות. משחק כדורסל עירני, מלווה צחוק רב, נערך ליד בנין ההנהלה, ובמרחק מה משם זו־גם צעיר בקול נבוך כשהוא פורט ב־גיטרה.

הצעיר בבית הקפה שקרא את „ספינת השוטים" בספרדית הורשע ברצח; גנן הגינה היה פעם שודד, ובין שחקני הכדורסל היו גנבים ועבריינים מכל הסוגים.

לא היתה זאת אוניברסיטה אלא בית־כלא של מדינת מכסיקו, ה־נמצא ליד הבירה המחוזית טולוקה. בתי־כלא מכסיקאים אינם ידועים בנוכחותם וברווחתם, אך בית סוהר זה הוא דוגמא למה שמכסיקאים נאורים היו רוצים כי יהיו מוסדות התיקון שלהם. אכן, הוא הציב אמת־מידה לבתי־כלא בארצות־הברית ב־אותה מידה כבמכסיקו, לא רק בשל מבנהו ציודו והמינהלה שלו, אלא גם בשל ההשוואה הנכונה לאן מועדות פניה של תורת הענישה. החזרה, או לאן היו מועדות פניה לא היה במבטא הנבוך הדרוש.

בית־כלא זה הוא גם ביטוי לחוסר אמונם של המכסיקאים במוסדות. במקום להפריד את הנידון מהחברה בה פגע, עושה מכסיקו את כל ה־אפשרי כדי להשקיע את האסירים בתוך החברה. במקום לבודד אותם מרעיותיהם היא מעודדת את ביקורי הנשים ובילוי בחברה המשפחתית.

תפקיד מוגבל לשומרים

בקשר לשומרים הפוטנציאל של־הם להשתמש לרע בסמכותם בבתי סוהר בארצות הברית, הרי שלשומ־רים כאן יש תפקיד מועט יחסית, שכן מצפים כי המשפחה תדאג ל־בנה היושב בכלא. המשפחה היא ה־מספקת את המזון הנוסף, את הסיגריות, נחמיות אח־רות, ואפילו חלק מההוצאות לשיקום.

אין זה מקרה שבית הסוהר המו־דרני ביותר של מכסיקו נמצא כאן. טולוקה היא הבירה הראשית במדינת מכסיקו, אחד משנה פוליטי הגוגל במכסיקו סיטי, שלמושלה, קארלוס האנק גונזאלס, יש דרך משלו לע־שות דברים.

היה זה המושל האנק גונזאלס ש־הטיל מסים על תיבות נגינה, ואז ביטל את רוב המסים, בתנאי ש־התיבות ישמיעו מוסיקה סימפונית. לא מקרה הוא שבית הכלא מלא בצליליה של מוסיקה רצינית. מבקר בטולוקה חייב להזכיר לעצמו שוב ושוב את סיפורי הזוועה על זרים שנשללות מהם זכויות האזרח, על עורכי דין ושופטים מושחתים ועל תאים צפופים מדי בבתי־סוהר מכסי־קאים אחרים.

„אין ספק שעמדת בפנינו דרך ארוכה בתורת הענישה", אמר מר סאנשאז גאלינדו, שהוא את לא־קומבארי, בית הסוהר הראשי במכ־סיקו סיטי אשר נבנה ב־1900, כ־„מבנה לעבר, קטדראלה של פחד ולא של שיקום, המיועדת אך ורק לענישה".

אמריקאי שנידון על עבירות קוק־אין — הוא מרצה באשמתו אך טוען שהיה זה נסיונו הראשון — אומר שגם בבית הסוהר לאקומבארי שה־צפיפות בו מחרידה — החיים אינם רעים כל כך. לנערותו מותר לבקרו לעתים קרובות, והם יכולים לבצע את תאו הקטן מבפנים. אין לו תלו־נות על הטיפול הרפואי שהוא מק־בל, ותמורת תשלום מועט לשומרים, הוא מקבל מזון ערב להיות.

פיקניק משפחתי בשמש

מבקר בסוף השבוע יכול לראות משפחות העורכות פיקניק בשמש. המבקרים נמשכים כל היום, ולעתים קרובות מביאות נשים פירות, עוגות וסיגריות לבעליהן.

פקידי בית הסוהר רואים את מע־רכתם זאת על המשפחה כבעלת חשיבות מכרעת; הם סבורים שאם יכול האסיר להישען על משפחתו, יהיו יחסיו עם שומריו מצומצמים יותר, ובכך יימנע מצב אפשרי של יחסי מנצל ומנוצל בין האסיר וה־שומרים.

השומרים אינם יכולים לפגוע ב־פרטיות האסיר בזמן ביקורה של אשתו, אלא אם הוא קורא להם. אם לזוג יש תינוק, הוא נשאר בלילה בעריסה בחדרם. ילדים מבוגרים יו־תר מבלים את הלילה במדור נפרד.

בדברו על המדיניות של ביקורי הנשים, אמר סאנשאז גאלינדו שקיים איסור על ביקורי זונות וידידות „שליליות". אנו יוצרים כאן ערכים, הוא הסביר, אנו רוצים להגן על ה־משפחה.

גרוסמן ק.ב.ק
כיכר מלכי ישראל 19
טל. 239453

מציעים למכירה
דירות
בנות
3
3½
4
בצפון תל־אביב
הזדמנות החודש בדיזנגוף 190
נשארו מספר חנויות
אולם למשרדים
בגודל 200 ממ"ר שניתן לחלקו
„אמיר" 69760

هكذا من الأصل

לוח הכפול · הארץ · ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 230401, 230521, 240905
המחירים: יום הו׳: 1.00 ל״י לשורה / יום ו׳: 1.20 ל״י לשורה

היום בתנ״ך

שנה היומית

רדיו

הגל הקל

00.10 ולנצו ואלפרד קורטו; רגע של שיר.

14.10 „פזמונים לא נושי"; 15.05 „הכל קל"; 18.07 „מה דודה עברית"; 17.05 „לי ו לי"; 13.40 היום בספורט; 21.64 „מהנה המזרחי"; 21.06 נעימות קלות; 22.05 שאלה של טעם; 22.05 „ילת מתר תהי"; 00.10 „אדום עתיק".

גלי צה״ל

16.50 ; לצלצל; 15.05 פינת המוזיקה הקלה; 17.05 תן לי הזדמנות; 17.40 יומן צה״ל; 18.05 מה אכפת; 19.05 קוקטייל לשיים; 19.50 שיחה חופשית עם חיים הרצוג; 20.05 פרקי מוסיקה קלאסית; 20.40 אינטר מצו; 21.05 תיבת הלחישות; 22.05 הלילה; 22.10 אירוד עם עולמים; 00.05 שיחות חצות.

טלוויזיה

17.30 כרטום מצוירים; 18.00 טוב לדעת; 18.05 חבר רת בדיחוי; 18.30 קיצור ה חדשות (ע); 18.32 די״ש עם שיר (ע); 18.58 חבר את ישראל (ע); 19.25 לחיים; 19.27 סקירת תכניות (ע); 19.30 חדשות ועניני היום (ע); 20.00 משדר העורה — „למה כדי לחיות"; 20.30 מבט לחדשות; 21.30 סרט טלוויזיה; 22.35 „ההיפוכי"; חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.15 חשבון ה׳ — כיצד לחסר? 09.05 חשבון ח׳ — חיסור במספרים ממשיים; 09.05 סרטים ס׳ — גודל אמיתי של קטע; 10.30 אמנות נלית ו׳; 11.05 ביולוגיה ס׳ — הורשה 1: על עבברים; 11.25 עכבניות וכרומוזומים; 12.20 אנגלים ח׳; 12.51 הגיהה ד׳ — חישובי שכר; כיוד לונות י״ — מערכות האום; 13.16 עצבים (א); זרות ותנועות בפים; 14.10 השבוע לפני 25 שנה; 16.08 מטיילי שחת; 16.28 „אנרו דרינו יוצאים לקייטנה"; 16.28 גיל בסר ת אגדות; „כרונל עם ה במשי"; מאה אירה ואחרון סנר; 16.30 הסרט שאהבתי — „ניצן הזהב" — אנדה יפאנית; 16.51 שחמט — שעור מספר 23.

ל א׳

דירות

קבלנים מציעים

דירות למכירה

וילות ובתים

דירות בשכר חודשי

דירות מרוהטות

חדרים מרוהטים

דירות בדמי מפתח

ביקוש דירות

משרדים

אולמות

חנויות

מגרשים

עסקים

מחסנים

הכשרה לעבודה

ביקוש עבודה

בתי מלאכה

הצעות עבודה

מכוניות

תורנות רופאים לפי המקומות

ערב
ד״ר הר-אבן, אשטיין 6, טל׳ 443281
ד״ר סגל, בלוך 12, טל׳ 247860
מד״א טל׳ 101; 614333 רופא בין השעות בערב עד 7 בבוקר, המבקר חולים בבתיהם.

מחר
מבית רופאים במקרים דחופים מ־8 בערב
עד למחרת ב־7 בבוקר טל׳ 101 בתחנת
מד״א מרפאה דחופה לטיפולים דחופים
עד בערב עד לתנועה, מיועד למקרים
דחופים בלבד.

רופא תורן במד״א, טל׳ 101
קופת חולים מכבי
תורנות לילה מד״א בין השעות 8 בערב
עד 7 בבוקר.

חיפה: מד״א, טלפון 22222
ירושלים: מד״א, טלפון 863333
רמת גן: מד״א, טלפון 781111
חולון: מד״א, טלפון 843133
ירושלים: תורנות לילה, מד״א
באר שבע: מד״א, טלפון 101
נתניה: מד״א, טלפון 962133
הרצליה: מד״א, טלפון 3333
פתח תקוה: מד״א, טלפון 912333
רחובות: מד״א, טלפון 101
רמת השרון: מד״א, טלפון 951333
ראשון לציון: מד״א, טלפון 101
עזרה ראשונה בטיפות — שרות טלפוני 02

תורנויות בתי חולים

תל-אביב
איכילוב.

תל השומר (פנימית — כירורגית — עיניים).
בית צדק (ילדים — נשים).

אסף הרופא (כירורגית — פנימית — תאונות — נשים — ילדים).

תורנות בתי מרקחת

תל-אביב
ארנקל, המלך ג׳ורג׳ 28, טל׳ 223721
ששון, בן-יהודה 83, טל׳ 222481
גלברג, קהילת סופיה 31, תל ברוך, טל׳ 779
ברנטס, אצ״ל 60, שכונת התקוה, טלפון 32

חולון
הרצל, יפו 36, טל׳ 225059, פרטי: יוסף ... עין צורים 2, תלפיות.
אל שבע אל נדירות, בתוך שער שכם, 83401, פרטי: תבא סניורה, מושבה אמריקאית.

חיפה
המזרח, הרצל 87, טל׳ 663211

ראשון לציון: מרכז, ויצמן 73
נתניה: המגן, ויצמן 13
בת ים: בריאות, הרצליה, סוקולוב
פתח תקוה: פינסקר, פינסקר 2, טלפון 9115
רמת גן: היגיה, ארלוזורוב 81, טלפון 7214
בני ברק: בני ברק, עקיבא 110
בתים חולון: עזרא, בלפור 135, בתיים.
רכלה — לוד, מזור, לוד, מרכז מסחרי 13.

ספק/ אין הלחיש

הלוח הככול | הארץ | ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל״י לשורה / יום ו׳: 1.20 ל״י לשורה

למפעל תעשיתי בענף המזון באזור תל־אביב

דרוש

חשמלאי

בעל נסיון תעשיתי

המועמדים מתבקשים לפנות בכתב לת. ד. 2438 תל־אביב, בציון פרטים אישיים ונסיון קודם בעבודה

סודיות מובטחת

מלון גדול בטבריה

מחפש

מחסנאי מזון - קניין

המעונינים בעלי נסיון קודם יפנו בכתב אל ת.ד. 1469 ת״א עבור „מלון".

דרושה פקידה צעירה

להפעלת מכונת צילום והעתקת מסמכים לעבודות משרד.

רצוי בוגרת בי״ס לפקידות.

שעות העבודה מ־8—16.30

תנאים טובים לאדם המתאים.

בפרטים נא לפנות לגברת צפליגר או למר גורין בין 8.00—16.00, רח׳ נחלת בנימין 57, ת״א

מפעיר בע״מ

דרוש

מנהל עבודה

בעל נסיון בנהול בנינים רבי־קומות

תנאים טובים לאדם המתאים

— סודיות מובטחת —

לפנות בכתב לבפ. 397 ת. ד. 4353, חיפה.

לחברת בניה דינמית דרושים לאתרי בנית וילות ברחובות וברעננה

1. **מנהלי עבודה**
2. **טכנאי בנין**

מפקח ומתאם בניה.

נסיון של שלוש שנים לפחות כטכנאי הבניה — הכרחי.

רצוי נסיון בפיקוח על עבודות גמר.

משך הפרויקטים 2—3 שנים, תנאים יקבעו בהתאם לכישורים.

נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ונסיון עבודה לת. ד. 29797 ת״א.

סודיות מובטחת.

לחברת ביטוח ישראלית

דרושה פקידה

בעלת ידע בהנהלת חשבונות לעבודות קופה.

לפנות טלפון: 624327

לחברת בניה גדולה בסביבות ת״א

דרוש

עגורנאי

טל: 750516

דרוש

איש מכירות / מנהל מכירות

לחברה ליבוא ושווק מוצרי הנדסה, ציוד וכלים כנאוטומטיים

ידע, השכלה ונסיון בכגון בשטחים אלה הכרחיים. תנאים טובים ואפשרות להתקדמות למועמד המתאים

לפנות בכתב עם פרוט קורות חיים ונסיון קודם ת.ד. 20162 ת״א עבור מנהל מכירות.

דרוש

איש מכירות וגביה

בחברה לבטון מובא באזור המרכז

להתקשר טלפונים: 30865/6/7 ת״א בשעות העבודה

המועצה המקומית מגדל   המועצה הדתית מגדל ב. ה.

מכרז רב מקומי במגדל

המועצה המקומית מגדל והמועצה הדתית מבקשים הצעות מועמדים לבחירת רב מקומי במקום.

הנתונים המבוקשים:

א) רב, שוחט, שאושר ע״י הרבנות כרב מוסמך

ב) רצוי אדם צעיר, נשוי.

יש לצרף העתקי תעודות המעידות על הכשרה, וכן האנשים הממליצים. המועמדים יוזמנו לראיון אישי, מועד אחרון להגשת הצעות הינו עד 15.4.73 תנאי השכר יקבעו בהתאם לנתונים של המועמד בהתאם עם משרד הדתות. כגורים מובטחים.

שלום זבולון — יו״ר המועצה הדתית מגדל

שריר שמואל — ראש המועצה המקומית מגדל

כ״ז אדר ב׳ תשל״ג (30.3.1973)

למ.ד.א. חיפה

דרוש פקיד בכיר

ממונה על גיוס אמצעים כספיים

התנאים:

איש מינהל ואירגון, נסיון קודם בגיוס כספים הכרחי, השכלה תיכונית לפחות, ידיעה השפה העברית על בוריה, רצוי ידיעה שפה נוספת. כושר הבעה בכתב ובע״פ, כושר ניהול משא־ומתן ויחסי ציבור. בעל רשיון נהיגה (לפחות שנתיים).

הדירוג המוצעת: 26—36 בקרוזת (הדירוג האחיד) הכל בהתאם לכשורים. מקבל המשרה חייב לגור בחיפה. אין הנהלת הסניף מתחייבת לסייע במגורים.

הצעות בצרוף קורות חיים ונסיון להפנות למ.ד.א. חיפה ת.ד. 5211 עד 1.4.73.

למשרד להנדסה דרושה פקידה־מזכירה

טל. 447905—257779 ת״א־בשעות העבודה.

דרושות

מפעילות נשיונל

לעבודה לפי שעות לטלפן 244180, ת״א

דרושה

מוכרת מנוסה

יום עבודה מפוצל

שנידמן

בגדי ומש ועור ומנהוף 25, ת״א.

דרושים מסגרים ועוזרים לצנרת מזוג אויר

טלפון 720562 שמש

דרושה כתבנית

עברית אנגלית

שעות העבודה 16.00 — 08.00

נא לפנות בכתב לת.ד. 2285 תל־אביב עבור „כתבנית"

דרוש

נער

(עזור לאיש אחזקה) בבית האופנה

שנידמן

דיזנגוף 128, ת״א

דרוש/ה

קופאי/ת

ליום עבודה מפוצל

אך ורק בעלי נסיון יפנו לבית האופנה

שנידמן

דיזנגוף 128 ת״א

למשרד פרסום

דרוש

מנהל חשבונות

עצמאי

לחצי יום

רצוי פנסיונר

לקביעת ראיון לצלצל 224690; 241530.

דרושה

פקידה מתלמדת

בעלת כתב יד יפה הידועת חשבון בגיל 16 — 20

לפנות בצרוף פרטי קורות חיים, המלצות והמשכורת המבוקשת למחלקות ישראליות בע״מ

רח׳ רבנו חננאל 30, גבעת הרצל תל־אביב

לחברת יישות מחקרים דרושים מיד

מראיינים לביצוע סקרים

(בוגרי תיכון לפחות)

לפנות אישית בשעות 9—14 יהודה הנשיא 15, רמת־אביב.

עורכת דין

בעלת משרד חדש במרכז ת״א

מחפשת שותף עו״ד בעל קשרים

לפנות. ת. ד. 29477 תל־אביב

לכפר הנופש נביעות בסיני

דרושים

* עובדות להגשה בחדר האוכל
* שומר לילה

טלפון: 743593

יום ד׳—ה׳ בבקר 7.00—9.00

בערב 17.00—20.00 או בכתב מושב נביעות ד. נ. אילת.

למפעל מכונות בנוסם בפתח־תקוה

דרושים

טכנאי שרות

לעבודות שרות טכני בקבלנות

על המועמדים להיות:

1. בעלי רכב מסחרי (או סנדר)
2. בעלי ידע טכני למתאימים תנאי שכר גבוהים במיוחד.

לפנות: ת.ד. 29726 ת״א עבור מס׳ 3003 עם פרוט הולדה הד חיים הנסיון הטכני.

— סודיות מובטחת —

למושב בצת באזור נהריה

דרוש

מפעיל למכון מים

בעל נסיון

דיור במקום מובטח

הצעות בכתב למזכירות בצת ד.נ. גליל מערבי

— סודיות מובטחת —

מעלות, חברה לבנין ולעבודות שיפור בע״מ

מחפשת

• מנהל עבודה

לעבודות גמר בסביבת תל־אביב

להתקשר טלפונית 262460

נקבנות י.ב.מ. חברה פרטית

מחפשת נקבניות מנוסות

תנאים טובים למתאימות

טלפון 61438 תל־אביב

דרושה נקבנית י.ב.מ.

בעלת נסיון לעבודה במשרה מלאה או חלקית

תנאי עבודה נוחים

נא לפנות לדינה בטלפון מס׳ 262765 ת״א או לגשת למר בלוק, ברח׳ קפלן 17 ת״א חדר 403, בין השעות 08.00 — 15.00.

למערכת עתון

דרוש מיד נער

לשליחויות פנים

נא לפנות לת. ד. 109 ת״א עבור „שליח".

למשרד העו״ד יעקב סלומון, ליפשיץ ושות׳

דרושה

כתבנית עברית מנוסה

(עדיפות לקצרנית)

המעוניינות מתבקשות לסור למשרדינו: כדי המגינים 64 חיפה טל: 535231

בת 20, בת 30, בת 40,

באם את בוגרת 10 שנות לימוד ומעוניינת בלימוד מקצוע מעניין ובעל אפשרויות קידום, רכישה, פני אלינו עוד היום!

אנו מפעל מודרני בשטח האלקטרוניקה ומוכנים להעבירך קורס השתלמות.

*

פני עוד היום, אישית, למנהל כשירים אלקטרוניים בע״מ, רח׳ טובים 6, חוף שמן חיפה. (אוטובוס מס׳ 2), למחלקת כח אדם

קייטת ותחבורה סדירה לעובדי המפעל

גבעון אלקטרוניקה בע״מ

דרושים

מנהלת-קורספונדנטית מעולה לניהול משרד יבוא וגביות

קורספונדנטית אנגלית־עברית למחלקת בגיורות

מהנדס מכירות מכוונה לביקורים במפעלים

מכנאי מכירות מקצועי לעבודה בבית העסק. רצוי עם ידע באנגלית.

עוזרת לקופאית בבית העסק עם ידע באנגלית.

מרכזנית מנוסה למרכזיה 3/9 עדיפות לבעלת ידע באנגלית.

לפנות אך ורק בכתב אל:

GIVEON ELECTRONICS ltd.

דרושה אשה

למשק חקלאי באשה מבוגרת (כולל לינה)

טלפון 238498—03

דרוש

מדפיס

למכונה אוטומטית

לפנות: טל. 854376 בשעות הערב

פארבנד — השכרת רכב

FARBAND RENT A CAR

דרושים - למשרדינו החדשים

1. **דיילת השכרה -**

למשרד בת״א

הדרישות: רשיון נהיגה, ידיעת השפות עברית ואנגלית על בוריין

2. **מכונאי -**

למשרד בחיפה.

הדרישות: רשיון נהיגה, ידיעה באנגלית ונסיון של 3 שנים לפחות במכונאות רכב.

על המעוניינים לפנות בצרוף קיצור תולדות־חיים, לת.ד. 23107 — עבור פארבנד.

דרושים

זמרים/ות

עם נסיון

לגירסה עברית של סרט מוסיקלי זר, באורך מלא

לפנות בכתב: לסטודיו סוריאנו רח׳ יצחק שדה 34, תל־אביב

דרושים בוגרי צבא

לעבודה עם נוער בכל חלקי הארץ

המעוניינים יעברו תקופת הכשרה לתואר מדריך מוסמך וישובצו להדרכה במשרות מלאות.

בתקופת הסמינר תינתן אפשרות להשלים את בחינות הבגרות.

שכר הלמוד והכלכלה ימומנו על־ידי המוסד תמורת התחייבות לשנתיים עבודה בשכר מלא.

קבלת מועמדים בכל יום בין השעות 08.00—13.00 במרכז הנוער העובד והלומד, רחוב החשמונאים 91, תל־אביב, טלפונים: 267246, 267241.

הדסים

כפר הילדים והנועד

דרושה מיד

אם־בית

(מטפלת לקבוצת נוער)

מגורים במקום.

הצעות בטלפון 99231—053

או בכתב להנהלת הדסים, דאר הדסים

כשתבוא לעבוד בנמל אילת...

לנמל אילת דרושים עובדים עד גיל 32 אחרי שירות צבאי ובעלי כושר גופני מעולה למקצוע הסוואורות.

נמל אילת מציע לך:

* עבודה קבועה ומסודרת במפעל דינמי עם סיכויי קידום בעתיד * בתקופת הנסיון מגורים בבית נמלן (מלון) עם ארוחות, תמורת תשלום מינימלי * בשנה הראשונה זכות של 8 טיסות לתל־אביב וחזרה, על חשבון הנמל * עזרה בספית ברכישת דירה בתוספת הלוואה ל־10 שנים * (יש צורך להמתין בתור לקבלת דירה באמצעות חברת עמידר באילת). הנחה במס הכנסה ומס אחיד.

למחוסרי נסיון בעבודת נמלים, תינתן הכשרה מתאימה והדרכה בנמל אילת.

המעוניינים לעבוד בנמל אילת ולהשתקע בעיר, יפנו למשרד הראשי: רשות הנמלים, בית מעיא דרך פתח תקוה 74, תל־אביב, קומה 11, חדר 1121 בכל יום שישי, בין השעות 9.00-12.00 ויביאו עמם תעודת זהות ופנקס מלואים; ניתן גם לפנות בכתב למדור כח אדם, נמל אילת, ת.ד. 37, אילת.

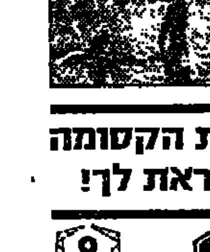

אילת הקסומה קוראת לך!

שרותים

בתי״ס לנהיגה

הלבשה

שידוכים

טפטים

מכונות כביסה

הלואות

ציוד בנין

הודעות לציבור

האגודה לניהול מכירות

מכרז 1/73 בניית בית מלאכה לכלכלת בית

בולים ומטבעות

חקלאות

חיות בית

מי מצא?

צילומים

חוגים

נופש

מציעים למכירה

רוצים לקנות

דודי שמש וחשמל

כלי נגינה

טלויזיה

רהיטים

תריסים

מקררים

אופנועים וקטנועים

השכרת רכב

ביקוש רכב

הלוח הכפול | הארץ | ידיעות אחרונות

למלון 4 כוכבים בירושלים
דרוש
מנהל כללי
מקצועי בעל נסיון
לפנות: ת.ד. 175 ירושלים.
— סודיות מובטחת —

חברה מתפתחת בת"א
דרוש:
איש צנרת וקיטור
לאזור תל-אביב והמרכז
ת.ד. 29687 תל־אביב

דרושה מדפיסה
בעברית ובאנגלית
לשעות: 8.00—14.00
נא לפנות עם המלצות לת.ד. 29874 ת"א

דרושה מיד
פקידת קבלה - מרכזנית
מרכזיה 5X20
שעות העבודה 8 — 16.00
אוירה נעימה
רצויה תושבת בת־ים חולון
תקליטי סי בי אס (ישראל) בע"מ
רח' סהון 50 חולון
טל. 840191

ל. אגיש בע"מ
סוכני מכס
שד' רוטשילד 75, תל־אביב
דרושים
1. מנהל חשבונות
ליום עבודה מלא
2. פקידה מרכזנית
לפנות טלפון 9—611408 בשעות 08.00—16.00

להב
תעשיות הלבשה בע"מ
דרוש תדמן (מודליסט)
לחולצות ומכנסי גברים
נא לפנות טלפונית למר נבאי
טל. 827102, תל־אביב

החברה הדרומית לשווק
דרושה מזכירה למנכ"ל החברה
בפרטים נא לפנות לרחוב לבונה 5
טלפון: 34409

דרוש חצרן
לביצוע עבודות אחזקה בבנינים ובחצר
של בית הספר למגדלאים חקלאיים
"יד נתן" בעכו
יש לפנות אל הנהלת בית הספר
ד. נ. אשרת טל: 910042—04

משרד הבריאות
דרושים אחיות/ים
אחיות/ים המעונינות/נים לעבוד בחדר המיון החדש והמודרני וביחידה טראומטולוגית, יוכלו לעבור קורס השלמה ליחידות אלה בביה"ח רמב"ם חיפה.
על המעונינים לפנות למנהלת שרותי האחיות בביה"ח רמב"ם חיפה בימים א'—ו' בשעות 9—14.

לחברת "משמר"
דרוש
מנהל
לסניף באר־שבע
* בעל נסיון בניהול צוות עובדים גדול.
* בעל נסיון בניהול משא ומתן עם לקוחות והבעה בכתב.
* דובר עברית, רצוי גם ערבית.
* בעל טלפון
* גיל 25—40
* בעל רשיון רכב
נא לפנות בכתב בפרטי קורות חיים לחברת "משמר" ת.ד. 1465 ת"א.

יבוטל גזר־הדין!

בית המשפט הצבאי בשכם דן חמישה חברי שי"ח לשלושת אלפים ל"י קנס כל אחד או חצי שנת מאסר בפועל וחצי שנת מאסר על תנאי לשנתיים.

גזר דין חמור זה — שלא הוצא כמוהו נגד מפגינים אזרחי ישראל — ניתן על השתתפותם בהפגנת מחאה, שהתקיימה בנובמבר אשתקד נגד הפקעת קרקעות של כפר עקרבה וריסוסן ברעל מן האויר.

כמכור התקיימה ההפגנה לאחר שמאות אורחים, אנשי מדע, מרצים וסטודנטים, חברי קיבוצים ותלמידים, חתמו על גילוי דעת ברוח הזמה שהוצא ביוזמת התנועה לשלום ולבטחון.

גזר דינו של השופט הצבאי סרן ויקטור חזן, מפעיליה המרכזיים של "הרשימה הממלכתית" חבר "התנועה לא"י השלמה", מעורר שאלות מספר —

* איזה עונש הוטל על מרססי השדות ושולחיהם, לאחר שגם שר הבטחון כינה מעשה זה "כונדאליזם".
* איזה עונש הוטל על אנשי הרב כהנא שניסו להקים התנחלות בחברון, וכיצד להסביר את הסלחנות שבה נוהגים השלטונות כלפי פעילותיהם הפרובוקטיביות נגד אזרחי ישראל הערביים?

אנו מוחים כנגד גזר הדין, המטיל עונשי מאסר וקנס כבד על "עבירות" פוליטיות, וקוראים לכל הציבור להצטרף לתביעתנו!

יבוטל גזר הדין!

התנועה לשלום ולבטחון
ת.ד. 29244 תל־אביב

אגודת ידידי בתי חולים תל אביב יפו
מבצע הבריא למען החולה 1973
יערך השנה, היום יום ד' ה־21 לחודש זה.
היום יפקדו את בתיכם ילדי בתי הספר וימכרו כרטיסי הגרלה.
בהגרלה פרסים יקרי ערך.
כל הפרסים נתקבלו בתרומה.
ההכנסות קודש להוספת מיכשור חיוני וחדיש לבתי החולים.
יוגרלו בין השאר, טיסות לחו"ל, טיסות בשמי הארץ, מקלטי טלויזיה מכונות תפירה, שטיחים ועוד.
הגרלת הפרסים תערך ב־28 לחודש זה.
קבלו את המתרימים בעין יפה ובנדיבות

בבית המשפט המחוזי
תל־אביב—יפו
תיק עזבונות 1207/73
בענין: צוואת המנוחה נבה מאיר־רובין ז"ל שנפטרה ביום 14 בינואר, 1973.
המבקש: מר ארתור מורי (מקודם מאירובין) מניו־יורק, ארה"ב ע"י ב"כ עוה"ד ל. אקר ו/או פ. וולד־בלסקי ו/או י. עוריאלי ו/או א. ד. אקר, שמענם להמצאת כתבי בי־דין ברחוב אחד העם 30, תל־אביב.
הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה לבית משפט נכבד זה בקשה למתן צו קיום צוואת המנוחה הנ"ל ולמינוי מנהל עזבון.
הנני מזמין כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה ורוצה להתנגד לבקשה, להגיש תוך שבועיים ימים מיום פרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.
דוד ולך, שופט
רשם ביהמ"ש המחוזי

ה. מגידו ושות' מהנדסים בע"מ
אילדם חברה לבנין בע"מ
בשותפות עם קבוצת לואים משקיעים בישראל משיקגו ארה"ב
בונה דירות איכות
ברמת־גן ברחוב האצ"ל
3, 3 1/2, 4, 4 1/2 חדרים
דירות גג (פנטהאוזים)
כניסה ינואר 74, אוקטובר 73
דירה לדוגמה
פתוחה כל יום בשעות 7.00—19.00
בשבתות וחגים בשעות: 9.30—14.00
ריהוט, בדים ואביזרי תאורה: פינ־ארט החשמונאים 88 תל־אביב
בהשתתפות:
שטיחים: שטיחי כרמל | תנור וגז: פטרולגז
וילונות: "מרסל" | ציוד ביתי: "אמפא"
ספטים: ט.פ.ך | אוגר חום: "אלקטרה"
דיזנגוף 290, טל: 446584
הרואה לו רמת-גן טל. 721301

נותרו עוד 8 ימים
לתשלום מסיך לעירית תל-אביב-יפו
ללא תוספת קנס פיגורים
למען הענין - שלם מסיך בזמן!
תשלומים בכל הבנקים ובבית העיריה
בככר מלכי ישראל, כל יום משעה 7.30 בבוקר עד 6.00 אחה"צ ברציפות. פרט לימי שישי.
עירית תל-אביב-יפו

הודעה חשובה
בעקבות אסיפת מחאה שנית שהתקיימה בבית סוקולוב ביום חמישי, 15.3.73, מטעם ועדי עובדים ונציגי קופות גמל של עשרות מקומות עבודה בישראל, נתקבלו החלטות אשר פורסמו בעתונות ביום 19.3.73. בהתאם להחלטות הנ"ל, אנו קוראים בזה לכל ועדי העובדים במדינה, לארגן ולקיים אסיפות הסברה בכל המקומות המתאימים במפעלים השונים, ביום רביעי 21.3.73 בין השעות 10.00—11.00 בבקר כדי להסביר לכל העובדים את משמעות ההחמרות הכלולות בהצעת החוק לתקון פקודת מס הכנסה (מס' 19) תשל"ג — 1973 בכל הנוגע לפרק על הזכויות הסוציאליות של העובדים. חומר הסברה מתאים מומצא לכל הפונים לועדת הפעולה, טל. 56386.
כן קוראת בזה ועדת הפעולה לכל ועדי העובדים במדינה לפנות מיד ביום 21.3.1973 למעבידיהם בהודעה כי במקרה והחוק הנ"ל יתקבל, הם ידרשו מהמעבידים פיצוי מתאים לפגיעות שנפגעים העובדים עקב החוק הנ"ל.

ועדת הפעולה של נציגי ועדי העובדים וקופות הגמל
שנבחרה בכנס מחאה בבית סוקולוב ב־15.3.73

שפע פרסים בקיזון הסנקיתון!
בכל יום ו'
במוסף השבועי
של הארץ

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי — כפר סבא
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, החליטה באישור של הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "שינוי תכנית מפורטת מס' כס/3/64". שהודעה על הפקדתה ביחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1828, תשל"ב, עמ' 1778.
השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא וכל מעונין, רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
א. חיון - יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
כ"ז אדר ב' תשל"ג (1.3.73)

אוניברסיטת חיפה
בית־ספר לחינוך
החברה לחינוך — חיפה
ליד אוניברסיטת חיפה
[illegible]ת הערוכה זיגמונד פרויד המתקיימת באוניברסיטת
יערך דיון סביב שולחן עגול בנושא:
[illegible]ת הפסיכואנליזה לחינוך בחברתנו
[illegible]: ד"ר שמואל גגלר — פדגוגיה פסיכואנליטית
מהי?
מר מוני אלון — השפעת הפסיכואנליזה על החינוך בקבוץ.
ד"ר שמאי דוידזון — פסיכואנליזה בחברה משתנית.
[illegible]: ד"ר משה רינות, מנהל בית־ספר לחינוך.
[illegible] הדיון יתקיים ביום חמישי 22.3.1973, בשעה 18.30, בבנין הראשי, בחדר מס' 712.
הקהל מוזמן

חברת שסק ארצית

מחפשת
באזור תל־אביב
מועמדות לקורס
קופאיות
לעבודה בחנות כל־בו
לעבודה במשרה חלקית
מהמועמדות נדרשת ידיעה בסיסית של השפה העברית, קרוא וכתוב וידיעה טובה בחשבון. בתקופת הקורס ישולם מענק כספי.
מועמדות מתבקשות לפנות בכתב בציון גיל והכנ משפחתי לת.ד. 8601, תל־אביב עד ליום 21.3.73

למפעל מתכת בתל־אביב
דרושים
1. **מסגרים**
2. **עובדים לא מקצועיים**
3. **נערים**
בהצעות נא לפנות אישית אל "רפאל" שירות מכשירי בית בע"מ, רחוב הכרמל 12, תל־אביב; בין השעות 0800 עד 1600.

למוסכי "הדר" בע"מ
המוסך המרכזי למכוניות
AUDI NSU
דרושים
* מכונאי רכב
* פחח רכב
* רוחץ מכוניות
למעונינים המתאימים משכורת ותנאים טובים.
לפנות אישית למוסכי "הדר" בע"מ
הרצליה, אזור התעשיה, רח' הנקר.
טל. 937474/5.

לחברה צבורית ארצית גדולה
דרושים מינהלנים
בירושלים, [illegible], יבנה, חיפה, נצרת עלית.
הגדרת התפקיד
טיפול ביחידה ויד בטיפולים בתחום האכלוס, הגביה והאחזקה.
דרישות התפקיד
1) השכלה תיכונית.
2) ידיעת השפה העברית על בוריה, רצויה ידיעת שפה לועזית נוספת.
3) כושר קיום מגע עם קהל ונהלי הוק.
4) כושר הבעה בכתב ובע"פ.
הדרגה המוצעת
י"א (יוד אלף — 26 נקודות) — י"ג (יוד גימל — 30 נקודות) בהדירוג המנהלי.
המועמדים עשויים להידרש להשתתף בקורסים המאורגנים ע"י החברה.
המועמדים יגישו את הצעותיהם למשרה הנ"ל בכתב יד ברור לתחלקה לכח אדם של החברה, לפי ת.ד. 7045 תל־אביב, עד האריך 28.3.73.

בית הספר התיכון החקלאי עין־כרם
ההרשמה לכתות העל־יסודיות נפתחת ב־8.4.73
מתקבלים תלמידים לכתות ט' ולכתות יוד של בית הספר התיכון.
בבית הספר שני מסלולים ארבע־שנתיים:
1. עיוני לתעודת בגרות
2. לתעודת גמר ממשלתית
לתלמידים בעלי נטיה למקצועות טכניים, ניתנת האפשרות להשתלמות בטכנולוגיה (בנים), וכלכלת בית ותפירה (בנות).

לקראת שנת הלימודים תשל"ד, נפתחת חטיבת ביניים ירושלמית על־רובעית וכלל ארצית.
לחטיבת הביניים מתקבלים תלמידים מסיימי כתות ו'
מועד ההרשמה 20.3—29.3 ש. ז.
ליד בקה"ס קיימת פנימיה.

ההרשמה במשרד בית הספר: בימים א'—ה' 8.30—14.00, ביום ו' 8.30—12.00.
התחבורה באוטובוס "אגד" היוצא מרחוב יפו ע"י "הרות" בשעות 8.10, 10.00, 12.00, והאוטובוס קוצר בתחנות קו 27
המען למכתבים: בית הספר התיכון החקלאי עין־כרם, ד.נ. הרי יהודה טלפון: 66016, 35787, 527295

אוניברסיטת בר־אילן
יום עיון
ארגונים וולונטריים
בהשתתפות גב' גרלדין איוס (אנגליה)
וד"ר יוסף קטן (בי"ס ברוולד ירושלים)
יתקיים ביום חמישי, 22.3.73, בשעה 14.00 באודיטוריום ע"ש שליפר.
הכניסה לפי הזמנות בלבד.
המרכז לשרותי התנדבות

עירית חיפה מכרז עירוני מס. 20/73 לבצוע עבודות
נושא העבודה המוצעת נקוי רחובות אתרי הבניה [illegible]ות ובתגים.
מסמכים להגשת הצעות אפשר לקבל בחדר מס. 413 בהיכל העיריה ללא תמורה.
פרטים והסברים נוספים אפשר לקבל בחדר מס. 413 בהיכל העיריה.
ההצעות יש להכניס לתיבת ההצעות בחדר 321 בהיכל העיריה לאחר השלשת ערבות בסך 5000 ל"י.
המועד האחרון להגשת הצעות — שעה 12.00 ביום ה' 5 באפריל 1973.
משה פלימן — ראש העיריה

ראיתי שמעתי

שני קברים

בשבוע שעבר הובאה למנוחות בחולון אשה בת 75, אסתר בלזוס. אחרי ארונה הלכו שלושה בניה, בתה והמשפחה הגדולה, ידידים וקרובים. רק בנה שמואל, בן ה־42, כוחותיו משמר הגבול, נעדר מן הלויה. הוא נאבק אותה שעה על חייו בבית החולים מאיר בכפר סבא.

כאשר באו האבלים לבית החולים לשאול לשלומו נתבשרו כי שמואל (סאמי), אב לשתי בנות ושני בנים, מת בדיוק 24 שעות אחרי קבורת האם. צעדה המשפחה אחרי ארונו של סאמי בשעשרות אנשי משמר הגבול, בעלי דרגות שונות, ובידיהם זרי פרחים, חולקים לו את הכבוד האחרון. לצדה של האלמנה צעדה הבת הבכירה, שסיימה יום קודם לכן קורס לשוטרות תנועה בתל־אביב.

תחבורה ציבורית בטבריה

הבא לטבריה ללא רכב פרטי, אין דרכו סוגה בשושנים. בקו חיפה—טבריה אין לאגד תחרות מצד הרכבת והאוטובוס עושה דרכו שעה ארוכה תוך התעכבות בעשרות תחנות ביניים. בטבריה עצמה הנסיעה מקריית שמואל, שהיא מרכז בתי המלון, לאיזור חמי טבריה אורכת (עם המתנה) כ־50 דקות בעוד שמכונית פרטית עושה דרך זו ב־6 דקות.

האוטובוסים עוברים דרך התחנה המרכזית. הדוחק והצפיפות כמו בימים הגרועים ביותר של תקופת הצנע, דוחסים ששים נוסעים לכל מכונית. אין לכבוא לוח זמנים, אף לא בחוף טבריה.

בטבריה אין תחרות מצד מוניות שירות, לכן כנראה יכול אגד לצפצף על הציבור.

אסתר מרקיש בארה"ב

רפאל רוסטיין כותב לי מניו־יורק: המחאות היהודיות באמריקה הביאו לזיכוך גבית הכופר מאקדמאים יהודים העולים לישראל — כך קבעה באחרונה הגב' אסתר מרקיש, אלמנת הסופר פרץ מרקיש שנרצח ב־12 באוגוסט 1952 בכלא לוביאנקה במוסקבה. היא אמרה את הדברים בטכס לזכר בעלה, שבו הוענק לה פרס הקונגרס למען תרבות יהודית.

היא פגשה את בעלה בעיר באקו בשנות ה־20. ולאחר שנעצר, הוגלתה לסיביר יחד עם ילדיה. רצח פרץ מרקיש יחד עם 23 סופרים ואנשי־רוח יהודים אחרים בבירת המועצות, סימן גל של רדיפה על התרבות היהודית, סגירת בתי ספר, עתונים, תיאטראות ובתי הוצאה יהודיים. הגב' מרקיש העלתה על נס את המחאות בארצות שונות למען היהדות הסובייטית וקראה להמשיך בהן. באחרונה סיירה בקנדה ומשם נסעה לקוסטה ריקה.

רויך

מכתבים למערכת הארץ

עידוד עולים רווקים

תודה לכם על שהעליתם את בעיית הרווקות (מוסף „הארץ" 16.3) שלדעתי, יש לה מימדים לאומיים, לא רק בגלל המספר העצום של קרבנות הבדידות, אלא גם בגלל ההשפעות שיהיו לכך על עתיד האומה. האם חשבתם על כך שרבבות נערות לא־נשואות פירושו: אי־הולדת ילדים ודילדול של דור העתיד? או שמא יימצא פיתרון של יאוש: ללדת מחוץ למסגרת הנשואין?

אין זו רק בעייה של ההווה. בנפשנו הדבר ואין זו הגזמה. אם עושים מאמצים כה גדולים לפתור בעיית הדיור לרבים, בכך שיכון להגות צעירים, אפשר וצריך לנסות לפתור גם בעייה זו.

ייתכן שמתן תמריצים ממשיים לעולים רווקים וטיפול נכון בהם היו מונעים את בריחתם חזרה לארצות מוצאם לאחר חודשים אחדים של תיסכול. האכזבה מהמשרדים הנוגעים בדבר. הצעות מפתות שאין מקיימים אותן; אינן הדרך הנכונה להביאם בהמוניהם. יש לעשות הכל שיבואו ויבנו כאן את חייהם. הם יהיו כמה מן הרווקות שלא מרצונן. הדבר ישפר את המצב העגום שהוא לרעת כולנו.

אסתר ישראלי
ירושלים

*

מאמרה החשוב של תמר מרוז „ד התוויקו 7 נשים באיש אחד" (מוסף „הארץ" 16.3) היה לשיחת הכל, ואכן ראוי נושא זה שיאירו אותו באור הנכון. יחד עם זה הייתי רוצה להעיר:

ההבדל בין רווק לרווקה מעל גיל שלושים הוא בזה כי בעוד הרווקה נשארה רווקה בגיל זה, הרווק בוחר להישאר במצב זה; ועל כן לרווקים ולרווקות בגיל זה ציפיות שונות מהפגישה ביניהם — בעוד היא רוצה נישואין, הוא רוצה להתחמק מכך ומחפש בילוי קל.

כל אחת מהנשים שראיינת — שתשים את היד על הלב ותאמר בכנות כמה גברים הציעו לה נישואין כשהיתה צעירה והיא דחתה אותם מפני שהגברים היו: „לא יפים", „נמוכים", „שמנים", „גיוגיים", „חסרי השכלה גבוהה", „בלי יחוס משפחתי", „מעדה אחרת" או סתם כך מפני שרצתה לעשות חיים ולהיות חופשיה כאשר כל חברותיה התחתנו. אז הן הביטו על „המסכנות" שהתחתנו מלמעלה למטה, כיום הן מקנאות.

גם היום, על אף שהמצב הסטטיסטי הוא לרעתן, עדיין יכולה אשה משכילה, נבונה, למצוא לה בן זוג מתאים. אם רק תהיה נבונה לוויתורים ואם רק תשלים עם המצב שהגברים אינם מלאכים וכי לכל אחד יש חסרונות, ועליה לבחור בין להישאר בודדה עם ה„אני" שלה — או להתכופף, לוותר, ולבנות קן משפחה.

עמיצם חריף
(נשוי מגיל 23 ואב ל־5 ילדים)
חיפה

„תחלואי" החברה הישראלית

קריאת ניתוחו של מר אבא אבן בדבר „תחלואיה" של החברה הישראלית יכולה רק להביאנו לידי מסקנה, שיעוט החברתי של מר אבן אינו אלא זהה לתת־התרבות המערבית הגוססת של היום. מרבית „פגמיה" של חברתנו — לדבריו — אינם אלא רמזים ל„שיבת ציון" רוחנית מצד הישראלים דהאידנא; לאהבת העם, לאהבת המולדת ולאהבת המסורת; ולסלידה מגורמים המסכנים שלושת אלה.

הפער התרבותי־תרבותי של היום הוא רק תוצאה של נסיון־נפל ליישם ערכים מערביים להומו־גלם יהודי, תיטיב להתגבר על הפער הזה ע"י שיבה לערכי היהדות. „תחלואיה" של חברתנו — לדברי מר אבן — אינם אלא הסימן הטוב ביותר שלנו לגישור על פני הפער.

יואל לרנר
ירושלים

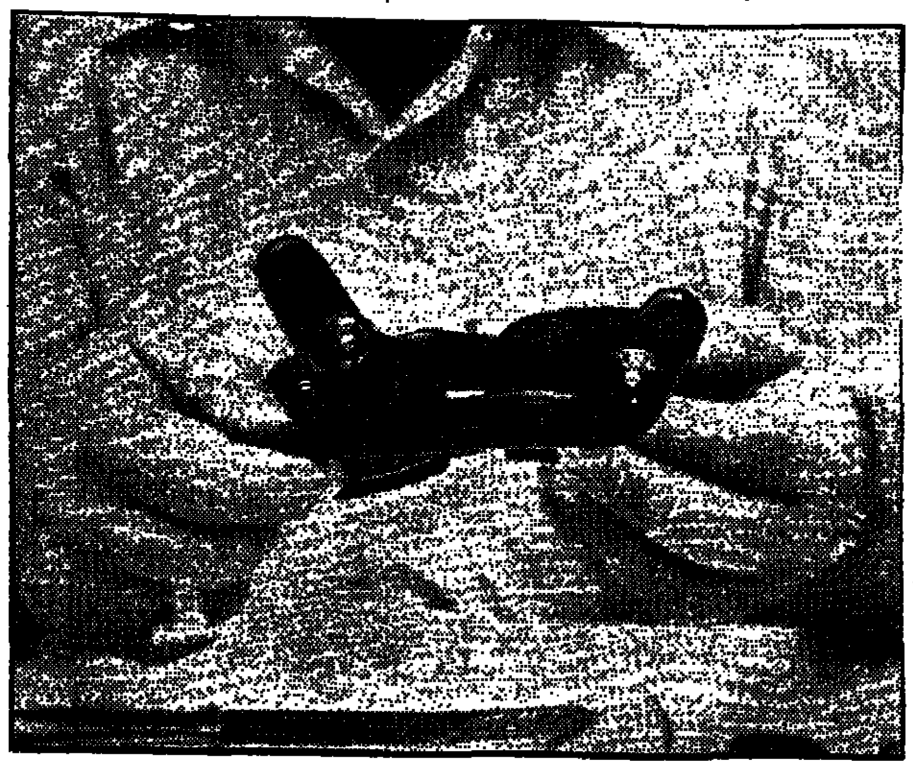

המצאה זאת נועדה לעצלנים. מי שירכיב את משקפי השמש שבתמונה יוכל להנות ממוסיקה ערבה — מתוך הטרנזיסטור המורכב על המסגרת.

הטלפון של קיבוץ סער

ב„הארץ" מ־8.3 הופיעה ידיעה תחת הכותרת „מענש על שימוש לרעה בטלפון של קיבוץ סער" שיסודה בטעות ואי־הבנה.

אנו מנהלים מאבק ממושך, ולפי שעה חסר תוצאות, עם הרשויות המוסמכות במגמה להתקין בשיכון מזמסלדור שבשכנותנו כמה ואף טלפון ציבוריים כדי לשחרר את האורחים מן הצורך לכתת רגליהם לבתינו בשעות הערב ובימי חג ומועד, ולשחרר אותנו ממטרדים בלתי־פוסקים ומגניבת שיחות טיבות באמצעים טכנולוגיים מגוונים (הטלפון הציבורי נמצא בבעלותנו ואחריותנו לאחר שמשרד התקשורת סירב להמשיך ולדאוג לתקינותו). נזקינו משרות כפוי זה מתבטאים במאות ל"י מדי חודש, וכשל כח הסבל.

בליל שבת (23.2) נתפס זוג צעיר שניהל שיחות באמצעות אסימון קשור לחוט. הבחורה מררה בבכי והבחור, זיהה את עצמו באמצעות פנקס חוגר כחייל לבל, ת. ז. 5124385 מרח' בלפור 22, תל־אביב.

פניתי לבחור במכתב שהעתקיו נשלחו לכל מכותבינו בנדון (ושאחד מהם התגלגל כנראה לידי כתבכם) דרשתי ממנו כי יתנצל, יפסיק ממנהגו הפסול וכן יתרום סכום, לכפרת עוונו לאילן. כדי להבין רצון טוב לא מולאו בהעתקים השנים פרטיו של הנמען, וזהו שהכשיל את כתבכם.

עדיין אין אנו נוהגים להטיף מוסר לחברינו באמצעות מכתבים בעלי תפוצה כלל ארצית, ומי שהבין זאת כך מעיד על עצמו במקרה הטוב ביותר שידיעתו באורח החיים הקיבוצי זעומה ביותר.

לצערי חזר המכתב לפני יומיים בציון שהנמען אינו ידוע; כלומר, בחורנו הוסיף חטא של מסירת פרטים כוזבים על גניבת שיחות הטלפון וזה הביאנו למסור תלונה במשטרה ולהעביר הענין לטיפולה.

עדי הורנר
מזכיר קיבוץ סער

אין בעיה

ב„הארץ" מ־12.3 הופיעה ידיעה שבה נאמר כי „ההסתדרות עומדת על כך, שאין לבטל את חוק הגנת הדייר, אך עם זאת היא מודעת לכך שיש בארץ גם בעלי בתים, שמצבם האישי והכלכלי קשה ואין להתעלם מתופעה זו".

איני מבינה מה הבעיה; אפשר לתת לדיירים המוגנים להמשיך ליהנות מרכושם של בעלי הבתים, ואילו לאחרונים יינתנו תמיכת סעד ותווי מזון לבית־תמחוי.

שרה כגן
תל־אביב

אפילפטים אינם פושעים

בכתבתה על הפעוט מאשדוד („הארץ" 16.3) כתבה גב' גילי טל: „ילדנו (של פרופ' ויסנבק) אדם הסובל מפגם במוח, שהביא גם לחלת האפילפסיה, מעורב במעשה".

ניסוח זה מטעה ויש בו משום האשמה שהוא כבדה כלפי ציבור של כ־10,000 אפילפטים החיים בארץ הזאת. דעות קדומות נגד אפילפטים רווחו בימי הביניים ושרידיהן לא נימחו כיום.

יורשה לי לצטט את פרופ' ס. לרינגסטון, אפילפטולוג בעל מוניטין מבלטימור, שהפריך את הסברה שג'ק רובי רצח את לי אוסוואלד (רוצחו של קנדי) תוך התקף אפילפטי. הוא אומר: „סקרנו את הספרות המדעית של 40 השנים האחרונות ולא מצאנו שם מחקר שיוכיח שפעולות פשיעה יותר שכיחות בקרב אפילפטים בהשוואה לאנשים אחרים".

במחקר מפורס של אלסטרום שפורסם בקופנהאגן ב־1950 על האספקטים הקליניים, התברתיים והנגסיים של אפילפסיה כתוב: „...מעניין שדווקא אפילפטים הפכו להיות שעירים לעזאזל אשר על צוארם תלו תיאורים מגדירים אלה של פשיעה בספרי למוד".

ד"ר פנחס לרמן
תל־אביב

מועמד מתאים לנשיאות

לדעתי צריך נשיא המדינה להיות איש מורם מעם, אדם שיש בכוחו להאציל על זולתו מכמכני רוחו, שהוא משכמו ומעלה בהגות יהודית רשלמית, שזקן וצעיר כאחד ישאבו השראה מאישיותו רבת־הגוונים, שידיע להתהלך עם גדולים ללא התבטלות ועם קטנים ללא התנשאות.

אדם כזה הוא פרופ' גרשום שלום, אשר אין כמוהו לפאר את המשרה הנישאה.

ברכה חן

גיבורה אמיצה

בזדמנותי לקרוא את כל הרשל שסופרת עתונכם גילי טל שפכה על רות דיין בראיון במוסף „הארץ" מ־9.3. בעיני רות דיין היא גיבורה, אמיצה והרואית.

עדה שטרנק
מריסון, ארה"ב

המזכ"ל השיב

ברצוני להשיב על מכתבו של גדעון ויגרט מירושלים („הארץ" 11.3).

לפני כחודש ימים פנה מר אהרון ידלין, מזכ"ל מפלגת העבודה, מעל דפי העתונים אל בני נוער וצעירים והזמינם להפנות אליו שאלות בנושאים המעניינים ומעסיקים אותם. בתשובה לפנייה זו קיבל מר ידלין כמה מאות מכתבים של צעירים מכל חלקי הארץ וענה, כפי שאמצם הבטיח, לכולם.

בין הפונים היה גם מר גדעון ויגרט מירושלים, אשר העיד על עצמו שאינו משתייך לדור הצעירים אך „הנו מרגיש כצעיר ברוחו" ולכן מצטרף לשואלים. מר ויגרט שאל במכתבו ארבע שאלות עקרוניות בתחום האידיאולוגיה ודרכי הפעולה של מפלגת העבודה, ושאלה אישית אחת.

לנוכח חשיבות השאלות ומתוך רצונו של ידלין להשיב אישית לפונה נתעכבה התשובה משום יציאתו של המזכ"ל לישיבת לשכת האינטרנאציונל הסוציאליסטי ולדרום־אמריקה לפרקי זמן ארוכים. בימים אלו ממש נשלחה למר ויגרט תשובה.

יורם פרי
דובר מפלגת העבודה

המטשלה נכשלה בפתרון מצוקת הדיור לזוגות הצעירים

לפני 25 שנה
קנינו דירה לכל החיים
היום ילדינו
עובדים כל החיים
כדי לקנות דירה

גח"ל מציע פתרון ע"י דירות להשכרה

2 חדרים 275 לירות לחודש
3 " 350 " "

אם שכר הדירה יעלה על 20% מהכנסת הזוג, תשא הממשלה בהפרש. כדי שההשקעה בבניה זו תהיה כדאית לחברות פרטיות וציבוריות על הממשלה לתת:

א) קרקע ממשלתית חינם.
ב) התשתית - כביש, מים, חשמל וביוב.
הוצאה זו ליחידת דיור שוה לסכום המסים שגובה הממשלה מחמרי בנין עבור אותה יחידה.
ג) שחרור ממס הכנסה ומס רכוש של שכר הדירה.
ד) פטור מאגרות בניה עירוניות
ה) משכנתא בגובה מחצית הוצאות הבנייה.

הקמת איזורי מגורים בני 500 - 1000 דירות ושמוש בטכניקות מודרניות יקצרו את משך הבניה בששה חודשים לפחות (מ-18 ל-12 חודשים) ויוזילו את מחיר הדירה ב-10%.

בחוק ובחוזים יקבעו התנאים שיבטיחו שימוש בדירות אלה למשתכנים ואת תנאי העברתן מיד ליד או להעברת המשפחה ממקום למקום.

בקרוב נביא לידיעת הציבור את הצעותינו המעשיות לפתרון הבעיות של דיירי משכנות העוני ושל דיור לרכישה לזוגות צעירים.

גח"ל
גוש חרות-ליברלים

בית כלבבך חלום או מציאות?

בקרית קריניצי זאת מציאות ובהישג ידך!

קרית קריניצי — השכונה החדשה הנבנית ברמת־גן, (בין בר אילן לתל השומר) ע"י ליטור בע"מ.

באשר הדירות בקרית קריניצי אין צורך להרבות במלים המפרט מדבר בעד עצמו:
שטיחים מקיר אל קיר תוצרת כרמל-סטנדרד בכל דירה.
בכל הדירה.
כפטים-סטנדרד בכל דירה, בכל הדירה.
וכמובן-

134 מ"ר, 3 חדרי שינה, 3 חדרי שרותים, הול כניסה, סלון גדול, פינת אוכל, 3 מרפסות, מעלית אוטומטית, הסקה מרכזית, מים חמים וגז מרכזי, טלפון פנים, אולם כניסה מפואר מצופה שיש וחניה.
לפרטים נוספים פנה אל: משרדי חברת ליטור בע"מ, רחוב אבן גבירול 25, תל־אביב, טל: 28 52 41/2/3

ליטור מעצבת תרבות דיור מתקדמת

ליטור LITUR

פרסום קורן

המכון לפריון העבודה והייצור

המכון לאוטומציה תעשייתית
המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי ומערכות מידע ניהולי

יום עיון בנושא:

מחשבים קטנים במערכות ON LINE REAL TIME

בתעשייה, במתקני ניסוי ובמעבדות

ייערך ביום ב' — 2 באפריל 1973, במלון „תדמור", הרצליה.

מיועד: למנהלים, למהנדסים ולחוקרים בתעשייה, במוסדות לימוד ומחקר ובמוסדות רפואיים.
במסגרת יום העיון תערך תערוכת מחשבים קטנים במערכות N. A. מתוצרת הארץ ומתוצרת חוץ.

● פרטים והרשמה:
✱ המרכז לעיבוד נתונים אוטומטי ומערכות מידע ניהולי תל־אביב, רח' סולד 4, ת.ד. 33-010 טלפון 31-31-25, שלוחות 215, 205.
✱ המכון לאוטומציה בתעשייתית, רמת אביב, האמוראים 6 טלפון 52-37-41.

משרד העבודה
האגף להכשרה והשתלמות מקצועית
תל־אביב

מכון הכפתור התעשייה
מרכז הפרש הישראלי
ירושלים

קורס להכשרת חשמלאים לתעשיית הסרטים בישראל

בסוף חודש אפריל ש.ז. יפתח בתל־אביב קורס ערב להכשרת חשמלאים לתעשיית הסרטים בישראל.

משך הקורס חודש ימים. הלימודים יתקיימו 3—4 ערבים בשבוע. תקבלו חשמלאים בעלי רשיון חשמלאי מוסמך או חשמלאי עוזר.

פרטים והרשמה במשרד העבודה בתל־אביב, רח' יונה הנביא 3 בין השעות 08.00—15.00. אפשר לפנות גם בכתב או טלפונית.

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז ההדרכה
אזור ת"א והמרכז

נמשכת ההרשמה לקורס

ארגון משרד וניהולו

ייפתח בחודש אפריל 1973

מיועד: למנהלי משרד, מזכירים ראשיים ומנהלי מחלקות בעלי נסיון משרדי במוסדות עסקיים, ציבוריים וממשלתיים.

תשקיף יישלח לפי פנייה בכתב או בטלפון.

● פרטים והרשמה: רח' סולד 4, תל־אביב, טלפון 31-31-25 שלוחה 315.

להשכרה או למכירה
מוסך גדול
במרכז המפרץ בחיפה
נא לפנות ת.ד. 4496 חיפה למס' 500.

שפע פרסים בחידון הסבלים!
בכל יום ו'
במוסף השבועי
של הארץ